

ΑΠΑΤΡΙΣ

«Ποιος θα το πίστευε! Λένε, πως εξοργισμένοι με το χρόνο Νέοι Ιωσείες, στη βάση κάθε πύργου πυροβολούσαν τις πλάκες των ρολογιών για να σταματήσουν τη μέρα.»
Βάλτερ Μπένγκιαμιν

εφημερίδα δρόμου

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 26 • ΜΑΗΣ 2014 • ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΤΙΜΟ

Στις καυκαλισμένες ανάμαλες πλαγιές που κοκκινίζουν το ηλιοβασιλέμα η μακρινή ζωή φωνάζει.

Σπετσάνο Αλμπανέζε

Ένα σύγχρονο παράδειγμα πρακτικής αναρχικής παρέμβασης στην τοπική αυτοδιοίκηση

σελ. 16

Από τη Val Susa ως τις Σκουριές

Σε μια εποχή που η λεηλασία της φύσης και των ζώων μας ονομάζονται ανάπτυξη, οι αγώνες για την προστασία τους βαφτίζονται "τρομοκρατία"

σελ. 9

Γεννήθηκα 17 Νοέμβρη

Παρουσίαση και κριτική του βιβλίου του Δημήτρη Κουφοντίνα

σελ. 27

**Τώρα κ'εγώ υποψιάζομαι
όλο το πλήθος των αυλοκολάκων
όλους τους ταπεινούς γραμματικούς
τους βραβευμένους με χρυσά παράσημα
λεγεωνάριους και στρατηλάτες
υποψιάζομαι τις αυλητρίδες τη γιορτή
όλους τους λόγους και προπόσεις
αυτούς που παριστάνουνε τους εθνικούς
τον πορφυρούν χιτώνα του πρίγκηπος
τους συμβουλάτορες και τους αιρετικούς
υποψιάζομαι συνωμοσία
νύχτα θα ρεύσει πολύ αίμα
νύχτα θα εγκαταστήσουν την βασιλεία τους
νέοι πρίγκηπες με νέους στεφάνους
οι πονηροί ρωμαίοι υπάλληλοι του αυτοκράτορος
ετοιμάζονε κρυφά να παραδώσουν
να παραδώσουν τα κλειδιά και την
υπόκλιση τους.**

Μιχάλης Κατσαρός
"Κατά Σαδδουκαίων" 1953

Πολίτες - Πελάτες, Κάλπηκες Ζωές

Το Θέαμα

Η οικονομία ούτε σε ύφεση είναι, ούτε προφανώς σε ανάπτυξη: απλά έχει καταρρεύσει. Μετά την κατάρρευση έρχεται η μετανάστευση, η ερήμωση και η μαφία - η ιστορική εμπειρία είναι αμείλικτη. Το δελτίο των 8 ξεκινάει. Ο τσίγκινος καθεστωτικός εκφωνητής αναγγέλλει την κήρυξη μιας απεργίας ως παράνομης και καταχρη-

στικής, ενώ στις τηλεοράσεις πίσω του φαίνονται μπάτσοι να δέρνουν τους απεργούς. Σε δεύτερο χρόνο οι κυβερνώντες φασίστες θα αναγγείλουν το τέλος της μιζέριας βάσει των οικονομικών δεικτών, σε τρίτο χρόνο θα χορηγηθεί η απαραίτητη ένεση εθνικοφροσύνης και σε τέταρτο η Μαριάννα Βαρδινογιάννη θα ξεπλύνει τις αμαρτίες και τα «μαύρα» χρήματα της εφοπλιστικής οικογένειας. Το «κοινωνικό συμβόλαιο» έχει γίνει χαρτοπόλεμος και οι επερχόμενες εκλογές μοιάζουν με διαγωνισμό ακροδεξιάς φλυαρίας. Τα πολιτικά αποκόμματα που γεννιούνται καθημερινά από ηγετίσκους με μουσολινικές ονειρώξεις και τα κανάλια με τους ίδιους ακριβώς πραγματικούς ιδιοκτήτες στρέφουν συνεχώς την κοινωνία προς τα δεξιά. Αυτός άλλωστε είναι και ο μοναδικός λόγος της ύπαρξης και της συντήρησής τους. Η μαύρη προπαγάνδα εδραιώθηκε και πλέον έγινε συνήθεια και κανονικότητα. Αποτελεί κομμάτι της νέας κοινωνικής ισορροπίας, τετελεσμένο που αναπαράγει τετελεσμένα και νομοτέλειες, πηγή αλήθειας και τρόμου, το μεγάλο μέγαφωνο της κοινωνίας-φυλακής.

στο όνομα του ρεαλισμού διαιωνίζουν και διογκώνουν την αθλιότητα. Στις αναπλάσεις περιοχών που πέρασαν πάνω από τις ανάγκες των απόκληρων. Στους οπαδικούς στρατούς και στη λατρεία των προέδρων - εφοπλιστών. Στα πανεπιστήμια του ελιτίστικου ακαδημαϊσμού και της ανέλιξης, στο διάχυτο ρατσισμό, στα εκατοντάδες στερεότυπα που καταπίνονται αμάσητα για να ξεραστούν μετά στη δουλειά, στο σπίτι, στο καφενείο.

και το Δηλητήριο...

Το ζήτημα δεν είναι οι μπάτσοι, ούτε οι φασίστες - δεν είναι καν ο τρόμος. Το ζήτημα είναι η αποθέωση της εξουσίας, η επιβολή της δύναμης, η λατρεία του ισχυρού. Η μόλυνση της πολιτικής ζωής και της καθημερινότητας από την υποκοσμιακή οσμή των επίδοξων ακροδεξιών σωτήρων. Ένας κύκλος αγώνων φαίνεται να κλείνει. Το πρόβλημα είναι μεγάλο κι οι εκλογές δεν πρόκειται να αλλάξουν τίποτα. Ο δρόμος είναι μακρύς και δύσκολος. Συνεχίζουμε.

διαβάστε

- Λάρισα-Μπανγκί: δύο βόμβες δρόμος σελ.4
- "Τί έχετε να πείτε για τη Μαρφίν;" (Μέρος 2ο) σελ.6
- Συνέντευξη με Μιχάλη Τόλη, ολικό αρνητή στρατεύσεως από τα Γιάννενα σελ.7
- Ο φόβος και η αθλιότητα του φασισμού σελ.12
- Δημοψήφισμα: Πυλώνας Άμεσης Δημοκρατίας ή Φάρσα σελ.18
- Τιμωρία και Έγκλημα σελ.19
- Οι χούντες στην ψυχή σου κατοικούν σελ.23
- Κρατική Θανατοπολιτική σελ.26

"Για μια ελευθεριακή πρόταση δημοτικού αγώνα"

Ένα κείμενο της Ευτοπίας
σελ.14-15

Το Φίδι...

Το φίδι έχει πια βγει απ' το αυγό του. Εκκολάπτονταν τρεις δεκαετίες στους κόλπους της κοινωνίας, στο συρφετό των κάθε είδους κομματικών παραγόντων, αυτών που έφεραν μαζί τους τη γενικευμένη διάχυση της διαφθοράς. Εκκολάπτονταν στο lifestyle και στην αποθέωσή του. Στα σκυλάδικα της επαρχίας και στα κωλόμπαρα των λαϊκών συνοικιών. Στις εκκλησίες των εμπόρων του θεού και στους επιχειρηματικούς σχεδιασμούς. Στα προεκλογικά προγράμματα, που

editorial

Αντί εκλογών, επιθυμούμε τη Γενικευμένη αυτοδιεύθυνση

Πέρασε μία περίοδος που η κυβέρνηση πανηγύρισε για το πλασματικό πρωτογενές πλεόνασμα, την έξοδο στις αγορές με πολύ υψηλά επιτόκια δανεισμού και τη μικρή μείωση της ανεργίας. Με εντολή Σαμαρά οι διάφοροι «μπαλτάκοι» της Νέας Δημοκρατίας κρατούσαν ανοιχτούς τους διαύλους με τους ναζιστές της Χρυσής Αυγής, ώστε σε ενδεχόμενη διάλυση του ΠΑΣΟΚ ή σε οποιαδήποτε άλλη αρνητική εξέλιξη να συγκυβερνήσουν μαζί τους. Οι φασίστες όμως αντέδρασαν εξαιτίας των συλλήψεων τους και το σχέδιο μετατίθεται για το μέλλον. Ωστόσο, οι κυβερνητικές εφεδρείες δεν τελειώνουν καθώς αμέσως προέκυψε το νεοφιλελεύθερο κόμμα του λακέ Θεοδωράκη που δηλώνει ότι θα μπορούσε να συνεργαστεί και αυτός με το Σαμαρά.

Στο κοινωνικό τοπίο τα προβλήματα αυξάνονται προοδευτικά, με τον κόσμο να υποχωρεί σε αυτήν τη βίαιη οικονομική επίθεση, χωρίς να φαίνεται ακόμη η δυναμική εκείνη που θα δώσει μία πολιτική και ψυχολογική τόνωση στην κοινωνία. Στο κοινοβούλιο περνούν νομοσχέδια, όπως αυτό για τις φυλακές υψίστης ασφαλείας και το μόνο κομμάτι που αντιδρά είναι οι αναρχικοί, καθώς φαίνεται ότι η υπόλοιπη κοινωνία, ακόμη και η αριστερά, δεν αντιλαμβάνονται τη σοβαρότητα αυτών των εξελίξεων με τις νέες συνθήκες κράτησης. Οι φυλακές που σχεδιάζονται στο Δομοκό μας αφορούν όλους καθώς θα μετεξελιχθούν στις νέες Μακρονήσους και τους νέους Αη

Στράτηδες.

Από την άλλη πλευρά η χώρα βαδίζει προς ακόμη ένα γύρο ανάδειξης αντιπροσώπων στην αυτοδιοίκηση και στο ευρωκοινοβούλιο. Η αριστερά είδε την κρίση ως ευκαιρία αρπαγής της εξουσίας αλλά τα πράγματα δεν είναι τόσο βατά όσο νόμιζε. Ο ΣΥΡΙΖΑ υπόσχεται έναν καπιταλισμό με ανθρώπινο πρόσωπο και επαναφορά στην προηγούμενη κατάσταση. Ο λαϊκισμός στον οποίο προσφεύγουν τα στελέχη του δεν αφήνει περιθώρια για να ειπωθεί η αλήθεια στην κοινωνία, ότι η ευμάρεια τελείωσε και ότι για δύο τουλάχιστον δεκαετίες η χώρα θα βρίσκεται στον οικονομικό πάτο αν δεν συγκρουστεί με τα σκυλιά του καπιταλισμού. Το κόμμα αυτό με τις «κομμουνιστικές καταβολές» αντί να υποσχεθεί στοιχειώδη οριζόντια οργάνωση της κοινωνίας με δουλειά και ίδιο μισθό για όλους την επαύριον της εκλογής του, λιβανίζει τα αυτιά όσων απολούνται ότι θα επανέλθουν στην πρότερη κατάσταση.

Το πρόβλημα στον ΣΥΡΙΖΑ είναι η λογική του ενός βήματος τη φορά, νομιζοντας ότι εάν ρεφορμίσουν τώρα θα ξεγελάσουν το σύστημα έως ότου προχωρήσουν το «επαναστατικό» τους

σχέδιο. Το βαθύ κράτος είναι τόσο ισχυρό που θα τους συντρίψει την επόμενη μέρα, μία επόμενη μέρα που μπορεί να φέρει τον φασισμό και ακόμη τον πόλεμο. Οι δηλώσεις του Τσίπρα: «κι εμείς είμαστε νοικοκυραίοι» και «οι ένοπλες δυνάμεις και η αστυνομία έχουν εκδημοκρατιστεί και δεν είναι αυτοί που αποτελούν κίνδυνο για τη δημοκρατία», οι συναντήσεις του με το παπαδαριό, τους βιομηχάνους και τους εφοπλιστές, η παρουσία του στην εκδήλωση για τον Κωνσταντίνο Καραμανλή και οι δηλώσεις για το πόσο δημοκράτης ήταν μας εξηγούν πολλά. Για την ακρίβεια όλα αυτά μας υποδεικνύουν το μέλλον. Ένα μέλλον με χρεοκοπημένη την αριστερά, τόσο ιδεολογικά όσο και σε επίπεδο πράξης, με την κοινωνία εκτεθειμένη σε κάθε είδους ακροδεξιές διαθέσεις και με μοναδικό όπλο τότε όπως και τώρα την κοινωνική αυτοδιεύθυνση.

Οι εκλογές θα φέρουν και πάλι το δίλλημα μεταξύ «μνημονιακής» ψήφου και χρεοκοπίας, ώστε να εκβιάσουν και να φοβίσουν τον κόσμο. Οι υποψήφιοι θα πούνε ότι το σημαντικό είναι να ψηφίσουμε γιατί μας δίνεται η ευκαιρία κάθε 3, 4 χρόνια να αλλάξουμε τα πράγματα και ότι η πιο ιερή στιγμή της δημοκρατίας είναι οι εκλογές.

Ωστόσο, τίποτα από αυτά δε θα κάνουμε, γιατί ποτέ δε ψηφίσαμε, γιατί πάντα είχαμε ως επιλογή το άκυρο και την αποχή, γιατί δε θέλουμε κανένας να στέκεται από πάνω μας και να μας αντιπροσωπεύει. Γιατί δημιουργούμε τις δικές μας αυτοδιαχειριζόμενες δομές που μία μέρα θα αποτελέσουν την κρίσιμη μάζα που θα παρασύρει όλους τους γλύφτες και τους προσκνητές της εξουσίας.

Παράδοξο είναι ότι αρκετοί αριστεροί συμμετέχουν σε αυτοδιαχειριζόμενα εγχειρήματα και μιλάνε για άμεση δημοκρατία ενώ παράλληλα τρέχουν να χωθούν στα δημοτικά και περιφερειακά ψηφοδέλτια επιδιώκοντας τελικά την κεντρική διαχείριση δήμων και περιφερειών. Δεν καταλαβαίνουμε αν πρόκειται για αφέλεια, για Ιανούς ή κάτι άλλο. Η διαχείριση ενός δήμου είτε θα γίνεται οριζόντια με τη συμμετοχή όλων (ντόπιων και μεταναστών) στη λήψη των αποφάσεων, είτε θα γίνεται από τους ταγούς (δεξιούς και αριστερούς) της εξουσίας.

Όταν σε μία πόλη υπάρξει σε κάθε γειτονιά μία λαϊκή συνέλευση, ένα αυτοδιαχειριζόμενο στέκι, μία εργατική λέσχη, μία συλλογική κουζίνα και εφόσον αυτά λειτουργούν μαζί τότε κανένα δημαρχείο και καμία περιφέρεια δε θα λαμβάνει αποφάσεις. Οι κοινότητες των πολιτών θα αυτοδιοικούνται οριζόντια και θα δημιουργήσουν τις ομοσπονδίες τους. Τότε η αντιεξουσία θα εξαπλωθεί και θα διασχίσει από χωριό σε πόλη όλη τη χώρα για να πραγματοποιήσει την ευτοπία.

■/ Συντακτική ομάδα «Απατρис» Λάρισα

χωρίς περίσκεψιν, δίχως αιδώ

“Όποιος έχει προσεγμένη εμφάνιση, έχει και καθαρή ψυχή”

Τάδε έφη Άρης Σπηλιωτόπουλος
υποψήφιος δήμαρχος Αθήνας με τη Ν.Δ.
10/04/2014.

> Σχόλιο: Καθαρός ουρανός
Κουστουμίες δεν φοβάται.

Επί του πιεστηρίου

του. Η αφοσίωσή τους και η πίστη τους στην εργασία που τους έχει ο άρχοντας αναθέσει, έγκειται στο ότι πράττουν, έχοντας καθαρή τη συνείδηση τους, για τον απλούστατο λόγο ότι δεν την έχουν λερώσει ποτέ με συναισθήματα, αξίες, ηθική. Πιστεύουν με θρησκευτική προσήλωση ότι δεν έχουν καμία ευθύνη για τις πράξεις τους, πως ό,τι κάνουν το κάνουν για το καλό. Το καλό που ορίζει και γνωρίζει μόνο ο άρχοντας. Τα μάτια τους είναι τα μάτια του άρχοντα, η φωνή τους είναι η φωνή του και τα αυτιά τους αναγνωρίζουν μόνο τη χροιά της.

Αυτά τα άλλοτε αδύναμα, μαζεμένα ανθρώπακια που από τον άρχοντα απέκτησαν κτηνώδη δύναμη, εξακολουθούν να έχουν ογκώδη άγνοια. Αν για μία στιγμή ταξίδευαν τη μνήμη τους στον ωκεανό της ιστορίας, θα μπορούσαν να μάθουν μέσα από τις γραμμές της ότι οι Αίχμιαν καταλήγουν πάντα -αργά ή γρήγορα- στην Ιερουσαλήμ. Γιατί το ανθρώπινο είδος ποτέ δεν συγχώρεσε εκείνους που «δεν έφταιξαν ποτέ».

■/ Firewater

Η Απατρис είναι πανελλαδική εφημερίδα δρόμου που εκδίδεται μέσω του οριζόντιου συντονισμού επτά συντακτικών ομάδων καταμετρημένων γεωγραφικά σε όλη την επικράτεια. Το μοντέλο οργάνωσης των ομάδων είναι βασισμένο στην αποκέντρωση, τη συνεργασία και την ισοτιμία των συντακτικών ομάδων στα πλαίσια μιας πανελλαδικής κοινότητας με κοινό στόχο την έκδοση της εφημερίδας αλλά και ποικιλόμορφες τοπικές παρεμβάσεις. Η εφημερίδα διανέμεται χωρίς αντίτιμο, με τιράζ 15000 φύλλα.

Επίσης, μπορούμε να σας στένουμε κάθε νέο φύλλο της εφημερίδας ταχυδρομικά, σε περίπτωση που επιθυμείτε να τη λαμβάνετε, καταβάλλοντάς μας τα έξοδα αποστολής.

Μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας στο email: apatris.news@gmail.com
Θα βρείτε την ψηφιακή μορφή της εφημερίδας εδώ: http://issuu.com/apatris_news

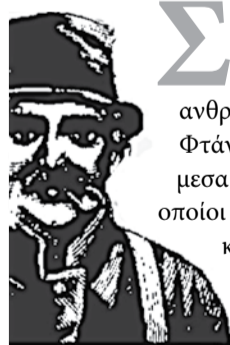
ΑΠΑΤΡΙΣ

εφημερίδα δρόμου
υπεύθυνος έκδοσης: Eta Pancho
επικοινωνία: apatris.news@gmail.com

Διανέμεται σε καταλήψεις, στέκια,
ελεύθερους χώρους

Αν επιθυμείτε να λαμβάνετε φύλλα της
εφημερίδας, να συμβάλλετε στη
διανομή της ή να μας στείλετε κάποιο
κείμενο, επικοινωνήστε μαζί μας στο email.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η αναδημοσίευση,
η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή
περιληπτική ή κατά παράφραση ή
διασκευή απόδοση του
περιεχομένου της εφημερίδας με
οποιοδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό,
μηχανικό, φωτοτυπικό,
ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς
προηγούμενη γραπτή άδεια του
εκδότη.

η εφημερίδα
ΑΠΑΤΡΙΣ

διανέμεται
πανελλαδικά:

Σε στέκια
και καταλήψεις
καθώς και
πόρτα-πόρτα
σε διάφορες
πόλεις.

■ Απολυμένες-μαχόμενες καθαρίστριες του Υπουργείου Οικονομικών

«Ένας δρόμος υπάρχει για να διεκδικήσεις αυτό που θέλεις και είναι ο δρόμος του αγώνα», δηλώνουν ομόφωνα οι απολυμένες καθαρίστριες του υπ. Οικονομικών.

Σ' έναν μαραθώνιο, σ' έναν καθημερινό αγώνα, έχουν επιδοθεί εδώ και περίπου 8 μήνες οι απολυμένες καθαρίστριες του Υπ. Οικονομικών. Ήταν το περασμένο καλοκαίρι όταν στις 29 Ιουλίου ανακοινώθηκε πως τίθενται σε διαθεσιμότητα. Συνολικά τεθηκαν σε διαθεσιμότητα 595 εργαζόμενες, οι οποίες οδηγούνται στην απόλυση. Η είδηση έγινε γνωστή σε εκείνες μέσω των ΜΜΕ χωρίς να έχει προηγηθεί κάποια κατ' ιδίαν ενημέρωση. Λίγες ημέρες μετά, αρχές Αυγούστου, οι καθαρίστριες, κάνουν την πρώτη τους κινητοποίηση έξω από το υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης. Εκείνη την ημέρα ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας (Ομοσπονδία Εφοριακών ΠΟΕ-ΔΟΥ) τους ανακοινώνει και επισημα την είδηση περι διαθεσιμότητας. Το Σεπτέμβριο εκδίδονται και οι 595 σχετικές διαπιστωτικές πράξεις. Ξεκινά ένας αγώνας για τις απολυμένες αγωνιζόμενες καθαρίστριες, ένας καθημερινός σκληρός αγώνας αξιοπρέπειας και αντοχής με αξιοθαύμαστο κουράγιο διαδηλώνοντας ακούραστα και ασταμάτητα. Γυναίκες από την επαρχία που εργαζόνταν κι εκείνες στις τοπικές εφορίες κατεβαίνουν στην Αθήνα, συναντιούνται με τις υπόλοιπες και συμμετέχουν στις κινητοποιήσεις. Οι μήνες περνούν και ο τιτάνιος -πλέον- αγώνας των καθαριστριών αντιμετωπίζεται από την ελληνική κυβέρνηση με βία και καταστολή. Ωστόσο, τις βρίσκουν συνεχώς μπροστά τους, με κρύο και με ζέστη, να τους γιου-

χάρουν και να τους θυμίζουν ότι, παρ'ολο που απολύθηκαν και έμειναν στο δρόμο, δεν σκύβουν το κεφάλι. Πρόκειται για γυναίκες από 45 έως 57 ετών οι οποίες αντικειμενικά δεν μπορούν να βγουν στην αγορά εργασίας, ενώ εκείνες που είναι κοντά στη σύνταξη δεν μπορούν να την πάρουν. Στο μεταξύ απολύονται χωρίς να πάρουν αποζημίωση αλλά και χωρίς να έχουν καν δικαίωμα επιδόματος ανεργίας.

Ο αγώνας τους ξεκίνησε δειλά στην αρχή και με τη συμμετοχή λίγων ατόμων. Δουλεύσαν σαν τα μυρμήγκια ώστε να οργανώσουν όλες τις γυναίκες του κλάδου και δίνανε σχεδόν καθημερινά το «παρών» έξω από το υπουργείο και τις εφορίες από όπου πριν λίγους μήνες τις πέταξαν απ' έξω. Δεν το έβαλαν στιγμή κάτω! Φωνάζοντας συνθήματα και κρατώντας μαζί με τα πανό σκούπες και σφουγγαρίστρες, οι μαχόμενες καθαρίστριες είναι πανταχού παρούσες. Ακουραστες, δυναμικές, αξιοπρεπείς. Παρεμβάσεις όπως στη ΔΟΥ ΙΓ, σε εφορία στα Εξαρχείων, την Καλλι-

θέα, στο ΚΕΠΥΟ, στο Γενικό Λογιστήριο, κατάληψη στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου του Δ. Αθηναίων, ανάρτηση πανο στο Λευκό Πύργο της Θεσσαλονίκης είναι μερικές από τις δυναμικές στιγμές τους. Οι ίδιες, δίχως φόβο και με πολύ πάθος αντέχουν και δηλώνουν το παρόν τους σε συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας, σε απεργίες, σε συλλαλητήρια, ενώ συμμετέχουν αλληλέγγυα και σε κινητοποιήσεις άλλων κλάδων. Όταν έρχονται αντιμέτωπες με τα ΜΑΤ, δεν κανουν πίσω. Μάλιστα στις 26/3 όταν οι καθαρίστριες βρέθηκαν για ακόμη μια φορά έξω από το υπουργείο Οικονομικών αιτούμενες να συναντήσουν τον υπουργό Οικονομικών, τα ΜΑΤ επιτέθηκαν άγρια απωθώντας τις με τις ασπίδες τους και τραυματίζοντας τις. Εκείνη την ημέρα τέσσερις από εκείνες μεταφέρθηκαν στον Ευαγγελισμό με τραυματισμούς στον αυχένα, τα χέρια και τα πόδια. Το περιστατικό δεν τις πτόησε. Η μαχητικότητά τους δεν κάμθηκε από τη βία των μπάτσων, δίνοντας νέο ραντεβού έξω από το υπουργείο.

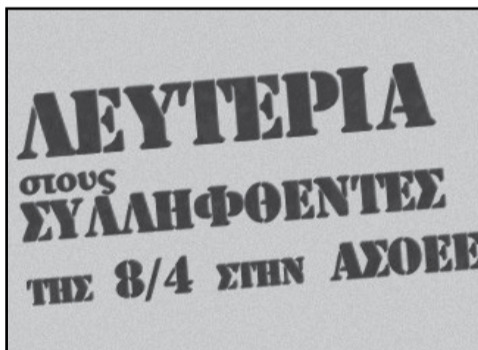
Και παρ' ότι βρίσκονται αντιμέτωπες με τις δυνάμεις καταστολής, οι μαχόμενες καθαρίστριες δεν σκύβουν το κεφάλι. Γύρω στις 15-20 καθαρίστριες, από τις 595 που έχασαν την δουλειά τους, οργανώνουν διαμαρτυρίες σχεδόν καθημερινά δίνοντας αναμφισβητητα ένα μάθημα πρώτης τάξης σε όλους τους εργαζόμενους με τη μαχητικότητά τους και με τις φωνές τους να γεμίζουν το Σύνταγμα καθημερινά με ευρηματικά πολιτικά συνθήματα. Ο αγώνας των καθαριστριών του Υπ. Οικονομικών έχει μετατραπεί σε αγώνα ολόκληρης της εργατικής τάξης. Ενώ η αποφασιστικότητα

και η αυταπάτηση αυτών των γυναικών γίνεται πλέον σημείο αναφοράς για τους εργατικούς αγώνες. Δίνοντας ένα ακόμη παράδειγμα αγωνιστικότητας, η χάρη τους έφτασε και ως τις Βρυξέλλες. Αρχές Απρίλη οι βρέθηκαν στο κέντρο των Βρυξελλών και συμμετείχαν στη διαδήλωση των Ευρωπαϊκών Συνδικάτων κατά της λιτότητας. Η κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι τις απολύει για να μειώσει τα ελλείμματα. Είχε άλλωστε προπαγανδίσει με κάθε δυνατό τρόπο, την... ανάγκη να εξοικονομηθούν χρήματα από την λειτουργία των Δημοσίων Υπηρεσιών. Την ίδια ώρα όμως γίνονται συμφωνίες κάτω από το τραπέζι με γνωστούς μεγαλοεργολάβους. Συγκεκριμένα την καθαριότητα των κτιρίων έχουν πλέον αναλάβει ιδιωτικά συνεργεία, τα οποία σύμφωνα με όσα υποστηρίζουν οι καθαρίστριες στοιχίζουν ακριβότερα. Για εκείνες, όπως τονίζουν, «μόνο ένας δρόμος υπάρχει για να διεκδικήσεις αυτό που θέλεις και είναι ο δρόμος του αγώνα». Και είναι διατεθειμένες να συνεχίσουν τον αγώνα τους μέχρι να δικαιωθούν, διεκδικώντας το δικαίωμα στη δουλειά, στην κοινωνική ασφάλιση, στη σύνταξη.

■ Πολυάνθη Α.

■ Σχετικά με γεγονότα της 8/4 στην ΑΣΟΕΕ

Εδώ και περίπου ένα μήνα η ΑΣΟΕΕ έχει γίνει το θέατρο μιας επίδειξης δύναμης από την αστυνομία. Καθημερινά, μπάτσοι κάθε είδους σταθμεύουν γύρω από το πανεπιστήμιο με σκοπό να μας φοβίσουν, να μας κάνουν να σταματήσουμε να πουλάμε εδώ. Με τις δημοτικές εκλογές να πλησιάζουν, οι υποψήφιοι έχουν βαλθεί να αποδείξουν ποιος αναμεταξύ τους θα είναι πιο αποτελεσματικός στο «να αποκαταστήσει την τάξη στο κέντρο της πόλης», ποιος θα είναι πιο αυστηρός απέναντι σε εμάς, τους μετανάστες, ποιος θα είναι πιο αυστηρός απέναντι στους φοιτητές, τις φοιτήτριες, σε όσους και όσες αγωνίζονται κάθε μέρα δίπλα μας.

Στις 8/4, η αστυνομία για μία ακόμη φορά περικυκλώνει την ΑΣΟΕΕ. Από τα γύρω στενά, ασφαλίτες και φασίστες, ομάδες δέλτα με την υποστήριξη ματ αρχίζουν να κυνηγάνε και να χτυπάνε κόσμο στο σωρό. Αποτέλεσμα η σύλληψη ενός φοιτητή και 12 μεταναστών. Η δίκη αναβάλλεται για τις 23/4, ο φοιτητής αφήνεται ελεύθερος αλλά οι 12 μετανάστες εξακολουθούν να κρατούνται με απόφαση της αστυνομίας.

Οι μπάτσοι ενεργοποιώντας μια σειρά από ρατσιστικούς διοικητικούς νόμους (π.δ.113/2013, ν.3386/2005) τους έκριναν «επικίνδυνους για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια». Η αστυνομία δηλαδή μπορεί να συλλάβει έναν μετανάστη, ακόμα και σε περιπτώσεις που έχει χαρτιά, να του φορτώσει ό,τι κατηγορίες θέλει (όπως πολύ καλά ξέρει να κάνει) και μετά να αποφασίσει ότι η σύλληψη αυτή τον καθιστά «κίνδυνο για τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια της χώρας» και άρα συντρέχει λόγος κράτησης και απέλασης.

Αφήνοντας πίσω τις χώρες μας, πιστεύαμε ότι, τουλάχιστον, θα συνεχίζαμε να ζούμε ελεύθεροι. Την ελευθερία μας αυτή όμως τη στερηθήκαμε την στιγμή που μπήκαμε στην Ελλάδα, ακόμα κι αν το να μπουμ σημαίνει ότι έπρεπε να ρισκάρουμε να χάσουμε τη ζωή μας στη θάλασσα. Κι αφού λοιπόν μπήκαμε, βρεθήκαμε σε μια ανοιχτή φυλακή, σε μια φυλακή χωρίς τοίχους. Μας συκοφαντούν μέσα από ρατσιστικές καμπάνιες παραπληροφόρησης. Για τα μίντια είμαστε κλέφτες, δολοφόνοι, φορείς ασθενειών Μέσα από ρατσιστικούς όσο και απαρχαιωμένους νόμους μας εμποδίζουν να εργαστούμε. Οι μπάτσοι, οι φασίστες, οι ρατσιστές μας κυνηγάνε στους δρόμους. Και δεν είναι μόνο η ΑΣΟΕΕ. Είναι το Θησείο, το Μοναστηράκι, η Ομόνοια, οι γειτονιές μας. Κάθε μέρα τη ζούμε κάτω από την απειλή της φυλάκισης είτε σε ένα αστυνομικό τμήμα είτε σε κάποιο κέντρο κράτησης. Και ο χρόνος κράτησης όλο και αυξάνεται: στην αρχή ήταν τρεις, έπειτα έξι, εννιά, τώρα δεκαοκτώ μήνες ή επ' αόριστον.

Με τις συνεχείς επιχειρήσεις των μπάτσων μπροστά από το πανεπιστήμιο, μας απαγορεύουν να πουλάμε στο δρόμο, πράγμα που ήταν το μοναδικό μας μέσο για να επιβιώσουμε. Ήταν το μοναδικό μας μέσο για να βγάζουμε κάποια λεφτά, για να πληρώνουμε το ενοίκιο, το νερό, το ηλεκτρικό, για να έχουμε κάτι να φάμε.

Η Ελλάδα δεν έχει καταλάβει ότι εμείς, οι μετανάστες δεν είμαστε πρόβλημα. Αλλά μπορούμε να γίνουμε.

■ Συνέλευση Μεταναστών & Αλληλέγγυων ΑΣΟΕΕ

■ Μια ενημέρωση για τα γεγονότα του Σαββάτου 12/4 στο ΑΠΘ

Το βράδυ του Σαββάτου 12/4, με αφορμή την επίθεση ομάδας ατόμων σε διμοιρία ΜΑΤ στο Τούρκικο Προξενείο, μπάτσοι κάθε είδους προσεγγίζουν τα πανεπιστήμια με αποτέλεσμα να ακολουθήσουν κάποιες συγκρούσεις με ρίψη χημικών και κρότου λάμψης στην είσοδο του ΑΠΘ. Την ίδια ώρα πραγματοποιείται συναυλία στο στέκι στο Βιολογικό όπου παρευρίσκονται περίπου 800 άτομα. ΜΑΤ και πλήθος ασφαλιτών αρχίζουν να εισβάλλουν από διάφορες εισόδους του πανεπιστημίου, πλαισιώνοντας και περικυκλώνοντας τον κόσμο στην ευρύτερη περιοχή από το Αστεροσκοπείο ως το Νοσοκομείο Γεννηματά. Ακολουθεί κυνηγητό, προσαγωγές και 2 συλλήψεις εντός και εκτός των πανεπιστημίων. Αφού διαλύουν τον περισσότερο κόσμο περιμετρικά του Βιολογικού, οι μπάτσοι περικυκλώνουν το στέκι κάνοντας μια τελευταία επίθεση και φτάνοντας μέχρι την είσοδο με άγρι-

ες διαθέσεις. Εκείνη την στιγμή μέσα στο στέκι ήμασταν γύρω στα 100 άτομα τα οποία επιλέξαμε να παραμείνουμε και να υπερασπιστούμε τον χώρο. Σταδιακά οι μπάτσοι αποχώρησαν από τα πανεπιστήμια και τελικά στις 6 το πρωί κλείσαμε το στέκι και φύγαμε ομαδικά. Ήταν μια από τις πιο «μεγαλειώδεις» επιχειρήσεις μπάτσων στο ΑΠΘ τα τελευταία χρόνια. Η επίθεση αυτή αποτελεί μέρος της γενικότερης καταστολής, και πιο συγκεκριμένα μια προσπάθεια τρομοκράτησης και εκφοβισμού των καταλήψεων, των αυτό-οργανωμένων χώρων και του κόσμου που τα στηρίζει. Εμείς θα συνεχίσουμε να υπερασπιζόμαστε συνειδητά τις δομές και τους χώρους που δραστηριοποιούμαστε και θα το φωνάζουμε μέχρι να ματώσουν τα αυτιά σας!

13/04/2014
■ Biologica

Η περιοχή της κεντρικής Εύβοιας είναι κατεστραμμένη περιβαλλοντικά

Η περιοχή της κεντρικής Εύβοιας είναι κατεστραμμένη περιβαλλοντικά και αυτό οφείλεται στην ανεξέλεγκτη εξορυκτική δραστηριότητα της εταιρίας ΛΑΡΚΟ Α.Ε.

Συμβάλλοντας στην συζήτηση για τα τοπικά θέματα της κεντρικής Εύβοιας και με αφορμή τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές, θέτω το θέμα που είναι επιμελώς κρυμμένο κάτω από το χαλί. Σύμφωνα πάντα με την επίσημη άποψη του υπουργείου περιβάλλοντος, η περιοχή της κεντρικής Εύβοιας είναι περιβαλλοντικά κατεστραμμένη. Το κεντρικό ζήτημα που πρέπει να μας απασχολήσει είναι η επιφανειακή εξόρυξη μεταλλευμάτων με ληστρικό τρόπο, δευτερευόντως βέβαια και η μη ύπαρξη βιολογικών καθαρισμών και τα φυτοφάρμακα που χρησιμοποιούν οι αγρότες.

Το σοβαρότερο μέτωπο παραγωγής της τοξικής ρύπανσης στα νερά της περιοχής οφείλεται στην ανεξέλεγκτη εξορυκτική δραστηριότητα της εταιρίας ΛΑΡΚΟ Α.Ε., σύμφωνα πάντα με τους επιστήμονες και το ΥΠΕΚΑ. Η ΛΑΡΚΟ Α.Ε. δραστηριοποιείται στην περιοχή από το 1969 εφαρμόζοντας την τεχνολογία των ανοιχτών επιφανειακών ορυχείων. Από την λειτουργία της έχουν δημιουργηθεί τεράστιοι κρατήρες βάθους 300 έως 400 μέτρων καθώς και λίμνες με μολυσμένα νερά που επιβαρύνουν τον υδροφόρο ορίζοντα με τα διαλυμένα άλατα όλων των βαρέων μετάλλων που περιέχουν.

Η συγκεκριμένη επιχείρηση μολύνει και δεν τηρεί κανένα όρο περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε όλες τις φάσεις της επεξεργασίας. Στα Βρυσάκια, όπου συγκεντρώνεται το μέταλλευμα για να μεταφερθεί στην Λάρυμνα γίνεται υδρομεταλλουργικός εμπλουτισμός του μεταλλεύματος με χρήση αραιών διαλυμάτων θειικού οξέος. Τα υγρά απόβλητα είναι όξινα και πλούσια σε διαλυμένα άλατα βαρέ-

ων μετάλλων και θειούχων αλάτων, ρυπαίνοντας τον υδροφόρο ορίζοντα.

Μετά τον εμπλουτισμό γίνεται φόρτωση σε πλοία χωρίς τα απαραίτητα μέτρα προστασίας, ρυπαίνοντας την θάλασσα. Στο εργοστάσιο της Λάρυμνας γίνεται πυρομεταλλουργική επεξεργασία. Εδώ και δεκαετίες κάθε χρόνο πάνω από 1,5 εκατομμύρια τόνοι τοξικής σκουριάς ρίχνεται στον Ευβοϊκό. Σύμφωνα με έκθεση του ΕΛΚΕΘΕ (Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών), η επιφάνεια που έχει καλυφθεί στον πυθμένα του κόλπου είναι πάνω από 20 τετραγωνικά χιλιόμετρα και 2,5 μέτρα πάχος. Είναι περιττό να τονιστεί ότι παραβιάζεται κατά τρόπο βάνανσο η ελληνική και η ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των θαλασσών, με την έγκριση της κεντρικής εξουσίας.

Προς χάριν του μεταλλεύματος έχουμε ληστρική εκμετάλλευση της Μεσσαπίας από την εταιρία ΛΑΡΚΟ και σε συνδυασμό με τον καθοριστικό «ρόλο» της σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο, έχει οδηγήσει τον τόπο σε καθεστώς ομηρίας. Η συμπεριφορά της εταιρίας στην περιοχή θυμίζει «Νονό».

Ο δήμαρχος και η πλειοψηφία των δημοτικών συμβούλων είτε είναι υπάλληλοι ή έχουν έμμεση σχέση με την εταιρία. Η ομάδα που είναι επικεφαλής στο δήμο λειτουργεί ως συμμορία οικονομικών «δολοφόνων» του τόπου.

Υπονομούνται συστηματικά κάθε προσπάθεια και πρόταση για μια ανάπτυξη με αειφορία.

Στη συγκυρία όπου η ΛΑΡΚΟ πωλείται, χρωστάει τεράστια ποσά για αποκατάσταση του περιβάλλοντος, χρωστάει στο ελληνικό δημόσιο αλλά και στην ΔΕΗ όπου το ρεύμα για την παραγωγή μεταλλεύματος το πληρώνουμε όλοι εμείς. Η υπεραξία πήγε στους κατά καιρούς «διευθύνοντες» και στις ξένες εταιρίες που αγόραζαν φθηνά.

Σε ένα τόπο όπως η Μεσσαπία, περιβαλλοντικά κατεστραμμένο, όπου από τα πηγάδια μας αντλούμε δηλητήρια, ο δήμος πρέπει κυρίως να πασχίσει για την προστασία του περιβάλλοντος, προωθώντας την απορρύπανση – αποκατάσταση και την τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Τι έγιναν άραγε οι οκτώ πολύ αυστηρές προτάσεις – αποφάσεις του ΥΠΕΚΑ για την ΛΑΡΚΟ Α.Ε. με σαφές χρονοδιάγραμμα συμμόρφωσης τρία χρόνια; Το χρονικό περιθώριο έληξε χωρίς φυσικά να εφαρμοστεί ούτε μία από τις οκτώ προτάσεις.

Είναι η στιγμή όπου ολοκληρή η κεντρική Εύβοια θα παραχωρηθεί στον ιδιώτη – επενδυτή δωρεάν!!! Τώρα πρέπει να τεθεί το θέμα των αντισταθμιστικών οφειλών που πρέπει να καταβληθούν για την καταστροφή που έχει γίνει στο περιβάλλον και τον αποχαρακτηρισμό μεγάλων περιοχών από μεταλλευτικές ζώνες, όπως η περιοχή της Δίρφους

που είναι προστατευόμενη και η περιοχές NATURA 2000.

Τι έκανε ο δήμος;

– Συνέχισε την ίδια καταστροφική πολιτική που άσκησε η προηγούμενη δημοτική αρχή σαν να μην συμβαίνει τίποτα.

– Γνωμοδότησε θετικά για συνέχιση της εκμετάλλευσης στο δυτικό Κοττρόνι μέχρι το 2022. Είναι η περιοχή όπου οι υπηρεσίες και οι επιστήμονες είχαν εντοπίσει το φαινόμενο της όξινης απορροής.

– Γνωμοδότησε θετικά για διερευνητικές γεωτρήσεις και γεωτρήσεις πύκνωσης για μεταλλεύματα σε προστατευόμενες περιοχές NATURA 2000 στον Άγιο Αθανάσιο, την Λούτσα και στις πλαγιές της Δίρφους.

– Δέχτηκε την απόφαση 173069/31-10-2011 όπου γίνεται αποδεχτό ότι η περιοχή δεν ανατάσσεται περιβαλλοντικά, μεταφέροντας νερό με δίκτυα από την Υλίκη για το Δ.Δ. Ψαχνών και τα Τ.Δ. Καστέλας – Νεροτριβιάς – Αταλhis με προϋπολογισμό 3,5 δις ευρώ. Το έργο βέβαια αναζητείται.

– Απέκρυψε από τους πολίτες ότι οι 500.000 ευρώ δόθηκαν για προσωρινή κάλυψη των αναγκών για γεωτρήσεις σε περιοχή με χαμηλά ποσοστά εξασθενομένου χρωμίου, τηρώντας την δικαστική απόφαση για 2 ρrb (ρrb=μέρη ανά δισεκατομμύριο).

Στις 27-07-2011 οι κρατικές αρχές της Καλιφόρνια ανακοίνωσαν επίσημα ότι υιοθετούν τα 0,02 ρrb (μέρη ανά δισεκατομμύριο) ως αποδεκτή συγκέντρωση ελάχιστης επικινδυνότητας για το εξασθενές χρώμιο στο πόσιμο νερό. Αυτή λοιπόν την στιγμή μας ποτίζουν νερό που είναι 100 φορές μεγαλύτερης περιεκτικότητας σε σχέση με τα όρια της Καλιφόρνια.

Τι έπρεπε να κάνει ο δήμος και οι φορείς του τόπου;

– Να διεκδικήσουν την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

– Να υιοθετήσουν ένα νέο χωροταξικό σχέδιο για τον καθορισμό των οικονομικών δραστηριοτήτων.

– Νέα φράγματα στην περιοχή της Δίρφους για πόσιμο νερό και στο Μακρυμάλι για άρδευση του κάμπου.

– Να στραφούν οι αγρότες σε βιολογικές καλλιέργειες διεκδικώντας νέα τμήματα σχολών στο ΤΕΙ της πόλης μας, όπως βιολογικής γεωργίας και τουριστικών στελεχών για ορεινό τουρισμό.

Στο όνομα της ανάπτυξης εξαπολύεται συντονισμένη επίθεση στο ελληνικό τοπίο, την φύση, την ποιότητα ζωής, την αειφορία, την προκοπή και το μέλλον αυτού του τόπου προσφέροντας ελάχιστες θέσεις εργασίας για φθηνούς και εξαθλιωμένους εργάτες στην εξόρυξη μεταλλευμάτων. Τα μεταλλεία μας αφαιρούν την δυνατότητα να ασχοληθούμε με τον τουρισμό και την γεωργία, αφαιρώντας πολλαπλάσιες θέσεις εργασίας. Ας πάρουμε διδάγματα από το μεγαλειώδη αγώνα των κατοίκων της Χαλκιδικής που προσπαθούν να αποτρέψουν αυτό που εμείς ζούμε χωρίς καμία αντίδραση.

Είναι καιρός το βόλεμα και η πελατειακή λογική να σταματήσουν. Το ρουσφέτι, οι δεσμεύσεις, οι υποσχέσεις αδρανοποιούν την όποια ατομική και συλλογική πρωτοβουλία για κάτι καινούριο και διαφορετικό. Ανήκω σε εκείνους τους πολίτες που αναδείξαμε το πρόβλημα του τόπου μας. Για να αλλάξουμε τα πράγματα πρέπει όλοι οι πολίτες στην τοπική κοινωνία να αναλάβουμε δράση και να πάρουμε αυτό που μας ανήκει. Πρέπει να γίνει αντιληπτό από όλους ότι ζούμε σε έναν προνομιούχο τόπο και ότι χρειάζεται να παλέψουμε εμείς για την προστασία του.

Λάρισα-Μπανγκί: δύο βόμβες δρόμος

Στο Ευρωπαϊκό Στρατηγείο στην 1η Στρατιά στη Λάρισα συγκεντρώθηκαν τον προηγούμενο μήνα, υψηλόβαθμοι αξιωματικοί της στρατιωτικής επιτροπής της Ε.Ε., ντόπιοι υποστράτηγοι και στρατιωτικοί, επιτελάρχες και ταξίαρχοι. Πατή τόσα γαλόνια μαζεμένα; Για να σχεδιάσουν και να οργανώσουν την πολεμική επιχείρηση «EUFOR RCA» στην Κεντρική Αφρικανική Δημοκρατία, που ξεκίνησε από το ευρωπαϊκό συμβούλιο τον Φεβρουάριο, με πρώτους και καλύτερους τους Γάλλους. Ο πρόεδρος Φρανσουά Ολάντ γεμάτος ανθρωπισμό και ειρηνικές προθέσεις, έχει ήδη στείλει 1600 στρατιώτες και δηλώνει σίγουρος για την επιτυχία της επέμβασης, της οποίας η διάρκεια προβλέπεται στους έξι μήνες. Ακολουθούν Γερμανία και Πολωνία οι οποίες διαθέτουν εναέρια μέσα, η Ολλανδία με ανθρώπινο δυναμικό και σιγά-σιγά ίσως μπουν και άλλες χώρες-μέλη της Ε.Ε. στο χορό. Η Ελλάδα πέρα από τη υποχρέωση της να διαθέσει το στρατηγείο διοίκησης, διαθέτει σύμφωνα με τον Ε. Βενιζέλο 1100 στρατιώτες οι οποίοι στελεχώνουν την ευρωπαϊκή ομάδα μάχης και εκπαιδεύονται στη Λάρισα. Οι στρατιώτες αυτοί δεν θα συμμετέχουν στην επέμβαση υπόσχεται ο υπουργός. Τουλάχιστον προς το παρόν.

Για θέσεις μάχης όμως στο Μπανγκί γράφει η τοπική φυλλάδα, για δαπάνες 3 εκατομμυρίων ευρώ που θα καλυφθούν από το περίφημο πρόγραμμα Αθηνά, για ασφάλεια και ανθρώπινα δικαιώματα.

Για το ποιά είναι τελospάντων αυτή η Κεντρική Αφρικανική Δημοκρατία, όπου εμείς οι «πολιτισμένοι» ευρωπαίοι θα πάμε να της λύσουμε τα προβλήματα ούτε λόγος φυσικά.

Η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία είναι μία χώρα 4.4 εκατομμυρίων ανθρώπων, πρώην γαλλική αποικία και συνορεύει με το Κονγκό, το Τσαντ, την Ουγκάντα και το Σουδάν. Εδώ και ένα χρόνο περίπου βρίσκεται σε κατάσταση εμφυλίου πολέμου, μετά την πραξικοπηματική ανατροπή του Φρανσουά Μποζιζέ από την Σελέκα, μία συμμαχία αντάρτικων κινημάτων. Εκατοντάδες είναι τα θύματα των δολοφονικών διωγμών και των σφοδρών μαχών μεταξύ μουσουλμάνων του Βορρά και χριστιανών καθολικών του Νότου. Αυτά, είναι το ένα κομμάτι μόνο της υπόθεσης. Το άλλο είναι φυσικά, τα διπλωματικά και βιομηχανικά συμφέροντα που δεν είναι λίγα σε αυτήν την χώρα. Ορυχεία ουρανίου που εκμεταλλεύονται για χρόνια η γαλλική εταιρία Arepa, κοιτάσμα πετρελαίου στο Γκορντίλ στα σύνορα με το Τσαντ που πα-

ραχωρήθηκε στην κινεζική εταιρία China National Petroleum Corporation, πολύτιμοι λίθοι, ελεφαντόδοντο και δασικές εκτάσεις. Τώρα ξεκαθαρίζουν λοιπόν τα πράγματα και οι προθέσεις.

Πέρα όμως από τους στρατηγικούς πλουτοπαραγωγικούς πόρους της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας που έχουν μπει στο μάτι των ευρωπαίων και όχι μόνο, υπάρχουν και άλλες χρυσές δουλειές από πίσω. Μιλάμε για την πολεμική βιομηχανία που πρέπει να καταναλώσει και να ανανεώσει τα φονικά της προϊόντα. Τη στιγμή λοιπόν που οι λαοί εξοντώνονται και οι κοινωνίες εξαθλιώνονται, δαπάνες, μίζες και επιδόματα σε ένστολους έρχονται στον αντίποδα να αναδείξουν τα αληθινά πρόσωπα του καπιταλισμού.

Σομαλία, Κόσσοβο, Ιράκ, Αφγανιστάν, Κύπρος...και τώρα ο κατά τα άλλα «αμυντικός» ελληνικός στρατός συμμετέχει σε μια ακόμα από τις λεγόμενες «ειρηνευτικές» αποστολές του ΝΑΤΟ και της Ε.Ε.. Μία ακόμα επιχείρηση που είναι η αιτία για τον εκτοπισμό, την μετανάστευση και την προσφυγία χιλιάδων ανθρώπων. Κάποιοι από αυτούς πιθανόν να αναζητήσουν διαφυγή ή μια ευκαιρία για καλύτερη ζωή στην Ελλάδα. Και το ελληνικό κράτος θα τους υποδεχτεί με πογκρόμ και στρατόπεδα συγκέντρωσης, για όσους δεν πνίξει στα διάφορα φαρμακονήσια του Αιγαίου...

Mano Roco, lost boy

Φραντζής Νίκος

Τα προσφυγικά της Λ. Αλεξάνδρας. Αναδρομή Στο Χρόνο.

«Τα προσφυγικά της Λ. Αλεξάνδρας, από την ανέγερσή τους το 1933, αποτέλεσαν ένα από τα ελάχιστα δείγματα οργανωμένης δόμησης στην Αθήνα του μεσοπολέμου. Ο σκοπός τους ήταν να στεγάσουν κάποιους από τους πρόσφυγες του 1922, που μέχρι τότε ζούσαν σε παραγκουπόλεις. Οι νεώχτιστες κατοικίες που αγοράστηκαν με δάνεια και άλλες ευκαιρίες πληρωμής, αποτέλεσαν μια ζωντανή γειτονιά...» [...] «εξέφραζαν την καθημερινότητα ενός υποβαθμισμένου κομματιού της εργατικής τάξης και είναι πλέον φορτισμένες με μνήμες από την αντίσταση, τα Δεκεμβριανά και τον εμφύλιο».

«Αποτελούν ένα συγκρότημα φθηνών, χαμηλών κατοικιών και ελεύθερων χώρων ανάμεσα σε τεράστια κρατικά κτίρια (σ.σ. ΓΑΔΑ & Εφετείο) και πυκνοδομημένες οκταώροφες πολυκατοικίες. Είναι ένα από τα λίγα εναπομεινάντα 'αναξιοποίητα', από κερδοσκοπική άποψη, κομμάτια γης στην περιοχή και γενικά στο κέντρο της Αθήνας.»

«Ήδη από το 1986 έγιναν οι πρώτες προσπάθειες ανταλλαγής των προσφυγικών με άλλες κατοικίες, χωρίς όμως το σχέδιο αυτό να βρεί την αποδοχή των ιδιοκτητών. Το 2001, και εν όψει των ολυμπιακών αγώνων του 2004, ξεκινά η ληστρική απαλλοτριώση των προσφυγικών από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου με απώτερο σκοπό την κατεδάφιση των 6 από τα 8 μπλοκ πολυκατοικιών και την δημιουργία 'ελεύθερου χώρου πρασίνου'.»

«Στα επόμενα δύο χρόνια απαλλοτριώνονται πάνω από τα μισά σπίτια. Η προσφυγή όμως στο Συμβούλιο της Επικρατείας πετυχαίνει να χαρακτηριστούν τα 8 μπλοκ πολυκατοικιών διατηρητέα και μπλοκάρει την κατεδάφισή τους» [...] «Αφού λοιπόν, τα προσφυγικά για ένα μικρό διάστημα ερήμωσαν, άρχισαν να καταλαμβάνονται σταδιακά από διάφορες κοινωνικές ομάδες όπως οικονομικούς μετανάστες, πολιτικούς πρόσφυγες, άστεγους, άνεργους και επισφαλείς εργαζόμενους...»(*)

Οι εξελίξεις σε σχέση με το ΤΑΙΠΕΔ: τα Προσφυγικά απέναντι στο φάσμα της καταστολής και της λεηλασίας

«Στις 11/3/14, 138 κατελιμμένα διαμερίσματα της γειτονιάς των προσφυγικών παραχωρήθηκαν στο ΤΑΙΠΕΔ, με σκοπό την προ πώληση εκμετάλλευσή τους. Με βάση τους σχεδιασμούς αυτούς, η εκδίωξη 500 και πλέον κατοίκων των προσφυγικών, οικογενειών, ασθενών, μεταναστών και προσφύγων, αγωνιστών και εργατών, αποτελεί ένα σενάριο που προκειται σε άμεσο χρόνο να υλοποιηθεί.» (**)

Η εξέλιξη αυτή επιφέρει ριζικές αλλαγές πάνω στο θέμα της μελλοντικής τύχης της κοινότητας των προσφυγικών. Την θέτει σε καθεστώς παρατεταμένου συναγερμού, ανακινώντας κεντρικά το ζήτημα των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της γειτονιάς (καταλήψεις, μετανάστες, πρόσφυγες, πολιτικοί αγωνιστές) και την στοχοποιεί σε μια σειρά θεσμικών και παραθεσμικών φορέων και μηχανισμών. Μπάτσοι, επιχειρηματίες, φασίστες, δημοσιογράφοι, μαυρογαλούροι και κάθε είδους κοράκι της εξουσίας μετρούν κέρδη και ζημιές και ζυγιάζουν τον ταξικό τους αντίπαλο.

Έτσι ή αλλιώς, κάθε ενεργοποίηση του ΤΑΙΠΕΔ αποτελεί ένα νέο κάλεσμα πολέμου και λεηλασίας των αφεντικών ενάντια στην κοινωνική υλική βάση και επιπλέον ένταξη της καταστολής. Ο πόλεμος αυτός, όπως ο κάθε πόλεμος, δεν αποτελεί απλά το γεγονός μιας μάχης, αλλά το σύνολο μιας ολόκληρης διαδικασίας κίνησης του αντιπάλου. Περιλαμβάνει όλα τα στάδια προπαρασκευής και υλοποίησης, που θα ορίσουν το αποτέλεσμα μιας αναμέτρησης, που, όταν προκύψει, θα έχει διαμορφώσει τους συγκεκριμένους, από κάθε πλευρά, συσχετισμούς.

Διερεύνηση του πεδίου, αντιπροπαγάνδα και στερεοτυπική οριοθέτηση του εχθρού, αναζήτηση και συγκρότηση συμμαχιών, παράθεση των δυνάμεων και επιλογή θέσεων, εύρεση της κατάλληλης στιγμής και σταδιακή αποδυνάμωση του αντιπάλου. Υπό αυτό το πρίσμα ο πόλεμος εναντίον των προσφυγικών έχει ήδη κηρυχθεί και η στιγμή που ο καθένας θα επιλέξει σε ποια πλευρά θα ταχθεί και πλάι σε ποιον θα πολεμήσει, έχει φτάσει.

Μιλώντας για την γειτονιά των Προσφυγικών

Τα προσφυγικά αποτελούν μια σύγχρονη προλεταριακή γειτονιά με όλη τη συνθετότητα που παρουσιάζουν οι δυτικές μητροπόλεις. Ένας μικρόκοσμος από τις περισσότερες μεταναστευτικές κοινότητες που βρίσκονται στον ελλαδικό χώρο, από την Τουρκία και το Κουρδιστάν, από χώρες της Μ. Ανατολής, των Βαλκανίων, της Αφρικής, της Κεντρικής, δυτικής και ανατολικής Ευρώπης. Πολιτικοί αγωνιστές-πρόσφυγες από ένα ευρύ φάσμα τάσεων και αντιλήψεων, βιωματικά συνδεδεμένοι

με τις ιδιαίτερες παραδόσεις των τόπων καταγωγής τους. Κοινωνικές ομάδες που πλήττονται από την καπιταλιστική λεηλασία και τον κοινωνικό ρατσισμό, ιδιοκτήτες κυρίως μεγάλης ηλικίας ή τα παιδιά τους και νοικήρδες, πολιτικοί αγωνιστές, άνθρωποι που βρέθηκαν χωρίς σπίτι και δουλειά.

Είναι δύσκολο να περιγραφεί η πραγματικότητα της εργατικής τάξης με όρους αστικής αισθητικής και αντίληψης. Η καθημερινότητα των πιο καταπιεσμένων είναι το αποτέλεσμα του κατακερματισμού, της έλλειψης υλικών πόρων και της απομόνωσης που προσφέρει η αστική εξουσία στους αόρατους των μητροπόλεων: ο καθημερινός αγώνας για το ψωμί, η γραφειοκρατία των μηχανισμών μετανάστευσης και ασύλου, οι συχνές διώξεις, ο κοινωνικός ρατσισμός και η απουσία κάθε πρόνοιας για τους φτωχότερους.

Είναι μια πραγματικότητα δυναμική όπου συγκρούονται ριζικά οι αξίες της κυριαρχίας με τα προτάγματα της κοινότητας. Η αλληλέγγυα σχέση και η συνοργάνωση με την εξατομίκευση, ο αγώνας με τον εφησυχασμό. Η διαλεκτική τους σύνθεση δημιουργεί κάθε στιγμή ένα νέο ποιοτικό όλον το οποίο βαδίζει είτε προς την κοινοτική ριζοσπαστικοποίηση είτε προς την διατήρηση της συνθήκης απομόνωσης και κατακερματισμού.

Μέσα σε αυτό το πεδίο, από ένα κομμάτι της γειτονιάς, πραγματώνεται φαντασιακά και υλικά μια κοινότητα η οποία αντιλαμβάνεται τον εαυτό της «ως ένα σύνολο ανθρώπων, σχέσεων και υποδομών που συγκροτούνται στη βάση ενός κοινού πολιτικού προτάγματος, αυτού της κοινοκτημοσύνης, της ισότητας και της συναπόφασης. Αυτό που με όρους πολιτικού φαντασιακού ονομάζεται κομμούνα (commune)» (*).

Η Συνέλευση Κατελιμμένων Προσφυγικών

Η Συ.Κα.Προ. είναι το αποτέλεσμα της οργάνωσης της προλεταριακής βάσης πάνω στο πρωτογενές κοινωνικό πεδίο με ριζοσπαστικούς όρους επανοικοιοποίησης κάθε πτυχής της πολιτικοκοινωνικής καθημερινότητας και πάνω στην αναγκαιότητα αντιμετώπισης κρίσιμων ζητημάτων για κάθε προλεταριακή γειτονιά, όπως η συμμοριοποίηση και ο κοινωνικός κανιβαλισμός. Αποτελεί ένα δίκτυο υποκειμένων και υποδομών που συνδέονται μεταξύ τους με όρους κοινοκτημοσύνης και κοινής δέσμευσης πάνω στα επίδικα της αυτοοργάνωσης της γειτονιάς και του ευρύτερου αγώνα. Οργανώνεται στη βάση της ισότητας, της αλληλεγγύης και της ελευθερίας ως αλληλένδετα, μεταξύ τους, συστατικά. Είναι το, μαχητικά και δεσμευτικά, αυτοοργανωμένο σε κινηματική και τοπική βάση κομμάτι της γειτονιάς που προωθεί έμπρακτα το πρόταγμα της εξέλιξης της κατελιμμένης γειτονιάς των προσφυγικών σε κατελιμμένη κοινότητα.

επικοινωνίας και της περαιτέρω εμπλοκής ανθρώπων της γειτονιάς στο πρόταγμα της κοινότητας. Η Ανοιχτή Συνέλευση αγώνα της κοινότητας των προσφυγικών και αλληλέγγυων συγκροτήθηκε ώστε να υλοποιήσει ένα γενικότερο σχεδιασμό αναβάθμισης και ενίσχυσης των δομών και των υποδομών (υγεία, αυτομόρφωση, νομική προστασία κτλ) μέσα στη γειτονιά και να τονώσει το αγωνιστικό δυναμικό και της δυνατότητές του. Παράλληλα επιχειρείται η ενεργοποίηση συλλογικότερων σχημάτων αλληλεγγύης στον αγώνα των προσφυγικών και η διασύνδεσή του με επίμαχους αγώνες στην εγγύτερη περιοχή αλλά και ευρύτερα.

Εντούτοις, ο αγώνας των προσφυγικών δεν αντιμετωπίζει ως μοναδικό αντίπαλο την κρατική καταστολή και λεηλασία. Εδράζεται ήδη στην κατακερματισμένη κοινωνική βάση, στην κινηματική ύφεση, στην αφομοιωτική επίδραση των ανάθεσεων και των διαμεσολαβήσεων, του αγωνιστικού εφησυχασμού, της αυτοαπαξίωσης και της αντιληπτικής παθογένειας που επιφέρει η πολιτική υποχώρηση ενός κινήματος που μετά από μια πενταετία κοινωνικού πολέμου δείχνει να έχει χάσει τον βηματισμό του. Η αλληλέγγυα σχέση δοκιμάζεται στο βάρος της πολυδιάσπασης και της εξατομίκευσης. Η ενότητα πάνω στα συνολικά διακυβεύματα του αγώνα και ο σεβασμός στην αυτοοργανωμένη προλεταριακή βάση που χειραφετείται δεν αποτελεί αυτονόητο κεκτημένο αλλά διαρκές και επίδικο αρχής.

Από την άλλη πλήθος παραδειγμάτων από κάθε σημείο του κόσμου καταδεικνύουν ότι η καταληψιακή πρακτική δεν αποτελεί απλά άλλο ένα εργαλείο, αλλά το βασικό εργαλείο που συνθέτει την εκφρασμένη στο υλικό πεδίο, σε τετραγωνικά και κυβικά μέτρα, ανταγωνιστική διαλεκτική και τον εδαφικοποιημένο συσχετισμό μεταξύ του κόσμου της αυτοοργάνωσης και του κόσμου της κυριαρχίας. Το κίνημα των Εργατών χωρίς Γη στην Βραζιλία, οι απελευθερωμένες κοινότητες των Ζαπατίστας, το κύμα των καταλήψεων στέγης στην Ιταλία, οι κατελιμμένες γειτονιές της Ισπανίας, οι καταλήψεις ως κέντρα αγώνα και ριζικής αντιπαράθεσης (Ταχρίρ, Γκεζί, πλατεία Συντάγματος κ.α.), αποτελούν κατελιμμένα σημεία μαχητικής επανοικοιοποίησης του κοινωνικού χώρου και πλούτου. Συμπυκνώνουν στιγμές ριζικής αντιπαράθεσης με την εξουσία, επιχειρώντας να επαναφέρουν την αποφασιστική και εκτελεστική ισχύ στα χέρια των εν γένει φορέων τους, των καταπιεσμένων προλεταρίων. Το διαρκές πρόταγμα και επίδικο τους δεν είναι να παραμείνουν και να διατηρηθούν καθεαυτά, αλλά να διαχυθούν στο πιο πλατύ κοινωνικό πεδίο.

«Η συνταγή μιας μονόπλευρα αμυντικής τακτικής του να διασώσουμε ότι μπορούμε (η τακτική του στατικού οδοφράγματος) δεν μπορεί παρά να μας οδηγήσει στις πιο οδυνηρές ήττες [...] Αντίθετα, με εφελθτήριο τα εγχειρήματα που καταστρέφονται οφείλουμε να αντεπιτεθούμε συνολικά παίρνοντας στα χέρια μας την πρωτοβουλία, προτάσσοντας την από κοινού σύνδεση των κοινωνικών αγώνων και την διοχέτευση της δυναμικής μας στην κατεύθυνση της οριστικής νίκης του ριζοσπαστικού κινήματος». (Συ.Κα.Προ. 12/10/13).

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

ΤΑ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΑ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΟΥΣ

Συνέλευση Κατελιμμένων Προσφυγικών

21/4/2014

(*) Από την ιδρυτική μπροσούρα της Συ.Κα.Προ. - Ιούλιος 2012

(**) ΚΑΤΩ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΑΓ' ΤΑ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΑ - Συ.Κα.Προ. 12/3/2014

■ “Τί έχετε να πείτε για τη Μαρφίν;” (Μέρος 2ο)

Η ιστορία της αντίστασης των λαών απέναντι στους δυνάστες τους (κράτη, καπιταλισμό, αστική τάξη) περιλαμβάνει περιπτώσεις αγωνιστών που διώχθηκαν άδικα και φυλακίστηκαν ή ακόμα και εκτελέστηκαν για τη δράση τους: ο αναρχικός Τζο Χίλλ το 1915 και οι αναρχικοί Νικόλα Σάκκο και Μπαρτολομέο Βαντσέτι το 1927 στις ΗΠΑ, οι «Τέσσερις του Γκίλντφορ» (1975) και οι «Εφτά Μαγκουάιρ» (1976) στην Αγγλία, μέχρι τις μέρες μας, που ο Τάσος Θεοφίλου καταδικάστηκε σε 25 χρόνια φυλάκιση σε μια δίκη-παρωδία made in Greece, αυτή τη φορά...

Τα «δημοκρατικά» καθεστώτα προσπαθούν με τη στοχοποίηση αθώων -μέσω των υποτακτικών τους, των παπαγάλων των ΜΜΕ- να πείσουν την «κοινή» γνώμη -τουλάχιστο το κομμάτι της που άγεται και φέρεται σαν τέτοια- ότι τα μεμονωμένα αυτά άτομα είναι επικίνδυνοι εγκληματίες που η κοινωνία οφείλει να αναγνωρίσει ως τέτοιους και να καταδικάσει. Ποντάρουν στα στοιχειώδη ένστικτα αυτοσυντήρησής της, οπότε αρκεί να βρεθεί ένας «κακός», για να ξεχαστεί ο κόσμος από τα πραγματικά του προβλήματα και να έχει αντικείμενο σύζήτησης. «Κρίμα, νέοι άνθρωποι...», «Μακριά από 'μάς!» θα πει ο μέσος πολίτης για την περίπτωση της Μαρφίν, ενώ θα ζητάει να πληρώσουν για το έγκλημα οι ένοχοι, ανεξαρτήτως πραγματικής απόδειξης της ενοχής τους: εν προκειμένω ο Θεοδωρής Σίτσας.

Παρ' όλα αυτά, και δυστυχώς για το καθεστώς, η ενημέρωση δεν είναι πλέον αποκλειστικά στα δικά τους χέρια, αφού η χρήση του ίντερνετ, η πολυφωνία και η αντιπληροφόρηση κερδίζουν καθημερινά έδαφος στο συνεχώς αυξανόμενο προβληματισμένο και ανήσυχο κομμάτι της κοινωνίας: αυτό το κομμάτι που αγνοεί τις δηλώσεις των Α. Σαμαρά, Σ. Κεδίκογλου, Χρ. Μαρκογιαννά-

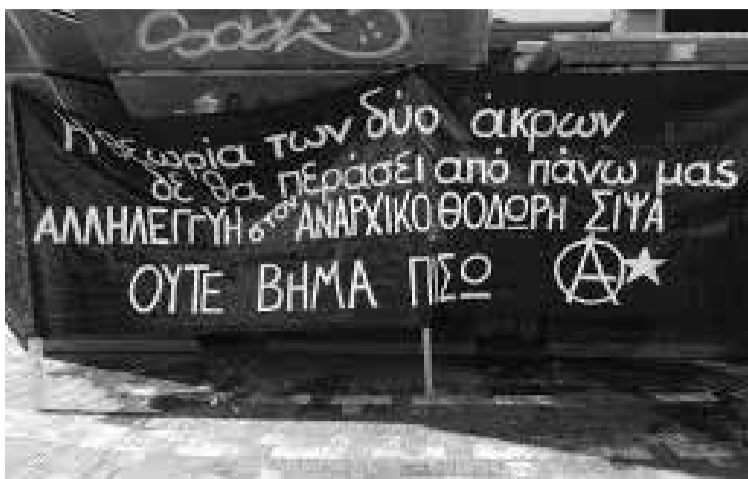
κη και γνωστών δημοσιογράφων, τόσο σχετικά με την επαναφορά του θέματος «Μαρφίν» όποτε το καθεστώς κλυδωνίζεται, όσο και με την πολυδιαφημισμένη «ανάπτυξη».

Δε μπορεί όμως κανείς να αγνοήσει το γεγονός ότι τον τελευταίο καιρό έχουν ενταθεί οι διώξεις (με την κατάλληλη 'προβολή', βεβαίως βεβαίως) αγωνιστών του αναρχικού χώρου ως άκρως επικίνδυνων: **οι τέσσερις της ληστείας στο Βελβεντό**, που προτίμησαν να θυσιάσουν την επιχείρηση προκειμένου να μην πληγεί ο ανύποπτος πολίτης του οποίου το αυτοκίνητο πήραν για να διαφύγουν, ενώ σύμφωνα με δηλώσεις αυτόπτη μάρτυρα «Ένας από τους τρεις δράστες ήταν έξω από την τράπεζα λέγοντας στον κόσμο που βρισκόταν εκεί ότι «δεν έχουμε πρόβλημα μαζί σας, αλλά με την τράπεζα». Όλα έγιναν ήπια, χωρίς να νιώσουμε απειλή» και ότι ένωσε καθησυχασμένος όταν κατάλαβε ότι «δεν πρόκειται για κοινούς ληστές».

Ο **Κώστας Σακκάς**, που αναγκάστηκε να κάνει απεργία πείνας για 38 μέρες ενάντια στην άδικη παράταση της προφυλάκισής του, ενώ μετά την απελευθέρωσή του συνελλήφθη άλλες δύο φορές με γελοίες κατηγορίες, χωρίς φυσικά να λείπει η σχετική προπαγάνδα από τα ΜΜΕ, με κορύφωση τη βραδιά που αποφάσισε να φύγει μια και καλή: «αυτός δεν είναι ο φίλος του άλλου, που έφαγε 25 χρόνια για τη ληστεία στην Πάρο;» (Πρετεντέρης, 10/02/14).

Ο **Σπύρος Στρατούλης**, αρχικά ποινικός κρατούμενος με αγωνιστική και πολιτική δράση μέσα στις φυλακές, απεργός πείνας για 61 μέρες για τις άδειες που του στερούσαν και τις νέες ανυπόστατες κατηγορίες που πήγαν να του φορτώσουν.

Ο **Τάσος Θεοφίλου**, καταδικασμένος για τη ληστεία της Alpha

Bank στην Πάρο με μόνο στοιχείο ένα καπέλο που άλλοτε εμφανίζεται και άλλοτε όχι στο φωτογραφικό υλικό, με το βίντεο που δείχνει το δράστη να ακουμπάει με γυμνό χέρι αντικείμενα εντός της τράπεζας, ενώ σύμφωνα με την «έρευνα» δεν βρέθηκαν αποτυπώματα σε κανένα αντικείμενο! Που κατηγορήθηκε και φυλακίστηκε επειδή προκάλεσε με τα (υπέροχα) ανατρεπτικά κείμενά του («Παρανομαρικό») και επειδή δηλώνει χωρίς φόβο, αλλά με πάθος, αναρχικός κομμουνιστής.

Ο **Θοδωρής Σίτσας** κατηγορείται επειδή είναι αναρχικός. Τελεία και παύλα. Το σύστημα πρέπει να προβάλλει τον εχθρό του -τον κόσμο της αυτοοργάνωσης, της αλληλεγγύης (και ουχί της ελεημοσύνης), της ισότητας και του 'όλα για όλους', του αγώνα και της δράσης - ως άκρως επικίνδυνο για το δημόσιο καλό, ως διασαλευτή της δημόσιας «ησυχίας, τάξεως και ασφαλείας».

Η υπόθεση Μαρφίν, όμως, έχει κι άλλες διαστάσεις και γεννά προβληματισμούς και απορίες: γιατί μια τόσο σοβαρή υπόθεση, για την οποία πολιτικοί και δημοσιογράφοι διαρρυνύουν τα ιμάτιά τους στα τηλεπαράθυρα, αργεί τόσο να εκδικαστεί; Μήπως είναι βολικό τελικά να χρησιμοποιείται εδώ και τέσσερα (!!!) χρόνια σαν άλλοθι των εξουσιαστών για τα μέτρα (φερέτρου) που παίρ-

Και στις δύο περιπτώσεις κατηγορήθηκαν άνθρωποι από τον αναρχικό χώρο, τον πλέον αποφασισμένο εχθρό του καπιταλισμού. **Και στις δύο περιπτώσεις θα μπορούσε να έχει κατηγορηθεί ο καθένας μας.**

Στη μεν Πάρο ήταν απλά μια ληστεία με στόχο το κέρδος, όπως κάθε ληστεία τράπεζας, μια συνηθισμένη καλοκαιρινή μέρα - άρα δεν ευνοείται η 'χρήση' της για επικοινωνιακούς μαραθώνιους, γι' αυτό και η δίκη έγινε σε λογικά χρονικά πλαίσια, στη δε Μαρφίν ήταν μια εμπρηστική επίθεση σε μια μέρα μεγάλης και δυναμικής απεργίας - άρα το κράτος πρέπει να κάνει συνεχώς σαφές στους αντιστεκόμενους το «κάτσε στ' αυγά σου (βλ. καναπές), πρόσεχε το τομάρι σου και μην κατεβαίνεις στο δρόμο, αλλιώς μπορεί να κατηγορηθείς για ό,τι συμβεί. Στο χέρι μας είναι, άλλωστε!»

Παρά τις διαφορές τους, οι δύο υποθέσεις παρουσιάζουν ομοιότητες: τα σαθρά, χαλκευμένα κατηγορητήρια, η απουσία πραγματικών αποδείξεων, η επίδειξη δύναμης του κράτους εκτάκτου ανάγκης και αδιακρίτου καταστολής σε αγωνιστές.

Το κράτος κάνει τη δουλειά του και ο αναρχικός χώρος καλείται να δώσει -και δίνει ήδη- άλλον ένα μεγάλο αγώνα. Στη θέση του Θεοδωρή θα μπορούσε να είναι ο καθένας μας. Με τη στοχοποίησή του διωκόμαστε όλοι. Απαντάμε, και θα συνεχίσουμε ακούραστοι να απαντάμε, με την αλήθεια, την επιμονή μας, την αντιπληροφόρηση, την παρουσία μας, τον αγώνα και τις δράσεις μας, μέχρι την πολυπόθητη Ελευθερία. Για όλους.

ΠΟΝΤΑΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ, ΘΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΡΙΨΕΙ Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ.

■/ Ο Κανένας

■ Γιάννενα, Αθώοι οι κατηγορούμενοι αντιφασίστες

Ως γνωστόν, εν όψει των εκλογών της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι νεοναζί της Χρυσής Αυγής επιδιώκουν να βγουν απ' το καβούκι τους σε ολόκληρη τη χώρα και να προπαγανδίσουν τις ιδέες του μίσους σε γαλανόλευκο περιτύλιγμα. Έτσι και στα Γιάννενα, πόλη στην οποία η διαρκής αντιφασιστική δράση έχει περιορίσει τη μέχρι σήμερα εμφάνιση των φασιστών μόνο υπό πυκνή σκιά και κατά τη διάρκεια της νύχτας, τα γνωστά σε όλους πρόσωπα που προσπαθούν να σχηματίσουν εδώ και χρόνια ένα νεοναζιστικό πυρήνα, καταφεύγουν στη χρήση της αγα-

πημένης τους μεθόδου, όταν τα μαχαίρια τους αποκρούονται: το ρουφιανιλίκι, τη συκοφαντία και...τη μήνυση.

Δύο σύντροφοι, λοιπόν, προσαγόνται τη Δευτέρα 14 του Απριλίου για εξακρίβωση στοιχείων στο Α.Τ Ιωαννίνων, κι ενώ η διαδικασία έχει τελειώσει και οι σύντροφοι ετοιμάζονται να αποχωρήσουν, το γνωστό φασιστοειδές και, όπως διαπιστώθηκε από την προηγούμενη συνάντησή του με γνωστές αντιφασίστριες της πόλης οπότε και του αφαιρέθηκαν πτυσσόμενο κλομπ και ασύρματος με τις συχνότητες των ΔΙΑΣ, συνεργάτης της αστυνομίας Χ.Τ, εμφανίζεται και καταδεικνύει ψευδώς τους συντρόφους ως υπαίτιους για προσωπική του υπόθεση, υποβάλλοντας μάλιστα και μήνυση για απειλή και εξύβριση. Οι σύντροφοι αντιφασίστες πέρασαν τη βραδιά τους στα κρατητήρια του Α.Τ και η δίκη ορίστηκε για την Πέμπτη 17 Απριλίου.

Στα δικαστήρια, και αφού μαχητικοί αντι-

φασίστες περιποιήθηκαν δεόντως τέσσερις νεοναζί που θεώρησαν την πόλη ασφαλή για τα μούτρα τους, συγκεντρώθηκαν περισσότεροι/ες από 70 αλληλέγγυοι αντιφασίστες/στρίες, όπως και 15 φοβισμένα φασιστοειδή, που προστατεύθηκαν με κάθε τρόπο απ' τα ΜΑΤ, ως συνήθως. Οι σύντροφοι αθωώθηκαν λόγω αμφιβολιών αφού πρώτα η εισαγγελία υπέδειξε την ενοχή τους για «αποφυγή φαινομένων αυ-

τοδικίας». Το σύνθημα που δονούσε την ατμόσφαιρα των δικαστηρίων κατά τη λήξη της δίκης-φαρσοκωμωδίας που προσπάθησαν να στήσουν οι πρώην κυπατζήδες και αστυνομικοί υποψήφιοι της Χ.Α στην πόλη ήταν το εξής: «Φασίστες κουφάλες ακούστε το καλά, στη λίμνη θα σας ριζούμε του Αλή Πασά».

■/ xristov

✦ Συνέντευξη με το Μιχάλη Τόλη, ολικό αρνητή στράτευσης από τα Ιωάννινα

Απ: Μιχάλη, εξ όσων γνωρίζουμε, είσαι μέλος της συλλογικότητας «Ευπόλυτο Τάγμα». Θα ήθελες να μας πεις δυο λόγια γι' αυτή και τη δράση της; Το πώς ξεκίνησε, από ποιους, πότε...

Μ.Τ: Το Ξ.Τ είναι μια συλλογικότητα ολικών αρνητών στράτευσης από τα Γιάννενα. Οι πρώτες συζητήσεις για τη δημιουργία της ξεκίνησαν το 2010. Σκοπός της είναι ν' αποτελέσει την πολιτική στέγη όλων των ανθρώπων, στην ευρύτερη περιοχή των Ιωαννίνων, που επιλέγουν την ολική άρνηση στράτευσης, καθώς και να στηρίξει ανθρώπους που θα θελήσουν να κάνουν νέες συλλογικότητες. Μέχρι τότε, αρκετοί άνθρωποι κινούμασταν ατομικά και μετά τη συλλογική δήλωση 7 ατόμων (ο ένας απ' τα Γιάννενα) και 2 εκδηλώσεις με 2 αρνητές στον Α.ΚΟΙ.ΧΙ, μπαίνει το νερό στο αυλάκι ώστε να φτιάξουμε μια συλλογικότητα για να ανταποκριθούμε στο κάλεσμα του στρατού, δημόσια, πολιτικά και συλλογικά.

Απ: Πως κρίνεις τη μέχρι τώρα δράση του Ξ.Τ;

Μ.Τ: Πρώτον, επειδή είναι μικρή η πόλη και επειδή οι άνθρωποι οι οποίοι συμμετέχουμε, είμαστε ριζωμένοι στην κοινωνία τόσο ως ντόπιοι-μόνιμοι κάτοικοι όσο και ως κινηματικές φιγούρες, ο λόγος έχει πολύ μεγαλύτερη απήχηση απ' ό,τι θα μπορούσε να έχει σε μια ανώνυμη μεγαλούπολη, σε μια μητρόπολη. Σίγουρα, όλοι, λοιπόν, στην πόλη γνωρίζουν την ύπαρξη του Ευπόλυτου Τάγματος. Δηλαδή, η προπαγάνδισή η οποία έγινε π.χ για το στρατοδικείο του Κορωναίου ή για το στρατοδικείο του Νιώτη που πραγματοποιήθηκαν στα Γιάννενα, δεν μπορούσε να αφήσει κανέναν ασυγκίνητο και δεν υπήρχε σίγουρα ούτε ένας μαθητής λυκείου που να μην είχε μάθει γι αυτό. Οπότε, να ένα από τα πράγματα που κάνει το Ξ.Τ: παρεμβαίνει κοινωνικά και έχει πετύχει να ακούγεται ο λόγος των ολικών αρνητών στράτευσης δημόσια, φτάνοντας σε όσο το δυνατόν περισσότερα αυτιά. Δεύτερον, έχει δημιουργήσει δεσμούς κι έχει αποδείξει ότι μπορεί να καταστήσει εφικτή την αλληλοβοήθεια και την αλληλεγγύη μεταξύ των ανθρώπων τους οποίους βάζει στο στόχαστρο ο μηχανισμός του στρατού, μετουσιώνοντας ουσιαστικά σε πράξη το σύνθημα που λέει «κανένας μόνος του απέναντι στους χακί εκβιασμούς». Επίσης, έχει ανοίξει συζήτηση εντός του α/α/α χώρου σχετικά με το милитарισμό. Το Ξ.Τ, αλλά και οι άλλες συλλογικότητες που ασχολούνται με το θέμα, προσπαθούν να ωθήσουν διεργασίες εντός των συλλογικοτήτων, εντός του κινήματος, ώστε να μπει στην ατζέντα

ο αντιμilitarισμός και να παραχθούν ακόμη περισσότερες αρνήσεις στράτευσης, από ανθρώπους που θεωρούν τον εαυτό τους επαναστάτη, ριζοσπάστη, κ.τ.λ.

Απ: Υπάρχουν σχέσεις και συνεργασίες του Ξ.Τ με άλλες συλλογικότητες αντιρρησιών συνείδησης κτλ;

Μ.Τ: Εμείς έχουμε σχέσεις και συνεργασίες με συλλογικότητες οι οποίες ασχολούνται με το πρόταγμα της ολικής άρνησης στράτευσης. Αυτές σίγουρα είναι η συλλογικότητα «Kaius Sparilus» στη Θεσσαλονίκη και η «Πρωτοβουλία Για Την Ολική Άρνηση Στράτευσης» στην Αθήνα με τις οποίες συνεργαστήκαμε σε πολιτικό επίπεδο, όπως επίσης και με

ναμε σαν Ξ.Τ, τη δημόσια δήλωση ολικής άρνησης στράτευσης, την παραδίδουμε, 50 σύντροφοι και συντρόφισσες, μέσα στη στρατολογία Ιωαννίνων, πετώντας στα μούτρα των στρατοκρατών το χαρτί που λέει «Μην υπολογίζετε σε εμάς». Γι' αυτή την ανυποταξία, μου επιβάλλεται το πρόστιμο των 6000 ευρώ, διοικητικό, απαιτητό από την εφορία, μου μπλοκάρεται η φορολογική ενημερότητα, μου ασκείται ποινική δίωξη για το αδίκημα της ανυποταξίας εν καιρώ ειρήνης και με μία τραβηγμένη ερμηνεία του νόμου, μπλοκάρει με μπόλικη εκδικητικότητα, το ελληνικό κράτος αποφασίζει για το πλημμέλημα της ανυποταξίας σε ειρηνική περίοδο, να με συλλάβει στα πλαίσια του αυτοφώρου, στις 3/6/2013. Με μεταγάγει η

ρας αυτή τη στιγμή. Θεωρητικά, βάσει της ευχέρειας που δίνει ο νόμος, για κάθε ΕΣΣΟ, οι οποίες είναι έξι κατ'έτος, μπορεί το ελληνικό κράτος να μου ασκεί ποινική δίωξη για το αδίκημα της ανυποταξίας κάθε δύο μήνες, να μου επιβάλλει ένα χίλιο κι αν θέλει να το τραβήξει απ' τα μαλλιά, να μου κάνει και ένα αυτόφωρο για το πλημμέλημα. Ο λόγος για τον οποίο δεν το κάνει κάθε 2 μήνες, είναι γιατί μάλλον το κρατάει στη φαρέτρα του για να το κάνει αργότερα. Αλλά έχει την ευχέρεια, την δίνει ο νόμος. Με σιγουριά ξέρουμε ότι στις 14/3/2014, μέρα του στρατοδικείου μου, βεβαιώθηκε στην εφορία και δεύτερο πρόστιμο των 6000 ευρώ, οπότε αυτό αντιστοιχεί σε ανυποταξία από τον Ιούλιο του 2013.

ενδιαφέρθηκαν σύντροφοι/ισσες αναρχικοί, αντιμilitarιστές από Ζάγκρεμπ, Μόσταν και Βελιγράδι, πολλοί εκ των οποίων έχουν ζήσει και τον πρώτο πόλεμο στην Γιουγκοσλαβία, οι οποίοι έστειλαν μια επιστολή συμπαράστασης με αφορμή το στρατοδικείο.

Απ: Ας υποθέσουμε πως είμαι δεκαοκτώ χρονών και μου ήρθε η κλήση να παρουσιαστώ στο στρατό. Τι θα μου έλεγες, ώστε να με πείσεις να μην καταταγώ στο στρατό;

Αυτό το ερώτημα θα πρέπει να απαντηθεί σε δύο επίπεδα. Αν δηλαδή ο 18άρης είναι πολιτικοποιημένος ή όχι. Αν είναι πολιτικοποιημένος, δηλαδή έχει έρθει σε επαφή με το χώρο της αντιεξουσίας ή των κινημάτων της αμφισβήτησης, τα επιχειρήματα θα είναι άκρως πολιτικά και θα προσπαθούν να πείσουν για ποιο λόγο ο ελληνικός στρατός είναι βασικό κομμάτι της ταξικής κυριαρχίας των αφεντικών εις βάρος μας, ότι τα πεδία του αγώνα δεν μπορούν να μην περιλαμβάνουν τον αντιμilitarισμό. Όπως περιλαμβάνουμε στην ατζέντα μας τον αντικρατισμό, το αντιπατσικό, το αντιφασιστικό, το αντιρατσιστικό, το έμφυλο, θα πρέπει να συμπεριλάβουμε και το μίσος μας για τους στρατοκράτες και τον μηχανισμό τους. Και θα του έλεγα ότι η ευθύνη για το ξεπέραςμα των δεινών που έχει προκαλέσει ο στρατός σε όλη την ανθρώπινη ιστορία πέφτει προσωπικά στον καθένα και στην καθεμία, οπότε πρέπει ο καθένας και η καθεμία να βάλουμε το κορμί μας για να αντισταθούμε σ' αυτό, καταρχάς αρνούμενοι να υποταχθούμε.

Αν πάλι δεν ήταν πολιτικοποιημένος νέος, τα επιχειρήματα θα ήταν περισσότερο κοινωνικού χαρακτήρα και λίγο πιο προσωπικά. Τι τον διαφοροποιεί από τον αντίστοιχο νέο Ιταλό, Γερμανό, Ισπανό, που έρχεται διακοπές στην Ελλάδα το καλοκαίρι, τον συναντάς και σου λέει ότι αυτός δεν έχει πάει στρατό; Δεύτερον, γιατί δε του κάνει εντύπωση που, ενώ βρίσκουνε λεφτά για να προσλαμβάνουν μόνιμους στο στρατό και στην αστυνομία δεν βρίσκουν λεφτά για να κάνουν αυξήσεις στους γονείς σου, τι ακριβώς παίζει με τα «σώματα ασφαλείας»; Πώς πιστεύει ότι θα διαφυλάξει την ειρήνη, για την οποία τόσο μας μιλούσαν όλοι οι δάσκαλοι και οι γονείς μας από μικρά παιδιά, κρατώντας ένα οπλοπολυβόλο, δεν το βρίσκει οξύμωρο και αντιφατικό; Πως γίνεται να σου λένε ότι η Ελλάδα έχει προαιώνιους εχθρούς, όταν οι βασικοί της υποτιθέμενοι εχθροί στα βόρεια σύνορα έχουν καταργήσει τη θητεία; Κάποιοι έχουν καταργήσει ολοκληρωτικά τη θητεία

τις πρωτοβουλίες αλληλεγγύης για το στρατοδικείο του Κορωναίου στην Πάτρα ή του Δημήτρη Χατζηβασιλειάδη στην Αθήνα. Οι σχέσεις που μπορεί να έχουμε με άλλες συλλογικότητες που ασχολούνται γενικά με την αντίρρηση συνείδησης, όπως είναι ο «Σύνδεσμος Αντιρρησιών Συνείδησης», είναι σε επίπεδο προσωπικών γνωριμιών και ανταλλαγών απόψεων αλλά όχι πολιτικής συνεργασίας, γιατί έχουμε διαφορετική θέση πάνω στο ζήτημα.

Απ: Μίλησε μας για τη δική σου περίπτωση, τη δική σου ολική άρνηση στράτευσης.

Μ.Τ: Εξαντλώντας όλες τις αναβολές που προβλέπονται, καλούμαι να παρουσιαστώ στις 4/5/2011 στα ΚΕΤΘ Αυλώνα. Το πως θα κινηθώ ήταν ήδη δεδομένο, συζητημένο στη συλλογικότητά μου και παρέα με άλλους δυο ανθρώπους από τη συλλογικότητα κι έναν σύντροφο από τη Θεσσαλονίκη, παρουσιάζουμε το Σεπτέμβριο του 2011, στα πλαίσια και του πρώτου φεστιβάλ που κά-

απνομία στην Αθήνα, υπάρχει το γνωστό διήμερο τουρ στα κρατητήρια της Πέτρου Ράλλη στην Αθήνα, τα πήγαινε έλα με πριβέ μεταγωγές. Αφήνομαι ελεύθερος αφού ζητάω να οριστεί τακτική δικάσιμος, παίρνω αναβολή, ορίζεται τακτική δικάσιμος κι ερχόμαστε στις 14/3 που έγινε το στρατοδικείο.

Απ: Το αδίκημα της άρνησης στράτευσης είναι διαρκές. Κάθε πόσο δηλαδή θα σε τραβάνε στα δικαστήρια και πως αντιμετωπίζεσαι αυτό;

Μ.Τ: Βασικά, το αδίκημα δεν αναγνωρίζεται από την πλευρά των στρατοκρατών ως «άρνηση στράτευσης». Αντιμετωπίζεται ως ανυποταξία σε ειρηνική περίοδο. Οπότε η ιδιαίτερη κατηγορία των ανθρώπων που για πολιτικούς ή ιδεολογικούς λόγους δηλώνουν δημόσια την άρνησή τους, κατατάσσονται στα κατάστιχα του κράτους σαν απλοί ανυπότακτοι, σαν τους υπόλοιπους περίπου 35.000 ανυπότακτους ανώνυμους που υπάρχουν εντός και εκτός χώ-

Απ: Για το στρατοδικείο που έγινε στις 14/3/2014, κινητοποιήθηκε κόσμος και στα Γιάννενα αλλά και σε άλλες πόλεις. Μίλησε μας για την αλληλεγγύη αυτή που δέχθηκα.

Μ.Τ: Από το 2011 που το Ξ.Τ έβγαλε μια μπροσουρά με τίτλο «Πόλεμος στον Πόλεμο», αποφάσισε να πάει σε όσο πιο πολλές πόλεις της χώρας γίνεται για να την παρουσιάσει. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να δημιουργηθούν σχέσεις με αρκετό κόσμο σε διάφορες πόλεις, γεγονός το οποίο αποτέλεσε και τη μαγιά αυτής της καμπάνιας αλληλεγγύης. Οπότε θα πρέπει να ευχαριστήσουμε όλους τους σύντροφους και τις συντρόφισσες οι οποίοι ανταποκρίθηκαν στην έκκληση του Ξ.Τ και οργάνωσαν σχεδόν σε όλες τις μεγάλες πόλεις της χώρας είτε αφισοκολλήσεις, είτε εκδηλώσεις αλληλεγγύης, είτε άλλες δράσεις τις οποίες αυτοί/ές έκριναν πως αντιστοιχούν στην περίπτωση. Επίσης, είναι πολύ σημαντικό να αναφέρω ότι για το δικαστήριο

ή κι αυτοί που διατηρούν ακόμη στρατό, είναι υποπολλαπλάσιος των ελληνικών δυνάμεων. Πώς μπορεί να μπει η Ελλάδα σε πολεμική αναμέτρηση με την Τουρκία, το κυρίαρχο επιχείρημα που προσπαθεί να δικαιολογήσει την ύπαρξη τεράστιων στρατιωτικών δαπανών, όταν η Ελλάδα με την Τουρκία είναι σύμμαχοι εδώ και πολλές δεκαετίες στο ΝΑΤΟ, του οποίου βασική αρχή είναι πως δεν μπορεί να υπάρξει πολεμική αναμέτρηση μεταξύ των μελών του; Θα τον ρωτούσα, πώς είναι δυνατόν να παραδώσει τον εαυτό του προς χρήση και διαταγή σε κάθε ανώτερο, ο οποίος θα του επιβάλλει το πώς θα εμφανίζεται, πώς θα χρησιμοποιεί το χρόνο του, με ποιον ή ποια θα κοιμάται και, πάνω απ' όλα, πώς θα σκέφτεται το μυαλό του και θα λειτουργεί το κορμί του. Αυτά πάνω κάτω.

Απ: Πιστεύεις ότι κάποια στιγμή, μπορεί να γίνει μαζική ανυποταξία και αν το πιστεύεις πραγματικά, ομάδες σαν το Ξ.Τ τι πιστεύεις ότι μπορούν να κάνουν παραπάνω ώστε να απευθυνθούν καλύτερα

στην κοινωνία;

Μ.Τ: Καταρχάς η ανυποταξία, είναι μαζική. Ανεπίσημες πηγές του υπουργείου, δεν το έχουν ανακοινώσει επίσημα, αναφέρουν πως υπάρχουν 35.000 ανυπότακτοι και πως τα μεταπτυχιακά και οι αναβολές για σπουδές μέχρι πολύ μεγάλη ηλικία, αποτελούν πηγή διαρροής για το ελληνικό κράτος. Ακριβώς για ν' απαντήσουν σ' αυτή τη μεγάλη διαρροή, ήρθαν το 2011 και επέβαλλαν το εξαχίλιο, πράγμα το οποίο έκοψε τα φτερά σε πολύ κόσμο. Αυτό που μ' ενδιαφέρει δεν είναι να γίνει μαζική η ανυποταξία αλλά να γίνει μαζική η ολική άρνηση στρατεύσης. Δηλαδή η πολιτική, δημόσια και συλλογική εναντίωση τόσο στη θητεία όσο και στο στρατό όσο και στον διάχυτο κοινωνικό милитарισμό. Η συνεισφορά τέτοιων συλλογικοτήτων σαν του Ξ.Τ είναι πολυδιάστατη. Το βασικότερο: μπορεί και αποδεικνύει απτά και υλικά ότι έχουν υπάρξει άνθρωποι που δεν πήγαν στο στρατό και δεν είναι ούτε εξωγήνιοι, ούτε σούπερμαν,

ούτε ζορό. Απλοί καθημερινοί άνθρωποι της διπλανής πόρτας, μέσα στο ίδιο στέκι, πανεπιστήμιο, χώρο δουλειάς, που έκαναν αυτή την επιλογή. Οπότε μπορείς κι εσύ να κάνεις αυτή την επιλογή, να εναντιωθείς στο στρατό και ταυτόχρονα ν' αποτελέσεις και μορφή έμπρακτης αλληλεγγύης για αυτούς που ήδη το έχουν κάνει και ήδη χτυπιούνται από το κράτος. Οπότε ναι, έχουν πολλά να προσφέρουν συλλογικότητες σαν το Ξ.Τ.

Απ: Θα συνεργαζόσουν κινηματικά με κάποιον ο οποίος έχει πάει ή εργάζεται στο στρατό; Είτε αυτός είναι φαντάρος, είτε ΕΠΟΠ, είτε υπαξιωματικός ή ακόμη και καθαρίστρια στο στρατό.

Μ.Τ: Καταρχάς, η θέση του Ξ.Τ, όπως αυτή έχει καταγραφεί στο «Πόλεμος στον Πόλεμο», μιλάει ξεκάθαρα, δείχνει απόλυτη κατανόηση στους συντρόφους που δεν έκαναν τη δικιά μας επιλογή και μπορεί να έχουν πάρει 15 ή να έχουν κάνει εναλλακτική θητεία. Επίσης δείχνει απόλυτη κατανό-

ηση σε ανθρώπους που τελικά αναγκάστηκαν να υπηρετήσουν τη στρατιωτική θητεία γιατί ξέφυγε πολύ καλά ποι οι εκβιασμοί τόσο αυτής της κοινωνίας όσο και της «αγίας» ελληνικής οικογένειας. Οπότε, το να βρεθούμε κινηματικά σε πεδία αγώνων με ανθρώπους που έχουν πάει φαντάροι, συμβαίνει ήδη. Δεν είμαστε ούτε σεχταριστές, ούτε ελίτ. Το να βρεθούμε με ανθρώπους οι οποίοι μπορεί να είναι ΕΠΟΠ ή κατώτεροι στην ιεραρχία του στρατού ή να δουλεύουν για το στρατοκρατικό-στρατοβιομηχανικό σύμπλεγμα δεν μπορεί να συμβεί, γιατί εμείς βάζουμε ως κυρίαρχο θέμα την προσωπική ευθύνη του καθενός σε αυτά τα οποία συμβαίνουν. Δηλαδή, ο μηχανισμός δε λειτουργεί μόνος του, δεν είναι κάτι μεταφυσικό, δεν είναι έξω από εμάς. Ο μηχανισμός λειτουργεί με τις πράξεις του καθενός. Οπότε, όπως δε θα μπορούσαμε να κάνουμε παρέα με έναν «απλό» μπάτσο που είναι γραφιάς στο γραφείο, καθότι εν τέλει αυτός είναι που περνάει στον υπολογιστή το όνομα μας

για να μπορεί να μας τσακώσει ο ασφαλίτης, έτσι δε θα μπορούσαμε να κάνουμε παρέα με έναν απλό τύπο, ο οποίος παίρνει 700-1000 ευρώ, είναι ΕΠΟΠ και «είναι μωρό καλό παιδί». Αρα δε θα μπορούσαμε να λειτουργήσουμε πολιτικά μ' αυτούς τους ανθρώπους. Βέβαια εάν πρόκειται για ανθρώπους που σκάνουν τις αρνήσεις και τις κόντρες τους, τότε μπορούμε να εξετάσουμε τα περιεχόμενα και να συναντηθούμε. Για παράδειγμα ο μόνιμος Γ. Μοναστηριώτης αρνήθηκε να πάει με φρεγάτα στον Περσικό το 2003 και φυλακίστηκε στις στρατιωτικές φυλακές Κορίνθου. Εκεί θα μπορούσαμε να βρούμε τον κοινό τόπο.

Το blog του Ξυπόλυτου Τάγματος, στο οποίο μπορείτε να βρείτε τη μπορούσούρα «Πόλεμο στον Πόλεμο» είναι το εξής: <http://xupolutotagma.squat.gr/>

✎ efor

■ Για την επανοικειοποίηση των δημόσιων χώρων το ζήτημα είναι από ποιούς και για ποιούς

Πριν λίγους μήνες διαβάζαμε στην τοπική εφημερίδα της Λάρισας ότι η ίδια πόλη μαζί με την Θεσσαλονίκη επιλέχτηκαν από την οργάνωση WWFforEurope για την διεξαγωγή έρευνας σχετικά με τον ρόλο των πόλεων στην κοινωνικο-οικολογική μετάβαση. Ερευνητές σε συνεργασία με τοπικές αυτοδιοικήσεις και υφιστάμενους κοινοτικούς φορείς όπως περιβαλλοντικές ΜΚΟ και ομάδες μετάβασης, θα μελετήσουν και θα εξετάσουν την κοινωνική και αναπτυξιακή πορεία των πόλεων αυτών. Μια ματιά στο μέλλον και ιδιαίτερη τιμή και ευκαιρία για την πόλη δηλώνει περήφανα ο δήμαρχος ότι αποτελεί η συμμετοχή στο πρόγραμμα αυτό. Τι σημαίνει WWFforEurope? Welfare, wealth and work for Europe, δηλαδή ευημερία, πλούτος και εργασία για την Ευρώπη. Πλάκα μας κάνουν?

Δεν είναι πρώτη φορά που ακούμε για τα περίφημα αυτά ευρωπαϊκά προγράμματα που τόσο ωραία περιγράφουν τα σχέδια τους για βιώσιμες και πιο ανθρώπινες πόλεις και που τόσο πολύ ενδιαφέρονται για την ανάπτυξη, τις νέες συνθήκες ζωής και την οδήγηση των αστικών κέντρων στην αειφορία. Ποιοί θα απολαμβάνουν όμως όλο αυτό το επίπλαστο, αποστειρωμένο και δήθεν γεμάτο ευημερία περιβάλλον? Ποιοί θα έχουν δικαιώματα χρήσης του δημόσιου χώρου και με ποιούς όρους? Όσοι φυσικά μπορούν να πληρώσουν. Γιατί στα κέντρα των πόλεων η δημιουργία και η λειτουργία των δημόσιων χώρων έχει

αποκλειστικά οικονομικά και ανταλλακτικά χαρακτηριστικά. Ο πολίτης είναι ένας καταναλωτής-πελάτης, με καμία δυνατότητα παρέμβασης ή πολιτικής εμπλοκής στη διαμόρφωσή τους. Εδώ μιλάμε καθαρά για ένα πάρτυ συμφερόντων με τα κονδύλια, τις χρηματοδοτήσεις και τις μίζες να χορεύουν στις πλάτες της εν καιρώ κρίσης κοινωνίας.

Ωστόσο, αυτό που συμβαίνει δεν είναι μόνο αποτέλεσμα των προγραμμάτων ανάπτυξης ή του τρόπου διάρθρωσης του αστικού σχεδιασμού. Είναι επιτακτική ανάγκη του κεφαλαίου να νοσηματοδοτήσει το δημόσιο από τη δικιά του σκοπιά, δηλαδή σύμφωνα με τους όρους αναδιάρθρωσής του (ιδιωτικοποιώντας το δημόσιο, παράγοντας όμως την ιδεολογία πως το ιδιωτικό είναι δημόσιο), ώστε να επεκταθεί σε ολόκληρο το φάσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας. Το δικαίωμα στην ύπαρξη στο δημόσιο χώρο μπορεί κάλλιστα πλέον να αποτελεί εμπόρευμα ή ιδιωτικό αγαθό.

Κάτι τέτοιο σκοπεύει να κάνει η 6η εφορία βυζαντινών αρχαιοτήτων (περιφερειακή υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού) στην πόλη της Πάτρας σφραγίζοντας το χώρο της βεράντας του κάστρου, αλλάζοντας τα κάγκελα και τοποθετώντας λουκέτο στην είσοδο, δημιουργώντας προϋποθέσεις για την επιβολή εισιτηρίου. Πρόκειται για ένα χώρο που χρησιμοποιούνταν καθημερινά από κατοίκους της πόλης, περιλαμβάνει παιδική χαρά και ίσως έχει την πιο ωραία θέα στην Πάτρα. Εν τω μεταξύ η ανακοίνωση

της υπηρεσίας ήταν άκρως ρατσιστική, κάνοντας αναφορά σε μετανάστες, τοξικοεξαρτημένους και περιθωριακούς που δημιουργούσαν φθορές και βρόμιζαν το χώρο, αδιαφορώντας πλήρως για την ανάγκη διαφορετικών ανθρώπων να υπάρχουν και να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους στο δημόσιο χώρο. Αυτό που γίνεται ξεκάθαρο είναι πως η καπιταλιστική αναδιάρθρωση σε αυτή τη φάση έχει την ανάγκη να εξαλείψει το δημόσιο χαρακτήρα των αναγκών για εμάς αγαθών (νερό, ηλεκτρικό, δημόσιος χώρος κλπ).

Άλλο ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Λάρισα, η πόλη του καφέ. Όλοι οι πεζόδρομοι και οι πλατείες έχουν γεμίσει πλούσιες βιτρίνες και καφετέριες όλο design ξεφυτρώνουν από παντού. Κάτω από την μύτη δημάρχου και δημοτικών συμβούλων στήνεται ένα ολόκληρο κύκλωμα ιδιωτών, καλοπληρωτών-μελλοντικών ψηφοφόρων, κερδοσκοπών αφεντικών και μαφιόζων μπράβων χρυσαυγίτων που επεκτείνονται και εκμεταλλεύονται όλο και περισσότερους δημόσιους χώρους. Τα παγκάκια και τα πεζούλια χρησιμοποιούνται για τραπεζοκαθίσματα και ακόμα και τα δέντρα αποτελούν πλέον μέρος του ντεκόρ των μαγαζιών της καλοπέρασης, της απάθειας, του lifestyle και του φαίνεσθαι. Άδειες για χρήση δημόσιου χώρου δίνονται μόνο σε ό,τι μπορεί να επιφέρει κέρδος, όπως η γιορτή Πηνηιού ή τα γνωστά περίπτερα-παζάρια στην κεντρική πλατεία. Ενώ, τα διάφορα αυτοοργανωμένα χειριστήρια όπως τα πάρτυ δρόμου, οι συναυλίες και οι μέρες μουσικής, οι συγκεντρώσεις ή οι δράσεις όπου οι κοινωνικές επαφές δεν ετεροκαθορίζονται και μπορούν να γίνουν μορφές έκφρασης πολιτικών αιτημάτων και διαφορετικής στάσης ζωής είναι παράνομα. Να λοιπόν σε ποιούς ανήκει ο δημόσιος χώρος.

Την στιγμή λοιπόν που όλο και περισσότερα κοινωνικά κομμάτια απομονώνονται από τα κοινά, οι ελευθερίες καταστρέφονται και τόσες καταλήψεις εκκενώνονται, οι δικές τους νόμιμες καταλήψεις των δημόσιων χώρων και κατ' επέκταση των ζώων μας,

προκαλεί και εξοργίζει. Μετά την εξέγερση τον Δεκέμβρη του 2008, γεννήθηκαν διάφορα κινήματα πόλης με κύριο χαρακτηριστικό τους την επανοικειοποίηση των δημόσιων χώρων. Καταλήψεις δημόσιων κτηρίων, πάρκων και πλατειών, επιτροπές κατοίκων και διάφορες πρωτοβουλίες πρόταξαν πολιτικές λογικές και πρακτικές αυτοδιαχείρισης και συλλογικής δράσης. Τα εγχειρήματα και οι δράσεις αυτές αποτελούν μια μορφή αντίστασης στο δικαίωμα-νταβατζιλίκι καλύτερα- του κράτους και του καπιταλισμού να χειρίζονται και να ορίζουν τον δημόσιο χώρο. Προσπάθησαν να δημιουργήσουν χώρους που να λειτουργούν ως πόλοι αντιπληροφόρησης και διαπραγματεύσης. Φαντάστηκαν χώρους ζωντανούς και αληθινά δημοσίους και άφησαν παρακαταθήκη εμπειριών αγώνα και οργάνωσης της συλλογικής ζωής. Ο αγώνας για τη διεκδίκηση των δημόσιων χώρων είναι αγώνας ενάντια στην ιδιωτικοποίηση των δημόσιων αγαθών και της εμπορευματοποίησης της ζωής μας. Οι δημόσιοι χώροι ανήκουν σε αυτούς που τους χρησιμοποιούν καθημερινά και που τους έχουν ανάγκη.

Και είναι ανάγκη όσο ποτέ άλλοτε να πάρουμε πίσω αυτά που μας ανήκουν.

✎ Mano Roco & νεαρός προλετάριος

Από τη Val Susa ως τις Σκουριές - Από την Κρήτη έως και τον Αχελώο - Αγώνας για τη γη και την ελευθερία!

Σε μια εποχή που η λεηλασία της φύσης και των ζώων μας ονομάζονται ανάπτυξη, οι αγώνες για την προστασία τους βαφτίζονται "τρομοκρατία". Το ζούμε στην Κρήτη με τις ΒΑΠΕ[1], το ζουν οι κάτοικοι της Χαλκιδικής με τις ειδικές δυνάμεις μέσα στα σπίτια τους για την προστασία των συμφερόντων του Μπόμπολα, το ζήσαν οι κάτοικοι της Κερατέας πριν λίγο καιρό... Ο αγώνας του NoTAV είναι αξιωματικός για την διάρκεια και την μαχητικότητά του. Ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του '90 με δεκάδες χιλιάδες κόσμου να συμμετέχει με πολύμορφη δράση, επιδιώκοντας το μπλοκάρισμα της ανεπιστρεπτή περιβαλλοντικής υποβάθμισης της περιοχής της Val Susa στους πρόποδες των Ιταλικών Άλπεων.

Λίγα λόγια για το TAV

TAV είναι το ιταλικό ακρωνύμιο για τα τρένα υψηλής ταχύτητας (Treno ad Alta Velocita) τα οποία αναπτύσσουν ταχύτητα μέχρι 300 χλμ/ώρα. Η Val Susa είναι μια στενή κοιλάδα που βρίσκεται στις Άλπεις (ελάχιστο πλάτος 3 χλμ.), στο έδαφος μεταξύ Ιταλίας και Γαλλίας. Το 1991 η Ε.Ε. αποφάσισε να δημιουργήσει μια καινούρια γραμμή τρένων υψηλής ταχύτητας, με σκοπό να συνδέσει τη Λυών με τα σύνορα της Ουκρανίας. Το πλάνο αποτελείται από 2 δίδυμα τούνελ μήκους 56 χλμ. Σκοπός ήταν τα έργα να ξεκινήσουν στα μέσα της δεκαετίας του '90. Μέχρι σήμερα ελάχιστες υποδομές έχουν ολοκληρωθεί. Οι τωρινές εκτιμήσεις είναι ότι δεν πρόκειται να ολοκληρωθεί μέχρι το 2030. Το κόστος υλοποίησης είχε υπολογιστεί γύρω στα 14 δις ευρώ, αλλά οι πιο αισιόδοξες εκτιμήσεις το υπολογίζουν πια στο τετραπλάσιο.

Ο αγώνας

Οι πρώτες αντιδράσεις ξεκίνησαν το 1992. Στον αγώνα συμμετείχαν πέρα από τις επιτροπές κατοίκων, σωματεία βάσης και κόσμος του κινήματος. Τα αρχικά τεχνικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από αυτούς ήταν καθοριστικά για την εξέλιξη του αγώνα. Αρχικά ο αγώνας ενάντια στο έργο είχε μια αργή και σταθερή εξέλιξη, με βασικό τρόπο δράσης μαζικές συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας. Τον Οκτώβριο του 2005 διαδηλωτές παρεμπόδισαν τη δημιουργία δοκιμαστικών έργων στην περιοχή, παρά την ισχυρή αστυνομική παρουσία. Τους επόμενες μήνες η περιοχή σε μια επιχείρηση στρατιωτικού τύπου, καταλήφθηκε από πολυάριθμες αστυνομικές δυνάμεις. Οι κάτοικοι πια ήταν υποχρεωμένοι να δείχνουν τα χαρτιά τους κάθε φορά που έμπαιναν-έβγαιναν στα σπίτια τους. Στα τέλη Νοέμβρη του 2005 τα έργα παρεμποδίστηκαν ξανά μετά από μαζικές διαδηλώσεις και με την κυβέρνηση να οπισθοχωρεί προτείνοντας ένα εναλλακτικό (αλλά το ίδιο καταστροφικό) σχέδιο. Το Μάη του 2011 η ιταλική κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι θα ξεκινήσει τη διάνοιξη μιας νέας γραμμής. Το κίνημα NoTAV εμπόδισε το έργο και κατέλαβε και περιφρούρησε την περιοχή για πάνω από ένα μήνα. Αυτά μέχρι και τον Ιούνιο του '11, όταν 1000 αστυνομικοί

τους απώθησαν κάνοντας μεγάλη χρήση χημικών. Μετά από λίγες μέρες, μια μεγάλη διαδήλωση με πάνω από 80.000 συμμετέχοντες προσπάθησε να απωθήσει τις αστυνομικές δυνάμεις αλλά χωρίς επιτυχία. Από το τέλος του καλοκαιριού του 2011, αστυνομία μαζί με δυνάμεις του στρατού οι οποίες ανακλήθηκαν από τον πόλεμο στο Αφγανιστάν, περιφρουρούν την περιοχή για να αποτρέψουν οποιαδήποτε προσπάθεια παρεμπόδισης του έργου. Ο αγώνας μέχρι και σήμερα συνεχίζεται παρ' όλες τις εκατοντάδες συλλήψεις και φυλακίσεις, όλο και πιο μαζικός, πολύμορφος και δυναμικός, με δεκάδες χιλιάδες να δίνουν το παρόν μέχρι και σήμερα.

Τα επιχειρήματα του κινήματος NoTAV

Υπάρχουν πολλοί λόγοι που δημιουργήθηκε αυτό το κίνημα αντίστασης και πολλές παράμετροι που αποδεικνύουν τον παραλογισμό της κατασκευής του έργου.

Χρησιμότητα του έργου:

Καταρχήν δεν προσφέρει τίποτα σχετικά με την σύνδεση της Ιταλίας με την Γαλλία. Ήδη υπάρχουν αυτοκινητόδρομοι και γραμμές τρένου που συνδέουν τις δύο χώρες. Ενώ οι αρχικές μελέτες υπολόγιζαν αύξηση του μεταφορικού έργου, στην πραγματικότητα οι αριθμοί δείχνουν πάγωμα την τελευταία εικοσαετία και από το 2008 και μετά μείωση. Επίσης η υπάρχουσα σιδηροδρομική σύνδεση χρησιμοποιείται λιγότερο από 50% αναλογικά με την μεταφορική της ικανότητα.

Οικονομικά δεδομένα σχετικά με το έργο:

Στην Γαλλία από το 2012 υπάρχει προβληματισμός σχετικά με την αναγκαιότητα του έργου σε σχέση με το κόστος του. Το κόστος του σύμφωνο με μελέτη του 2010 θα είναι 14 δις ευρώ, χρήματα τα οποία δεν υπάρχουν και τα οποία πρέπει να συγκεντρωθούν από περικοπές σε κοινωνικές υπηρεσίες (περίθαψη και υγεία). Επίσης πουθενά στις οικονομικές μελέτες δεν πιθανολογείται πως τα έσοδα της νέας σιδηροδρομικής γραμμής θα καλύψουν το κόστος κατασκευής. Η Γαλλία είναι έτοιμη να κάνει πίσω σχετικά με την κατασκευή, εξέλιξη που έχει ως αποτέλεσμα την όξυνση της καταστολής από πλευράς Ιταλίας ώστε να προχωρήσει το έργο άμεσα, και να μην ακυρωθεί άδοξα η επένδυση. Ίσως να εξηγείται από το ότι στις δύο μεγάλες κοινοπραξίες που έχουν αναλάβει την κατασκευή, έχουμε πρόεδρο τον

πρώην υπουργό μεταφορών της κεντροδεξιάς κυβέρνησης Μπερλουσκόνι ενώ στην άλλη έχουμε μέλος του διοικητικού συμβουλίου τον πρώην υπουργό μεταφορών της κεντροαριστερής κυβέρνησης Μόντι.

Περιβαλλοντική καταστροφή:

Η δημιουργία των τούνελ θα καταστρέψει τον υδροφόρο ορίζοντα, με πρώτα τα χωριά της Τοσκάνης να έχουν αποχτήσει σοβαρό πρόβλημα. Επίσης στην περιοχή της κύριας κατασκευής του έργου υπάρχουν κοιτάσματα ουρανίου και αμιάντου, ουσιών εξαιρετικά επικίνδυνων για την υγεία του πληθυσμού εφόσον εκσκαφτούν και οι διαβηβαίωσεις

του, ήταν στην πραγματικότητα μέσα στο δάσος της Κλάρεα για να σαμποτάρει το εργοτάξιο - ίσως δεν νοιάζει καν τους ίδιους τους ανακριτές. Αυτό που θέλουν είναι να έχουν κάποιον στο χέρι για να επικρεμάται η απειλή πολυετούς εγκλεισμού επί του κινήματος και επί της ενεργούς αντίστασης, για να φθάσουν έτσι ήσυχτοι και ανενόχλητοι στα εγκαίνια του εργοταξίου της Σούζα.»

(12/02/14 απόσπασμα επιστολής των συλληφθέντων, Νικολό, Κλαούντιο, Ματία)

Από τις Σκουριές μέχρι την Val Susa ο αγώνας είναι κοινός

Όλα αυτά τα γεγονότα δεν είναι πρωτοφανή καθώς η ίδια πίεση υπάρχει και στην Ελλάδα σε αντίστοιχους αγώνες. Οι σωματικές βλάβες από ευθεία ρίψη δακρυγόνων, η αποψίλωση εκατοντάδων στρεμμάτων δάσους, η δηλητηρίαση του νερού με αρσενικό, οι βίαιες εισβολές σε σπίτια είναι το περιβάλλον που έχει δημιουργηθεί στην περιοχή της Χαλκιδικής ώστε να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντα του Μπόμπολα και του τοπικού υπαλλήλου του, δημάρχου αρ-Πάχτα. Η αστυνομία σαν ιδιωτικός στρατός κατοχής έχει κάνει εκατοντάδες προσαγωγές, η αντιτρομοκρατική έχει καλέσει δεκαπεντάχρονους μαθητές για ανάκριση, τα τηλέφωνα των κατοίκων παρακολουθούνται και οι βίαιες εισβολές τα ξημερώματα στα σπίτια των κατοίκων είναι πια κανόνας. Οι τέσσερις προφυλακίσεις και οι δεκαεφτά δικογραφίες, η στοχοποίηση των κατοίκων της περιοχής ως μέλη εγκληματικής οργάνωσης με περισσότερους από τριακόσιους διωκόμενους αποδεικνύουν ότι η δικαιοσύνη δεν είναι και τόσο αμερόληπτη... Αντιστοιχώς οι κάτοικοι της Κερατέας πολέμησαν σώμα με σώμα για να προστατέψουν το περιβάλλον από τα εγκληματικά σχέδια του εθνικού εργολάβου Μπόμπολα λίγο καιρό πριν. Στο Αποπηγάδι στα Χανιά και σε άλλες περιοχές της Κρήτης οι αγωνιζόμενοι ενάντια στις ΒΑΠΕ έχουν δεχτεί έναν βρώμικο πόλεμο με συνεχείς αγωγές και μηνύσεις, με τον κρατικό και τον παρακρατικό μηχανισμό να κινητοποιείται για να τους κλείσει τα στόματα και να τους κάνει να γυρίσουν σπίτια τους. Η καταστροφή του Τσερνομπίλ στο παρελθόν δεν σεβάστηκε τα σύνορα και οι συνέπειες υπάρχουν και στο παρόν.

Στο σήμερα η καταστροφή των χημικών όπλων της Συρίας δυτικά της Κρήτης σε διεθνή ύδατα αποδεικνύει ότι γι αυτούς που έχουν την εξουσία όλα είναι θέμα ανήθικων σκοπιμοτήτων και πολιτικών επιδιώξεων. Ο αγώνας μας είναι κοινός καθώς το περιβάλλον είναι ένα και δεν αναγνωρίζει τα ανθρώπινα τεχνητά σύνορα.

Η διεθνής αλληλεγγύη

Η αλληλεγγύη στο κίνημα του NoTAV είναι συνεχής και εκτείνεται και πέρα των ιταλικών συνόρων. Στις 22 του τελευταίου Φλεβάρη καλέστηκε η διεθνής μέρα αλληλεγγύης στο κίνημα του Notav. Σε όλη την Ιταλία και ανάμεσα σε άλλες χώρες στην Γαλλία με το κίνημα ZAD[2], όπως και στην Ελλάδα σε Αθήνα και Θεσ-

σαλονίκη (Ανοιχτό συντονιστικό ενάντια στα μεταλλεία χρυσού), ενώθηκαν οι φωνές όσων αντιστέκονται στην σύγχρονη βαρβαρότητα της «ανάπτυξης» και επιδιώκουν στην ενδυνάμωση και δικτύωση των συναφών κινήματων διεθνώς. Να δείξουμε λοιπόν την έμπρακτη αλληλεγγύη μας στον αγώνα του κινήματος NoTAV αλλά και των τοπικών αντιστοιχών αγώνων στον ελληνικό χώρο. Να συνδέσουμε τους αγώνες σε διεθνές επίπεδο. Να διεκδικήσουμε την άμεση απελευθέρωση των τεσσάρων συλληφθέντων που αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε καθεστώς απομόνωσης στις φυλακές του ιταλικού κράτους.

Στις 16 Μάη έχει οριστεί δικασίμος με στόχο να καταπέσει η προφυλάκιση των τεσσάρων με την κατηγορία της τρομοκρατίας (κάτι που επιτρέπει στο κράτος 2 χρόνια προφυλάκιση). Στις 26 Μάη αρχίζει η δίκη των τεσσάρων και οφείλουμε να δείξουμε την έμπρακτη αλληλεγγύη μας.

**Liberta per I NoTAV
Accusati di terrorismo
Niccola, Mattia, Claudio, Chiara**

anarres

[1] ΒΑΠΕ : Βιομηχανικές Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Βαφτίζοντας το κρέας ψάρι, ονομάζουν πράσινη ανάπτυξη την καταστροφή σε βιομηχανική κλίμακα ολόκληρων βουνών και οικοσυστημάτων στο όνομα της καθαρής ενέργειας. Οι προεκτάσεις του ζητήματος απαιτούν ξεχωριστό άρθρο. (πληροφορίες από το παγκρήτιο δίκτυο εδώ: <http://goo.gl/dNuWv>)
[2] ZAD: Zone A Defendre, Κίνημα που ξεκίνησε στην Γαλλία τον Οκτώβριο του 2012 ενάντια στην δημιουργία ενός άχρηστου αεροδρομίου στην περιοχή Notre Dame des Landes στην Νάντ. Το κράτος επιχείρησε να διαλύσει με μπουλντόζες και οπλισμένες μονάδες τις φάρμες που είχαν δημιουργηθεί από καταληψίες στο διπλανό δάσος ώστε να ξεκινήσει τα έργα. Μετά από λιγοστό διάστημα, στο κάλεσμα των καταληψιών, ανταποκρίθηκαν δεκάδες χιλιάδες από όλη την Γαλλία που επανακατέλαβαν τον χώρο και μέχρι σήμερα έχουν ακυρώσει την έναρξη των έργων. Τώρα πια έχει δώσει έμπνευση και έχουν δημιουργηθεί αντίστοιχες κινήσεις σε όλη την Γαλλία με το όνομα ZAD. (info: <http://zad.nadir.org/?lang=en>)

Δείτε περισσότερα:

- <http://www.notav.info> Η ιστοσελίδα
- <http://libcom.org/ta-gs/no-tav>
- <https://twitter.com/notav> Το Notav στο twitter
- <http://antigoldgr.org> Παρατηρητήριο Μεταλλευτικών δραστηριοτήτων (Χαλκιδική)
- <http://antigoldgr.org/blog/2014/02/23/zad-notav-skouries/> Πανευρωπαϊκή μέρα ενάντια στην λεηλασία της φύσης
- <http://halastor.blogspot.gr/2014/02/toy-no-tav.html> Αλληλεγγύη στο κίνημα του NoTav

Πέντε μύθοι για την Ουκρανία

* Ο πρώτος μύθος: ο Κοζάκιος

Η Ουκρανία ενοποιήθηκε, όπως την ξέρουμε σήμερα, μόνο μετά τα αποτελέσματα του Β' ΠΠ.

Πριν ήταν διασπασμένη μεταξύ μεγάλου αριθμού αυτοκρατοριών και οι κάτοικοι της δεν αυτοαποκαλούνταν Ουκρανοί. Από το τέλος του Μεσαίωνα αυτή η γη είχε γίνει καταφύγιο φυγάδων χωρικών. Αυτοί εγκαταστάθηκαν πυκνά για να διεκδικήσουν την ανεξαρτησία τους από την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Πολέμησαν για προνόμια μέσα στην Πολωνο-Λιθουανική Κοινοπολιτεία εξαιτίας της διεκδίκησης των οποίων ξέσπασε η εξέγερση του Khmelnytsky το 1648. Ορισμένοι μαρξιστές θεωρούν την εξέγερση αυτή αστικού χαρακτήρα. Εκατό χρόνια πέρασαν και τον 18ο αιώνα η αυτοκράτειρα Αικατερίνη εξόντωσε τον κοζάκινο στρατό (Zaporizhian Sich) με αποτέλεσμα να εξαφανίσει τους Ουκρανούς Κοζάκους ως τάξη.

Τελικά οι Κοζάκοι -είτε ως κάτοικοι, είτε ως έθνος- μετατράπηκαν σε μια ομάδα πολιτών με προνόμια στην Ρωσική αυτοκρατορία. Είχαν (εντός μίας μειοψηφίας) το δικαίωμα της οπλοκατοχής, να εκλέγουν τους επικεφαλής τους και να διατηρούν μια σχετική αυτονομία. Γι αυτό το λόγο οι Κοζάκοι έγιναν οι βασικοί υποστηρικτές του τσαρικού καθεστώτος στην διάρκεια καταστολής τοπικών επαναστάσεων. Στη τωρινή κατάσταση, ο Κοζάκιος μύθος χρησιμοποιείται ταυτόχρονα τόσο από τους Ουκρανούς εθνικιστές των οποίων οι γραφικοί αντιπρόσωποι εμφανίζονται στα οδοφράγματα με μακρύ μουστάκι και παραδοσιακή αμφίεση όσο και από τους Ρώσους στην Κριμαία που ντύνονται με αμφιέσεις των αρχών του 20ου αιώνα. Αυτό το είδος του "ρετρό-φετιχισμού" τους δίνει το ιστορικό υπόβαθρο για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων τους.

* Ο δεύτερος μύθος: ο Πολωνικός

Στη Δυτική Ουκρανία, Ουκρανοί και οι Πολωνοί συμβίωναν έχοντας οικονομικές, πολιτιστικές και πολιτικές σχέσεις οι οποίες παρότι δεν ήταν απολύτως αρμονικές κράτησαν για εκατοντάδες χρόνια. Αυτές οι περιοχές ήταν μέρος της Πολωνο-Λιθουανικής κοινοπολιτείας, αλλά μετά την δεύτερη και την τρίτη Πολωνική διάσπαση που συνέβη το 1793 και το 1795 αντίστοιχα, η Δυτική Ουκρανία εντάχθηκε στην Αυστροουγγρική Αυτοκρατορία και παρέμεινε μέρος της μέχρι και το τέλος του Α' ΠΠ το 1918. Μέχρι και το 1939, οι Πολωνοί συνήθιζαν να ζουν στις πόλεις ενώ οι Ουκρανοί στην ύπαιθρο. Με την άνοδο του Εθνικισμού στην διάρκεια του 19ου αιώνα, η εθνική προέλευση των πολιτών ανεδείχθη ως πρωτεύον ζήτημα με τις συγκρούσεις μεταξύ τους να αναζωπυρώνονται μετά τον Α' ΠΠ. Αμφότεροι Πολωνοί και Ουκρανοί συγκρούονταν διεκδικώντας τις περιοχές της Volhynia και της Ανατολικής Γαλικίας με επίκεντρο την πόλη Lwow.

Στο αίτημα για διεύρυνση της ουκρανικής αυτονομίας, οι αρχές της Βαρσοβίας απάντησαν με την ενίσχυση του αστυνομικού καθεστώτος^[1].

Αρχικά οι δράσεις του Ουκρανικού Εξεγερσιακού Στρατού (UPA), του οποίου η μαυροκόκκινη σημαία η οποία ήταν εμφανής σε όλους σε διάφορες συγκεντρώσεις, είχε αντιπολιτικό

χαρακτήρα. Στόχος του UPA ήταν η εγκαθίδρυση ενός ενιαίου ανεξάρτητου εθνικού κράτους στην Ουκρανική επικράτεια. Αρχικά, η ιδεολογία του UPA εκκλίνει προς τα αριστερά θυμίζοντας το αριστερό σκέλος του Βασικού Εθνικισμού. Ο UPA αναδύθηκε ξεχωριστά από την Οργάνωση των Ουκρανών Εθνικιστών (OUN) στο Volyn και ονομάζονταν "UPA-Polissian Sich". Μερικές πηγές περιγράφουν την οργάνωση αυτή ως μια μορφή "αυτοάμυνας των χωρικών".

Ο UPA (Ukrayins'ka Povstans'ka Armiya) ήταν πολύ ετερογενής. Στην πραγματικότητα δεν υπάρχει ένας UPA. Διαφορετικά στρατιωτικά αποσπάσματα συχνά μπερδεύονται κατά λάθος αναφερόμενα με το ίδιο όνομα. Αυτά τα αποσπάσματα ήταν

ξεκάθαρα διαφορετικών ιδεολογικών πεποιθήσεων και συχνά είχαν πολεμήσει αναμεταξύ τους. Για παράδειγμα ο UPA του Bulba-Borovets (από την άνοιξη του '42)^[2], αποτελούταν κυρίως από πρώην αστυνομικούς που αρνήθηκαν να συμμετάσχουν στις επιχειρήσεις αντιποίνων και στις δολοφονίες Εβραίων μετατρέπονται σε αντάρτες ενάντια στους Ναζί. Όμως ο OUN-UPA έδρασε διαφορετικά.

Το θέμα της Οργάνωσης Ουκρανών Εθνικιστών (OUN - ίδρυση το 1929 στη Βιέννη), στο σύνολό του, είναι εξαιρετικά αμφιλεγόμενο. Είναι δυνατόν να μιλήσουμε για το διαχωρισμό εντός της OUN σε δύο πλευρές - οι προσκείμενοι στον Bandera (OUN-B - από τον Οκτώβριο του '42) και οι προσκείμενοι στον Melnyk (OUN-M- από την άνοιξη του '43). Ενώ η πιο μετριοπαθής στάση του Melnyk (ο οποίος όμως είχε σταθερή συνεργασία με τις ναζιστικές δυνάμεις) είχε αναφορές στο Μουσολινικό καθεστώς, η τάση του Bandera ήταν πιο εξτρεμιστική και προσανατολισμένη προς το Ναζιστικό. Είναι παράδοξο ότι ο "Δεξιός Τομέας" (Pravyi Sektor) αυτοαποκαλείται συνεχιστής του Bandera την στιγμή που χρησιμοποιεί τα σύμβολα του Melnyk. Η OUN διασπάστηκε και χρησιμοποιήσε μεθόδους αντάρτικου που έγιναν αντικείμενο διαφορετικών ερμηνειών. Αλλά μετά το Holodomor^[3], έπαψαν να είναι θετικά προσκείμενοι προς την ΕΣΣΔ και μεταξύ των δύο παγκοσμίων πολέμων προφανώς δεν ήταν σοσιαλιστές. Ο βασικός θεωρητικός του OUN ήταν ένας Νιτσεικός-μυστικιστής, ο Dmytro Dontsov, ένας από τους πιο σημαντικούς υποστηρικτές του Ολοκληρωτικού Εθνικισμού^[4] ο οποίος πήρε πολλά στοιχεία από τους Γάλλους και Ιταλούς φασίστες, αλλά όχι από τους Ναζιστές. Ο

ηγέτης του OUN, Yevhen Konovalets, ήταν σίγουρα πολύ μακριά από την αριστερή πτέρυγα...

Η OUN παρακολουθούσε με συμπάθεια την Σοβιετική εμπειρία μέχρι και την υπογραφή του συμφώνου Μολότοφ-Ρίμπεντροπ το 1939^[5], όταν και βρέθηκε σε άμεση αντιπαράθεση με τον Κόκκινο Στρατό. Πολέμησε τόσο τον Κόκκινο Στρατό όσο και τους Ναζί μετά το Τρίτο συνέδριο του τον Φλεβάρη του 1943. Παρότι οι επικεφαλής της υποστήριζαν ότι οι Γερμανοί ήταν δευτερεύουσας σημασίας απειλή σε σχέση με τους Μπολσεβίκους για το σχέδιο δημιουργίας ανεξάρτητης Ουκρανίας, το τρίτο συνέδριο του OUN-B κατάργησε τον φασιστικό χαιρετισμό και αποφάσισε την ανοιχτή σύγκρουση με τον ναζιστικό στρατό.

Μάλιστα τον Ιούνιο του 1943 ο Himmler οργάνωσε την επιχείρηση BB (Bandenbekämpfung) με σκοπό την εξόντωση των αντάρτικων θυλάκων του UPA. Παρόλα αυτά όμως στις αρχές του 1944, ο UPA συνεργάστηκε με μονάδες των Γερμανών όπως οι Wehrmacht, Waffen SS, SiPo και SD. ενώ την άνοιξη και το καλοκαίρι του 1944 μονάδες του UPA πολεμούσαν εναντίον των Γερμανικών δυνάμεων για την υπεράσπιση ουκρανικών χωριών.

Στο σήμερα ο UPA, παρότι αμφιλεγόμενος και αντιφατικός, για πολλούς Ουκρανούς είναι ο πυρήνας του εθνικού ιδεώδους.

Παρόλη την αρχικά αριστερή κατεύθυνση, το 1943 οι φοβερές σφαγές των Πολωνών στο Volyn^[6] έγιναν. Εκτός της συμμετοχής στις σφαγές στο Volyn, η OUN (και συγκεκριμένα ο Roman Shukhevich, στρατηγός του OUN-B) είναι που μπορεί να κατηγορηθεί για την ενεργή συμμετοχή στο πογκρόμ για τον Lwow ενάντια σε Εβραίους κυρίως, αλλά και εναντίον Πολωνών και Ρώσων, στην διάρκεια των πρώτων ημερών της εισβολής της Wehrmacht στην πόλη^[7].

Στη Σοβιετική και μετέπειτα Ρωσική ιστοριογραφία, ο UPA αναφέρεται ως συνεργάτης της Wehrmacht, όμως μάλλον αυτοί προσπαθούσαν να ελιχθούν μεταξύ δύο ολοκληρωτικών αυτοκρατοριών. Η μυθολογία σχετικά με τον UPA είναι ένας από τους παράγοντες που δημιουργούν την σύγχρονη Ουκρανική εθνική ταυτότητα και αυτός είναι ο λόγος που οι σημαίες του ανεμίζουν στην ίδια γραμμή με τις επίσημες ουκρανικές σημαίες. Στις τάξεις του UPA πολέμησαν από τυχοδιωκτικά στοιχεία μέχρι και άτομα τα οποία είχαν διωχθεί από το καθεστώς της ΕΣΣΔ^[8].

Από μία ιστορική οπτική σχετικά με το υπόβαθρο της εθνικής ουκρανικής ταυτότητας, οι Κοζάκοι και ο Bandera είναι αμφιλεγόμενοι^[9] με ένα μέρος του Ουκρανικού πληθυσμού να αμφισβητούν αυτά τα γεγονότα ως μύθους, όπως όμως όλοι οι μύθοι έχουν μόνο έμμεση σχέση με την πραγματική ιστορία στο σήμερα.

* Ο τρίτος μύθος: Ο Ρώσικος

Ο πληθυσμός του Κιέβου ορκιζόταν πίστη στον Ρώσο Τσάρο στα μέσα του 17ου αιώνα. Από τότε, εκτός μικρών περιόδων πολέμων και επαναστάσεων, τα Κεντρικά και Νοτιοανατολικά μέρη της Ουκρανίας είχαν φιλικές σχέσεις με την Ρωσία μέχρι το 1991. Η αφοσίωσή τους στην Μόσχα μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι έχουν εποικιστεί από κύματα μετανάστευσης από την Ρωσία τον 18ο και 19ο αιώνα. Ιδρυμένο το 1869, το Donetsk (Yuzovka την εποχή του τσάρου) ήταν το οχυρό των Κοζάκων του Don, οι οποίοι εξελίχθηκαν στους πιο πατριώτες σε σχέση με την Ρωσία. Η Ρώσικη γλώσσα ομιλούνταν ενεργά στα Νότια και Ανατολικά μέρη της χώρας και επίσης στο Κίεβο. Πολλοί από τους κατοίκους είναι δίγλωσσοι. Μία από τις υποσχέσεις του Προέδρου Yanukovich ήταν να ανακηρύξει τα ρώσικα σε επίσημη γλώσσα. Παρόλο τον μεγάλο αριθμό ρωσοφώνων, η Ρώσικη γλώσσα παραγκωνίστηκε και μόνο το 2012 αναγνωρίστηκε ως επίσημη περιφερειακή γλώσσα. Στη Σοβιετική περίοδο υπήρξε σκληρή "Ρωσοποίηση", αλλά στην δεκαετία του '90 μετά την πτώση της ΕΣΣΔ, ξεκίνησε η αδέξια εθνικιστική πολιτική προστασίας της Ουκρανικής γλώσσας οδηγώντας όμως σε αδιέξοδο. Πολιτικοί και από τις δύο πλευρές σπεκουλάραν με το γλωσσικό ζήτημα ανοιχτά.

Όσοι ήταν υπέρ της Ουκρανικής γλώσσας, καταστρατήγησαν την απόφαση σε γελοίο βαθμό, ενώ όσοι ήταν υπέρ της Ρωσικής την υπερασπίστηκαν γελοιοδώς, καθώς ήταν ένα παιχνίδι που συνέφερε αμφότερα τα δύο στρατόπεδα. Στην Ανατολική Ουκρανία έχουν γαλουχηθεί με την ερμηνεία των ιστορικών γεγονότων όπως την όρισε η πλευρά της ΕΣΣΔ. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα ένα υπαρκτό σχίσμα που χωρίζει την Ουκρανία στα δύο, βασιζόμενο σε πραγματικά αλλά και σε διαστρεβλωμένα γεγονότα.

Οι κάτοικοι της Ανατολικής Ουκρανίας πιστεύουν ότι οι κάτοικοι της Δυτικής υποστηρίζουν τους υπερασπιστές των συνεργατών των ναζί. Παρά την κοινή αντίληψη σχετικά με την εξουσία του Yanukovich, αυτό ως γεγονός δεν εξομάλυνε τις μεταξύ τους σχέσεις.

* Ο τέταρτος μύθος: "Δεν είναι η δική μας επανάσταση"

Αριστεροί και αναρχικοί δικαιολόγησαν την άρνηση τους για συμμετοχή στις διαδηλώσεις με αυτήν την δήλωση. Λαμβάνοντας υπόψη τις συνομιλίες σχετικά με την διασύνδεση με την ΕΕ, η οποία ήταν η ελπίδα πολλών Ουκρανών, οι δράσεις των αριστεριστών έμοιαζαν περιεργές. Υποκρίνονταν ότι είναι κοινωνικοί ακτιβιστές χωρίς να επιδιώξουν να αναδείξουν την δική τους ατζέντα. Μετά από αρκετούς μήνες έφτασαν στην ανάγκη της προώθησης της δικής τους ρητορικής. Πολλοί αριστεροί αντιμετώπισαν στην συνέχεια το τετελεσμένο ότι το ιδεολογικό

κενό είχε καταληφθεί πια από τους δεξιούς, οι οποίοι επιπροσθέτως επιτέθηκαν στους αριστερούς.

Η πίστη των διαδηλωτών προς την αντιπολίτευση και την ακροδεξιά μεταβάλλεται συνεχώς. Δεν είναι ακόμη σαφές ποιος θα πλασαριστεί στην καλύτερη θέση, στην γενική πιθανότητα, κάποια από τις πολιτικές δυνάμεις να ανατραπεί στην διαδικασία των εσωτερικών συγκρούσεων. Για παράδειγμα, μετά υπήρξαν σοβαρές συγκρούσεις μεταξύ των διαφορετικών ακροδεξιών ομάδων. Κατάφεραν να ηγηθούν των διαδηλωτών διότι οι Ουκρανοί είχαν βραβεία απλά να κάθονται στην κεντρική πλατεία χωρίς κανένα ορατό αποτέλεσμα. Οι διαδηλωτές άρχισαν να αμφισβητούν σοβαρά την αποτελεσματικότητα της ειρηνικής διαμαρτυρίας. Επιπροσθέτως είχαν απογοητευτεί από τους πολιτικούς που ουσιαστικά προσπάθησαν να μειώσουν την δυναμική της διαμαρτυρίας ενώ έδιναν ιδιαίτερη έμφαση στις επερχόμενες εκλογές φοβούμενοι να επιτρέψουν την κλιμάκωση της σύγκρουσης. Οι Δεξιοί προσπαθούσαν να παρουσιάσουν τους εαυτούς τους ως ανοιχτόμυαλους πατριώτες που πολεμούν το καθεστώς.

Τώρα γι αυτούς είναι πολύ σημαντικό να συμπεριφέρονται με ένα αποδεκτό τρόπο και να μην αναδεικνύουν την ακραία πολιτική τους τοποθέτηση. Στο **Κίεβο** εξαιτίας των δραστηριοτήτων των ακροδεξιών και των χούλιγκαν οι οποίοι είναι συνηθισμένοι στην βία, το πλήθος συνεπήρε το αίσθημα ότι είναι εφικτή η επιτυχής αντίσταση στους ενόπλους. Ένα σημαντικότερο σημείο είναι ότι η αρχική διαμαρτυρία εναντίων των ενόπλων ξεκίνησε επειδή οι αξιωματικοί τους επιτέθηκαν σε μια ειρηνική φοιτητική πικετοφορία. Κάθε δικτατορία τείνει αρχικά να αποφεύγει την υπέρμετρα ωμή χρήση βίας, αν όμως έχει ξεσκεπαστεί και το πραγματικό της πρόσωπο έχει φανερωθεί, αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ισχυρή εμφάνιση της αντίστασης και δεν υπάρχει μετά τρόπος επιστροφής.

Στο Maidan δημιουργήθηκε ένας νέος ιδεολογικός εκλεκτικισμός.

Πρώτον, ήταν η Ε.Ε. με την ελευθερία του επιχειρείν. **Δεύτερον**, ήταν η προσπάθεια **“Ουκρανοποίησης”** της κοινωνίας. **Τρίτον**, η αύξηση της δύναμης των τοπικών κοινοτήτων, η εισαγωγή της έννοιας του **ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος** και ο **άμεσος έλεγχος** του Λαού επί της εκτελεστικής εξουσίας βάσει του άρθρου 5 του Συντάγματος. Δεν υπήρχε όμως πραγματική παρουσία των αριστερών στην πλατεία. Δεν υπήρχε τίποτα αριστερό στις διεκδικήσεις των διαδηλωτών από το Maidan. Σίγουρα, υπήρχαν σημαίες, που και που φυλλάδια μοιράζονταν χέρι με χέρι, στις διαδηλώσεις περπατούσαμε στην δική μας παράταξη φωνάζοντας αριστερά συνθήματα, αλλά δεν υπήρχε καμία αριστερή ιδέα στις λαϊκές συγκεντρώσεις. Όσο οι αριστεροί και οι αναρχικοί έβλεπαν αυτή την κατάσταση, προσπαθώντας να πείσουν τους εαυτούς τους ότι είναι απαραίτητο να λάβουν μέρος ως σύνολο και όχι μόνο σε ατομικό επίπεδο, η δεξιά ηγεμονία επικράτησε παρότι ήταν μία μειοψηφία. Οι δεξιοί πέτυχαν αυτό που ήθελαν επειδή ήταν πειστικοί, θρασεϊκοί και κατηγορηματικοί. Αλλά, όπως πιστεύει κομμάτι των ακτιβιστών, οι διεκδικήσεις του Maidan είχαν το αριστερό περιεχόμενο που ενσωματώθηκε στα αντιολιγαρχικά και δημοκρατικά συνθήματα. Μετά την ψήφιση των αντιδημοκρατικών νόμων της 16ης Γενάρη που θεσμοθετούσαν πλήθος απαγορεύσεων, αναρχικοί και αριστεροί ενεργοποιήθηκαν εξαιτίας του

γεγονότος ότι η μορφή και η αιτιολόγηση της διαμαρτυρίας είχε αλλάξει και είχε πάψει να έχει ως μόνο σημείο αναφοράς το ζήτημα των σχέσεων με την Ε.Ε. Όσο για τις καθεστωτικές αριστερές δυνάμεις, οι επιχειρηματικοί-αντιπρόσωποι του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ουκρανίας ήταν υποστηρικτές του Yanukovich. Ήταν αυτοί που οργάνωσαν την **Αντιφασιστική Συνθήκη** όπου οι κύριοι “αντιφασίστες” ήταν οι ειδικές αστυνομικές δυνάμεις καταστολής Berkut.

Η κατάσταση στην Ουκρανία εξέθεσε το σκεπτικό των Ρώσων αριστερών οι οποίοι έτρεξαν να υπογράψουν δηλώσεις που επέκριναν τα γεγονότα του Maidan. Μερικοί από αυτούς αντέδρασαν δυναμικά στην ανατίναξη του αγάλματος του **Λένιν** το οποίο ήταν το κύριο σύμβολο του **“κομμουνιστικού ζυγού”** στην Ουκρανία. Ένα μέρος των αριστερών συμπεριλαμβανομένων και Ρώσων αναρχικών υποστήριξαν το Maidan. Όμως δεν ήταν και τόσο πολλοί αυτοί που τόλμησαν να πλαισιώσουν τους συντρόφους στα οδοφράγματα. Για τους Ουκρανούς και Ρώσους πολιτικούς ακτιβιστές, αριστερούς και αναρχικούς, το Maidan έγινε ο δείκτης ετοιμότητας για την ικανότητα παρέμβασης σε ριζοσπαστικές αλλαγές. Και για να λέμε την αλήθεια τα αποτελέσματά δεν ήταν ευχάριστα. Είναι πολύ σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι οι αναρχικοί δεν ήταν οι χαμένοι, λαμβάνοντας υπόψη ότι σήμερα έχουν πολύ μικρή επιρροή στην Ουκρανική κοινωνία. Για παράδειγμα, κατά την διάρκεια της κατάληψης του Υπουργείου Παιδείας, για δύο εβδομάδες οργάνωσαν την συνέλευση των φοιτητών όπου η προβολή ταινιών, οι διαλέξεις και οι συζητήσεις έλαβαν χώρα και αναρχικός και αντικαθεστωτικός αριστερός έντυπος λόγος διαδόθηκε. Οι **“Φρουροί των νοσοκομείων”** οι οποίοι οργανώθηκαν από τους αναρχικούς ήταν μια σημαντική πρωτοβουλία που προσέλκυσε πολλούς ανθρώπους. Εθελοντές επιτηρούσαν τα τέσσερα νοσοκομεία της πόλης μέρα-νύχτα. Υπήρξαν περιπτώσεις όταν τραυματισμένοι άνθρωποι απήχθησαν από τα νοσοκομεία λόγω της συμμετοχής τους στις διαδηλώσεις. Πολύ συχνά διαδηλωτές συνελήφθησαν στους δρόμους επειδή φορούσαν σύμβολα όπως οι κορδέλες ή φορούσαν κράνη, ξυλοκοπήθηκαν και εξαναγκάστηκαν σε ομολογίες. Μόνο μετά από αυτή την διαδικασία οι μπάτσοι και οι **“Titushki”**[10] παρέδιδαν τους απαχθέντες στο νοσοκομείο. Αρχικά ο στόχος των **“Φρουρών των νοσοκομείων”** ήταν να γίνεται γνωστό ποιος εισήχθη στο νοσοκομείο και σε ποια κατάσταση.

Από την στιγμή της πιό πρόσφατης αντίστασης στον Putin, οι Ρώσοι φιλελεύθεροι είναι περήφανοι για τον πασιφισμό τους, καλούν σε πολιτική συμμόρφωση και είναι τρομαγμένοι από τις δράσεις του επαναστατημένου όχλου που τόλμησε να ριζοσπαστικοποιήσει την διαμαρτυρία. Τα γεγονότα στο **Κίεβο** απέδειξαν ξεκάθαρα ότι η Ρωσική αντιπολίτευση δεν ήταν έτοιμη να κινηθεί επιθετικά. Αντιθέτως με τους αριστερούς και από τις δύο πλευρές, οι δεξιοί στην Ουκρανία κατάφεραν να γίνουν η πρωτοπορία της ανατροπής.

* Ο πέμπτος μύθος: Το φασιστικό πραξικόπημα

Παρόλαυτα, η πληροφορία ότι το Maidan κατελήφθη μόνο από δεξιούς είναι παραπλανητική. Υπάρχουν διάφορες δομές εντός του

“Δεξιού τομέα” (Pravyi Sektor):υπάρχουν οι Trezub (Τρίαίνα), ο **“Οργανισμός εκ μέρους του Stepan Bandera”**, οι JNA-UNSO, οι “Belyi Molot” και οι **“Πατριώτες της Ουκρανίας”**. Αλλά η μαζική υποστηρικτική δύναμη του EuroMaidan ήταν οι απλοί απολίτικοι άνθρωποι που έλαβαν μέρος στη διαμαρτυρία και οι οποίοι ανήκουν στην μεσαία τάξη. Είναι επίσης αξιοσημείωτο ότι ο επιχειρηματικός κόσμος της Ουκρανίας στήριξε το κίνημα ανατροπής του Yanukovich. Ήταν αυτοί οι οποίοι παρείχαν κατάλυμα στους διαδηλωτές την νύχτα, βοήθησαν με την οικονομική ενίσχυση και την διατροφή. Μετά από μερικά χρόνια δράσης του καθεστώτος Yanukovich πολλοί επιχειρηματίες είχαν θεθεί εντελώς εναντίον του.

Το να λες ότι η **Αυτοάμυνα** ελεγχόταν από τους δεξιούς είναι μία υπερβολή. Η πλειοψηφία των αριστερών και των αναρχικών επάνδρωσε τις **Ομάδες Αυτοάμυνας**[11] χωρίς να φανερώσουν τα πιστεύω τους. Η πλειοψηφία των εκατοντάδων είτε ήταν απολίτικοι είτε ακομμάτιστοι αν και επίσημα μερικοί από αυτούς ήταν υπό την αιγίδα κινήματων υπέρ των πολιτικών δικαιωμάτων.

Μιλώντας συγκεκριμένα, υπήρχαν επτά “δεξιές εκατοντάδες” και περίπου σαράντα υποδιαίρεσεις.

Παρά τις προ ενός έτους αιτιάσεις των δεξιών ότι η Ουκρανία δεν χρειαζόταν την Ε.Ε, ξεκίνησαν να λαμβάνουν ενεργό μέρος στην διαμαρτυρία. Αρχικά οι βίαιες δράσεις παρουσιάστηκαν σαν προβοκάτσια, αλλά με το πέρασμα του χρόνου οι μέθοδοί τους έγιναν οι πιο επιτυχημένες και δημοφιλείς στις συγκρούσεις με την αστυνομία. Οι μακροχρόνιες προπονήσεις, η καλή φυσική κατάσταση και η οργανωτικότητα, τους επέτρεψε να παίξουν πρωτεύοντα ρόλο και να παραμερίσουν τους όψιμα αφυπνισμένους αριστερούς. Οι δεξιοί

διασκόρπισαν την “αριστερή εκατοντάδα” η οποία ούτε καν σχηματίστηκε πλήρως. Η κατανόηση του τρόπου δημιουργίας οριζόντιων δομών διαχείρισης εντός του κινήματος διαμαρτυρίας στην Ουκρανία έχει γίνει ένα σημαντικό μάθημα των τελευταίων γεγονότων. Περιλαμβανομένης και της ιδέας ότι η κοινωνική δομή στο σύνολό της πρέπει να οργανωθεί περισσότερο οριζόντια.

Dmitry Okrest

Η στήριξη της Γερμανίας μέσω της Ε.Ε. αλλά και της υπόλοιπης Δύσης στο κίνημα ανατροπής του Yanukovich σε επίπεδο συμβουλευτικό,υλικό και πολιτικό βασίζεται στα ιστορικά γεγονότα που έχουν να κάνουν με την αντιπαράθεση Ρωσίας- Δύσης. Η Δύση δεν δίστασε να συνεργαστεί και να αναδείξει στην εξουσία φασιστικά στοιχεία-μαριονέτες με σκοπό να προωθήσει τα συμφέροντά της.

Από την πλευρά τους οι Ουκρανοί

διαδηλωτές ενάντια στον Yanukovich χρησιμοποίησαν τη φρασεολογία και τα σύμβολα του UPA και των υπολοίπων εθνικιστικών κινήσεων για να τονίσουν ακόμη περισσότερο τον αντιρωσικό χαρακτήρα των διαδηλώσεων.

Αντιστοίχως και η Ρωσία με την προσάρτηση της Κριμαίας αλλά και την υποστήριξη αυτονομιστικών κινήσεων στην Ανατολική Ουκρανία βασίζεται σε όλο αυτό το ιστορικό παρελθόν που είτε είναι μύθοι ή γεγονότα επηρεάζουν ακόμη το σήμερα και ξετυλίγει την δική της στρατηγική. Θεωρεί την Ουκρανία μία περιοχή στο μαλακό υπογάστριο της Ρωσικής Ομοσπονδίας που σε καμία περίπτωση η επιρροή που έχει δεν πρέπει να χαθεί.Τίποτα όμως δεν είναι ακόμη οριστικό με τα οδοφράγματα στην πλατεία Maidan του **Κίεβο** να παραμένουν **Μάη** μήνα του ‘14 ακόμη στην θέση τους.

Έχοντας ζήσει το φαινόμενο των πλατειών στην Ελλάδα λίγους μήνες πριν, ίσως σήμερα θα μπορούσαμε να σκεφτούμε με πιο νηφάλια σκέψη το ενδεχόμενο να λείπαν εντελώς αριστεροί και αναρχικοί από τις πλατείες. Σοβαρό κομμάτι του αναρχικού κινήματος κάνοντας κριτική απείχε ή έδινε απλά το παρόν διαφωνώντας στο αιτηματικό και τα χαρακτηριστικά της κινητοποίησης.

Από απόσταση μπορεί κάποιος να πει ότι η φύση απεχθάνεται το κενό και όταν εσύ απέχεις, θα βρέθει κάποιος άλλος πιο θρασύς και αποφασισμένος να σε αντικαταστήσει.

Το άρθρο αυτό βασίστηκε σε κείμενο που μας εστάλη από Ρώσους αναρχικούς οι οποίοι ήταν παρόντες στα γεγονότα της Ουκρανίας. Η επιμέλεια,η προσθήκη σημειώσεων και ο εμπλουτισμός με ιστορικά στοιχεία είναι ευθύνη της Απατρης.

anarres

Σημειώσεις:

[1] Η εφαρμογή της συλλογικής ευθύνης εναντίων των ντόπιων Ουκρανών από την Πολωνική αστυνομία σε απάντηση της «αναταραχής» στην περιοχή, είχε ως αποτέλεσμα την καταστροφή κοινωνικών κέντρων και βιβλιοθηκών, την κατάσχεση ιδιωτικής περιουσίας και αγαθών, τον ξυλοδαρμό διαδηλωτών και τον περιορισμό του εκλογικού δικαιώματος εις βάρος των Ουκρανών υποψηφίων, γεγονότα που πυροδότησαν την κλιμάκωση της αντιπαράθεσης.

Η αντιπαράθεση μεταξύ Πολωνών και Ουκρανών υποδαυλίστηκε έντονα από την Γερμανία η οποία παρότι ήταν επισήμως ουδέτερη, υπάρχουν αναφορές ότι παρείχε μέχρι και όπλα στις δύο αντιμαχόμενες πλευρές. Τα σώματα Ουκρανών συνεργατών των Ναζί μαζί με τα Πολωνικά εφεδρικά αστυνομικά σώματα διεξήγαγαν «ειρηνευτικές» αποστολές με τα εγκλήματά τους να χρεώνονται είτε στον **Πολωνικό Στρατό** είτε στον UPA. Συνολικά τα θύματα Πολωνικής καταγωγής κυμάνθηκαν σε **εξήντα** έως **διακόσιες** χιλιάδες.

[2] Ο Taras Bulba-Borovets, ιδρυτής του UPA, καταδίκασε εξ αρχής την εκκαθάριση του Πολωνικού πληθυσμού, δεν συμμετείχε στις σφαγές των Εβραίων και πολέμησε εναντίων των Ναζί. Στην συνέχεια δέχτηκε από τον OUN-B αντίποινα, λόγω της άρνησης συνεργασίας μαζί τους με αποτέλεσμα η γυναίκα του να εκτελείται από τον OUN-B.

[3] Το Holodomor στα ουκρανικά σημαίνει **«Θάνατος από την πείνα»**. Αφορά τον λοιμό που προκλήθηκε από την κεντρική πολιτική της ΕΣΣΔ στην Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Ουκρανίας μεταξύ 1932 κ 1933. Είχε σαν αποτέλεσμα περίπου 7.5 εκατομμύρια θανάτους κυρίως πολιτών Ουκρανικής καταγωγής. Υπάρχει μεγάλη αντιπαράθεση σχετικά με το εάν ο λοιμός προκλήθηκε από πρόθεση με

γενοκτονία του Ουκρανικού πληθυσμού επειδή έδειχνε εθνικιστικές τάσεις ή ήταν αποτέλεσμα τεχνικών δυσκολιών και σφαλμάτων που είχαν να κάνουν με τον προσανατολισμό στην εκβιομηχάνιση της Ουκρανίας, τις κυρώσεις της Δύσης σχετικά με τις εμπορικές συναλλαγές με την ΕΣΣΔ και τον μετασχηματισμό της οικονομίας της. Η αναφορά στο λοιμό επί ΕΣΣΔ ήταν απαγορευμένη, με την πρώτη δημόσια αναφορά να γίνεται το 1987 από τον ΓΓ του Κ.Κ. Ουκρανίας λίγο πριν την πτώση του καθεστώτος.

Εκείνη την εποχή εφαρμόστηκε το σύστημα του δελτίου για την παροχή τροφίμων με καταστροφικά αποτελέσματα. Οι χωρικοί συγχρόνως απεικονίζονται στα επικαιρα προπαγανδιστικά φιλμ της ΕΣΣΔ ως αντεπαναστατικά στοιχεία που έκρυβαν την παραγωγή τους την στιγμή που οι εργάτες που έχτιζαν το λαμπρό μέλλον του σοσιαλισμού πέθαιναν της πείνας. Υπήρξαν γεγονότα κανιβαλισμού στην διάρκεια του Holodomor, με περίπου 2500 άτομα να καταδικάζονται για αυτό στα δικαστήρια.

[4] Ο **Εθνικός Σοβινισμός** (national chauvinism) τρέφεται από ένα συναίσθημα έντονου, ακόμη και υστερικού εθνικιστικού ενθουσιασμού. Το άτομο ως ξεχωριστό, ορθολογικό ον εξαλείφεται πλήρως από το κύμα του πατριωτικού αισθήματος, που εδράζεται με την επιθυμία για επίθεση, επέκταση και πόλεμο. Ο δεξιός Γάλλος εθνικιστής Charles Maurras αποκάλεσε αυτόν τον έντονο πατριωτισμό «**Ολοκληρωτικό Εθνικισμό**» (Integral Nationalism): άτομα και ανεξάρτητες ομάδες χάνουν την ταυτότητά τους μέσα σε ένα πανίσχυρο «έθνος», το οποίο έχει μια ύπαρξη και σημασία πέρα από τη ζωή κάθε μεμονωμένου ατόμου. Ο στόχος είναι ένα ενιαίο εθνικό κράτος με ενιαία γλώσσα και ενιαίες παραδόσεις. Η στρατιωτική δόξα και η

ένοπλη πάλη έθνους εναντίον έθνους είναι οι απόλυτες αποδείξεις του εθνικού μεγαλείου και είναι ικανές να γεννούν έντονα συναισθήματα εθνικιστικής αφοσίωσης.

Ο **Ολοκληρωτισμός** ορίζει ότι αυτό το έθνος πρέπει να κυβερνάται από ένα κόμμα και από ένα ηγέτη.

[5] Τον Σεπτέμβριο του 1939, με βάση μυστικό άρθρο του Συμφώνου **Μολότοφ-Ρίμπεντροπ**, η Σοβιετική Ένωση προσάρτησε τα εδάφη που σήμερα αποτελούν την Δυτική Ουκρανία. Στη συνέχεια η πολιτική εξόντωσης από πλευράς της Σοβιετικής Διοίκησης εναντίον των Ουκρανικής συνείδησης, ατόμων, οργανισμών και κομμάτων τα οποία είχαν μία μετριοπαθή και φιλελεύθερη στάση, είχε σαν αποτέλεσμα να επικρατήσει η εξτρεμιστική Οργάνωση των Ουκρανών Εθνικιστών (OUN) που λειτουργούσε στην παρανομία σαν η μόνη οργάνωση με ενεργή παρουσία στην περιοχή.

[6] Η σφαγή των Πολωνών στη Volhynia και την **Ανατολική Γαλικία** διεξήχθη μετά την διεξαγωγή του **Δεύτερου** συνεδρίου του OUN-B που αποφάσισε την εξόντωση όλων των μη-Ουκρανών (στα πλαίσια του θεωρήματος του **Ολοκληρωτικού Εθνικισμού**) από το μελλοντικό Ουκρανικό κράτος. Η γενοκτονία διεξήχθη από την φράξια OUN-B του UPA από τον Μάρτη του '43 μέχρι και το τέλος του 1944 με αποκρύφωση το καλοκαίρι του '43 όταν και διατάχθηκε από τον Dmytro Klyachivsky, ανώτατο αξιωματικό του UPA η εξόντωση όλου του αντρικού Πολωνικού πληθυσμού ηλικίας από 16 έως 60 ετών, παρότι τελικά τα περισσότερα θύματα ήταν γυναίκες και παιδιά. Συνολικά οι σφαγές στην Volhynia είχαν ως αποτέλεσμα την εξόντωση τουλάχιστον 40-100.000 Πολωνών. Η αυξημένη δημοτικότητα του OUN-B και η μονοπώληση της ισχύος ήταν ο βασικός παράγοντας που επέτρεψε την

διεξαγωγή αυτής της γενοκτονίας.

[7] Η NKVD και η NKGB, σοβιετικές υπηρεσίες ασφαλείας, κατά την οπισθοχώρηση τους από το Lwow λόγω της επιχείρησης Barbarossa και την προέλαση των Γερμανών, εκτέλεσαν άμεσα **δύο** έως **δέκα** χιλιάδες πολιτικούς και ποινικούς κρατούμενους κυρίως Ουκρανικής καταγωγής. Η αφορμή για την έναρξη του Πογκρόμ εναντίον κυρίως των Εβραίων στην πόλη Lwow ήταν η διασπορά της φήμης (με υποκίνηση από τους Γερμανούς Ναζί) ότι οι εκτελέσεις των κρατουμένων στις φυλακές της πόλης, οφειλόταν στην συνεργασία των Εβραίων με τους Μπολσεβίκους. Το αποτέλεσμα ήταν η εξόντωση **τεσσάρων** έως **δέκα** χιλιάδων Εβραίων τον Ιούλιο του 1941. Τον Νοέμβριο του '41 δημιουργήθηκε το γκέτο του Lwow με περίπου 120.000 Εβραίους. Οι περισσότεροι από αυτούς εξοντώθηκαν στο στρατόπεδο συγκέντρωσης Belzec. Συνολικά στο Lwow από τους 200.000 Εβραίους που κατοικούσαν στην πόλη στην διάρκεια του μεσοπολέμου, οι Σοβιετικοί όταν επέστρεψαν και κατέκτησαν ξανά την πόλη το 1944 εντόπισαν μόνο 200 με 300 επιζώντες.

[8] Αξίζει να αναφερθεί ότι συνεργάτες των Ναζί δεν ήταν μόνο πολίτες Ουκρανικής καταγωγής. Διάφοροι **Καυκάσιοι**, εχθροί του Σοβιετικού καθεστώτος πολέμησαν στο πλευρό του UPA και των Ναζί. Τουλάχιστον χίλιοι Έλληνες μαζί με άλλους τόσους και περισσότερους ελληνικής καταγωγής κατοίκους της ΕΣΣΔ εντάχθηκαν στα Waffen-SS κυρίως σε Ουκρανικές Μεραρχίες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο ποντιακής καταγωγής **Σεβαστιανός Φουλίδης**, ο οποίος όντας φανατικός αντικομμουνιστής εντάχθηκε στις δυνάμεις της Abwehr (**Γερμανική Αντικατασκοπία**) από το 1938 και έγινε αξιωματικός της Wehrmacht με έντονη δράση στο ανατολικό μέτωπο.

[9] Στις 22/01/2010 ο απερχόμενος πρόεδρος Viktor Yushchenko ανακήρυξε τον Stepan Bandera εθνικό ήρωα της Ουκρανίας. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα μεγάλες αντιδράσεις, με το Ευρωκοινοβούλιο, Ρώσικες, Πολωνικές και Εβραϊκές οργανώσεις να καταδικάζουν. Στην συνέχεια αυτή η απόφαση ακυρώθηκε από την επόμενη κυβέρνηση μετά από δικαστική απόφαση. Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ουκρανίας έθεσε σαν όρο για την συνεργασία μαζί του την απόσυρση αυτού του διατάγματος. Την πρωτοχρονιά του 2014 το εθνικοσοσιαλιστικό κόμμα Sbonoda διοργάνωσε στο **Κίεβο** λαμπαδηδρομία στην επέτειο για τα 105 χρόνια από την γέννηση του Stepan Bandera. Υπήρξαν γύρω στους 15.000 συμμετέχοντες. Τα τελευταία χρόνια είναι οξυμένο το φαινόμενο της αντιπαράθεσης σχετικά με τον ρόλο του UPA και του OUN στην σύγχρονη Ουκρανική ιστορία με την Δυτική Ουκρανία να τείνει να αναγνωρίζει τις Ουκρανικές εθνικιστικές κινήσεις ως εθνικοαπελευθερωτικές και να αποκαθιστά τους επικεφαλής τους ως ήρωες, ενώ την ίδια στιγμή στην Ανατολική να θεωρούνται εγκληματίες και συνεργάτες των **Ναζί**.

[10] Οι Titushki είναι ομάδες μισθοφόρων τραμπούκων οι οποίοι υποστήριζαν τις μονάδες καταστολής του καθεστώτος Yanukovich, εμφανιζόμενοι ως χούλιγκαν με στόχο την διενέργεια παράνομων πράξεων που δεν έπρεπε να τις χρεωθεί η επίσημη αστυνομία.

[11] Στις 30/12/13 δημιουργήθηκαν οι πρώτες ομάδες αυτοάμυνας με σκοπό την προστασία των διαδηλωτών από τις αστυνομικές δυνάμεις. Οι ομάδες αυτοάμυνας ήταν χωρισμένες σε εκατοντάδες, με αρκετές από αυτές να είναι υπό τον έλεγχο ακροδεξιών στοιχείων. Ο «δεξιός τομέας» (Praviy Sektor) ήταν επίσημα η 22η εκατοντάδα.

✦ Ο φόβος και η αθλιότητα του φασισμού

Το άρθρο αυτό γράφτηκε για να μάθετε εσείς, οι σύντροφοι στην Ελλάδα, τι συμβαίνει στην απέναντι πλευρά του Αιγαίου, μέσα από τα δικά μας μάτια. Η αντίσταση στο Γκεζί, ο θάνατος του Μπερκίν Ελβάν, οι εκλογές, οι οικονομικές εξελίξεις, το Κουρδιστάν, η Ροζάβα... Θα θέλαμε να σας μιλήσουμε για όλα αυτά, αλλά και για το πώς εγκαθιδρύθηκε στη γειτονιά σας μια φασιστική δικτατορία.

Η Τουρκική Δημοκρατία διοικήθηκε για ένα μεγάλο διάστημα με τους σχεδιασμούς κοσμικών Ιακωβίνων διανοούμενων και στρατιωτικών, επηρεασμένων από το φαινόμενο του Ατατούρκ και του κεμαλισμού, ιδρυτικών παραγόντων του κράτους. Συντήρησε τη συνέχεια της δημιουργώντας πάντοτε εχθρούς: θρησκευόμενους, Κούρδους, χριστιανικές μειονότητες, σοσιαλιστές, εχθρικά κράτη... Ο κεμαλισμός επιβάλλει την ομοιομορφία των πολιτών, ενώ ό,τι ξεφεύγει από αυτήν πρέπει να κατασταλεί και να εξαφανιστεί. Αρχικά μας έμαθαν ότι οι Κούρδοι πρέπει να εκτουρκιστούν και έπειτα Αρμένιοι, Ρωμιοί, Λεβαντίνοι και Εβραίοι οδηγήθηκαν υπό το καθεστώς καταπίεσης και τυραννίας σε μετανάστευση. Ακόμα και οι μουσουλμάνοι δεν μπόρεσαν να βιώσουν τη θρησκεία τους, πέρα από τα όρια της κοσμικής αντίληψης του κεμαλισμού. Σοσιαλιστές, από τους ιδρυτές του κράτους, δολοφονήθηκαν με

πνιγμό στη Μαύρη Θάλασσα.

Η περιληπτική αυτή ιστορική αναδρομή, αν και σύντομη, είναι απαραίτητη για να κατανοήσουμε το παρόν. Χωρίς αυτή τη γνώση είναι αδύνατον να καταλάβουμε πώς ο Ερντογάν και το κόμμα του ΑΚΡ ήρθαν στην εξουσία και πώς μονοπωλεί στις εκλογές, έχοντας τόσο μεγάλη λαϊκή απήχηση. Το ΑΚΡ είναι το αποτέλεσμα της αντίδρασης του λαού της Τουρκίας, ο οποίος είχε περιθωριοποιηθεί και αγνοηθεί για χρόνια. Το ΑΚΡ, τα πρώτα του χρόνια, έγινε το στήριγμα στον αγώνα για ελευθερία μιας καταπιεσμένης κοινωνίας. Φιλελεύθεροι, σοσιαλιστές, ακόμα και αναρχικοί είδαν αρχικά με καλό μάτι το ΑΚΡ, ως «άδειασμα» του κεμαλισμού. Απέναντι στον милитарιστικό και καταπιεστικό κεμαλισμό βρίσκονταν η εξουσία του ΑΚΡ με το απελευθερωτικό της προσώπειο.

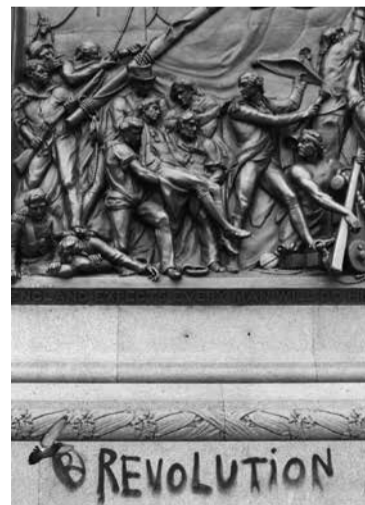
Δεν χρειάστηκε πολύ για να συνειδητοποιήσουμε αυτή την πλάνη. Ο Ερντογάν, μετά από κάθε εκλογική αναμέτρηση, άρχισε να γίνεται πιο καταπιεστικός και να ερμηνεύει τον κόσμο μέσα από τα δικά του μάτια. Κάθε εκλογική του νίκη μας έφερε αντιμετώπιους με έναν αδιάστακτο μανιακό δικτάτορα. Η «δικαιοσύνη» μετατράπηκε περισσότερο σε προστατευτική ασπίδα της εξουσίας, έπειτα από το δημοψήφισμα για το σύνταγμα. Μέλη της Αδελφότητας του Φετχουλλάχ Γκιουλέν αρχικά

τοποθετήθηκαν επικεφαλής των δικαστικών και έπειτα ανακηρύχθηκαν ως εχθροί. Έτσι ξεκίνησε ένα κυνήγι μαγισμών: Εθνικιστές κεμαλιστές συλλήφθηκαν για την υπόθεση Εργκένεκον χωρίς νομικές διαδικασίες και αίτια, όπως παρομοίως συλλήφθηκαν Κούρδοι κατηγορούμενοι για συμμετοχή στην Ένωση Κουρδικών Κοινοτήτων. 34 άνθρωποι δολοφονήθηκαν στο Ρομπόσκι του τουρκικού Κουρδιστάν. Η Συρία, από φιλική χώρα, μετατράπηκε σε εχθρικό κράτος. Την καταπίεση που δέχονταν οι μουσουλμάνοι από τους κεμαλιστές, τώρα τη νοιώθουν οι κοσμικοί και οι άθεοι. Δημιουργήθηκε μια εξουσία που παρεμβαίνει στην προσωπική ζωή των πολιτικών της αντιπάλων, με απαγορεύσεις στο αλκοόλ, τις εκτρώσεις και τη συγκατοίκηση ανθρώπων διαφορετικού φύλου.

Μια νυχτερινή επέμβαση στο πάρκο Γκεζί στην πλατεία Ταξίμ, η οποία αποσκοπούσε στο κόψιμο των εκεί δέντρων, μετατράπηκε σε εξέγερση, την οποία παρακολούθησατε κι εσείς. Η εξέγερση αυτή ήταν στην ουσία μια εξωτερική ούρα όλων όσων είχαν συσσωρευτεί. Κατά τη διάρκειά της νοιώσαμε πάνω μας όλη την ισχύ του φασισμού. Εκατοντάδες άνθρωποι τραυματίστηκαν από τις βίαιες επεμβάσεις της αστυνομίας, δεκάδες άνθρωποι δολοφονήθηκαν, ενώ ακολούθησε ένα κυνηγητό όσων συμμετείχαν στην εξέγερση. Εκατοντάδες άνθρω-

ποι συλλήφθηκαν κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων που έγιναν σε όλη την Τουρκία.

Επίσης ο Μπερκίν Ελβάν, ένα παιδί 14 ετών, χτυπήθηκε από δακρυγόνο, έχασε τη μάχη με τη ζωή, η οποία διάρκεσε εννέα μήνες. Ο θάνατος του Μπερκίν στην ουσία σκότωσε όλη μας την αθωότητα. Οδήγησε στο να ξεχειλίσει το μίσος μας προς την εξουσία. Ήμασταν στους δρόμους και η καταστολή ήταν πολύ βίαιη.

Ενώ εμείς τα βιώνουμε όλα αυτά, η χώρα ήταν άνω κάτω από τις υποθέσεις διαφθοράς και δωροδοκίας. Διαπιστώσαμε ότι είχαν κλαπεί χρήματα, σε ποσά ασύλληπτα για το μυαλό μας. Γίναμε μάρτυρες της απαγόρευσης των youtube και twitter. Μάθαμε από τις ηχογραφημένες συνομιλίες που έφτασαν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για τα σχέδια και

τις υποκινήσεις σε σχέση με τη Συρία και τη Ροζάβα. Ο φασισμός δρα πλέον απροκάλυπτα σε αυτή την περιοχή.

Πήγαμε στις εκλογές υπό τη σκιά του φασισμού και όπως ήταν αναμενόμενο νικητής βγήκε αυτός. Εξάλλου ως αναρχικοί μας είναι γνωστό ότι θα κερδίσουμε καταλαμβάνοντας τους δρόμους και όχι μέσω των εκλογών. Υπήρξαν κάποιοι που πίστεψαν ότι μπορούν να αντισταθούν στο ΑΚΡ μέσω των εκλογών, αλλά δεν υπολόγιζαν τις απατεωνιές του φασισμού. Έτσι είδαμε όλοι μας πώς κλάπηκαν τα ψηφοδέλτια σε Άγκυρα και Πόλη.

Σύντροφοι, το κείμενο αυτό δεν έχει κανένα σκοπό να σας απογοητεύσει, απλά θεωρήσαμε σημαντικό να γνωρίζετε τι συμβαίνει. Εμείς θα παραμείνουμε στους δρόμους και τις πλατείες πολεμώντας να εξαλείψουμε την εξουσία. Διαλαλούμε ότι θα συνεχίσουμε τον αγώνα μας για λευτεριά, μέχρι να την σβήσουμε από παντού. Γνωρίζουμε ότι η λύτρωση της τουρκικής κοινωνίας και όλου του κόσμου βρίσκεται στην αναρχική επανάσταση...

Ζήτω η κοινωνική αναρχική επανάσταση!

AKI
Αναρχοκομμουνιστική πρωτοβουλία - Σμύρνη

pnrndmr89@gmail.com

μικρά μεγάλα διεθνή νέα

► Σαουδική Αραβία

Η Σαουδική Αραβία, σύμφωνα με το Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εισήγαγε μια σειρά νέων νόμων με τους οποίους χαρακτηρίζονται ως τρομοκράτες οι άθεοι. Συγκεκριμένα, με μερικά βασιλικά διατάγματα και με μια σειρά νόμων που στοχεύουν στην πάταξη της τρομοκρατίας εν γένει, ο βασιλιάς Αμπντουλάχ, χτύπησε κάθε μορφή πολιτικής αντίδρασης και διαμαρτυρίας που θα μπορούσε να «βλάψει την δημόσια τάξη». Οι νόμοι θεσπίστηκαν με σκοπό να αντιμετωπιστεί ο ολοένα και αυξανόμενος αριθμός των σαουδάραβων που αποφασίζουν να λάβουν μέρος στον εμφύλιο πόλεμο στην Συρία, και επιστρέφουν με γνώσεις και ιδέες για το πως εκθρονίζεται ένας μονάρχης. Έτσι, ο βασιλιάς Αμπντουλάχ με το διάταγμα 44, κήρυξε παράνομη την «συμμετοχή σε εχθροπραξίες εκτός του βασιλείου». Μάλιστα η ποινή είναι η φυλάκιση από 3 έως 20 έτη. Το πρώτο άρθρο του συγκεκριμένου νόμου ορίζει την τρομοκρατία ως «κάλεσμα σε αθεία οποιασδήποτε μορφής ή κάλεσμα σε αμφισβήτηση των θεμελιικών αξιών του Ισλάμ πάνω στις οποίες εδράζεται η χώρα».

► Ιράν

Συγκρούσεις σημειώθηκαν κατά την διάρκεια του εορτασμού της φωτιάς, μια παραδοσιακή γιορτή η οποία λαμβάνει αντικαθεστωτικά εξεγερτικά χαρακτηριστικά τα τελευταία χρόνια. Η Κόκκινη Τετάρτη μετατρέπεται σταθερά σε μια συλλογική έκφραση περιφρόνησης για το καθεστώς, καθώς χιλιάδες άνθρωποι μαζεύνονται στις φωτιές παρά τους φετφάδες του Αγιατολλά Χαμενεϊ, για να χορέψουν άνδρες και γυναίκες μαζί δημόσια στους δρόμους, πράγμα απαγορευμένο στο Ιράν όπου αν μια γυναίκα συνοδεύεται από άνδρα που δεν είναι ο σύζυγός της ή πρώτου βαθμού συγγενής της κινδυνεύει με σύλληψη και βασανιστήρια, ενώ οι νέοι βρίσκουν στη γιορτή εκτός από μια ευκαιρία για γνωριμία και κοινωνικοποίηση, και μια αφορμή να δοκιμάσουν στις φωτιές αυτοσχέδια πυροτεχνήματα και κοκτέιλ

μολότωφ. Έτσι και φέτος παρά τις πάγιες απαγορεύσεις, σημειώθηκαν σφοδρές συγκρούσεις σε συνοικίες της Τεχεράνης, ενώ αναφέρθηκε και ένας 18χρονος σοβαρά τραυματίας από χτυπήματα που του κατάφεραν μπάτσοι στο κεφάλι. Σε ορισμένες περιπτώσεις τα συνθήματα εναντίον του καθεστώτος και της πολιτοφυλακής όπως και οι συγκρούσεις κράτησαν ολόκληρη την νύχτα. Σημειώνεται ότι ο πιο ταραχώδης εορτασμός της Κόκκινης Τετάρτης σημειώθηκε την άνοιξη του 2011 με συγκρούσεις σε δεκάδες πόλεις, αγροτικές διαδηλώσεις στα χωριά και μια πολύνεκρη εξέγερση στη φυλακή του Γκεζέλ-Χεσάφ.

► Κίνα, επαρχία Γκουανγκντόνγκ

Αρκετές εκατοντάδες άνθρωποι διαδήλωσαν την Κυριακή 30 Μαρτίου στο Μαοϊνγκ, στη νότια Κίνα, για να διαμαρτυρηθούν για τη δημιουργία εργοστάσιου πετροχημικών στην πόλη. Η πορεία κατέληξε σε συγκρούσεις με την αστυνομία, ενώ οι αρχές έχουν κλειδώσει όλες τις πληροφορίες που σχετίζονται με τη διαμαρτυρία. Η διαδήλωση ξεκίνησαν όταν ανακοινώθηκε η ίδρυση ενός εργοστασίου παραξυλολίου (PX), μια χημική ουσία που κατασκευάζεται από πετρέλαιο, σε αυτή τη βιομηχανική πόλη της επαρχίας Γκουανγκντόνγκ, στην οποία λειτουργούν ήδη πολλά διυλιστήρια της εταιρίας Sinopec. Οι συγκρούσεις συνεχίστηκαν και τις επόμενες δύο μέρες, με τουλάχιστον 8 νεκρούς και 80 τραυματίες, εμπρησμούς αστυνομικών τμημάτων και τελικά κάθοδο τεθωρακισμένων του στρατού στους δρόμους. Οι ταραχές για περιβαλλοντικά ζητήματα είναι πλέον πολύ συνηθισμένες στην Κίνα, κάτι που φαίνεται λογικό εάν αναλογιστούμε ότι πλέον τεράστιες γιγαντοαφίσες που απεικονίζουν τον ήλιο έχουν αναρτηθεί στο Πεκίνο, αφού ο πραγματικός ήλιος δεν φαίνεται λόγω αθαλομίχλης...

► Κατάρ

Το 2022, το Κατάρ θα φιλοξενήσει το Παγκόσμιο Κύπελλο. Η διοργανώτρια πόλη έχει ήδη προχωρήσει σε αρκετές εργασίες για την δημιουργία ενός τεράστιου γηπέδου. Αλλά αυτό που ίσως δεν γνωρίζετε είναι ότι, από το 2012, περίπου 900 εργαζόμενοι έχασαν τη ζωή τους, ενώ εργαζόνταν στο Κατάρ, σε μια αυξημένη οικοδομική διαδικασία λόγω του επερχόμενου Παγκοσμίου Κυπέλλου.

Τον περασμένο μήνα, η Guardian ανέφερε, ότι πάνω από 400 Νεπαλέζοι μετανάστες είχαν ήδη πεθάνει σε εργοτάξια. Μεταξύ 2010 και 2012 περισσότεροι από 700 εργαζόμενοι από την Ινδία έχασαν και εκείνοι τη ζωή τους ενώ εργαζόνταν σε εργοτάξια στο Κατάρ. Μια έκθεση της Διεθνούς Συνδικαλιστικής Συνομοσπονδίας (ITUC), αναφέρει ότι αν οι συνθήκες δεν βελτιωθούν, μέχρι τη στιγμή που θα ξεκινήσει το Παγκόσμιο Κύπελλο, τουλάχιστον 4.000 μετανάστες εργαζόμενοι θα έχουν πεθάνει κατά την διάρκεια της εργασίας τους. Οι εργαζόμενοι εξαναγκάζονται να εργάζονται σε ζέστη που φτάνει τους 50 βαθμούς C, οι εργοδότες παρακρατούν τους μισθούς τους για αρκετούς μήνες, καθώς και τα διαβατήριά τους, γεγονός που καθιστά αδύνατο για αυτούς, το ενδεχόμενο να φύγουν, ενώ στερούνται ακόμη και το δικαίωμα να έχουν δωρεάν πόσιμο νερό. Η έρευνα διαπίστωσε ότι η ασθένεια είναι ενδημική μεταξύ των εργαζομένων, που ζουν σε άθλιες και ανθυγιεινές συνθήκες, μαζί με παρά πολλά άτομα, ενώ έχει αναφερθεί επίσης ότι πολλοί δεν τρώνε τίποτα. Τριάντα εργάτες από το Νεπάλ κατέφυγαν στην πρεσβεία της χώρας τους και στη συνέχεια εγκατέλειψαν τη χώρα, αφού κατήγγειλα ότι δεν είχαν λάβει καμία αμοιβή για την εργασία τους.

► **Ιταλία.** Τον τραυματισμό δέκα ατόμων είχαν ως αποτέλεσμα οι συγκρούσεις της ιταλικής αστυνομίας με διαδηλωτές, λόγω της απομάκρυνσης 350 φτωχών οικογενειών από εγκαταλελειμμένο κτίριο στη Ρώμη. Οι οικογένειες αυτές — Ιταλοί και μετανάστες — είχαν καταλάβει εδώ και 9 ημέρες το εγκαταλελειμμένο κτίριο, που ανήκει σε μια δημόσια ασφαλιστική επιχείρηση, εξαιτίας της χρόνιας έλλειψης προσφοράς φθηνής στέγης στην ιταλική πρωτεύουσα. Εκατό ως 150 αστυνομικοί επενέβησαν αρχικά το μεσημέρι χρησιμοποιώντας ρόπαλα εναντίον 200 ανθρώπων που διαδήλωσαν

μπροστά από το ερειπωμένο κτίριο. Τουλάχιστον 10 άνθρωποι τραυματίστηκαν, περιλαμβανομένης μιας γυναίκας που υπέστη κάταγμα στο πόδι, ανέφεραν στο Γαλλικό Πρακτορείο οι υπεύθυνοι της ομάδας συντονισμού που οργάνωσε την κατάληψη του κτιρίου. Σύμφωνα με το δημοτικό συμβούλιο της Ρώμης, περίπου 90 κτίρια στην πόλη τελούν υπό κατάληψη και ο αριθμός των επιχειρήσεων απομάκρυνσής τους αυξάνεται. Το πρώτο 6μηνο του 2013, εκτελέστηκαν 3.346 διαταγές να αδειάσουν τα κτίρια αυτά. **Μπαχρέιν.** Το φάντασμα της Αραβικής άνοιξης στοιχειώνει το Gran Prix που διεξάγεται στο Μπαχρέιν. Αντικαθεστωτικοί και ριζοσπαστικές ομάδες που μάχονται εναντίον της μοναρχίας συγκρούονται με την αστυνομία στα πλαίσια καλεσμάτων για ταραχώδη διεξαγωγή των αγώνων, τους οποίους οι αντιπολιτευόμενοι αντιλαμβάνονται σαν άλλη μια καθεστωτική φιάστα. Οι ριζοσπαστικές ομάδες μάλιστα ανακοίνωσαν ότι έχουν και ένα νέο μάρτυρα του αγώνα τους, τον Χουσέιν Σάραφ, 20 χρονών, καταζητούμενο αντικαθεστωτικό και καταδικασμένο ερήμην σε 42 χρόνια φυλακή, που δολοφονήθηκε μετά από καταδίωξη και εμπρησμό του σπιτιού του.

► Ιταλία

Επτά μέλη της Λέγκας του Βορρά με την υποστήριξη του γραμματέα του κόμματος, ξεκίνησαν χωρίς το πρωί από τη Μοντένα και κατευθύνθηκαν στο Μελίτο ντι Πόρτο Σάλβο, που βρίσκεται στο νότιο άκρο της Ιταλίας. Εκεί επιβίβαστηκαν σε φουσκωτό και ύψωσαν τη σημαία του ακροδεξιού κόμματος. Σκοπός τους; Ήθελαν να αποδείξουν πόσο εύκολο είναι για τους πρόσφυγες να κάνουν την αντίστροφη διαδρομή. Όταν όμως βρέθηκαν κοντά στη Μάλτα, ο κινητήρας έπιασε φωτιά. Αφού κατάφεραν να τη σβήσουν προσπάθησαν να εκπέμψουν σήμα κινδύνου χρησιμοποιήσαν όμως προς λάθος κατεύθυνση τον εκτοξευτή με αποτέλεσμα η φωτοβολίδα να διαπεράσει το φουσκωτό. Τα επτά μέλη της Λέγκας κατέληξαν στη θάλασσα. Η δεύτερη φωτοβολίδα έγινε αντιληπτή από το λιμενικό της Μάλτας που δυστυχώς για την ανθρωπότητα έσπευσε να τους σώσει...

αναδημοσιευτής

Πηγές: (berthoalain.com, rioters.espivblogs.net, athens.indymedia.org αστικά και καθεστωτικά site)

Δεν ήταν μόνος αυτός που δολοφόνησε τον Ilir Kareli.
Ήταν μαζί του κι ολόκληρη η ενόστολη πτέρυγα, οι δικαστές,
οι μπάτσοι, οι εισαγγελείς, οι ανθρωποφύλακες κι οι χαφιέδες.
Όλος αυτός ο συρφετός που τρέφεται από την Τάξη και ταυτίζει
τα συμφέροντά του με αυτά της εξουσίας.
Δικάζουν-Βασανίζουν-Δολοφονούν

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΟΛΟΦΟΝΕΙ ΙΛΙΡ ΚΑΡΕΛΙ
ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥΣ

Για Μια Ελευθεριακή Πρόταση Δημοτικού αγώνα

Βρισκόμαστε λίγες μόλις μέρες πριν τις επερχόμενες δημοτικές εκλογές. Νέες δημοτικές αρχές θ' αναλάβουν την υλοποίηση της μνημονιακής πολιτικής σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, επιτελώντας το ρόλο που αρμόζει στη σύγχρονη «τοπική αυτοδιοίκηση»: να αποτελέσει ένα από τους βασικούς βραχίονες του κρατικού μηχανισμού.

Επιπλέον, μέρα με τη μέρα, διαφαίνεται όλο και περισσότερο ότι το καθεστώς αυτό δεν γκρεμίζεται με εκλογικές αναμετρήσεις, επικοινωνιακές «προτάσεις μορφής» και «μαγειρέματα» στους διαδρόμους του κοινοβουλίου, αλλά με την αυτοοργάνωση των ανθρώπων στους πραγματικούς τόπους της ζωής τους¹ και τη διαμόρφωση μιας άλλης κοινωνίας, που θα συγκροτείται διαρκώς και ποικιλόμορφα με τις υφιστάμενες κυρίαρχες αντιλήψεις και θεσμούς.

Δεν είναι τυχαία η εξαπλωση της ιδέας (και πάνω απ' όλα της πρακτικής) των τοπικών λαϊκών συνελεύσεων, τα τελευταία χρόνια. Οι συνελεύσεις αυτές, ακόμα κι αν χαρακτηρίζονται από μικρή συμμετοχή, αποτελούν πλέον πολύτιμες κοινότητες αγώνα, διάσπαρτες στην αθηναϊκή μεγαλούπολη αλλά και στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Παράλληλα, δίνουν τη δυνατότητα για νέες μορφές δράσης σε ανθρώπους που έχουν διαφορετικές αφετηρίες και αναφορές αλλά και πειραματίζονται με νέες μορφές οργάνωσης της κοινωνικής ζωής, έστω και σε στοιχειωδώς, διαμορφώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο μία νέα κοινωνία μέσα στην υπάρχουσα.

Επίσης, δεν είναι τυχαίο πως τα ίδια τα γεγονότα οδηγούν στη διαμόρφωση μετώπων εργατικής και κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ εργαζομένων και αλληλέγγυων σε τοπικό επίπεδο. Αυτά τα μέτωπα αλληλεγγύης είναι πολύ πιο ισχυρά - τόσο σε βεληκενές δράσης όσο και σε βιωματικό επίπεδο - από την όποια κλαδική, συνδικαλιστική διάσταση. Κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί πως όλες αυτές οι περιπτώσεις μετώπων εργατικής και κοινωνικής αλληλεγγύης έχουν καταφέρει λιγότερα απ' όσα οι γνωστοί κυρίαρχοι συνδικαλιστικοί μηχανισμοί, που δεν έχουν να επιδείξουν ούτε μία μικρή «νίκη», που διασύρονται κάθε φορά από την αδυναμία τους να μαζέψουν κόσμο στις συγκεντρώσεις τους ή που λάμπουν δια της απουσίας τους από τους χώρους που συντελούνται τα όργια της εργοδοτικής τρομοκρατίας.

Ωστόσο, είναι γεγονός πως οφείλουμε να διερευνήσουμε τρόπους που να φέρνουν την έννοια του «τοπικός αυτοδιοικείται» σε μία ουσιαστική και συνολική διάσταση.

Τίς άρχει σήμερα; η ελληνική κυβέρνηση; Όχι. Το ελληνικό κοινοβούλιο; ούτε κατά διάνοια - μετά κίχλας από τόσες πράξεις νομοθετικού περιεχομένου. Ας μη λέμε γνωστά πράγματα: άρχουν τα ξένα και ντόπια τραπέζιτικά και επιχειρηματικά αφεντικά, καθώς και οι εκάστοτε «μεγάλες δυνάμεις».

Συνεπώς, δεν αρκεί η αλλαγή της πολιτικής διακυβέρνησης αλλά της ίδιας της μορφής της διακυβέρνησης, μέσω της επίτευξης μίας κοινωνίας που θα αυτό-κυβερνάται. Σ' αυτή την κατεύθυνση, η σημασία της τοπικής/περιφερειακής αυτοοργάνωσης για τη διαμόρφωση μιας νέας αντι-εξουσίας είναι κομβική, και ίσως, πλέον, μοναδική. Οι δήμοι πρέπει σήμερα ν' αποτελέσουν το πεδίο μιας νέας κοινωνικής ανασυγκρότησης - ακόμα κι από πολύ μικρές μειοψηφικές ομάδες. Μόνο έτσι η κοινωνική έρμημος μπορεί να βλαστήσει, μόνο έτσι το καθεστώς ολοκληρωτικής διακυβέρνησης μπορεί να ανακοπεί ή ακόμα και να ανατραπεί.

Οι επερχόμενες δημοτικές εκλογές

Τα κομματικά επιτελεία δίνουν πολύ μεγάλη σημασία στις επικείμενες δημοτικές εκλογές. Η διοικητική οργάνωση των θεσμών της «τοπικής αυτοδιοίκησης» είναι τέτοια που καθιστά την υπόθεση της εκλογής αντιπροσώπων αποκλειστικά ζήτημα κομματικής αναμέτρησης. Έτσι, φτάνουμε στο σημείο η «τοπική αυτοδιοίκηση» να είναι απλά και μόνο ζήτημα κατάληψης μιας βαθμίδας της κρατικής διοίκησης από τους κομματικούς μηχανισμούς και σε καμιά περίπτωση τρόπος οργάνωσης μιας κοινωνίας για να αντιμετωπίσει, μέσω των δικών της αποφάσεων και διαδικασιών, τα καθημερινά της προβλήματα.

Ποιό θα είναι επομένως το αποτέλεσμα αυτών των εκλογών που θα οδηγήσει σε βελτίωση των συνθηκών ζωής των κατοίκων των δήμων (δημοτών ή μη); θα κερδίσει η Νέα Δημοκρατία με το ΠΑΣΟΚ, ή ο ΣΥΡΙΖΑ τους περισσότερους δήμους; θα καταφέρουν οι ναζί της Χρυσής Αυγής να έχουν πρόσβαση σε κάποιες δημοτικές αρχές ή θ' αρκεστούν σε κάποιες - επί πληρωμή - θέσεις δημοτικών συμβούλων; ασφαλώς, ο πολιτικός - και όχι μόνο - χρόνος, ως τότε, είναι αρκετός και, όπως έδειξαν και όσα συνέβησαν μετά το καλοκαίρι, πολλά πράγματα μπορούν να αλλάξουν άρδην από τη μια στιγμή στην άλλη.

Σημασία έχει πάντως πως οι δήμοι αποτελούν την κατεξοχήν πιάτσα πελατειακών σχέσεων κι αυτό είναι που κεντρίζει ακόμα περισσότερο όλους τους κομματικούς μη-

χανισμούς στο να έχουν πρόσβαση στη διοίκησή τους. Σήμερα δεν υπάρχουν οι διορισμοί στο δημόσιο, ούτε καν οι συμβάσεις πολλών ωρομισθίων. Ωστόσο, η εκχώρηση στον ιδιωτικό τομέα πλήθους υπηρεσιών σε δημοτικό - και όχι μόνο - επίπεδο, όχι μόνο δε μειώνει την πελατειακή φύση της τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά την καθιστά ίσως το μοναδικό «γήπεδο» για τέτοια παιχνίδια. Ήδη, το κομμάτι της πίτας που διαχειρίζονται οι δήμοι και προορίζεται για αστικούς μη κερδοσκοπικούς συνεταιρισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις είναι τεράστιο (και συνεχώς μεγαλώνει), ενώ και το κομμάτι που προορίζεται για εργολήπτες (κοινώς, εργολάβους) επίσης διευρύνεται. Αυτό λοιπόν το πεδίο είναι και το μόνο στο οποίο οι κομματικοί μηχανισμοί προσβλέπουν για να διαμορφώσουν νέες ισχυρές σχέσεις αλληλεξάρτησης με το εκλογικά πιστό κοινωνικό κομμάτι. Έτσι, σε μια εποχή που η ανεργία διευρύνεται και η εργοδοτική τρομοκρατία δεν έχει κανένα μέτρο, η διαμόρφωση σε τοπικό επίπεδο νέων πελατειακών σχέσεων είναι ένα από τα πλέον επιτακτικά στοιχεία της λεγόμενης «τοπικής αυτοδιοίκησης».

Για μια ελευθεριακή δημοτική πρόταση

Επομένως, όλ' αυτά τα εκλογικά μονοπώλια, με βάση την υπάρχουσα κοινωνική κατάσταση και τους ανάλογους πολιτικούς συσχετισμούς, γνωρίζουμε πως δεν οδηγούν πουθενά. Το ζήτημα λοιπόν είναι η διαμόρφωση μιας άλλης πρότασης, που θα θέτει στο επίκεντρο την κοινωνία και όχι το κράτος, το κοινό συμφέρον και όχι εκείνο των επενδυτών, τη ζωντανή συνέλευση των κατοίκων μιας περιοχής και όχι τα χασμουρητά των δημοτικών συμβουλίων, τον αμεσοδημοκρατικό τρόπο λήψης αποφάσεων και όχι την αντιπροσωπευτική δημοκρατία των κάθε τεσσάρων ή πέντε χρόνων, την ελευθεριακή δημοκρατία του μέλλοντος και όχι την πολιτική και οικονομική ολιγαρχία του παρόντος, την ελεύθερη κοινωνία και όχι τον κόσμο της καταπίεσης και της βαρβαρότητας.

Για να γίνει αυτό, πρέπει καταρχήν εμείς οι ίδιοι, οι άνθρωποι που είμαστε από την πλευρά της ελευθερίας, να δώσουμε στην τοπική παρέμβαση τη σημασία που της αναλογεί. Στα πλαίσια μιας δημοτικής περιοχής, μπορεί να ανασυσταθεί η έννοια της κοινότητας στην πιο ριζοσπαστική της εκδοχή, την ελευθεριακή. Η εμφάνιση αυτόνομων πυρήνων δράσης και αντίστασης (τοπικές αντιεξουσιαστικές/αναρχικές ομάδες, αυτοδιαχειριζόμενοι χώροι, ελευθεριακές δημοτικές κινήσεις), η δημιουργία δομών πολιτικής παρέμβασης (π.χ. λαϊκές

συνελεύσεις) και διαδικασιών πολιτικής λειτουργίας (αμεσοδημοκρατική λειτουργία συνελεύσεων, οριζόντια δικτύωση, συμμετοχή δημοτών και μη δημοτών, πολιτών και μεταναστών, κ.α.) αποτελούν τη βάση για τη διαμόρφωση μίας νέας κοινωνίας μέσα στην υπάρχουσα. Όποιος υποτιμά τέτοιου είδους προσπάθειες δεν έχει κατανοήσει πως η ιστορία μπορεί να τιτλοφορείται με ημερομηνίες-ορόσημα αλλά διαμορφώνεται και γράφεται καθημερινά στους τόπους που ζούνε και δρουν οι άνθρωποι. Αυτές οι προσπάθειες είναι το πεδίο για τη δημιουργία συλλογικών εμπειριών και συνάμα πολιτικών (με την αρχαία έννοια του όρου) ταυτοτήτων, οι οποίες μπορούν να προκύψουν μέσα από τη διαρκή και ισότιμη επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων.

Η επικέντρωση στη διαμόρφωση τοπικών κοινοτήτων αγώνα είναι η βασική προϋπόθεση για τη γείωση των κοινωνικοαπελευθερωτικών ιδεών στους κοινωνικούς χώρους αλλά και για έναν ακόμα - γιατί όχι;- ψυχολογικό λόγο: δίνει τη δυνατότητα στους ανθρώπους που αντιστέκονται στον όποιο κοινωνικό συντηρητισμό, θρησκευτικό σκοταδισμό και πολιτικό ολοκληρωτισμό, να μπορούν καθημερινά ν' «αναπνέουν» στον κοινωνικό τους περίγυρο.

Όμως, όλες αυτές οι κοινότητες αγώνα, προκειμένου να μην παραμείνουν σ' ένα τέτοιο και μόνο επίπεδο να αποτελέσουν «κάψουλα» μιας ευρύτερης πολιτικής πρότασης (και όχι απλά μιας εναλλακτικής συμβίωσης), οφείλουν να ενσωματώσουν μια πολιτική στρατηγική. Αυτό σημαίνει πως ζητούμενο είναι η διαμόρφωση μιας ελευθεριακής δημοτικής πρότασης αγώνα που θα περιλαμβάνει ουσιαστικά δύο άξονες: πρώτον, ένα ελευθεριακό δημοτικό πρόγραμμα, στο οποίο να περιγράφεται η δική μας αντίληψη για τον τρόπο οργάνωσης των δήμων, και δεύτερον, ένα περίγραμμα άμεσης δράσης με σκοπό την όξυνση της έντασης ενός «κοινωνικού» συνδικαλισμού με στόχο την επιτυχία μικρών αλλά σημαντικών νικών, την αναχαίτιση της ολοκληρωτικής επίθεσης που δεχόμαστε, τη διατήρηση και ανάταξη της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και το πέρασμα σε μια απρόβλεπτη αντιέπιθεση «των από κάτω».

Σκοπός ενός τέτοιου προγράμματος πρέπει να είναι η δημιουργία μιας κοινωνικής δημοκρατίας βασισμένης στη δύναμη των τοπικών λαϊκών συνελεύσεων, των Δήμων-Κομμούνων και της ομοσπονδιοποίησής τους. Με άλλα λόγια, μιλάμε για μια εξου-

σία που ν' ανήκει στον ίδιο το λαό και όχι σε κάποια αντιπροσωπευτική κάστα. Όπως άλλωστε έχει πει και ο Ρουσσώ, «η λαϊκή εξουσία δεν μπορεί να αντιπροσωπευτεί χωρίς να καταστραφεί. Είτε έχουμε μια πανίσχυρη λαϊκή συνέλευση είτε η εξουσία ανήκει στο Κράτος».

Ένα άλλο βασικό στοιχείο είναι η περιγραφή της οργάνωσης της οικονομίας σε κοινοτικοποιημένη (δημοτικοποιημένη) βάση. Την εποχή που η μικροϊδιοκτησία και οι μικρές επιχειρήσεις πλήττονται ανεπανόρθωτα από την φοροεισπρακτική επίθεση του κράτους, καθιστώντας τες εύκολη βορά για το μεγάλο κεφάλαιο, η λύση δεν μπορεί να είναι ούτε η κρατικοποίηση (εθνικοποίηση) της οικονομίας ούτε βέβαια η άνευ όρων παράδοση της κοινωνίας στην οικονομική βαρβαρότητα των μεγαλοεπενδυτών.

Η κατάρριψη του καταστροφικού ιδεολογήματος της ανάπτυξης δεν μπορεί να γίνει παρά μέσα από την αναγέννηση της κοινωνικής και οικονομικής δημιουργίας (δήμος+έργον). Η οικονομία κλίμακας, βασισμένης σε μικρές οικονομικές μονάδες που ομοσπονδιοποιούνται μεταξύ τους, είναι η αξιοπρεπής επίλυση του προβλήματος της ανεργίας. Ο συνεργατισμός, ο κολεκτιβισμός και οι κοινοτικά ελεγχόμενοι οικονομικοί οργανισμοί είναι η δική μας απάντηση στην καπιταλιστική σχέση μισθωτής εκμετάλλευσης, είναι το πρόπλασμα παιδείας για το πέρασμα σε μια Κομμούνια των Κομμούνων, στον ελευθεριακό κομμουνισμό.

Το οικονομικό σκέλος ενός τέτοιου προγράμματος, με κατεύθυνση τη δημοτικοποίηση της οικονομίας, οφείλει συνεπώς να περιλαμβάνει προτάσεις που να αφορούν την ανεύρεση οικονομικών πόρων, την καθιέρωση ενιαίου μισθού σε δημοτικό επίπεδο, τη διαμόρφωση δημοτικών/κοινών δικτύων προμήθειας αγαθών, την κοινοχρησία των διαθέσιμων κτιριακών υποδομών ή αγροτικών εκτάσεων, το μεγαλύτερο δυνατό εξοβελισμό των εγχρημάτων συναλλαγών και την αντικατάστασή τους με μη χρηματικές ανταλλαγές, τη δημιουργία δημοτικών ή διαδημοτικών ταμειωτηρίων (τραπεζών αλληλοβοήθειας), τη δημιουργία κοινοτικών/δημοτικών ελεγκτικών δομών (π.χ. με κληρωτούς ελεγκτές δημότες και όχι ιδιώτες), κτλ. Επίσης, είναι πολύ βασικό να δοθεί και η διάσταση ενός οικονομικού φεντεραλισμού, ανάλογου μ' εκείνον της πολιτικής/πολιτειακής οργάνωσης των Δήμων. Η οικονομική συνεργασία και αλληλοβοήθεια μεταξύ όμορων ή μη Δήμων είναι η βάση για μία κοινωνία αυτάρκειας, για μία νέα ανθρωπότητα της αλληλεγγύης και της συνύπαρξης.

Η εξάπλωση του κοινωνικού συνδικαλισμού ως πρότασή δημοτικού αγώνα

Σήμερα, θα είναι εγκληματικό αν αφήσουμε να καθοριστεί η πολιτική ατζέντα των τοπικών κοινωνιών από το ναζιστικό αντικοινωνικό και μίσος, από την κατασταλτική και αναπτυξιακή φρίκη της αστικής ολιγαρχίας ή από τη χλιαρή σούπα της σοσιαλδημοκρατικής αριστεράς. Η αντιμετώπιση των προβλημάτων δεν είναι

καθόλου εύκολη και το ζήτημα ασφαλώς δεν είναι ένα «καλό δημοτικό πρόγραμμα» αλλά το αν η κοινωνία έχει το σθένος να αναλάβει την ευθύνη να αντιμετωπίσει τις δύσκολες συνθήκες με αξιοπρέπεια ή βάζει την ουρά στα σκέλια και ψάχνει να βρει τους εκάστοτε «σωτήρες» που πάντα οδηγούν στην αλληλοσφαγή των λαών.

Μέσα στους εργασιακούς χώρους, ο κλαδικός ή συντεχνιακός συνδικαλισμός δε θα μπορούσε ποτέ να αποτελέσει σοβαρή γραμμή άμυνας σε μία σφοδρή, όπως η σημερινή, ταξική επίθεση των αφεντικών. Όλα τα γεγονότα (τουλάχιστον της τελευταίας πενταετίας), δείχνουν ξεκάθαρα πως οι αγώνες που έχουν τοπικό ρίζωμα ή αναφορά, είτε έχουν ως επίκεντρο ένα οικολογικό, εργασιακό είτε κάποιο άλλο ζήτημα, είναι εκείνοι που έχουν επιφέρει σοβαρά πλήγματα στο ιδεολόγημα της ανάπτυξης και στα σχέδια του κράτους και των αφεντικών. Αυτό σημαίνει πως η ανάδυση ενός ευρύτερου, κοινωνικού συνδικαλισμού είναι εκείνη που μπορεί να συσπειρώσει τους καταπιεσμένους, να τους ενώσει σε ένα κοινό πεδίο (με αναφορά την τοπικότητα) και να διαμορφώσει νέες ταυτότητες αγώνα αλλά και δράσης (π.χ. λαϊκές συνελεύσεις, αυτοδιαχειριζόμενοι χώροι τοπικών κινήσεων, αυτόνομες εργατικές λέσχες, κ.α.).

Ένα ελευθεριακό δημοτικό πρόγραμμα δεν θα έχει ως στόχο να κερδίσει την ψήφο των δημοτών αλλά ν' αποτελέσει μια κοινή βάση και κατεύθυνση αγώνα για μια καλύτερη ζωή. Μ' αυτήν την έννοια, κάθε άξονά του οφείλει να μετουσιώνεται σε δράση και μορφές οργάνωσης με ελευθεριακά χαρακτηριστικά, που δεν περιμένουν μια δημοτική αρχή να τις υλοποιήσει αλλά γεννιούνται και αναπτύσσονται μέσα από τη διεύρυνση των αυτοοργανωμένων και οριζόντια δικτυωμένων κοινοτήτων δημοτικού αγώνα.

Σήμερα συντελείται μια τεράστια φοροεισπρακτική επίθεση από την πλευρά του κράτους σε βάρος των χαμηλών αλλά και μεσαίων τάξεων. Την ίδια στιγμή, οι φοροαπαλλαγές για τους μεγαλοεπιχειρηματίες, τους μεγαλοεπενδυτές και τους εφοπλιστές αποτελούν «ιερό χρέος» του κράτους και της κυβέρνησης για την πρόωθηση της πολυπόθητης καπιταλιστικής ανάπτυξης. Ανοίγει λοιπόν εδώ ένα τεράστιο ζήτημα για τον τρόπο φορολόγησης των πλουσίων μέσω των δήμων ως αντίβαρου στην εξόντωση των εργαζομένων, των ανέργων, των αυτοαπασχολούμενων και των νέων.

Ένα άλλο παράδειγμα: πόσες κτιριακές υποδομές μένουν σήμερα ανοίκιαστες, ενώ ταυτόχρονα οι ιδιοκτήτες τους πρέπει να καταβάλλουν τεράστια ποσά στην εφορία; πρόκειται πλέον να υπάρξει κανένα αναπτυξιακό μοντέλο σύμφωνα με το οποίο όλοι αυτοί οι χώροι θ' αποκτήσουν και πάλι την προγενέστερη εμπορική χρήση;... πολύ δύσκολο. Αν λοιπόν οι τοπικές κοινωνίες πετούσαν στην άκρη τη μικροαστική σύλληψη της ατομικής και μόνο επιβίωσης, θα μπορούσαν να βρουν τρόπους για μια νέα, κοινωνική αξιοποίησή τους. Η κοινοχρησία όλων αυτών των άδειων σήμερα χώρων από την ίδια την τοπική κοινωνία, μέσα από σχέδια αποφασισμένα με αμεσοδημοκρατικές πολιτικές διαδικασίες, είναι η βάση για την αντιμετώπιση της κρίσης και η απάντηση στον εκβιασμό να μας καταστήσουν μισθωτούς σκλάβους για 300 ευρώ.

Ας αναφερθούμε και σε ένα άλλο παράδειγμα, που έχει να κάνει με το τραπεζιτικό σύστημα. Ο κεντρικότερος δρόμος κάθε περιοχής είναι κατελιμμένος από καταστήματα τραπεζών. Επίσης, μισθοί και συντάξεις καταβάλλονται στις τράπεζες. Οι τράπεζες αποτελούν μια από τις μεγαλύτερες πηγές της σύγχρονης ανθρωπίνης ιστορίας. Δεν είναι ζήτημα ιδεολογικής τοποθέτησης, αλλά καθημερινή εμπειρία για χιλιάδες ανθρώπους που έκαναν το λάθος να ξανοιχτούν λαμβάνοντας κάποιο

τοκογλυφικό δάνειο απ' αυτές ή βρέθηκαν φορτωμένοι μ' ένα τέτοιο. Είναι όνειδος κάθε τοπικό-δημοτικό κέντρο να μην έχει ούτε ένα τοπικό κέντρο υγείας, να υφίσταται μείωση σχολικών μονάδων και, απ' την άλλη, να 'ναι γεμάτο με καταστήματα τραπεζών και αγοράς χρυσού. Μια ελευθεριακή δημοτική πρόταση οφείλει να θέσει σε προτεραιότητα τη διακοπή του μεγαλύτερου δυνατού ποσοστού συναλλαγών με τέτοια ιδρύματα. Οφείλει να τις οδηγήσει σε κλείσιμο σε τοπικό επίπεδο και να προχωρήσει στην ίδρυση νέων κοινοτικών ή διαδημοτικών ταμειωτηρίων, τα οποία να καλύπτουν κάθε απαιτούμενη συναλλαγή και να λειτουργούν ως τράπεζες αλληλοβοήθειας.

Ας κλείσουμε τη σειρά των παραδειγμάτων που μπορούν ν' αποτελέσουν στοιχεία έντασης ενός κοινωνικού συνδικαλισμού, μ' ένα ζήτημα που αφορά την εκπαίδευση ή, πιο σωστά, την παιδεία. Σε αρκετά δημοτικά σχολεία υπάρχει το πρόβλημα της ύπαρξης αρκετών παιδιών μεταναστών που δε γνωρίζουν ελληνικά και ως εκ τούτου δημιουργούνται ορισμένα ζητήματα αναφορικά με την τήρηση του σχολικού προγράμματος. Ποιά είναι η λύση σε κάτι τέτοιο; η μέθοδος του σημερινού υπουργείου να στοιβάζει κατά τριαντάδες τα παιδιά στην τάξη; ή μήπως να διώξουμε όλ' αυτά τα παιδιά κι εμείς οι «έλληνες πολίτες» (εκ των οποίων πολλοί δεν ξέρουν ούτε πως να αρθρώνουν μία ολόκληρη πρόταση), να μείνουμε μόνοι μας ατενίζοντας ένα «ένδοξο παρελθόν» μέσα από ένα παραμορφωτικό φακό που μετατρέπει τα πάντα σε τερατογρήματα; για τους εχθρούς της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και κατ' επέκταση της ανθρωπότητας, όλ' αυτά συνιστούν λύσεις. Για μια κοινωνία όμως που δε θέλει να βυθιστεί στον κανιβαλισμό μεταξύ των φτωχών, υπάρχουν κι άλλοι τρόποι, που το σημερινό σύστημα θεωρεί δαπανηρούς. Δε χρειάζεται καμιά ιδιαίτερη σοφία για να σκεφτεί κανείς ότι αυτό που απαιτείται είναι η ενίσχυση της προσχολικής αγωγής και της βρεφονηπιακής απασχόλησης, καθώς και η επιμονή για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από παιδιά που δεν την μιλάνε (άλλωστε, ποίο παιδί τη μιλάει με το που γεννιέται;). Όφελος απ' αυτό θα έχει μόνο η ελληνική γλώσσα και συνεπώς οποιαδήποτε στοιχεία κουλτούρας συνδέονται οργανικά μ' αυτή. Ακόμα κι αν πολλά από αυτά τα παιδιά φύγουν από την Ελλάδα, η ελληνική γλώσσα θα ταξιδεύει μαζί τους - αυτός είναι ένας από τους τρόπους να έρθουν σ' επικοινωνία οι νέες γενιές «πολιτών» ή «μετοίκων», καταργώντας τους γλωσσικούς και άλλους φραγμούς.

Τι πρέπει να κάνουμε σήμερα

Αν επιθυμούμε να ενδυναμώσουμε τη γείωση των ελευθεριακών ιδεών και πρακτικών στους κοινωνικούς τόπους, το πρώτο πράγμα που οφείλουμε να κάνουμε είναι το πιο απλό που υπάρχει: να βγούμε από το σπίτι, να συναντήσουμε ανθρώπους στην περιοχή μας που έχουν τους ίδιους προβληματισμούς, να ξεκινήσουμε να μορφοποιούμε κοινότητες αγώνα (μέσα από ομάδες παρέμβασης, λαϊκές συνελεύσεις, ενώσεις αλληλοβοήθειας, αυτοδιαχειριζόμενους χώρους, κ.α.). Αυτό δεν είναι καθόλου λίγο. Οι άνθρωποι που έχουν πολύ ψηλά στις αξίες τους την έννοια της ελευθερίας δεν είναι λίγοι, ώστε να διαμορφώσουν ένα κοινωνικό πόλο που θα αντιστέκεται σε κάθε ύβρι που διαπράττεται από την εξουσία απέναντι στους ανθρώπους και τη γη τους, και θα επιδιώκει μία ουσι-

αστική, κοινωνική δημοκρατία. Συνεπώς, η τάση για το τοπικό, οριζόντιο συνέρχεσθαι είναι εκείνη που μπορεί να διαμορφώσει (ίσως όχι άμεσα και εντυπωσιακά) αποτελέσματα, αλλά το απαραίτητο κοινωνικό υπόβαθρο για να μη βυθιστεί η κοινωνία μελλοντικά στην απόλυτη υποταγή ή σε βίαια ξεσπάσματα που δε θα στοχεύουν εκεί που πρέπει αλλά εκεί που είναι εύκολο, δηλαδή στο διπλανό μας με το διαφορετικό χρώμα δέρματος...

Ωστόσο, ο χαρακτήρας τέτοιων κοινοτήτων αγώνα δεν πρόκειται να οδηγήσει πουθενά πέρα από τη σύγχυση, τη διάσπαση και τελικά την αυτοδιάλυση, αν δεν υπάρχει μία σαφής πολιτική συμφωνία στα μέσα και τους σκοπούς. Αυτή είναι η σημασία μιας ελευθεριακής δημοτικής πρότασης αγώνα, συνεχώς διαμορφούμενης και εξελισσόμενης μέσα από την εμπειρία των ανθρώπων και των συλλογικών σχημάτων που επιχειρούν να τη θέσουν στην πράξη. Όπως, χαρακτηριστικά, αναφέρει ο Μπούκτιν, «καμιά ριζοσπαστική άποψη που βασίζεται σε ελευθεριακές μορφές και στις δυνατότητές τους δεν έχει νόημα, αν δεν υπάρχει ριζοσπαστική συνειδητοποίηση που θα δώσει σ' αυτές τις μορφές περιεχόμενο και μια αίσθηση κατεύθυνσης. Δεν πρέπει να κάνουμε λάθος σχετικά με το γεγονός ότι όλες οι δημοκρατικές και ελευθεριακές μορφές μπορούν να στραφούν εναντίον του επιτεύγματος της ελευθερίας εάν γίνουν αντιληπτές σχηματικά, σαν αφηρημένοι σκοποί που δεν έχουν ιδεολογική ουσία και οργανικότητα (συστηματικότητα) απ' όπου κάθε μορφή αντλεί το απελευθερωτικό της νόημα. Επιπλέον, θα ήταν αφελές να πιστεύουμε ότι μορφές όπως η γειτονιά, η πόλη και οι λαϊκές συνελεύσεις της κοινότητας μπορούν να φτάσουν στο επίπεδο μιας ελευθεριακής δημόσιας ζωής ή να δημιουργήσουν ένα ελευθεριακό πολιτικό σώμα χωρίς ένα ιδιαίτερα συνειδητό, καλά οργανωμένο και με προγραμματική συνοχή ελευθεριακό κίνημα. Θα ήταν εξίσου αφελές να πιστεύουμε ότι ένα τέτοιο ελευθεριακό κίνημα θα μπορούσε να εμφανιστεί χωρίς την απαραίτητη ριζοσπαστική inteligenkénτσια που έχει ως μέσο της την ίδια της την έντονα ζωντανή κοινοτική ζωή (...) κι όχι το σύνολο των αναιμικών διανοουμένων που απασχολούνται στα πανεπιστήμια και τα ινστιτούτα της δυτικής κοινωνίας. Εάν οι αναρχικοί δεν αναπτύξουν το ελάχιστο στρώμα στοχαστών που ζουν ένα έντονο δημόσιο βίο έχοντας ζωντανή επικοινωνία με το κοινωνικό περιβάλλον τους, θα αντιμετωπίσουν τον πολύ σοβαρό κίνδυνο να μετατρέψουν τις ιδέες σε δόγματα και να γίνουν τα αυτάρεσκα υποκατάστατα κάποιων, κάποτε ζωντανών, κινήσεων και ανθρώπων που ανήκουν σε άλλη ιστορική εποχή».

☛ Το παραπάνω κείμενο αποτελεί σύμπτυξη εκτενέστερου κειμένου που δημοσιεύθηκε στο 22ο τεύχος της **Ευτοπίας**, περιοδικής έκδοσης για τον ελευθεριακό κοινοτισμό, το Δεκέμβριο του 2013

Ένα σύγχρονο παράδειγμα πρακτικής αναρχικής παρέμβασης στην τοπική αυτοδιοίκηση

> 1. Σπετσάνο Αλμπανέζε⁽¹⁾

1.1 Ο τόπος

Το Σπετσάνο Αλμπανέζε δεν είναι μεγάλη πόλη: έχει 10.000 κατοίκους. Βρίσκεται στη (νότια) ιταλική περιφέρεια της Καλαβρίας, μια περιοχή πρώτιστα αγροτική, όπου όσοι κατέχουν κάποιο κομμάτι γης ζουν μετά δυσκολίας από την περιουσία τους καλλιεργώντας οπωροφόρα, ροδακινιές και ελιές, ενώ όσοι είναι ακτήμονες δουλεύουν στην πλειοψηφία τους ως «μαύροι» αγρεργάτες για μεγάλους γαιοκτήμονες ή στις μικρές μονάδες μεταποίησης και εμπορίας των αγροτικών προϊόντων. Πολλοί δουλεύουν και στον τομέα της οικοδομής.

Ο τριτογενής τομέας είναι αρκετά αναπτυγμένος, ενώ δεν υπάρχει βιομηχανική παραγωγή. Τα τελευταία χρόνια δε, η ανεργία βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα.

1.2 Η γέννηση της «Δημοτικής Ομοσπονδίας Βάσης»⁽²⁾

Η Δημοτική Ομοσπονδία Βάσης (σημ.: από ένα σημείο κι έπειτα, Δ.Ο.Β. στο κείμενο) είναι αποτέλεσμα της αδιάλειπτης δραστηριοποίησης των αναρχικών στην περιοχή - ανελλιπώς από τις αρχές της δεκαετίας του '70. Από τότε ακόμα, η δημορχία βρισκόταν πάντα στα χέρια του κομμουνιστικού κόμματος και δεν είχε τίποτα να «ζηλέψει» από τις πρακτικές των χριστιανοδημοκρατών και των άλλων αστικών κομμάτων όσον αφορά την πάντα παρούσα διαφθορά, τα σκάνδαλα και τις πελατειακές σχέσεις.

Επιπροσθέτως, πάντα βρισκόταν σε ισχύ η κατασταλτική λογική των σταλινικών αυτών μορφωμάτων (το δημοτικό συμβούλιο είχε απαγορεύσει τις όποιες διαμαρτυρίες και διαδηλώσεις στην κεντρική πλατεία και με διάφορα προσχήματα επέτρεπε τη χρήση των δημοτικών αιθουσών για εκδηλώσεις μόνο στα μέλη του κομμουνιστικού κόμματος). Εκείνη την περίοδο, οι αναρχικοί αποφάσισαν να ξεκινήσουν μια πολιτική δουλειά προς την κατεύθυνση της δημιουργίας δομών βάσης αποτελούμενων από φοιτητές, ανέργους και εργάτες, οι οποίες ασχολούνταν ως επί το πλείστον με τοπικά ζητήματα που αφορούσαν την υγεία - περιθαλψη, τη χωροταξία - αστικοποίηση, τα εργασιακά και την οικολογία.

Οι δομές αυτές, που είχαν τη μορφή επιτροπών, ενώθηκαν το 1979 σε μια πλατφόρμα ονόματι «Περιφερειακή Συνδικαλιστική Ένωση», που σύντομα ήρθε σε οξεία σύγκρουση με το Δημαρχείο ως αποτέλεσμα της δουλειάς αντιπληροφόρησης που έκανε σε σχέση με τις αποφάσεις της δημοτικής αρχής.

Οι εν λόγω επιτροπές διερευνούσαν διάφορα τοπικά ζητήματα αναφορικά

με τους τομείς στους οποίους κάθεμία δραστηριοποιούνταν και εξέθεταν συνεχώς και με στοιχεία τις περιπτώσεις διαφθοράς και τα σκάνδαλα της τοπικής αυτοδιοίκησης με το να μεταφέρουν στις πλατείες και στους δρόμους τον προβληματισμό για τις δημοτικές αποφάσεις, οργανώνοντας συναντήσεις με τους πολίτες μέσω σχετικών παρουσιάσεων για να καταγγέλλουν τις αδιαφανείς υποθέσεις διαχείρισης της δημοτικής αρχής. Για να καταπνίξουν τις πρωτοβουλίες αυτές των αναρχικών και προκειμένου είτε να τους διασπάσουν είτε να τους κάνουν να σωπάσουν, οι εκάστοτε δήμαρχοι χρησιμοποίησαν ποικίλα μέσα: εκβιασμούς, απειλές, πελατειακού τύπου υποσχέσεις σε μεμονωμένα άτομα, καταγγελίες για «κατάληψη δημόσιων χώρων» και της αίθουσας του δημοτικού συμβουλίου. Στα 1992 όμως, έλαβε χώρα ένα γεγονός που είχε μεγάλο αντίκτυπο: η τοπική δικαστική αρχή καθαίρεσε τη διοικούσα δημοτική παράταξη λόγω της αποκάλυψης ενός σκανδάλου πρόσληψης κάποιου εκπαιδευτικού με αθέμιτο, παράνομο τρόπο. Αυτό ήρθε να εμπεδώσει στην αντίληψη του κόσμου την εγκυρότητα των έως τότε σχετικών καταγγελιών και παρεμβάσεων των αναρχικών και ήγειρε ισχυρά αισθήματα συμπάθειας αλλά και ενδιαφέρον για τις πρακτικές και τις ιδέες τους. Αποτέλεσμα ήταν να συγκληθεί μια περιφερειακή αναρχική συνδιάσκεψη με ευρεία παρουσία και ενδιαφερομένων πολιτών, από την οποία εν τέλει ζητήθηκε επίμονα να συγκροτηθεί και να κατεβάσει στις δημοτικές εκλογές μια εναλλακτική λίστα υποψηφίων, απέναντι στην πολυετή, διεφθαρμένη διαχείριση των τοπικών Αρχών. Οι αναρχικοί, που έως τότε είχαν επανειλημμένα διεξαγάγει επίμονες εκστρατείες αποχής από τις εκλογές, δεν θέλησαν βέβαια ν' ακολουθήσουν τις προτροπές του κόσμου προδίδοντας τις θέσεις τους αλλά απέφυγαν και να εμμείνουν σ' αυτές σε μια αποκλειστικά ιδεολογική βάση.

Έτσι, εκείνη τη χρονιά και μετά από πολλές συζητήσεις, αποφασίστηκε η ίδρυση της Δημοτικής Ομοσπονδίας Βάσης. Κι ενώ τα πολιτικά κόμματα προετοίμαζαν τις λίστες τους για να κυνηγήσουν τις ψήφους του κόσμου, οι αναρχικοί ξεκινούσαν να εξηγούν για μια ακόμα φορά τους λόγους για τους οποίους δεν συμμετείχαν στις εκλογές και παράλληλα πρότειναν μια δημοτική δομή βάσης ως εργαλείο αδιμεσολάβητης δράσης για την επίλυση των προβλημάτων της πόλης και της περιφέρειας και ως εναλλακτική (αντι) πρόταση στη δημοτική Αρχή και στο θεσμικό συνδικαλισμό, με πρόσθετο στόχο την υπεράσπιση αλλά και προώθηση των συμφερόντων των εργαζομένων, των ανέργων, των συνταξιούχων, των αγροτών και των φοιτητών. Ουσιαστικά πρότειναν τη δημιουργία μιας αυτοοργανωμένης δομής αντιεξουσίας για όλους όσους ήθελαν να συναντηθούν, να ενωθούν, να διαβουλευτούν και να βρουν εναλλακτικές λύσεις στα κοινωνικά προβλήματα, σε μια ελευθεριακή «μεθοδολογική» βάση. Κατά τη διάρκεια των εκλογικών εκστρατειών των υπολοίπων, εκείνοι προωθούσαν την πρόταση για τη δημιουργία μιας δημοτικής ομοσπονδίας πολυθεματικών ομάδων και επιτροπών βάσης ως αντίπαλο δέου στους εκλεγμένους τοπικούς άρχοντες. Επί τούτου καλέστηκε μια γενική συνέλευση κατοίκων που είχε μεγάλη συμμετοχή και στην οποία πολλοί πολίτες δήλωσαν φίλα προσκείμενοι στην ιδέα και την πρακτική αυτή, όχι μόνο αναρχικοί ή συμπαθούντες αλλά και άτομα που, αν και δεν απείχαν από την εκλογική πρακτική, συμφωνούσαν και με την αναγκαιότητα συγκρότησης μιας Δημοτικής Ομοσπονδίας Βάσης με τέτοιο προσανατολισμό, καθώς δεν ήθελαν να δώσουν καμιά «εν λευκώ» εντολή στους υποψήφιους των κομμάτων κι ένιωθαν την ανάγκη να αυτοοργανωθούν σε ένα πολιτικο-κοινωνικό σώμα για να τους ελέγχουν.

Συνοπτικά λοιπόν, μ' αυτό τον τρόπο γεννήθηκε η Δημοτική Ομοσπονδία Βάσης: ως μια δομή αντιεξουσίας, μια αυτοδιαχειριζόμενη εναλλακτική, οριζόντιο όργανο αυτοκυβέρνησης απέναντι στην κάθετη θεσμική διαχείριση σε επίπεδο τοπικό και κοινωνικό.

1.3 Πώς λειτουργεί η Δ.Ο.Β.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, η δραστηριοποίηση στην Δ.Ο.Β. δεν εξαρτήθηκε και δεν εξαρτάται από μια συγκεκριμένη πολιτική τοποθέτηση, και βέβαια όχι από το φύλο, την καταγωγή ή τη θρησκεία αλλά από τις ιδιότητες του εργαζόμενου, του ανέργου, του συνταξιούχου, του φοιτητή, του αγρότη και του πολίτη (αλλά και απλού κατοίκου) γενικότερα. Μοναδική προϋπόθεση για ν' ανήκει κανείς σ' αυτή είναι η αποδοχή από πλευράς του των ελευθεριακών αξιών και μέσω των αγώνων και οργάνωσης, καθώς και της ιδέας και πρακτικής της αυτοδιαχείρισης. Η Δ.Ο.Β. δεν πρόκειται σε κανένα κόμμα - στις εκλογές δε στηρίζει κανένα και δε συμμετέχει σ' αυτές. Τα μέλη που κατέχουν κάποιο δημόσιο αξίωμα ή συμμετέχουν στις εκλογές δεν έχουν δικαίωμα να επιλέγονται στα (άμεσα ανακλητά και προσωρινά) εκτελεστικά όργανα της Δ.Ο.Β. Σήμερα, οι εργαζόμενοι που επιλέγουν να ανήκουν (και) στη Δ.Ο.Β. προέρχονται κατά βάση από τους τομείς της εκπαίδευσης, της διοίκησης, της αγροτιάς, της οικοδομής, της καθαριότητας και της πληροφορικής, ενώ υπάρχει κι ένας μη ευκαταφρόνητος αριθμός συνταξιούχων. Η Δ.Ο.Β. δομείται στη βάση επαγγελματικών κλάδων που διεκδικούν ενεργά στους χώρους εργασίας και σε «συνδικάτα πολιτών και κατοίκων» που δουλεύουν πάνω σε προβλήματα που ενσκήπτουν στην ευρύτερη περιοχή, όπως τα περιβαλλοντικά - οικολογικά, αστακά - χωροταξικά, ζητήματα υπηρεσιών που σχετίζονται με τα δημόσια αγαθά (υγεία - περιθαλψη, νερό, ρεύμα, ενέργεια) κ.α. **Για όλ' αυτά τα θέματα, οι ομάδες που συναπαρτίζουν τη Δ.Ο.Β. οργανώνουν συνελεύσεις όπου γίνονται δημόσιες συζητήσεις και καταλήγουν σε συνδιαμορφωμένες προτάσεις τις οποίες, θέλει δε θέλει, η εκλεγμένη δημοτική αρχή λαμβάνει υπόψη, αφού αμέσως μετά διαχέονται στις γειτονιές** (και σε όλους τους εκάστοτε ενδιαφερόμενους, όπως και σε περιφερειακά οικιστικά σύνολα της αρχαρίας της Κοζέντσα και της Περιφέρειας Καλαβρίας), **προπαγανδίζονται και υποστηρίζονται ενεργά από πολλούς πολίτες - με διαδηλώσεις, παραστάσεις στο δημαρχείο, εφαρμογή συλλογικά αποφασισμένων, διαφορετικών από τις επιταγές των τοπικών αρχόντων, λύσεων επιμέρους προβλημάτων σε συνοικιακό επίπεδο κλπ.**

Ως δομή αυτοδιαχείρισης, η Δ.Ο.Β. δε λειτουργεί με διευθυντικά όργανα. Οι προτάσεις που γίνονται και οι αποφάσεις που λαμβάνονται διαμορφώνονται αμεσοδημοκρατικά και αυτόνομα στις συνελεύσεις κάθε ειδικής ομάδας που την απαρτίζει. Η γενική συνέλευση όλων των μελών της λαμβάνει χώρα μια φορά το χρόνο, και εκτάκτως όποτε κριθεί απαραίτητο για κάποιο λόγο, αφού το ζητήσουν κάποια μέλη ή κάποιες υποομάδες της. Σ' αυτή τίθενται σε διαβούλευση οι επιμέρους αποφάσεις που

παίρνουν οι επαγγελματικοί της κλάδοι κι εκείνοι των πολιτών/ κατοίκων. Επιλέγεται δια συμφωνίας μια επιτροπή που αναλαμβάνει να συντονίσει τις εκστρατείες προπαγανδιστικής και διεκδίκησης και να εκτελέσει τις αποφάσεις που τελικά λαμβάνονται⁽³⁾. Γίνεται προσπάθεια να υπάρχει ομοφωνία ως προς αυτές, αν όμως δεν επιτευχθεί μετά από δύο ή τρεις, κοντινές χρονικά συναντήσεις, εγκρίνονται κατά πλειοψηφία. Η μειοψηφία έχει δικαίωμα να μην εκτελέσει τις αποφάσεις με τις οποίες διαφωνεί. Παρά ταύτα, δεν μπορεί και να εμποδίσει την εφαρμογή τους. Η διαφορά ανάμεσα στην Δ.Ο.Β. και τις θεσμικές - κατεστημένες δομές συνίσταται στο ότι οι δεύτερες εκχωρούν την εξουσία διαχείρισης των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών θεμάτων σε αντιπροσώπους που λειτουργούν μέσα σε ιεραρχικούς θεσμούς, με το ρόλο τους κατόπιν και στην καλύτερη περίπτωση, να περιορίζεται σε απόπειρες πίεσης προς αυτούς. Αντίθετα, η Δ.Ο.Β. αρνείται την ανάθεση της διοίκησης - διαχείρισης σε αντιπροσώπους. Αυτό συνεπάγεται βέβαια και διεκδικητικούς αγώνες, ταυτόχρονα όμως διατηρεί για τα μέλη και τη δυνατότητα να θέτουν αδιμεσολάβητα σ' εφαρμογή πειράματα αυτοδιαχείρισης σε όλους τους τομείς, με μακροπρόθεσμο στόχο την επίτευξη μιας καθολικά εφαρμοζόμενης κοινωνικής εναλλακτικής πρότασης, βασισμένης σε κοινοτιστικές, ομοσπονδιακές και ελευθεριακές αρχές και λειτουργίες.

1.4 Πώς δρα η Δ.Ο.Β.: παραδείγματα παρεμβάσεων

Η Δ.Ο.Β. δεν ανήκε ποτέ στις δομές αυτές που, με οποιαδήποτε μορφή (κόμματα, συνδικάτα, οργανώσεις, Μ.Κ.Ο., lobby κλπ) υπερασπίζονται άκριτα το κοινωνικό κράτος έναντι της νεοφιλελεύθερης πολιτικής. Γνωρίζει καλά πως τόσο το πρώτο όσο και η νεοφιλελεύθερη συνταγή, μεταξύ (πολλών) άλλων, τείνουν εκ φύσεως στην ιδιοτελή επικάρπωση των αγώνων και των οφελιμάτων, στην εκμετάλλευση, τη διαφθορά και τις πελατειακές σχέσεις. Γι' αυτό, προωθεί και κάνει πράξη την εναλλακτική της αυτοδιεύθυνσης: απέναντι δηλαδή στην ιδιωτική ή κρατική, εργοδοτική οργάνωση της εργασίας, προτάσσει την οργάνωσή της σε πλαίσια συλλογικά - συνεργατικά. Αυτό δε σημαίνει ότι αναφέρεται στους συνεταιρισμούς που φτιάχνονται και λειτουργούν εντός της κυρίαρχης καπιταλιστικής συνθήκης, οι οποίοι διέπονται από γιγαντισμό και χαρακτηρίζονται από τις προσωποπαγείς κομματικές θέσεις, την εκμετάλλευση της εργασίας (ιδίως των μεταναστών) και στην επιδίωξη κέρδους και πλουτισμού. Αντίθετα, αναφέρεται και προμοδοτεί την ιδέα ενός συνεργατικού κινήματος επαγγελματικών δικτύων βασισμένων στην αλληλεγγύη, την αλληλοβοήθεια και την ισότητα στην απόλαυση των καρπών του κοινού μόχθου, ή την κατανομή του ανάλογα με τις ανάγκες των ατόμων και των νοικοκυριών, βάσει κοινώς αποδεκτών κριτηρίων συμπεφωνημένων απ' όλους σε δημόσιες, ανοιχτές διαβουλεύσεις. Έτσι, έχει αναλάβει πρωτοβουλίες όπως οι παρακάτω:

- *Ίδρυση της συνεργατικής «Ουράνιο*

Τόξο»:

Όταν ο δήμαρχος δημοσιοποίησε την πρόθεσή του να ιδιωτικοποιήσει τις υπηρεσίες καθαριότητας του δήμου και να απολύσει το σχετικό προσωπικό, η Δ.Ο.Β. συγκρούστηκε ανοιχτά μαζί του και παράλληλα έφτιαξε, με τη συμμετοχή των υπό απόλυση εργαζομένων, μια συνεργατική παραγωγή και υπηρεσιών που ονομάστηκε «Ουράνιο Τόξο». Η κοοπερατίβα απευθύνθηκε στους πολίτες για τη δημοσιοποίηση της εφεξής ύπαρξής της και την ανάθεση εργασιών από μέρους τους με φθινό αλλά αξιοπρεπές κόστος, απαρτίστηκε δε τόσο από τους εργάτες καθαριότητας όσο και από άνεργους νέους, προκειμένου για τη βιοποριστική τους απασχόληση μέσω της συλλογικής εργασίας. Σήμερα λειτουργεί εύρυθμα καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα εργασιών που ξεκινούν από τους ελαιοχρωματισμούς και την ελαιοκομική και φτάνουν στις εργασίες τοπικής καθαριότητας.

- Για τα δημοτικά τέλη:

Οι δημόσιες συνελεύσεις που κάλεσε η Δ.Ο.Β. έθεσαν υπό συζήτηση το θέμα της σπουδαιότητας και κυρίως του τρόπου διάθεσης των εσόδων από τα δημοτικά τέλη. Στόχος ήταν να διαμορφωθούν προτάσεις προς τη δημοτική αρχή και η τελευταία να πιεστεί για την εφαρμογή τους. Όπου αυτές δεν έγιναν δεκτές, πολλές συνοικιακές συνελεύσεις πολιτών αποφάσισαν την από κοινού άρνηση πληρωμής των δημοτικών τελών στους τομείς που αυτά θεωρήθηκαν μη αναγκαία ή υψηλά.

- Για θέματα που απασχολούν την ευρύτερη περιοχή:

Άλλες πρωτοβουλίες που πήρε η Δ.Ο.Β. έχουν συγκροτήσει συνελεύσεις στις οποίες κλήθηκαν να παρουσιαστούν δήμαρχοι και σύμβουλοι διαφορετικών δήμων της περιφέρειας της Καλαβρίας, για να κουβεντιάσουν με τους παρόντες πολίτες προτάσεις σχετικές με τη διαχείριση των υπηρεσιών, την τοπική παραγωγή και τα περιβαλλοντικά θέματα. Οι περισσότεροι παραβρέθηκαν και, καλοπροαίρετα ή όχι, άκουσαν άμεσα τη γνώμη και τις προτάσεις των κατοίκων, ενώ τους γνωστοποιήθηκε η διάθεση των τελευταίων για ανυπακοή σε σχετικές ενέργειές τους που θα έρχονταν σε αντίθεση μ' αυτές.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα κοινοτικής, δραστηρικής παρέμβασης στα πλαίσια αυτά στάθηκε η δραστηριοποίηση του πληθυσμού με αφορμή ένα κρατικό σχέδιο για την κατασκευή υπόγειας σήραγγας προκειμένου για την απαλλαγή της περιοχής Νότιας Ιταλίας από κάποια βαγόνια τρένων που έφεραν φορτία (του καρκινογόνου) αμιάντου. Όταν ανατέθηκε το έργο σε μια εταιρεία από τη Μόντενα και ανακοινώθηκε ότι θα φτιαχνόταν κοντά στο σταθμό τρένων του Σπετσάνο, εν μέσω μιας περιοχής ανθηρής αγροτικής καλλιέργειας οπωροφόρων και ελαιόδεντρων, η Δ.Ο.Β. οργάνωσε μια εκστρατεία ενημέρωσης και αδιάλειπτων άμεσων δράσεων ενάντια στην προοπτική αυτή, που κορυφώθηκε σε μια τεράστια λαϊκή συνέλευση οργανωμένη από την «επιτροπή της Δ.Ο.Β. ενάντια στον αμιάντο». Η συνέλευση εξανάγκασε το δήμαρχο του Σπετσάνο να αποκηρύξει δημόσια και να καταγγείλει επίσημα το έργο, ενώ, σε μικρό χρονικό διάστημα, μετά από μαχητικές διαδηλώσεις και άμεσες δράσεις σαμποτάζ, η εταιρεία ταμάζεψε κι έφυγε.

- Για την κοινοτική διαχείριση των πηγών μεταλλικού νερού:

Το πρόβλημα αυτό δεν ήταν καινούριο για το Σπετσάνο Αλμπανέζε. Το 1923 (!), ο δήμαρχος της εποχής παραχώρησε σε ένα ιδιώτη την εκμετάλλευση των πηγών μεταλλικού νερού που διαθέτει η περιοχή. Από τότε και μέχρι σήμερα, οι εκάστοτε δημοτικές αρχές αδιαφορούσαν για το θέμα, ενδιαφερόμενες περισσότερο για

την είσπραξη των πενιχρών αποδόσεων κερδών προς το δήμο από τους ιδιώτες που πάντα εκμεταλλεύονταν το νερό, παρά για μια διαφορετική οπτική διαχείρισης του φυσικού αυτού πλούτου προς όφελος όλων.

Πολλές φορές στο παρελθόν και με την επίμονη παρέμβαση της τοπικής αναρχικής ομάδας, οργανώθηκαν διαμαρτυρίες για να εκφραστεί η δυσφορία των κατοίκων για το ζήτημα. Όμως, πάντα αγνοούνταν από τη σύμπραξη του δήμου με τους ιδιώτες εκμεταλλευτές του νερού. Όταν δημιουργήθηκε η Δ.Ο.Β., ανακίνησε εντατικά το ζήτημα καλώντας και οργανώνοντας δημόσιες διαδηλώσεις σε όλη την επαρχία, εκθέσεις, διασκέψεις και συνελεύσεις, στις και από τις οποίες, προτάθηκε εν τέλει η δημοτικοποίηση των πηγών και η συλλογική τους διαχείριση από τους διάφορους δήμους της περιοχής με λογοδοσία στις επιτροπές κατοίκων. Ο αγώνας αυτός συνεχίζεται ακόμα κι εκείνο που μέχρι πρότινος ήταν δεδομένο, σήμερα αποτελεί διακύβευμα προς διεκδίκηση από τους οργανωμένους από τα κάτω κατοίκους.

> 2. Μπορεί αυτή η εμπειρία να εφαρμοστεί σε μεγαλύτερες πόλεις;

Είναι αναμφίβολα ευκολότερο για μια συλλογικότητα να έχει πληρέστερη εικόνα των προβλημάτων σε μια πόλη μικρή. Όπως φαίνεται από το από παράδειγμα

του Σπετσάνο Αλμπανέζε, αρκεί να υπάρξει η πρωτοβουλία μιας μειοψηφικής αλλά οργανωμένης ομάδας, για να επηρεάσει το σύνολο σχεδόν του πληθυσμού. Σε μια μεγάλη πόλη όμως, η κατάσταση διαφέρει. Εκεί αποβαίνει δυσκολότερο για μια τέτοια ομάδα να έχει λεπτομερέστερη και σφαιρικότερη εικόνα της κοινωνικής προβληματικής και γενικά δυσχεραίνεται περισσότερο η απεύθυνση στο σύνολο του πληθυσμού. Αν όμως μια συλλογικότητα ή, ακόμα καλύτερα, πολλές τέτοιες, άρχισαν να παρεμβαίνουν στα προβλήματα των επιμέρους συνοικιών – προαστίων, θα μπορούσαν αναμφισβήτητα, προϊόντος του χρόνου, να μεταφέρουν το Λόγο και την πρακτική τους σε όλους τους κατοίκους. Σε τελική ανάλυση, μια μικρή πόλη είναι σαν ένα προάστιο ενός μεγάλου αστικού κέντρου. Γι' αυτό, το ξεκίνημα της δραστηριοποίησης σε μια χωροταξικά καθορισμένη ζώνη της πόλης με στόχο τη μετέπειτα επέκτασή της δράσης και σε άλλες, θα μπορούσε να φέρει το ίδιο αποτέλεσμα μ' αυτό της παρέμβασης σε μια κοινότητα 10.000 κατοίκων⁽⁴⁾. Όπως και να 'χει, ένα υπαρκτό, ενεργό και «χειροπιαστό» παράδειγμα όπως του Σπετσάνο είναι η καλύτερη αρχή για να εμπνεύσει ανάλογη κινητοποίηση και σε άλλα μέρη. Έτσι, η εμπειρία της Δ.Ο.Β. της συγκεκριμένης πόλης υιοθετήθηκε και από τους κατοίκους μιας άλλης κωμόπολης της επαρχίας της Κοζέντσα, του Σαν Λορέντζο ντελ Βάλλο⁽⁵⁾ (3.500 κάτοικοι), όπου φτιάχτηκε μια ανάλογη πρωτοβουλία με το ίδιο όνομα, την οποία σήμερα προσεγγίζουν ποικίλες ομάδες πολιτών της επαρχίας που ενδιαφέρονται για την πρόταση που προωθεί. Η ίδια εμπειρία, και ιδίως η αποτελεσματικότητα που επέδειξε, άνοιξε τη σχετική συζήτηση και σε άλλες ιταλικές περιφέρειες, όπου λαμβάνουν χώρα πρωτοβουλίες που θέτουν επί τάπητος το ζήτημα του συγκεκριμένου προτάγματος.

Είναι επίσης πολύ σημαντική η παρουσία της Δ.Ο.Β. του Σπετσάνο σε πανιταλικές (αλλά και διεθνείς) συναντήσεις⁽⁶⁾ με θέμα τον ελευθεριακό κοινοτισμό/δημοτισμό, ενώ έχουν δοθεί πολυάριθμες συνεντεύξεις σε ποικίλα, αναρχικά και άλλα περιοδικά και επιθεωρήσεις, αναφορικά με την οργάνωση, τη δράση της και τα αποτελέσματά της.

> 3. Το πρόταγμα του Κοινοτισμού

Η οργάνωση από τα κάτω σε δημοτικό επίπεδο, ή αλλιώς ο κοινοτισμός, αντιπροσωπεύει μια ρεαλιστική πρόταση αυτοδιεύθυνσης σε μια κοινωνία όπου βασιλεύουν η ιεραρχία και, ως εκ τούτου, η κυριαρχία ορισμένων πάνω σε άλλους, ή των λίγων και προνομιάς πάνω στους πολλούς. Σ' ένα κοινοτιστικό κίνημα, η πρωτοβουλία ξεκινά από τη βάση, τόσο σε κλαδικό – επαγγελματικό όσο και σε χωροταξικό επίπεδο, θέτοντας ως μακροπρόθεσμο στόχο την οικοδόμηση μιας αυτοκυβερνώμενης κοινωνίας με οριζόντιες, ισότιμες σχέσεις, ικανής να αντικαταστήσει το κράτος μέσα από ένα δίκτυο αυτόνομων, οικονομικά αυτόνομων κοινοτήτων, οργανικά συνδεδεμένων μέσα σε μια (συν)ομοσπονδία βασιζόμενη στην αλληλεγγύη, την αλληλοκάλυψη και αλληλοβοήθεια. Ο Ελευθεριακός Κοινοτισμός, νοηματοδοτημένος στη βάση των παραπάνω πολιτικών και κοινωνικών μορφών και περιεχομένων, δεν αγνοεί την πραγματικότητα μέσα στην οποία προσπαθεί να αναπτυχθεί, τις αντιφάσεις και τα προβλήματά της (ως προβλήματα

Η ελευθεριακή – αναρχική πρόταση για το «τοπικώς αυτοδιοικείσθαι» μπορεί να εγείρει πολλές αμφιβολίες και ενστάσεις, άλλοτε καλοπροαίρετες κι άλλοτε όχι. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί ν' αγνοηθεί ως ανεδαφική: παραδείγματα όπως αυτό του Σπετσάνο Αλμπανέζε, αλλά και άλλων σύγχρονων ιστορικών ανθρώπινων δημιουργιών μικρής ή μεγάλης κλίμακας, που δεν έχουν απαραίτητα το συγκεκριμένο ιδεολογικό πρόσχημα αλλά φέρουν ως στολίδια τους πολλά από τα ελευθεριακά χαρακτηριστικά που η αντιεξουσιαστική παράδοση τους ενέπνευσε (η Μαριναλέδα στην Ισπανία, η ζαπατιστική αυτονομία στο Μεξικό κ.α.) σκιαγραφούν μια κοινωνία ατομικά και συλλογικά αυτοκαθοριζόμενων ανθρώπων, που μπορεί να κωφορείται ακόμα και στις δυσκολότερες συνθήκες, όπως οι σημερινές⁽⁸⁾.

Θα μπορούσε κάλλιστα, να δυσπιστεί κανείς απέναντι στην αποτελεσματικότητα μιας στρατηγικής που αρνείται να χρησιμοποιήσει τα θεσμικά κανάλια για να σιτίσει το όραμά της. Όμως, τόσο το Σπετσάνο όσο και άλλες απόπειρες πραγματικής αυτοδιοίκησης όπως αυτές που προαναφέρθηκαν, αποδεικνύουν πως μια κατά τ' άλλα εξωθεσμική δραστηριότητα είναι ικανή να υποχρεώσει τις κατεστημένες Αρχές όχι μόνο να λαμβάνουν αναγκαστικά υπόψη τη γνώμη των ανθρώπων και ανάλογα να λειτουργούν, αλλά συχνά και να την υιοθετούν, αυτοακυρωνόμενες ουσιαστικά ως προστακτικές δομές. Ο συσχετισμός των δυνάμεων είναι πάντα ο σπόρος – γεννήτορας των εκάστοτε κρατούντων ηθών και σχέσεων, και συνεπώς των αποκρυσταλλώσεων τους εκείνων που ονομάζονται «θεσμοί». Όταν πρακτικές όπως αυτές που περιγράφηκαν στο κείμενο αυτό υιοθετηθούν ενεργά από μεγάλες μερίδες του πληθυσμού, διαμορφώνεται (τοπικά, περιφερειακά, σε επίπεδο επικράτειας) μια δυαδική εξουσία ο ένας πόλος της οποίας ανταγωνίζεται τον αντίπαλό του με αξιώσεις υπεροχής, ανεξάρτητα από το πόσο παγιωμένος ήταν ο δεύτερος στο κοινωνικό φαντασιακό. Γεννιέται μια θεσμίζουσα δύναμη ικανή να διαρρήξει το τελευταίο και να εμπνεύσει ένα καινούριο, κάτι που συνιστά το βασικό εφαλτήριο για την πορεία προς το Νέο⁽⁹⁾.

που οφείλονται στην υφιστάμενη, κυρίαρχη κοινωνική οργάνωση την οποία αντιμάχεται) αλλά εισάγει στο πεδίο ένα διαφορετικό κοινωνικό αγώνα προς υπεράσπιση των άμεσων συμφερόντων όλων των καταπιεσμένων. Στοχεύει στο να δώσει το έναυσμα για να ξεκινήσει να παίρνει σάρκα και οστά η ελεύθερη κοινωνία του αύριο στο ΕΔΩ ΚΑΙ ΣΤΟ ΤΩΡΑ.

Στο πλαίσιο αυτό, αρνείται τη συμμετοχή στις εκλογές⁽⁷⁾: πιστεύει στην συμμετοχική, αδιαμεσολάβητη κινητοποίηση για την επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων και δε νοεί τον εαυτό του ως κόμμα ή «παράταξη» που προσπαθεί να εκλεγεί σε κατεστημένες, θεσμικές θέσεις με σκοπό να επιβάλει κατόπιν κάποιο πρόγραμμα μέσω διαταγμάτων.

> 4. Κάποιες σκέψεις ή... «Ω γλυκύ μου έαρ, πού εδου μου το κάλλος»

Θα μπορούσε κανείς επίσης να ισχυριστεί, ότι η κυρίαρχη τάξη θα χρησιμοποιήσει όση βία διαθέτει για να καταστείλει ένα τέτοιο κριτικό, συνειδητοποιημένο, οργανωμένο και καλά προσαρμοσμένο κίνημα, όταν αυτό αρχίσει να γίνεται επικίνδυνο (όπως πολλάκις έχει κάνει στο παρελθόν). Σ' ένα τέτοιο ενδεχόμενο, συζητάμε πια για ένα σημείο βρασμού που εγκυμονεί μια επαναστατική κατάσταση και συνεπώς μια αναπόφευκτη σύγκρουση ανάμεσα σε ασυμβίβαστες δυνάμεις, με διαμετρικά αντίθετες αξίες. Η κουβέντα αυτή είναι μεγάλη, γι' αυτό το μόνο που μπορούμε να πούμε εδώ είναι ότι συνήθως η ένταση της ρήξης που αναγκαστικά θα εκδηλωθεί θα είναι αντιστροφής ανάλογη με το μέγεθος της συμμετοχής ή/και της υποστήριξης που θα απολαμβάνει το κίνημα.

Από 'κει και πέρα όμως, αυτή η διαδικασία επανέυρεσης του Ανθρώπου που ονομάζουμε ελευθεριακή επανάσταση, σίγουρα δεν ταυτίζεται (μόνο) με τη στιγμή αυτή: αντίθετα, πρόκειται κατά βάση για μια διαδικασία μακρόχρονης αυτοεκπαίδευσης του ατόμου και της κοινωνίας στους θεσμούς της αυτοκυβέρνησης, διαδικασία που μεταξύ άλλων προϋποθέτει την παράλληλη ανάπτυξη μιας ελευθεριακής κουλτούρας και παιδείας σε κάθε πτυχή των καθημερινών σχέσεων, με στόχο τη μεγαλοπρεπή ανάδυση μιας νέας ευαισθησίας απέναντι στον Άνθρωπο και τη Φύση.

«Οτιδήποτε έχει ενδιαφέρον συμβαίνει στη σκιά, τελικά. Δεν ξέρουμε τίποτα για την αληθινή ιστορία των ανθρώπων», έγραφε ο Σελίν στο βιβλίο του «Ταξίδι στην άκρη της νύχτας». Όσο κι αν η αποστρόφη αυτή αφήνει ίσως μια γεύση υπερβολής, δεν μπορεί κανείς να μην αναγνωρίσει ότι η ακρωτηριασμένη μνήμη που λέγεται επίσημη Ιστορία (αυτή που διδάσκει στα σχολικά βιβλία - και όχι μόνο), όπου και όποτε μπόρεσε, αγνόησε ή επιτηδευμένα

παραποίησε σηµαδιακά επαναστατικά ορόσηµα του παρελθόντος. Δική µας υπόθεση ως καταπιεσµένων είναι τόσο να διατηρούµε αυτά ζωντανά στη συλλογική µνήµη, όσο και να αναδεικνύουµε τους σύγχρονους, άκρως ενδιαφέροντες τόπους και χρόνους της ελπίδας, βγάζοντάς τους έξω από τη «σκιά» που τους κρατάει, αυτή τη φορά, η κατεστηµένη «ενηµέρωση».

...Εν κατακλείδι, µπορούµε να κάνουµε βάσιµες υποθέσεις για το πότε διολίσθησε η ανθρωπότητα προς τη σηµερινή ανείπωτη βαρβαρότητα, για το πότε και πού χάθηκε το κάλλος στη ζωή µας. **Ωστόσο, κι αν ακόµα το παρόν µας δεν είναι τόσο «γλυκό» όπως το έαρ, µπορεί το μέλλον µας να είναι πάµφωτο σαν καλοκαίρι: αρκεί να αυτενεργήσουµε προσπαθώντας ειλικρινά να οικοδομήσουµε ένα κόσµο όπως τον φαντάζονται και ήδη τον ψηλαφούν σε κάθε Σπετσάνο Αλµπανέζε του κόσµου. Είναι εφικτό, αρκεί να είναι πειστικό κι επιθυμητό. Μα, πάνω απ' όλα, είναι ΔΙΚΑΙΟ. Και η φαντασµαγορία της Ελευθερίας παραµένει (και περιµένει) µπροστά µας.**

«Η πραγµατικότητα και το όνειρο είναι διαφορετικά πράγµατα· µα το όνειρο είναι πάντα ο προάγγελος αυτού που έρχεται. Το πιο ευγενικό όμως, είναι να κάνει τη ζωή όμορφη στο εδώ και στο τώρα» - Αναρχική Οµάδα «Nosotros», Ισπανία 1937

▲ Ανέστιος

* Η συγγραφή του κειµένου αυτού (εκτός από την τέταρτη και τελευταία υποενότητα) βασίστηκε στη σύνθεση πληροφοριών από διάφορες πηγές. Δυστυχώς, πέραν µιας αναφοράς που βρίσκεται εδώ:

http://eleftheriakoi.blogspot.gr/2012/10/blog-post_24.html δεν υπάρχει βιβλιογραφία στα ελληνικά.

Για πληροφορίες στα αγγλικά δείτε εδώ: <http://raforum.info/spip.php?article3683>

Κυρίως όμως, τα υπάρχοντα κείµενα είναι στα ιταλικά και τα ισπανικά. Δείτε εδώ: <http://www.cedap.assis.unesp.br/cantolibertario/textos/0078.html>

<http://es.scribd.com/doc/2317388/Bookchin-Murray-Stowasser-Liguri-La-utopia-es-posible1> (αµφότερα ισπανικά)

Για όσους/ες ενδιαφέρονται και γνωρίζουν ιταλικά ή/και γαλλικά, υπάρχει video εδώ, µε γαλλικούς υπότιτλους: <https://www.youtube.com/watch?v=NILCVtqV08>

Αξίζει επίσης να σηµειωθεί ότι η πρώτη αναφορά στην Ελλάδα για το Σπετσάνο Αλµπανέζε έγινε στο φύλλο 119 της εβδοµαδιαίας αναρχικής εφημερίδας «Αλφα», 31.01.1998.

Σηµειώσεις:

(1): Spezzano Albanese

(2): Federazione Municipale di Base

(F.M.B.)

(3): Ο χρόνος ζωής της εκάστοτε επιτροπής λήγει µε τη διεκπεραίωση του έργου για το οποίο υπήρξε εντολοδόχος.

(4): Χαρακτηριστικές περιπτώσεις διαχρονικής επιτυχίας της πρακτικής αυτής στάθηκαν, αφενός στο απώτατο παρελθόν οι Τοµείς (Sections) οργάνωσης των κατοίκων στο Παρίσι κατά τη διάρκεια της Γαλλικής Επανάστασης, και αφετέρου στο Σήμερα, η επιρροή του κινήµατος Occupy των ΗΠΑ σε πολλές περιφερειακές αστικές ζώνες των αµερικάνικων µεγαλουπόλεων.

(5): San Lorenzo Del Vallo

(6): Στην Ελλάδα, η οµάδα του περιοδικού για τον Ελευθεριακό Κοινοτισµό «Ευτοπία», οργάνωσε µια ανάλογη διεθνή συνάντηση στην Αθήνα στις 28 και 29 Σεπτεµβρίου 2012, µε θέµα «Μορφές αντίστασης και ελευθεριακής οργάνωσης στον ευρωπαϊκό νότο» και καλεσµένο οµιλητή, µεταξύ άλλων, τον εκπρόσωπο της Δ.Ο.Β. του Σπετσάνο Αλµπανέζε Domenico Liguori.

(7): Το τί ενδείκνυται κατά τ' άλλα να πράττουν οι αναρχικοί σε σχέση µε τις εκλογές, όταν δεν έχει ούτε κατ' ελάχιστο διαµορφωθεί ακόµα ένα τέτοιο κίνηµα (πέραν της αυτονόητης, διαρκούς δράσης για την οικοδόµησή του), είναι ένα θέµα για το οποίο, τουλάχιστον ο υπογράφων, έχει µια καθόλα διαφορετική άποψη από - τη συντριπτική µάλλον - πλειοψηφία του «χώρου», ο οποίος προπαγανδίζει φανατικά τη σε κάθε περίπτωση αποχή, εν είδει αδιαµφισβήτητου δόγµατος. Αλλά

αυτό είναι µια τεράστια, ως επί το πλείστον εσωτερική, και σίγουρα όχι για ανάπτυξη στο παρόν κείµενο συζήτηση...

(8): Άλλωστε, πολλοί αναγνώστες του κειµένου αυτού στην Ελλάδα θα είναι ήδη εξοικειωµένοι µε κάποιες αναφορές που διάβασαν εδώ, όπως αυτές για τις λαϊκές - δηµόσιες συνελεύσεις και τις πρωτοβουλίες παρέµβασης τοπικής - συνοικιακής εµβέλειας, ενώ ο αγώνας των κατοίκων του Σπετσάνο ενάντια στον αµιάντο σίγουρα θυµίζει τον αγώνα των κατοίκων στην Ιερυσό Χαλκιδικής αλλά κι εκείνον της Κερατέας 2 χρόνια πριν. Δεδοµένα που παραπέμπουν σε σπέρµατα αντίστοιχων κινήσεων και στην Ελλάδα τα χρόνια της κρίσης, µε τη (σηµαντική) διαφορά ότι δεν έχουν «ενορχηστρωθεί» ακόµα σε ένα κίνηµα µε συνείδηση του εαυτού του ως τέτοιου και προγραµµατικό προσανατολισµό προς ένα κοινό θετικό όραµα.

(9): Novum: η έννοια που χρησιμοποίησε ο Ερνστ Μπλοχ για να δηλώσει την απελευθέρωση κοινωνία που θα προέλθει από τη σηµερινή ποικιλόµορφη κίνηση προς αυτή και που θα έχει τις ρίζες της σε αξίες και εναλλακτικούς θεσµούς του παρελθόντος αλλά δεν θα ανάγεται σ' αυτούς, όντας κάτι ολοκληρωτικά καινούριο.

■ Δημοψήφισμα : Πυλώνας Άμεσης Δημοκρατίας ή Φάρσα;

Γενικά το δημοψήφισμα από την αρχαία Ελλάδα μέχρι τις μέρες µας θεωρείται βασικός πυλώνας της άμεσης δηµοκρατίας. Σε διάφορες χώρες του εξωτερικού µπορούν να δοκιµαστούν µε δημοψήφισµα, και ιστορικά δοκιµάστηκαν, διάφορες λειτουργίες του δηµόσιου βίου, όπως πχ πολιτειακά ζητήµατα, συντάγµατα και αναθεωρήσεις τους, δηµοσιονοµικά θέµατα, ιατρικά θέµατα που αποτελούν θρησκευτικο-κοινωνικά ταµπού, όπως οι αµβλώσεις ή οι γάµοι ομοφυλόφιλων και θρησκευτικά θέµατα. Πρόσφατα στην Ελβετία µπήκε σε δοκιµασία δηµοψηφίσµατος το δικαίωµα της µουσουλµανικής µειονότητας στο να έχει τζαµιά, και απορρίφτηκε. Στην Ελλάδα, όπως ορίζεται από το ισχύον σύνταγµα του 1975 (άρθρο 44 παρ.2) όπως τροποποιήθηκε το 1986 αλλά και µε τον εκτελεστικό νόµο 4023/11, το δηµοψηφίσµα προβλέπεται :

- Για ψηφισµένα νοµοσχέδια που ρυθµίζουν σοβαρό κοινωνικό ζήτηµα, εκτός από δηµοσιονοµικά. Προκηρύσσεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, εφόσον αυτό αποφασιστεί από τα τρία πέµπτα του συνόλου των βουλευτών (180 βουλευτές), ύστερα από πρόταση των δύο πέµπτων του συνόλου (120 βουλευτές).
- Για κρίσιµα εθνικά θέµατα. Προκηρύσσεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ύστερα από απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας του όλου αριθµού των βουλευτών (151 βουλευτές), που λαµβάνεται µε πρόταση του Υπουργικού Συµβουλίου.

Έτσι βλέπουµε αµέσως τον ελληνικό περιορισµό για το τι µπορεί να τεθεί στη δοκιµασία αµεσοδηµοκρατικών διαδικασιών και σηµειώνουµε την σπουδή και ενδιαφέρον του νοµοθέτη να εξαίρει τα δηµοσιονοµικά. Η Ελλάδα, έχοντας µια πανίσχυρη εγχώρια αστική τάξη, ενδιαφερόταν να ασκήσει θέατρο δηµοκρατίας σε όλα τα θέµατα εκτός από το ευαίσθητο θέµα της ιδιοκτησίας και γι' αυτό εξαίρει τα δηµοσιονοµικά από τη δοκιµασία της ψήφου στην αµεσοδηµοκρατική διαδικασία του δηµοψηφίσµατος.

Είναι όµως το δηµοψηφίσµα «έκφραση άµεσης δηµοκρατίας» ή είναι στιγµαία έκφραση της διάθεσης των ψηφοφόρων, όπως αυτή έχει διαµορφωθεί από την επικρατούσα αφήγηση; Είναι ελεύθερης γνώµης οι ψηφοφόροι, όταν

προσέρχονται στις κάλπες µε ένα ερώτηµα, ή είναι φιγούρες που προσέρχονται να ριζούν ένα χαρτί σε ένα κουτί µετά από καταγιστικό βοµβαρδισµό προπαγάνδας που προηγείται του δηµοψηφίσµατος και µερικές φορές προϋπάρχει της αναγγελίας του; Τέλος, υπάρχει και το πιο συχνό αλλά ουσιαστικό ερώτηµα: «είναι το δηµοψηφίσµα έγκυρο ή αποτέλεσµα νοθείας»; Για παράδειγµα, τα 3 από τα 7 δηµοψηφίσµατα που έγιναν στην Ελλάδα διενεργήθηκαν από δικτατορίες και ήταν νόθα, ενώ και από τα υπόλοιπα 4 υπάρχουν υποψίες νοθείας για τουλάχιστον δύο από αυτά (πολιτειακό 1924 και 1946) . Στην Ελλάδα σχεδόν όλα τα δηµοψηφίσµατα εξαντλούσαν την «δηµοκρατικότητα» της Εξουσίας στην πολιτειακή ερώτηση «Μοναρχία ή Κοινοβουλευτισµός» (6 από τα 7), ενώ µόνον ένα από αυτά αφορούσε την έγκριση συντάγµατος, του «συντάγµατος Παπαδόπουλου» το 1968. Περιττό να πούµε ότι ήταν νόθο.

Αν επιστρέψουµε στην ουσία του ερωτήµατος του τίτλου του άρθρου, θα δούµε ότι και έξω από την Ελλάδα η αµεσοδηµοκρατική φύση του δηµοψηφίσµατος χρησιµοποιήθηκε σαν κολυµβήθρα του Σιλβάµ για το φασιστικό καθεστώς του Μουσολίνι και το ναζιστικό του Χίτλερ. Η πλειοψηφία των ρατσιστικών νόµων, αλλά και των νόµων και δράσεων που νοµοποιούσαν τις εδαφικές διεκδικήσεις της ναζιστικής Γερµανίας απέναντι γειτονικών κρατών είχαν τεθεί στη δοκιµασία της ψηφοφορίας και είχαν εγκριθεί από µια πλειοψηφική µάζα χειραγωγηµένων ψηφοφόρων. Στην περίπτωση του φασισµού υπήρχε πάντα η ασφαλιστική δικλείδα της νοθείας, αλλά θέση και άποψη του άρθρου είναι ότι στα θέµατα ρατσισµού δεν χρειάστηκε αυτή.

Την ίδια στιγµή, όµως, τα δηµοψηφίσµατα έχουν λειτουργήσει ιστορικά και σαν µοχλός ανύψωσης της αυτοδιάθεσης και αυτονοµίας κοινοτήτων ανθρώπων. Στην Ελβετία, Σκωτία, ΗΠΑ, Νορβηγία, Νορµανδία, Κορσική και αλλού, τα δηµοψηφίσµατα έχουν διευρύνει και προστατέψει δικαιώµατα µειονοτήτων και έχουν επιτρέψει τη δηµιοργία εργαλείων αυτοδιάθεσης που δεν υπήρχαν πριν από αυτά. Με δηµοψηφίσµα προστατεύτηκε η τοπική γλώσσα των Νορµανδών και διασώθηκε διδασκόµηνη παράλληλα µε τη γαλλική στα νορµανδικά σχολεία. Στη Νορβηγία, ενώ δεν είναι νοµικά δεσµευτικά τα δηµοψηφίσµατα, πολλές φορές τα αποτελέσµατά τους τα έχει πάρει σοβαρά η Βουλή, όπως σε θέµατα ανακατανοµής

πλούτου, διοχέτευσης του πλεονάσµατος του προϋπολογισµού, αλλά όχι πχ. σε θέµατα έγκρισης του ευρωσυντάγµατος, που µετά την απόφαση των Γάλλων για απόρριψη του πάγωσε σαν «ερώτηµα προς δηµοψηφίσµα» σχεδόν σε όλη την Ευρώπη. Αυτό το τελευταίο παράδειγµα δείχνει και τα όρια δηµοκρατίας που ανέχεται η αστική δηµοκρατία. Όταν ένα αποτέλεσµα µπορεί να θέσει σε δοκιµασία την κυριαρχία της µέσα από το 4ετές θέατρο της «εκπρωσίωσης», τότε δεν διστάζουν να κλείσουν και το θέατρο της «άµεσης δηµοκρατίας» απαγορεύοντας τα δηµοψηφίσµατα.

Το θέµα του τι µπορεί να µπει σε δηµόσια διαβούλευση και απόφαση µέσω άµεσης ψήφου είναι πολύ πιο σοβαρό από το πολιτειακό ή συνταγµατικό ή έστω το γλωσσικό θέµα, και αναφέρονται αυτά τα τρία σαν τα κατεχοχνη πεδία στα οποία επιτράπηκαν δηµοψηφίσµατα. Το θέµα παραπέµπει σε ένα βαθύτερο ελευθεριακό και φιλοσοφικό ερώτηµα «σε τι οµάδα ανθρώπων απευθύνεται ένα ερώτηµα;» και «πώς είναι διαµορφωµένη ως τότε αυτή η οµάδα;».

Τι έννοια, αλήθεια, θα είχε σαν δείκτης «δηµοκρατικότητας» µια ερώτηση στη Σαουδική Αραβία: «πιστεύετε στον διαχωρισµό εκκλησίας -κράτους;» Τι έννοια θα είχε σε µια χώρα φανατικών καθολικών, όπως η Ιρλανδία, ένα ερώτηµα για την «ελεύθερη επιλογή της γυναικάς στην έκτρωση;» Τι έννοια θα είχε σε εµάς στην Ελλάδα ένα ερώτηµα για το ίδιο θέµα «διαχωρισµός κράτους µε εκκλησία;» Θα λέφαµε από τα σύννεφα αν διαπιστώναµε ότι είµαστε εξίσου φανατικοί µε τους συννίτες Σαουδάραβες;

Αυτά τα ερωτήµατα ήρθε πρόσφατα να τα εντύνει η απόφαση µε µικρή πλειοψηφία των Ελβετών να απαγορέψουν την κατασκευή τζαµιών για την λατρεία του Ισλάµ από τους µουσουλµάνους µετανάστες της Ελβετίας. Αυτή η «ελευθεριακή» χώρα αποφάσισε κόντρα σε βασικά ελευθεριακά προτάγµατα.

Ο Βάνεγκεµ έχει ορίσει 100 βασικά ανθρώπινα δικαιώµατα τα οποία, κατά τη γνώµη του, ποτέ δεν µπορούν να γίνουν αντικείµενο δοκιµασίας από ψήφο. Το τι µπορεί να αποφασισθεί σε µια ψηφοφορία περιγράφεται αρκετά χιουμοριστικά στην φράση : «δηµοκρατία είναι τέσσερις λύκοι και ένα πρόβατο να ψηφίζουν για βραδινό» Μπορεί να µην είναι 100 µπορεί να είναι 112 ή 87, αλλά αυτό που έχει σηµασία είναι να αντέξουµε

την διαφορετικότητα που δεν περιορίζει την ελευθερία των άλλων, και να αντιληφθούµε ότι µια «πλειοψηφία» δεν µπορεί να επιβάλλει ούτε καν τη κουλτούρα της πάνω σε µια µειοψηφία πόσο δε περισσότερο την θρησκεία της ή την οικονοµία της. Στα «100 Βασικά Ανθρώπινα Δικαιώµατα» ο Βάνεγκεµ αναφέρει χτυπητά παραδείγµατα, όπως πχ το να µη µπορεί µια πλειοψηφία λευκών να αποφασίζει σε µια χώρα τον εξοστρακισµό, αποκλεισµό ή και εγκλεισµό των µαύρων σε γκέτο. Αυτό που λέγεται και «δικτατορία της πλειοψηφίας σε µια µειοψηφία» επεκτείνεται και σε θέµατα όπου η ισχύς µιας οµάδας ανθρώπων σε µια άλλη κάνει αδύνατη την ελεύθερη διατύπωση γνώµης της αδύνατης οµάδας, ακόµα κι αν έχει την αριθµητική πλειοψηφία σε ένα κοινωνικό σύνολο. Η ισχύς µπορεί να προκύπτει από την κατοχή ορισµένων µέσων της ισχυρής οµάδας, όπως πχ µέσων παραγωγής ή µέσων ενηµέρωσης και η αδύνατη οµάδα να υποχωρεί ή να µην τολµά να αµφισβητήσει αυτή την κατάσταση.

Το γεγονός ότι οι αναρχικοί δεν ψηφίζουν, δεν προέρχεται από αδιαφορία αλλά από σεβασµό και από συνείδηση ότι υπάρχει σοβαρό έλλειµµα κοινωνικής διαβούλευσης για τα θέµατα που αφορούν την ζωή µας και δεν λύνεται στα αρπαχτά, στην «κάψα» της στιγµής µε ένα συνήθως συναισθηµατικά φορτισµένο ερώτηµα που αποπνέει πάντα την µονοµανία του ανθρώπου-θηλαστικού «όποιος δεν είναι µαζί µου, είναι εναντίον µου». Ταυτόχρονα δεν πρέπει να αγνοήσουµε τον τρόπο που έχουν σπείρει στις εξουσίες οι διαθέσεις των ανθρώπων να αµφισβητήσουν θέµατα όπως το δηµόσιο χρέος, τα µνηµόνια, το ευρωπαϊκό σύνταγµα ή την επικυριαρχία ενός έθνους πάνω σε ένα άλλο (περίπτωση δηµοψηφίσµατος Κριµαίας). Δεν ακούµε µε έκπληξη την ΕΕ µέσα από το στόµα της Αστον να προσπερνά το αποτέλεσµα του δηµοψηφίσµατος για την αυτοδιάθεση της Κριµαίας και να αναφέρεται σε «προσάρτησή» της από την Ρωσία. Αυτό που είναι χρήσιµο να θυµόµαστε ανάµεσα στις δυο αυτές πλευρές που έχει το «Δηµοψήφισµα» είναι ότι σπάνια προέρχεται η ανάγκη διενέργειάς του από πρωτοβουλίες δικές µας. Πολύ σπάνια προέρχεται από τα «κάτω». Εφ' όσον συνήθως ορίζεται το περιεχόµενό του και η ερώτηση σε µας από «πάνω» να θυµόµαστε ότι καµιά εξουσία δεν θα ρισκάει να αµφισβητηθούν ριζικά οι πυλώνες που την καθορίζουν.

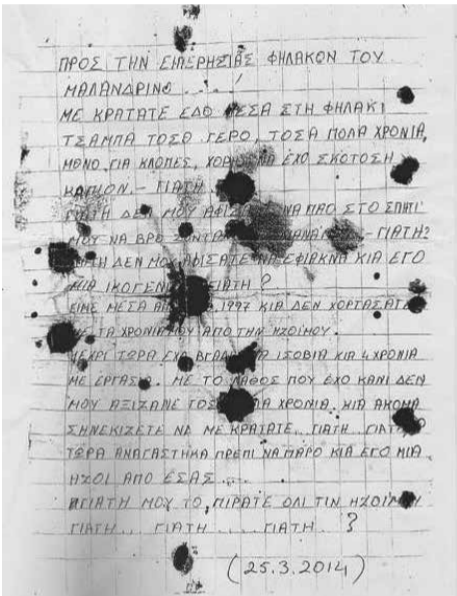
▲ Marx Factor

Τιμωρία και Έγκλημα Προσωπογραφίες του άσχημου Ιλίρ Καρέλι και των δικαστών του

«**Ευπνώντας ένα πρωί ο Γκρέγκορ Σάμσα, μετά από έναν ταραγμένο ύπνο, βρέθηκε στο κρεβάτι του μεταμορφωμένος σ' ένα τεράστιο έντομο**»

Από τη Μεταμόρφωση του Φ.Κάφκα

Η πληροφορία και η είδηση σε συνθήκες σαν τις σημερινές είναι εξ ορισμού και εκ φύσεως διαμεσολαβημένες. Ούτε οι πομποί, ούτε οι δέκτες είναι μοναδικοί και ούτε καν μονοδιάστατοι. Η ατομική εξέγερση του Ιλίρ Καρέλι, η εκτέλεση του δεσμοφύλακα Τσιρώνη, η δολοφονία του βαρμπονίτη και η προφυλάκιση των 6 σωφρονιστικών παρουσιάζονται σαν ένα γε-

γονός αυτούσιο με αρχή, μέση και τέλος, ενώ σαφέστατα δεν είναι έτσι. Αρχή της ιστορίας είναι το κόψιμο των αδειών των κρατουμένων και τέλος της η καθιέρωση των βασανιστηρίων εντός του νέου Αλκατράζ, ως τελικού μέσου πειθαρχησης.

II
Η εξαγγελία της φυλακής των φυλακών αποτελεί κομμάτι των διαρθρωτικών αλλαγών με τις οποίες θωρακίζεται το καθεστώς στα πλαίσια της νέα κοινωνικής ισορροπίας. Στον ίδιο σχεδιασμό προβλέπεται η οργανωτική αναδιάρθρωση των μπάτσων και ο διαχωρισμός τους σε τρεις τομείς: ένα για τη μετανάστευση, ένα για την παραβατικότητα και ένα για τον εσωτερικό εχθρό. Όλα τα χαρτιά πλέον είναι ανοιχτά στο τραπέζι.

III
Η περίπτωση του Ιλίρ Καρέλι είναι άλλο ένα επεισόδιο της επιτυχημένης αστυνομικής σειράς "ελληνικό κράτος εναντίον αιμοσταγών αλβανών κακοποιών". Ένα άλλο παίχτηκε στα βουνά της Ηπείρου το καλοκαίρι, όταν οι ειδικές δυνάμεις των μπάτσων αλλά και του στρατού επιδίδονταν στο κυνήγι του Μάριαν Κόλα και των συντρόφων του. Τα κανάλια μίλαγαν για αναπόφευκτη αιματοχυσία και τρομοκρατημένους πληθυσμούς, η σκηνοθεσία και η αισθητική ήταν εμπνευσμένη από το κυνήγι των λύκων στα ορεινά, ο Τριανταφυλλόπουλος στο site του είχε αναρτήσει πίνακα με τους κυνηγημένους όπου και έσβηνε όσους εκτελούνταν και οι μισθοφόροι φωτογραφίζονταν με τις κουκούλες και τα όπλα στα χέρια. Εν τέλει ο λύκος πιάστηκε, ο όχλος των τηλεθεατών συνήθισε το αίμα, τα μαντρόσκυλα επανανοματοδότησαν την

ύπαρξη τους, το παραμύθι τελείωσε και η κοινωνία κατάφερε να συνεχίσει τον ύπνο της.

IV
Το εμπόρευμα είναι τα πάντα και τα πάντα είναι εμπορεύματα. Συνεπώς οι φυλακές υψίστης ασφαλείας διαχωρίζονται από τις άλλες φυλακές και για να προφυλαχθούν η μαύρη της, εντός και εκτός των τειχών, από πιθανές πολιτικές «μολύνσεις».

V
Η δικαιοσύνη είναι ταξική, καθεστωτική - άθλια πόρνη στην υπηρεσία των πιο άθλιων ανθρώπινων ενστίκτων. Ο εισαγγελέας Πάτσης, γνωστός για την αυστηρότητά του απέναντι σε εξηντάχρονους για την προ 20ετίας εμπλοκή τους στον ΕΛΑ, είχε κατά συρροή συμμετοχή σε ευνοϊκές αποφάσεις απέναντι σε μεγαλέμπορους κοκαΐνης, ενώ εν τέλει εμπλέκεται και ο ίδιος σε υποθέσεις τοκογλυφίας. Ο δικαστής που έγινε μαφιόζος ή ο μαφιόζος που έγινε δικαστής, θέτει και το ερώτημα για το εάν πρόκειται για διαφθορά της δικαιοσύνης ή δικαιοσύνη της διαφθοράς.

VI
Ο επικοινωνιακός τρόμος έρχεται να συμπληρωθεί τον πραγματικό: αυτόν που βιώνουν όσοι αντιστέκονται και ο οποίος πλέον τείνει να καλύψει τον γκρεμό που χάσκει ανάμεσα στα συμφέροντα και την καθημερινότητα των πλούσιων και των φτωχών αυτού του τόπου. Στον κόσμο που ζουν οι προνομιούχοι λοιπόν, η θεότητα που είναι της μόδας είναι "η διεθνής εικόνα της χώρας". Αυτή τη θεότητα προσέβαλαν οι κρατούμενοι του νοσοκομείου των φυλακών

Κορδαλλού με τη δημοσιοποίηση της αθλιότητας που βιώνουν και συνεπώς η εισαγγελέας αποφάσισε την ποινική τους δίωξη.

VII
Οι δικαστές, οι βασανιστές και οι δολοφόνοι του Ιλίρ Καρέλι είναι πολλοί. Είναι όλη η ένστολη πλέμπα, η ελίτ των πραιτοριανών, οι μπάτσοι, οι εισαγγελείς, οι ανθρωποφύλακες και οι χαφιέδες. Αυτό το κοινωνικό στρώμα που τρέφεται από την Τάξη, την εμπορεύεται και την αναπαράγει. Το σύνολο των φρουρών του καθεστώτος αποτελούν πλέον μια παντοδύναμη συντεχνία με καθοριστικό ρόλο επί της άσκησης εξουσίας. Ο βασανισμός και η δολοφονία του Καρέλι ήταν η εκδίκαση αυτής ακριβώς της συντεχνίας και η επίδειξη της δύναμής της.

VIII
Ο Ιλίρ Καρέλι δεν ήταν άγιος, όπως σίγουρα άγιοι δεν ήταν οι διώκτες και οι βασανιστές του. Φορτώθηκε τη συλλογική ταυτότητα του «αλβανού κακοποιού» και εξαιτίας της εξέτισε 20 χρόνια στη φυλακή χωρίς καν να έχει κάνει φόνο. Ενάντια σ' αυτήν εξεγέρθηκε και εν τέλει με αυτήν πέθανε. Οι τρύπες στο σώμα του και τα καψίματα από το ηλεκτροσόκ είναι πληγές στο σώμα της κοινωνίας, είναι το δάγκωμα του Κτήνους, η τιμωρία που επιβάλλει το καθεστώς σ' αυτούς που εξεγείρονται επειδή όντως δεν έχουν τίποτα να χάσουν. Ο Ιλίρ Καρέλι ενσάρκωσε το ρόλο του κακού σε προπαγανδιστικό καθεστωτικό φιλμ, και οι κακοί στο τέλος πεθαίνουν.

Βαγιάν

Λίγα λόγια για τις συλλήψεις Κούρδων αγωνιστών της επαναστατικής αριστεράς

Πάνε περίπου 2 χρόνια από τότε που ξεκίνησε η κατασταλτική πολιτική από πλευράς των ελληνικών αστυνομικών δυνάμεων σε βάρος των αγωνιστών του Εθνικού Λαϊκού Απελευθερωτικού Μετώπου (ΔΗΚΚ). Το Λαϊκό Μέτωπο είναι ένα κουρδικό κόμμα αριστερής ιδεολογίας, το οποίο αγωνίζεται για την απελευθέρωση του κουρδικού λαού, προσπαθώντας παράλληλα να συσχετιστεί με τους καταπιεσμένους λαούς της Τουρκίας και της Ελλάδας και παλεύοντας τον κρατικό ιμπεριαλισμό και φασισμό. Ο αγώνας του ΔΗΚΚ φαίνεται να είναι προπαγανδιστικός, με κεντρική θεματική τα δικαιώματα των πολιτικών κρατουμένων στην Τουρκία, αλλά συνδέεται κατασταλτικά με αυτόν του ΔΗΚΚ-Κ.

Το ΔΗΚΚ-Κ έχει χαρακτηριστεί ως μία από τις πιο δυναμικές «τρομοκρατικές οργανώσεις της επαναστατικής αριστεράς διεθνώς». Ο αγώνας που διεξάγει είναι ένοπλος, με δυναμικά χτυπήματα στην Τουρκία εναντίον πολιτικών γραφείων και υπουργείων, με πολιτικές δολοφονίες εξτρεμιστών φασιστών, ενώ η οργάνωση μετράει πολλά διεθνή εντάλματα σύλληψης (τόσο από την Τουρκία, όσο και από την ευρωπαϊκή ένωση και τις ΗΠΑ) των αγωνιστών της με την πρόφαση της διεθνούς τρομοκρατικής οργάνωσης και πολλούς φυλακισμένους αγωνιστές σε διάφορες χώρες της Ευρώπης.

«Ένα κίνημα που κάνει ένοπλο αγώνα, το να αφήσει χωρίς επιφυλάξεις τα όπλα του, σημαίνει το θάνατό του»- ΔΗΚΚ

Πέρα από το ιδεολογικό περίβλημα του αγώνα, με το οποίο μπορεί κανείς είτε να διαφωνεί, είτε να συμφωνεί, τα μέλη του ΔΗΚΚ (τα οποία στο σύνολό τους αποτελούν πολιτικούς πρόσφυγες και έχουν διεκδικήσει πολιτικό άσυλο στην Ελλάδα), έχουν δεχθεί εφόδους στα σπίτια τους, στα γραφεία της Επιτροπής Αλληλεγγύης στα Εξάρχεια, έχουν προσαχθεί και βασανιστεί και τελικά μένουν έγκλειστα σε φυλακές σε όλο το μήκος της Ελλάδας. Απώτερος σκοπός των κρατικών μηχανισμών είναι η έκδοσή τους στο κράτος της Τουρκίας, όπου τους περιμένουν εκδικητικές ποινές, κράτηση σε φυλακές υψίστης ασφαλείας (τύπου F) και απομόνωση.

Στην Ελλάδα όλα ξεκίνησαν το 2011, όταν μετά από έκρηξη σε διαμέρισμα στην Τριανδρία Θεσσαλονίκης, η οποία οδήγησε στον ακαριαίο θάνατο του Mehmet Basbag, βρέθηκε εκρηκτική ύλη και προπαγανδιστικό έντυπο υλικό του ΔΗΚΚ και ΔΗΚΚ-Κ. Την περίοδο εκείνη άρχισε για πρώτη φορά να

συζητιέται δημόσια το ζήτημα των Τούρκων και Κούρδων αγωνιστών και οι έρευνες της αντιτρομοκρατικής εντάθηκαν, με αποκορύφωμά τους την απαγωγή Τούρκου αγωνιστή της οργάνωσης από την αστυνομία και τη μεταφορά και έκδοσή του στο κράτος της Τουρκίας. Η συνέχεια της υπόθεσης είναι γνωστότερη. Τον Αύγουστο του 2013, μετά τον εντοπισμό σκάφους που μετέφερε οπλισμό στα ανοιχτά της Χίου και τη σύλληψη 5 αγωνιστών για συμμετοχή στην οργάνωση, η ελληνική αστυνομία βρίσκει στα πρόσωπα των μελών του ΔΗΚΚ την ευκαιρία της να δείξει ότι καταφέρνει καλά να αντιμετωπίζει (και) τη διεθνή τρομοκρατία και να εξαρθρώνει τρομοκρατικές οργανώσεις με διεθνή ένοπλη δράση.

Έτσι, εξαπολύει ολόκληρη καμπάνια ερευνών, η οποία καταλήγει τον Ιανουάριο του '14, στον εντοπισμό διαμερίσματος στο Γκύζη στην Αθήνα, όπου υπήρχε οπλισμός και υλικό της οργάνωσης του ΔΗΚΚ-Κ. 4 Κούρδοι συλλαμβάνονται και κατηγορούνται μεταξύ άλλων, για συμμετοχή σε τρομοκρατική οργάνωση, ενώ τα τουρκικά και ελληνικά καθεστωτικά μέσα οργιάζουν ότι «επιτέλους βρέθηκε και κρατείται στην Ελλάδα ο αρχηγός του ΔΗΚΚ-Κ», ο οποίος συνδέεται με τη δολοφονία του μεγαλοβιομηχανού της αυτοκινητοβιομηχανίας «τογίοτα» στην Τουρκία (επίθεση που όντως ανέλαβε το ΔΗΚΚ-Κ).

Ποιος είναι ο φημολογούμενος αρχηγός του ένοπλου σκέλους της οργάνωσης; Ο Χουσεΐν Τεκίν, στην πλάτη του οποίου έχει πέσει το βάρος της μίσθωσης του σπιτιού στην Τριανδρία όπου συνέβη η πρώτη έκρηξη, αλλά και της εμπλοκής στην υπόθεση του σκάφους στη Χίο. Ο Τεκίν είναι ένας άνθρωπος με έντονη κινηματική δράση στη Θεσσαλονίκη για αρκετά χρόνια. Η δράση του ίδιου και των συντρόφων του, μέσω της Επιτροπής Αλληλεγγύης για τους Πολιτικούς Κρατούμενους σε Τουρκία και Κουρδιστάν, ανέδειξε ανοιχτά την κατασταλτική βαρβαρότητα των τουρκικών σωφρονιστικών μηχανισμών, τις υποθέσεις βασανισμού και εξόντωσης αγωνιστών, τους περίπου 2500 θανάτους κρατουμένων μέσα στις τουρκικές φυλακές.

Το ΔΗΚΚ-Κ αποτελεί για το τουρκικό κράτος στόχο βασικής προτεραιότητας και γι' αυτό το λόγο ασκεί διπλωματικά πιέσεις για τη μετακίνηση των αγωνιστών του στην Τουρκία προκειμένου να εκδικαστούν. Μέχρι στιγμής, ίσως λόγω της ύπαρξης πολιτικού ασύλου, η έκδοση των συλληφθέντων δεν

έχει συμβεί. Αυτό βέβαια, δε μπορεί να σημαίνει ότι στις ελληνικές φυλακές οι κούρδοι αγωνιστές χαιρούν καλύτερη αντιμετώπιση. Αντίθετα, έχουν ήδη καταγγείλει το ξυλοδαρμό τους από δεσμοφύλακες του Κορδαλλού κατά την προσπάθειά τους να τους μεταγάγουν. Αλλωστε, στις φυλακές της Νιγρίτας είναι που συνέβη ο βασανισμός μέχρι θανάτου του Ιλία Καρέλι, στις φυλακές του Κορδαλλού είναι που έγιναν οι εισβολές από τα ΕΚΑΜ στα κελιά και οι ξυλοδαρμοί κρατουμένων, μετά την απόδραση από τις φυλακές Τρικάλων, στις ελληνικές φυλακές είναι που τώρα προωθείται η μείωση των αδειών και των επισκεπτηρίων, το ηλεκτρονικό βραχιολάκι, η δημιουργία φυλακών υψίστης ασφαλείας για τους πολιτικούς και «αντιδραστικούς» κρατούμενους.

Η σωματική και ηθική εξόντωση των κρατουμένων και κυρίως αυτών που αγωνίζονται εντός των τειχών, αυτών που η διοίκηση των φυλακών αντιλαμβάνεται ως πρόβλημα, αυτών που διατηρούν ανατρεπτική πολιτική δράση και λόγο, είναι τακτική που χρόνια χρησιμοποιούν παγκοσμίως και χωρίς εξαίρεση τα σωφρονιστικά συστήματα των χωρών. Είτε πρόκειται για δημοκρατίες, είτε για σοσιαλισμούς και μοναρχίες, όλα τα χαρακτηριστικά του ολοκληρωτισμού ενσωματώνονται συσσωρευμένα στην πολιτική διαμόρφωσης των φυλακών. Εκεί που οι φωνές είναι δύσκολο να ακουστούν, εκεί που η κρατική δικαιοσύνη στοιβάζει «περίσσιους και άχρηστους για την κοινωνική δομή» ανθρώπους, εκεί γίνεται ορατή όλη η καταπίεση, η βία, ο πνευματικός ενουχισμός χωρίς κόστος για την κυριαρχία.

Όμως είτε στην Τουρκία, είτε στις ελληνικές φυλακές, η αλληλεγγύη στους αγωνιζόμενους κρατούμενους είναι αυτονομία, αδιαπραγμάτευτη και συνεχής.

ανεμόσκαλα

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της γυναικείας φυλάκισης

«Δεν είμαι η Κ.Γ., είμαι η Γκουλιώνη Κατερίνα, ΕΧΩ ΟΝΟΜΑ, ΑΥΤΗ ΕΙΜΑΙ κι έχω να πω πολλά», έγραφε η Κατερίνα Γκουλιώνη στο τελευταίο της γράμμα. Ο αδιευκρίνιστος θάνατος της, πέντε χρόνια πριν, κατά τη μεταγωγή της από τον Ελαιώνα της Θήβας στην Κρήτη, έχει αφήσει αναπάντητα ερωτήματα που εκθέτουν το εν τη γενέσει του εκτεθειμένο «σωφρονιστικό σύστημα».

Τα ζητήματα που αφορούν τη γυναικεία φυλάκιση δεν απασχολούν την επικαιρότητα σχεδόν ποτέ, παρά μόνο έπειτα από ακραίες περιπτώσεις καταγγελιών ή συμβάντων, όπως ήταν ο θάνατος της Κατερίνας Γκουλιώνη. Οι κολπικοί έλεγχοι, οι ανύπαρκτες συνθήκες υγιεινής, ο υπερπληθυσμός, κυρίως στις πτέρυγες των τοξικομανών, η αθρόα χορήγηση ψυχοφαρμάκων ως «πανάκεια» για όλα τους τα προβλήματα, η έλλειψη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης (παρά το γεγονός ότι πολλές γυναίκες πάσχουν από AIDS και ηπατίτιδα, ενώ άλλες αντιμετωπίζουν σοβαρά γυναικολογικά προβλήματα) δε συνίστανται σε κενά και ελλείψεις του σωφρονιστικού συστήματος, αλλά στην ίδια την εξοντωτική του φύση. Η ενασχόληση του ευρύτερου κινήματος με το ζήτημα των γυναικείων φυλακών, αλλά και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της γυναικείας φυλάκισης, είναι ελλιπής τόσο σε επίπεδο λόγου, όσο και στη πράξη. Στις δυναμικές κινήσεις αλληλεγγύης για τους φυλακισμένους, δεν φαίνεται να αναδεικνύεται ότι ο πληθυσμός αυτός αποτελείται από άτομα και των δύο φύλων. Οι γυναίκες κρατούμενες αποτελούν μέχρι σήμερα «παράρτημα» του λόγου περί έγκλειστου πληθυσμού κατά τρόπο ανάλογο με αυτόν που οι γυναικείες φυλακές αποτελούν παράρτημα των ανδρικών.

Έμφυλες προεκτάσεις της ποινής

Η βάση του έμφυλου διαχωρισμού, ανάμεσα σε άντρες κρατούμενους και γυναίκες κρατούμενες, είναι αυτή των κυρίαρχων ρόλων που τους έχουν αποδοθεί και αποτελεί βασικό λόγο εγκατάλειψης των γυναικών από το κοινωνικό περιβάλλον (οικογένεια, φίλοι, κ.λ.π), καθώς η ποινή τους εκτείνεται πέρα από τη φυλάκιση. Δεκάδες συνεντεύξεις γυναικών κρατούμενων επιβεβαιώνουν τις συνθήκες εγκατάλειψης μαζί με τη στέρηση της οποίας επαφής με τα παιδιά τους και την τιμωρία από το κοινωνικό σώμα με απομόνωση ως «προδοτικές του γυναικείου κοινωνικού φύλου».

Διαφαίνεται, λοιπόν, ότι η ευρύτερη ποινική αντιμετώπιση των υποκειμένων, εκτός από έντονα πολιτικά και ταξικά χαρακτηριστικά, έχει και έμφυλο χαρακτήρα. Τόσο ο επιστημονικός λόγος, όσο και το πλέγμα των θεσμών της ποινικής δικαιοσύνης θεμελιώνονται εξ ορισμού σε ανδροκεντρικά επιχειρήματα και δομές με γνώμονα την ανδρική «εγκληματικότητα».

Στη βάση του θετικιστικού συστήματος, η κυρίαρχη αντίληψη της γυναικείας εγκληματικότητας βασίζεται σε ντετερμινιστικού τύπου προσεγγίσεις με επικέντρο τις βιολογικές και ψυχικές «ιδιαιτερότητες» των γυναικών (την παθητική, μητρική, καλή ή κακή τους «φύση»). Στο πλαίσιο της εγκληματολογικής θεωρίας οι ερμηνείες της ανδρικής εγκληματικής συμπεριφοράς διαπνέονται από ταξικό και πολιτικό χαρακτήρα του «εγκλήματος», σε αντίθεση με τη γυναικεία εγκληματικότητα, για την οποία οι κοινωνικοταξικές αναλύσεις είναι περιορισμένες.

Έτσι, η γυναίκα εγκληματίας προσλαμβάνεται ως «δίπλα παρεκκλίνουσα», ως παραβάτης των ποινικών νόμων αλλά και ως αποκλίνουσα από τη «γυναικεία» – μη εγκληματική – της φύση. Σε περιπτώσεις όπου μια γυναίκα κι ένας άνδρας παραβιάζουν τον ίδιο κανόνα (είτε πρόκειται για

τέλεση ποινικού αδικήματος είτε απλώς για παρέκκλιση από τις κοινωνικές νόρμες) η κοινωνία φαίνεται ότι αντιμετωπίζει και «τιμωρεί» τις γυναίκες αυστηρότερα, με κοινωνικό αποκλεισμό και διαπόμπευση. Έμφυλες πρακτικές και φυσικοποιημένα στερεότυπα, συγκροτημένα στη βάση της πατριαρχικής κοινωνίας, καθιστούν τη γυναίκα αντικείμενο ανδρικής ιδιοκτησίας (του συζύγου, του πατέρα, του αδελφού). Από τη φύση της οφείλει να είναι ευαίσθητη, μετριπαθής, μη βίαιη, εύθραυστη, όπως πάντα, σωματικά και ψυχικά, διατηρώντας τις ισορροπίες.

Είναι σαφές ότι οι γυναίκες που «παρανομούν» δεν αμφισβητούν μόνο το νόμο και την τάξη, αλλά και τους κοινωνικούς ρόλους που τους αποδίδονται, προδίδοντας με αυτόν τον τρόπο (συνειδητά ή μη) τις κυρίαρχες αξίες του πατριαρχικού συστήματος, μεταστρέφοντας συχνά τα στερεοτυπικά αποδιδόμενα γυναικεία χαρακτηριστικά σε πηγή δύναμης και έμπρακτης αντίστασης.

Όμως, ο εκδικητικός χαρακτήρας του σωφρονιστικού συστήματος, αλλά και του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος, απαντά σε αυτήν την αμφισβήτηση με απαξίωση, εξευτελισμούς, απομόνωση και άλλες κυρώσεις, επεκτείνοντας τα όρια της επιβληθείσας ποινής πολύ μετά το πέρας της έκτισής της αυτής καθεαυτής.

Η πολλαπλότητα των κοινωνικών εμπειριών και βιωμάτων σήμερα, καθώς και οι ευρύτερες σχέσεις καταπίεσης σε ταξικό και σε φυλετικό επίπεδο, τόσο εντός όσο και εκτός των τειχών, είναι πιθανό να μια πρώτη ματιά να καθιστούν με έναν τρόπο απλουστευτική και επισφαλή την προσέγγιση των υποκειμένων με βάση τα έμφυλα χαρακτηριστικά τους.

Όμως, η έμφυλη καταπίεση διαπλέκεται με τις υπόλοιπες μορφές καταπίεσης, γεγονός που καθιστά αδύνατο να προσπεραστούν οι σημασίες, τα νοήματα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που φέρει από τη μία η ανδρική κι από την άλλη η γυναικεία ταυτότητα. Τα ιδιαίτερα αυτά χαρακτηριστικά είναι που συγκροτούν διαφορετικές κοινωνικές εμπειρίες μεταξύ των υποκειμένων, πολλές φορές ανταγωνιστικές μεταξύ τους. Στη βάση αυτής της ετερότητας, λοιπόν, είναι απαραίτητο να παραχθούν κρίσεις και αγωνιστικές στάσεις.

Ο κολπικός έλεγχος είναι βιασμός

Από το 2005 και μετά ξεκίνησε να λαμβάνει χώρα στις γυναικείες φυλακές το βασανιστήριο του κολπικού ελέγχου, με πρόφαση την αύξηση των θανατηφόρων περιστατικών από έγκλειστες τοξικομανείς. Σκοπός της υπηρεσίας δεν ήταν προφανώς η υπεράσπιση της ζωής του έγκλειστου πληθυσμού, αλλά η διασφάλιση του μονοπωλίου στη διακίνηση ουσιών παράλληλα με την εφαρμογή ολόενα και πιο δυναμικών πρακτικών ελέγχου και επιβολής.

Η διαδικασία του κολπικού ελέγχου υποχρεώνει τις κρατούμενες να βγάλουν τα ρούχα τους και στη συνέχεια καλούνται να σκύψουν, ν' ανοίξουν τους γλουτούς τους και να βήξουν κάποιες φορές, ενώ η δεσμοφύλακας παρατηρεί τον πρωκτό τους. Στη συνέχεια οδηγούνται στο φαρμακείο

των φυλακών, όπου και πραγματοποιείται η κολπική εξέταση (βιασμός). Το προσωπικό που πραγματοποιεί τους ελέγχους είναι κατά κύριο λόγο ανειδίκευτο.

Οι κρατούμενες κάθονται στην γυναικολογική καρέκλα και «εξετάζονται» με βίαιη εισχώρηση των δακτύλων των γυναικών δεσμοφυλάκων εντός του κόλπου τους και με τη χρήση σκουριασμένων και μη αποστειρωμένων εργαλείων. Μετά από αυτό ακολουθεί το βασανιστήριο της απομόνωσης και της χορήγησης καθαρτικών. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται κάθε φορά που επιστρέφουν από όποια έξοδο τους.

Το βασανιστήριο του κολπικού ελέγχου αποτελεί ένα ακόμη μέσο της πειθαρχικής εξουσίας για τη διασφάλιση της επιβολής και της καθυπόταξης στην προσπάθεια της να ιδιοποιηθεί το σώμα της κρατούμενης και να το καταστήσει προσβάσιμο, ελεγχόμενο και προβλέψιμο.

Δηλώνει ότι η φυλακή δεν είναι απλώς χώρος έκτισης της επιβληθείσας ποινής και εμπλουτίζεται διαρκώς με πολλαπλές πρακτικές βασανισμού, τιμωρίας και ελέγχου. Η δυνατότητα των ανθρωποφυλάκων να αξιώνουν τον έλεγχο της υλικότητας του σώματος της έγκλειστης εισχωρώντας

σε συνάρτηση με την καθημερινότητά τους πριν από αυτήν ως μετάβαση από την εξουσία του συζύγου στην εξουσία των ανθρωποφυλάκων. Μπορεί οι πρότερες συνθήκες ζωής τους να μην ήταν ίδιες, χαρακτηρίζονται όμως από τα καταπιεστικά χαρακτηριστικά του καπιταλιστικού τρόπου ζωής στο πλαίσιο της πατριαρχικής κοινωνίας. Οι γυναίκες αυτές, πέρα από τη βάνουση εργασιακή εκμετάλλευση, ήταν αναγκασμένες να υφίστανται «κατ' οίκον περιορισμό», εξάρτηση από τις οικογενειακές και μητρικές τους υποχρεώσεις, ή ενδεχομένως και ψυχολογική και σωματική βία/σεξουαλική βία.

Η κοινωνική αντιμετώπιση των γυναικών, για τις οποίες η δικαιοσύνη αποφαίνεται πως εγκληματούν, θεμελιώνεται, σύμφωνα με τα λεγόμενά τους, επάνω στην «παρέκκλιση τους από το σπίτι» και τη «στροφή τους στο έγκλημα». Οι ίδιες οι κρατούμενες αναφέρονται συχνά στην αστηρότητα των καταδικαστικών ποινών που τους επιβάλλονται αναλογικά με αυτές που επιβάλλονται στους άντρες όταν διαπράττουν τα ίδια αδικήματα.

Ο στιγματισμός αναφορικά με τη γονεϊκή ικανότητα της γυναίκας αποτελεί μια από τις ιδιαιτερότητες της γυναικείας φυλάκισης. Δε συμβαίνει σε αυτό το βαθμό το ίδιο με τους άντρες κρατούμενους που θα στιγματιστούν μεν λόγω της φυλάκισης, ωστόσο δε θα χαρακτηριστούν αυτόματα και απαραίτητα κακοί ή ανεπαρκείς πατέρες.

Η απόλυτη αμφισβήτηση της μητρικής ταυτότητας αποτελεί μια άτυπη προέκταση της ποινής, η οποία είναι δυσβάσταχτη και επιβάλλεται, είτε μέσω της φυλάκισης και της απομάκρυνσης των γυναικών από τα παιδιά τους, είτε με τη μορφή αναγκαστικής φυλάκισης των ιδίων των παιδιών ώστε να βρίσκονται μαζί με τις μητέρες τους. Στην περίπτωση των μωρομανάδων (όπου υφίσταται το οξύμωρο της έκτισης ποινής από παιδιά που δεν έχουν καταδικαστεί) παρατηρείται η συνεχής αμφισβήτηση των

εντός του στερεού την όποια αυτονομία της. Το ίδιο το σώμα, ευτελίζεται, προσβάλλεται και γίνεται ένα ορατό και αδιάκοπα επιτηρούμενο πεδίο υπό το φως μιας αδιάλειπτης διαγνωστικής διαδικασίας, μέσω της οποίας το μάτι της εξουσίας παρακολουθεί και οργανώνει κανονιστικά πλαίσια.

Όσες κρατούμενες αρνούνται τον έλεγχο έρχονται αντιμέτωπες με πειθαρχικές ποινές, απομόνωση και εκδικητικές μεταγωγές. Αυτή είναι η απάντηση της υπηρεσίας, η οποία εφαρμόζει ένα σύστημα τιμωριών, που στοχεύει στον περιορισμό της ανυπακοής και στην διασφάλιση της τάξης.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα ανυπακοής εντός των τοιχών η στάση της Κατερίνας Γκουλιώνη, ο θάνατος της οποίας έφερε στο προσκήνιο το ζήτημα του κολπικού ελέγχου και προκάλεσε ξεσηκωμό των κρατούμενων μαζί με δράσεις αλληλεγγύης που ακολούθησαν του τραγικού συμβάντος. Η συνέχιση του σκληρού αγώνα ενάντια στον κολπικό έλεγχο είχε ως αποτέλεσμα τη σχετική μείωση του αριθμού των εξετασθεισών γυναικών.

Μητέρες Κρατούμενες

Μαρτυρίες κρατούμενων αναφέρονται στο τρόπο με τον οποίο βιώνεται η φυλάκιση

μητρικών καθηκόντων των φυλακισμένων γυναικών, καθώς, με βάση την κυρίαρχη κοινωνική συνείδηση, η πυρηνική οικογένεια θεωρείται ο μοναδικός κατάλληλος «τόπος» για την ανατροφή και την κοινωνικοποίηση ενός παιδιού.

Ιδανική μητέρα, σύμφωνα με τις στερεοτυπικές κοινωνικές επιταγές, είναι εκείνη που αποτελεί μέλος πυρηνικής οικογένειας, ζει με τον πατέρα του παιδιού του και είναι αξιόπιστη, στοργική, προστατευτική, γλυκιά και τρυφερή. Από την άλλη μια γυναίκα που εγκληματεί, δεν επιδεικνύει την κοινωνικά προσηκουσα συμπεριφορά και θεωρείται ανίκανη και ανεύθυνη μητέρα που παραμελεί και εγκαταλείπει τα παιδιά της.

Επίλογος

Στην παρούσα κοινωνική, οικονομική και πολιτική συγκυρία, σε μια συνθήκη συστημικής και θεσμικής αποδιάρθρωσης, κλιμακούμενης κοινωνικής υποδούλωσης και λεηλασίας, η εξουσία έχει ανάγκη, περισσότερο από ποτέ, να αποβάλει τα ταξικά απόβλητα που η ίδια έχει παράγει. Η φυλακή, εκδικητικός τιμωρός για όσους δε συμμορφώνονται και αποθήκη περιττών εργατικών χεριών, παίζει καθοριστικό ρόλο σ' αυτή τη διαδικασία. Μέσα από

τον εγκλεισμό των υποκειμένων συμβάλει στον κατακερματισμό του κοινωνικού ιστού, την απομόνωση και την εξόντωση των απειθαρχών.

Στο άρθρο αυτό μας απασχόλησε το ζήτημα των εγκλειστών γυναικών, σε μια προσπάθεια διεκδίκησης της ορατότητας τους σε μια κοινωνία που τις εγκαταλείπει στα χέρια βασανιστών ανθρωποφυλάκων, χωρίς καμία εκδήλωση ενδιαφέροντος και αλληλεγγύης.

Η ανεπίσημη προτροπή *πυροβολήστε πρώτα τις γυναίκες*, αναφερόμενη στις αντάρτισσες της RAF, χαρακτήρισε το κινήγι ενάντια στην τρομοκρατία στη Γερμανία. Όπως αναφέρει η Eileen MacDonald στο ομώνυμο βιβλίο, η αναγνωρισμένη από την κυριαρχία αγωνιστικότητα των γυναικών, που δε διστάζουν να τοποθετήσουν βόμβες ή και να εκτελέσουν εν ψυχρώ για να προασπιστούν και να επιτύχουν τους πολιτικούς σκοπούς τους, συνεπάγεται παρά-

λληλα την αναγνώριση της υπέρβασης των κυρίαρχων ρόλων, που τους έχουν επιβληθεί στις έμφυλες σχέσεις και δεν είναι άλλοι από αυτούς της πειθήνιας και ευαίσθητης γυναίκας, της καλής συζύγου, της νοικοκυράς, στο πλαίσιο του χαρακτηρισμού τους και της κατηγοριοποίησης τους ως αδύναμο φύλο σε αντίθεση με το δυνατό ανδρικό. Θέλουμε λοιπόν να καταστεί σαφές ότι το κείμενο αυτό δε στοχεύει στο να θυματοποιήσει τη γυναίκα - εγκλειστη ως υπο-

κείμενο, πράγμα που θα σήμαινε την αναπαραγωγή της αντίληψης περί γυναικείου αδύναμου φύλου. Στόχος είναι η ανάδειξη μαχητικών προοπτικών αποδόμησης των έμφυλων ρόλων μέσα από την ανάδειξη χειραφετητικών δυνατοτήτων και την κατάργηση των διαχωρισμών.

12/04/14

Ελίζα Λου

■ Για τις σχεδιαζόμενες ειδικές συνθήκες κράτησης και την αναδιάρθρωση των ελληνικών σωφρονιστικών ιδρυμάτων

Σύμφωνα με δημοσιεύματα στον Τύπο, ο υπουργός Δικαιοσύνης προτίθεται να καταθέσει νομοσχέδιο στη Βουλή που θα αφορά την αυστηροποίηση της λειτουργίας των φυλακών και συγκεκριμένα την εσωτερική τους διαβάθμιση σε κλιμακούμενα επίπεδα πειθαρχικού ελέγχου και τιμωρίας, σε μια λογική υπερκατασταλτικής διαχείρισης του εγκλειστού πληθυσμού. Οι φυλακές, σύμφωνα με τα σχέδια του υπουργείου, θα χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες. Στα ήδη υπάρχοντα καταστήματα κράτησης «τύπου Β» θα προστεθούν τα καταστήματα κράτησης «τύπου Α», που θα στεγάζουν τα αδικήματα του «λευκού κολάρου» (χρεοφειλέτες και ελαφρά παραβατικότητα), και οι «τύπου Γ», που θα αποτελέσουν τις σύγχρονες πειθαρχικές φυλακές.

Οι φυλακές «τύπου Γ», που στην ουσία θα αποτελέσουν μια «Κέρκυρα» υψηλής τεχνολογίας, θα λειτουργούν με ειδικό σωφρονιστικό κώδικα και όσοι κρατούνται σ' αυτές δε θα έχουν δικαίωμα άδειας ή αναστολής, οι επικοινωνίες θα περιορίζονται, θα ελέγχονται και ενδεχομένως θα λογοκρίνονται, ο κρατούμενος θα μένει στο κελί μόνος του επί 23 ώρες το 24ωρο, στερούμενος οποιασδήποτε δημιουργικής δραστηριότητας, ανθρώπινης επαφής και αλληλεπίδρασης, καταδικασμένος στην απόλυτη απραγία. Μια φυλακή μέσα στη φυλακή. Ένας τύπος φυλακής για την κατάργηση του οποίου τη δεκαετία του '90 δόθηκαν σκληροί αγώνες, βασανίστηκαν εκατοντάδες κρατούμενοι και τσακίστηκαν δεκάδες κόκαλα. Μια μεσαιωνικού τύπου τιμωρία που στόχο έχει όχι τον σωματικό, αλλά τον πιο «πολιτισμένο» πνευματικό ακρωτηριασμό του τιμωρούμενου.

Σ' αυτές τις φυλακές θα εγκλείονται όσοι κατηγορούνται ή καταδικάστηκαν με βάση τον «αντι»τρομοκρατικό νόμο, στελέχη του οργανωμένου εγκλήματος και όσοι «στασιάζουν οργανωμένα» κατά τη διάρκεια της κράτησής τους. Μ' αυτό το κτηνώδες μέτρο, τη δημιουργία πειθαρχικής φυλακής, και δεδομένων από τη μια των προβλημάτων λόγω υπερπληθυσμού και από την άλλη της προβληματικής ανεπάρκειας στη σίτιση, τη θέρμανση και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η κυβέρνηση προσπαθεί να ελαχιστοποιήσει οποιαδήποτε πιθανότητα κινητοποίησης και διαμαρτυρίας εντός των τειχών για την καλύτερη των συνθηκών κράτησης, δημιουργώντας ένα ισχυρό φόβητρο. Η πιθανότητα να βρεθεί κάποιος κρατούμενος

σ' αυτές τις απάνθρωπες συνθήκες λειτουργεί ανασταλτικά προς οποιαδήποτε μορφή αντίστασης στις αυθαιρεσίες της σωφρονιστικής εξουσίας, συμπαρασύροντας προς το αυστηρότερο όλες τις φυλακές. Από την άλλη, είναι ένα μέτρο που προφανώς αποσκοπεί στην εξόντωση των πολιτικών κρατουμένων, στους οποίους θα εφαρμοστεί πιλοτικά.

Οι νέες πειθαρχικές φυλακές «τύπου Γ» θα λειτουργήσουν στα πρότυπα των αντίστοιχων φυλακών των ΗΠΑ, κατά την τακτική της κυβέρνησης να εισάγει διαρκώς κατασταλτική τεχνολογία από το κράτος που εισηγήθηκε και πρώτη φορά εφάρμοσε το δόγμα «Νόμος και Τάξη», με συνέπεια την εκτίναξη του πληθυσμού των αμερικάνικων φυλακών στο 1% επί του συνολικού πληθυσμού της χώρας (στην Ελλάδα, όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη, προς το παρόν το αντίστοιχο ποσοστό είναι περίπου 0,15%).

Δεν είναι χωρίς σημασία ότι αυτή η μέθοδος εγκλεισμού που χρησιμοποιήθηκε πρώτη φορά στις φυλακές του Pelican Bay στην Καλιφόρνια των ΗΠΑ το 1984, αρχικά για «ειδικές κατηγορίες κρατουμένων» και έπειτα σε πιο διευρυμένη κλίμακα, έχει δεχθεί κριτική τόσο από πολιτικές και ανθρωπιστικές οργανώσεις, που διοργανώνουν καμπάνιες για την κατάργησή τους, όσο κι απ' τους ίδιους τους κρατούμενους σ' αυτές, που αγωνίζονται για τον ίδιο σκοπό. Πιο πρόσφατο παράδειγμα είναι η απεργία πείνας 30.000 κρατουμένων στις φυλακές της Καλιφόρνιας το καλοκαίρι του 2013, που κατάφερε να αναδείξει το ζήτημα σε διεθνές επίπεδο.

Ο τρόπος αυτός εγκλεισμού, που κατά μέσο όρο διαρκεί 7,5 χρόνια και σε πολλές περιπτώσεις

ξεπερνάει τη δεκαετία, ουσιαστικά αχρηστεύει τον κρατούμενο δημιουργώντας του μια σειρά ψυχοσωματικών ασθενειών. Ταυτόχρονα λειτουργεί ως αυτοεκπληρούμενη προφητεία για τους υποστηρικτές του θεσμού, αφού σ' αυτές τις συνθήκες ο κρατούμενος απανθρωποποιείται και γίνεται όλο και πιο βίαιος. Τα βίαια ξεσπάσματα που προκαλούν στον κρατούμενο αυτές οι συνθήκες στην ουσία τον καταδικάζουν σε ένα φαύλο κύκλο πειθαρχικής τιμωρίας, που του στερεί τη δυνατότητα εξόδου απ' αυτό το καθεστώς. Είναι ενδεικτικό ότι, σύμφωνα με έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας, αυτές οι συνθήκες κράτησης παραβιάζουν τις διεθνείς συμβάσεις για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στα πλαίσια ενός συνεχούς, αφελοδύ και νοσηρού copy paste αμερικανικών πρακτικών, τα ακροδεξιά σπαθόλουρα Αθανασίου - Δένδιας, ξεπατικώνουν ακόμη ένα μέτρο από τη χώρα που ίδρυσε το Γκουαντάναμο. Μέρος της εσωτερικής φύλαξης και της διαχείρισης των κρατουμένων, λοιπόν, περνάει στην αστυνομία και επιπλέον ιδρύονται, σύμφωνα με δημοσιεύματα στον Τύπο, αστυνομικές μονάδες τύπου ΕΚΑΜ, εξειδικευμένες στην καταστολή ταραχών στις φυλακές, που θα τους παραχωρηθεί η εξουσία να κάνουν χρήση πυροβόλων όπλων, όποτε το θεωρούν «αναγκαίο». Το αντίστοιχο σώμα στις ΗΠΑ, οι μονάδες SERT, χαρακτηρίζονται για τις «ευαίσθητες» σκανδάλες των όπλων τους και ευθύνονται για δεκάδες δολοφονίες κρατουμένων.

Όπως η εργασία, η υγεία, η παιδεία, οι μεταφορές, έτσι και η φυλάκιση γίνεται ένα πεδίο που μπάνει στο στόχαστρο της μνημονιακής αναδιάρθρωσης, ώστε να προσαρμοστεί στους νέους όρους επιβολής του κεφαλαίου. Απ' τη μια αυστηροποιείται και από την άλλη ιδιωτικοποιείται. Μετατρέπεται συγχρόνως σε αιχμή ενός μοντέλου πολιτικής διαχείρισης που βασίζεται στο δόγμα «Νόμος και Τάξη». Ένα μοντέλο πολιτικής διαχείρισης που νοηματοδοτεί και αιτιολογεί την εξουσία μέσω της αποθέωσης του νόμου και της τάξης σε αντιδιαστολή με την αποσάθρωση και υποτίμηση της κοινωνικής πρόνοιας. Ένα μοντέλο πολιτικής διαχείρισης που συσπειρώνει τα πιο συντηρητικά κομμάτια της κοινωνίας και μεταθέτει την ευθύνη από τα πάνω προς τα κάτω, θεωρώντας πως κοινωνικό πρόβλημα δεν είναι η φτώχεια καθαυτή, αλλά η παραβατικότητα

των φτωχών και εννοώντας πως κοινωνικά προβλήματα, όπως η φτώχεια, βαραίνουν τα ίδια τα υποκείμενα και δεν άπτονται της κοινωνικής, αλλά της αντεγκληματικής πολιτικής.

Καθώς το κείνσιανό μοντέλο εγκαταλείπεται, η ποινική καταστολή στην Ελλάδα προσαρμόζεται στις συνθήκες γενικευμένης συστημικής κρίσης, επεκτείνοντας και βαθαινοντας τον ρόλο της. Αναλαμβάνοντας στην ουσία τον ρόλο του μοναδικού διασφαλίστη της κοινωνικής συνοχής. Από τη μια επεκτείνεται συμπεριλαμβάνοντας κομμάτια της εκπτώτης μεσαίας τάξης, τους νεόπτωχους και τους χρεοφειλέτες και απ' την άλλη βαθαινει αυξάνοντας την ένταση της καταστολής, μεγεθύνοντας τις ποινές και αυστηροποιώντας τις συνθήκες κράτησης στο «παραδοσιακό» της κοινό, αυτό των αποκλεισμένων και των παραβατικών. Η φυλάκιση και η καταστολή μετατρέπονται σταδιακά στη μοναδική απάντηση για προβλήματα που έπρεπε να θεωρούνται κοινωνικά, αντικαθιστώντας το κράτος πρόνοιας. Η φυλακή γίνεται η μόνη λύση και ο ρόλος της είναι πια να στεγάσει όσους δεν κατάφεραν να αντεπεξέλθουν στη σύγχρονη καπιταλιστική αναδιάρθρωση και στους νέους όρους ζωής που θέτουν τα μνημόνια.

Έτσι λοιπόν η αναδιάρθρωση των φυλακών και της καταστολής προς το αυστηρότερο δεν αφορά μόνο πολιτικούς ακτιβιστές και παραβατικούς. Δεν είναι ζήτημα απλώς στοιχειώδους ευαισθησίας και ανθρωπισμού το αν μια κοινωνία θα αφήσει το πιο εύαλωτο κομμάτι της, τους κρατούμενους, βόρα στα σχέδια των δυο σημαίων υπουργών με ύφος Ναπολέοντα. Αφορά όλους εκείνους που βλέπουν την εργασιακή τους δύναμη να απαξιώνεται και ως εκ τούτου να είναι εκθεθειμένοι σε μια ολοένα και αυστηρότερη ποινική καταστολή. Η σύγχρονη πολιτική διαχείριση βασισμένη στο δόγμα «Νόμος και Τάξη» έχει προνοήσει με πιο ήπιες μορφές τιμωρίας, με τα βραχιολάκια-GPS και τα καταστήματα κράτησης «τύπου Α», να συμπεριλάβει κάτω από τον άμεσο έλεγχο της ποινικής καταστολής μια μεγάλη κοινωνική γκάμα, που μέχρι πρόσφατα -όσο λειτουργούσε το κείνσιανό μοντέλο- θεωρούνταν προνομίουχος.

Η αναδιάρθρωση στις φυλακές που επιχειρούν από κοινού τα υπουργεία Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, προβλέπεται να είναι η χαριστική βολή σε μια κοι-

νωνία που στενάζει κάτω από τη φτώχεια και τα μνημόνια, καθώς η αυστηροποίηση στα όρια του απάνθρωπου που πάει να επιβληθεί, θα συνδυαστεί με τη διεύρυνση της κοινωνικής στόχευσής της.

Η φυλακή είναι ένας θεσμός ντροπιαστικός για την ανθρωπότητα. Ένας θεσμός που θα καταργηθεί μαζί με τον επαναστατικό μετασχηματισμό της κοινωνίας. Μαζί με το ξεπέραςμα της κοινωνικής οργάνωσης που έχει ανάγκη από τόσο βάρβαρους θεσμούς. Μέχρι τότε όμως είναι προφανές ότι υπάρχει η αναγκαιότητα μεταρρυθμίσεων, όχι φυσικά προς το πιο κτηνώδες, αλλά προς το πιο ανθρώπινο.

Οι φυλακές στην Ελλάδα φυσικά και έχουν προβλήματα, φυσικά και είναι ντροπιαστικές ακόμα και για φυλακές. Το πρόβλημα στις ελληνικές φυλακές δεν είναι ότι κάθε δυο χρόνια πραγματοποιείται και μια απόδραση, αλλά ότι χιλιάδες άνθρωποι κάθε μέρα στοιβάζονται σαν τα ποντικά, υποσιτίζονται, στερούνται το νερό και τη θέρμανση. Πρόβλημα στις ελληνικές φυλακές είναι η αισχροκέρδεια μέσω των υπερκοστολογημένων τηλεφωνικών κλήσεων και των ειδών πρώτης ανάγκης. Πρόβλημα είναι η αυναμία τακτικών επισκεπτηρίων καθώς οι περισσότερες φυλακές είναι κτισμένες εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά από τα βασικά αστικά κέντρα και εκατοντάδες μέτρα από κατοικημένες περιοχές. Πρόβλημα είναι ότι δεν υπάρχει πρόβλεψη και ειδικός χώρος για συνέντευξη μεταξύ συζύγων όπως συμβαίνει ακόμα και σε τριτοκοσμικές χώρες. Πρόβλημα είναι ότι εν έτει 2014 απαγορεύεται στους κρατούμενους η πρόσβαση στο διαδίκτυο. Πρόβλημα είναι ότι ένα μεγάλο μέρος των κρατουμένων βρίσκεται στη φυλακή χωρίς στοιχεία, μόνο βάσει του άρθρου-εκτρώματος 187 «περί εγκληματικών οργανώσεων». Πρόβλημα είναι ότι εκατοντάδες κρατούμενοι στερούνται τις άδειες που δικαιούνται επειδή υπάρχουν ευθυνότες φοβοί εισαγγελείς και διευθυντές φυλακών, παρ' ότι το ποσοστό παραβίασης των αδειών στις ελληνικές φυλακές είναι από τα χαμηλότερα σε παγκόσμιο επίπεδο. Προβλήματα στις ελληνικές φυλακές υπάρχουν εκατοντάδες και σίγουρα η οποιαδήποτε ανύπαρκτη, ούτως ή άλλως, μορφή «επιείκειας» δεν είναι ένα από αυτά.

■ Τάσος Θεοφίλου

Αναρχικός κομμουνιστής, κρατούμενος στις φυλακές Δομοκού.

❖ Το σχολείο στα χρόνια της καπιταλιστικής αποκλήνωσης

Το χθες

Η σχολική χρονιά ξεκίνησε με αυξημένα προβλήματα σε σχέση με το πως τελείωσε η περσινή: Καταργήσεις ολόκληρων κλάδων σε ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ, διαθεσιμότητες που τελικά έγιναν απολύσεις, κενά εκπαιδευτικών στα σχολεία, καθυστερημένες προσλήψεις αναπληρωτών. Ήταν ζήτημα τιμής η ΟΛΜΕ να απαντήσει με **απεργία**, ειδικά μετά το φιάσκο του περσινού Μαΐου, που η απεργία στις Πανελλαδικές χαντακώθηκε από όρους, προϋποθέσεις και λοιπές υπεκφυγές.

Για δύο εβδομάδες οι καθηγητές και για τέσσερις μέρες οι δάσκαλοι κατέβηκαν στους δρόμους ενάντια στις διαθεσιμότητες των συναδέλφων τους, τις υποχρεωτικές μετατάξεις από τη δευτεροβάθμια στην πρωτοβάθμια, την αξιολόγηση, την αύξηση ωραρίου. Όχι όλοι, φυσικά: η απεργία ξεκίνησε με εντυπωσιακά ποσοστά για να φυλλορροήσει τελικά μέσα στην πρώτη εβδομάδα...

Παράλληλα, στα **Πανεπιστήμια** όλης της επικράτειας οι διοικητικοί υπάλληλοι, απειλούμενοι κι αυτοί από τη διαθεσιμότητα -σε ποσοστό έως και 60% σε κάποια τμήματα- κατεβαίνουν σε απεργία διάρκειας δώδεκα εβδομάδων, με αιχμή του δόρατος τα Καποδιστριακό και Πολυτεχνείο, απ' όπου 'αλιεύονται' τα 2/3 των υπό διωγμό διοικητικών. Το έργο συνεχίζεται με την παραπομπή σε πειθαρχικό του Πρύτανη ΕΚΠΑ Θεοδόση Πελεγρίνη, τις απειλές Αρβανιτόπουλου για επιστράτευση των απεργών, τα υστερικά παραλληλήματα και τη σχετική μιντιακή προπαγάνδα για το χαμένο εξάμηνο τη στιγμή που ουσιαστικά αυτό που χάνεται είναι το μέλλον των φοιτητών. Η απεργία λήγει τον Δεκέμβρη με την υπόσχεση του Αρβανιτόπουλου ότι οι διοικητικοί θα απορροφηθούν σε άλλες θέσεις, με παρασκηνακές διεργασίες συνδικαλιστών, με την κούραση ενός κλάδου που έδωσε μοναχικό αγώνα και την οριστική απαρχή του ξεπουλήματος του δημόσιου πανεπιστημίου.

Οι μόνοι που επιμένουν είναι οι νέοι, οι μαθητές και οι φοιτητές, με καταλήψεις, κινητοποιήσεις, ξύλο από τα ΜΑΤ, απειλές για αναπληρώσεις μαθημάτων, επέκταση σχολικού έτους, χαμένα εξάμηνα. Σιγά σιγά όμως επιστρέφουν κι αυτοί στα θρανία και στη "νομιμότητα".

Το σήμερα

Η χρονιά κυλάει δύσκολα: πάμπολλα κενά εκπαιδευτικών, χαμένες διδακτικές ώρες, καθυστέρηση στις προσλήψεις αναπληρωτών (που σημαίνει μη δικαίωμα για αίτηση επιδόματος ανεργίας το καλοκαίρι), στους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας δόθηκαν ελάχιστες μεταθέσεις και αποσπάσεις, με αποτέλεσμα πολλοί να πρέπει να αφήσουν πίσω τα σπίτια, τις οι-

κογένειες, τις ζωές τους, προκειμένου υπηρετήσουν το παράλογο ελληνικό κράτος και να μη χάσουν τις δουλειές τους! Πέρα από τον οικονομικό πόλεμο, υπάρχει και ο ηθικός: να συνηθίζουν σιγά σιγά στην υποταγή...

Στα πλαίσια της κινητικότητας, πολλοί εκπαιδευτικοί αναγκάζονται να μετακινούνται καθημερινά διανύοντας μεγάλες αποστάσεις, ενώ είχαμε και νεκρούς από τροχαία (κατά τη φωνή μας εργατικά) ατυχήματα με νεκρούς (π.χ. το Νοέμβριο στη Φθιώτιδα)!

Οι μαθητές διώκονται επίσης σε κάθε ευκαιρία, ειδικά οι μεγαλύτεροι: στήνονται **μαθητικοδικεία**-εξπρές για τους μαθητές του 1^{ου} ΕΠΑΛ Λαμίας και μαθητές καταδικάζονται σε **φυλάκιση**, γίνεται εισβολή σε τρία λύκεια της Καστοριάς από τις Ομάδες Πρόληψης και Καταστολής Εγκλήματος (ΟΠΚΕ), οι διευθυντές των σχολείων λαμβάνουν έγγραφο που τους υποχρεώνει να "συνεργαστούν" με τις αστυνομικές αρχές για την καταπολέμηση της "απειθαρχίας" των μαθητών. Πολλοί συνεργάζονται, καμία έκπληξη.

Ανακοινώνεται η εφαρμογή του προγράμματος **μαθητείας** του ΟΑΕΔ για 12.000 μαθητές, που προβλέπει εργασία των μαθητών για το κράτος, δήμους ή ιδιώτες με ημερησία αποζημίωση 11 ευρώ για 6 ώρες ημερησίως που θα καταβάλλονται σε τραπεζικούς λογαριασμούς των μαθητών. (Πανταχού παρούσες οι τράπεζες...) Οι μαθητές αυτοί πολύ απλά ΔΕΝ θα πηγαίνουν στο σχολείο, θα θυσιάζουν τη μόρφωση για ένα λειψό μεροκάματο, που στη σημερινή, γονατισμένη πια, οικογένεια θα φαίνονται σα μάννα εξ ουρανού!

Σε κάθε βαθμίδα μαθητές και διδάσκοντες φακελώνονται από το **MySchool**, μια πλατφόρμα που τα σχολεία υποχρεούνται να ενημερώνουν καθημερινά με δεδομένα όπως προσωπικά στοιχεία εκπαιδευτικών (σε κάποιες περιπτώσεις ζητήθηκε να προσκομίσουν ξανά ακόμα και τα πτυχία τους!), προσωπικά στοιχεία μαθητών (ζητάνε μέχρι καταγωγή και μορφωτικό επίπεδο των γονιών), απουσίες μαθητών, άδειες εκπαιδευτικών, και ό,τι άλλο χρειάζεται για τον ολοκληρωτικό έλεγχο: ο Μεγάλος Αδερφός είναι πανταχού παρών!

Η **αξιολόγηση** έρχεται αργά και σταθερά: αρχικά ήταν στα χέρια των συλλόγων διδασκόντων -του βασικού οργάνου λήψης αποφάσεων σε κάθε σχολείο- η αποδοχή ή όχι της αυτοαξιολόγησης. Το συντριπτικό 93% απάντησε αρνητικά. Στη συνέχεια, εντελώς αιφνιδιαστικά, το υπουργείο παραπαιδείας πετάει το μπαλάκι στους διευθυντές, παρακάμπτοντας κάθε νομιμότητα, επιβάλλοντάς τους να αναθέσουν υποχρεωτικά στους συναδέλφους τους να συμμετάσχουν σε ομάδες αυτοαξιολόγησης, παρά την αρχική άρνησή τους. Για άλλη μια φορά οι διευθυντές συνεργάζονται, λίγοι, ελάχιστοι παραιτούνται ηρωικά. Οι συνδικαλιστές δεν αφήνουν ούτε στιγμή την καυτή πατάτα στα χέρια των δ/ντων, αλλά την πετάνε στη βάση: προτείνουν στάσεις εργασίας τις ώρες που καλούνται να συσχεφθούν οι ομάδες, χωρίς καμία απαίτηση για αντίσταση από τους δ/ντες, ουσιαστικά ανοίγοντας το δρόμο για την ατομική αξιολόγηση.

Το αύριο

Οι καταργημένες **ειδικότητες** των ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ, που επιλέγονταν σαν επαγγελματική διέξοδος από τους ασθενέστερους οικονομικά μαθητές, δώθηκαν την επόμε-

νη μέρα κιόλας δωράκι στο ιδιωτικό ΙΕΚ 'Ακμή'. Ακόμα και για να μάθει ένας μαθητής μια τέχνη, θα πρέπει να πληρώσει αδρά στον ιδιώτη Ροδόπουλο. Ταξικός διαχωρισμός #1.

Για τους μαθητές που θα επιλέξουν το Γενικό Λύκειο έρχονται **συνεχείς εξετάσεις**. Η ενδεχόμενη επιτυχία στις Πανελλαδικές -για την είσοδο σε ένα χρεωκοπημένο και ιδιωτικοποιημένο Παν/μιο- περνάει μέσα από πανελλαδικές εξετάσεις σε κάθε τάξη του Λυκείου, άρα και από φροντιστήρια, ιδιαίτερα, έξοδα όχι μόνο στην Γ' Λυκείου, όπως μέχρι τώρα, αλλά για τρία χρόνια! Τα θέματα των εξετάσεων πλέον θα μπαίνουν κατά 50% από βάση δεδομένων του υπουργείου (και κατά 50% από τους καθηγητές), αποκλείοντας έτσι τα παιδιά των δυσπρόσιτων επαρχιακών περιοχών ή τα παιδιά από οικογένειες με χαμηλό εισόδημα. Ταξικός διαχωρισμός #2. (Δε θα αναφερθούμε καν στη χαμένη εφηβεία των παιδιών για ένα αβέβαιο έως και ζοφερό μέλλον. Πρέ-

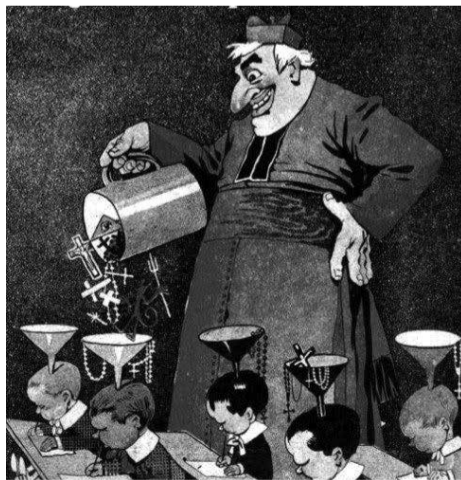
χωνεύσεις- θα χωριστούν σε "καλά" και "κακά", με τα δεύτερα να υποχρηματοδοτούνται, καταφεύγοντας έτσι στη λύση της αναζητήσιμης **χορηγών**, οι οποίοι θα καλύπτουν βασικές ανάγκες τους με το αζημίωτο πάντα! Ο καπιταλισμός στο φόρτε του, ή ταξικός διαχωρισμός #4.

Η **ατομική αξιολόγηση** των εκπαιδευτικών θα γίνεται από τον δ/ντη του σχολείου και τον αρμόδιο σύμβουλο (βλ. επιθεωρητή της παλιάς εποχής). Η κακή αξιολόγηση θα σημαίνει μισθολογική στατικότητα ή υποβάθμιση, υποχρεωτικές δυσμενείς μεταθέσεις, απολύσεις, φυσικά δεν θα εκλείψουν τα κομματικά κριτήρια για την ανέλιξη των πιο φιλόδοξων, ενώ στο παιχνίδι μπαίνουν σιγά σιγά κι οι γονείς: κανένας γονιός δεν θα αξιολογήσει θετικά ένα δάσκαλο που απεργεί και του 'φορτώνει' το παιδί στο σπίτι. Η **απεργία περνάει στην παρανομία**, όχι ευθέως -μη μας πιάσουν οι ευρωπαίοι εταίροι στο στόμα τους και για καταστρα-

πει κανείς να μαθαίνει από μικρός στην υποδούλωση κάθε μορφής...)

Η εφαρμογή της **μαθητείας** θα εξασφαλίσει για κράτος και εργοδότες πάμπφτηνα εργατικά χέρια και λειψές γνώσεις για τους μαθητές. Απορίας άξιο είναι το πως σε ένα σύστημα που γίνεται ολοένα και πιο απολυταρχικά κεντροποιημένο, αφού η παρέμβαση του κράτους (βλ. υπουργείο) είναι παντού, αφήνεται στους εργοδότες η 'μόρφωση' των μαθητευόμενων εργατών, χωρίς κανένα παιδαγωγικό κριτήριο, καμία επίσημη βεβαίωση ότι στους μαθητές-δούλους θα παρέχεται κάποια πιστοποιημένη

γνώση. Δε θα απορήσουμε αν δούμε τους εργοδότες να βαθμολογούν τα παιδιά για τις εργατικές επιδόσεις τους! Ταξικός διαχωρισμός #3.

Σε επίπεδο σχολικής μονάδας, η **αυτοαξιολόγηση** που 'πέρασε' τόσο ανώδυνα και αναίμακτα θα γίνει πια κανονική **αξιολόγηση** από το υπουργείο. Τα σχολεία -όσα απομείνουν από καταργήσεις και συγ-

τήγηση βασικών κεκτημένων!- αλλά με όπλο τον κοινωνικό αυτοματισμό.

Οι επιδόσεις των μαθητών θα συνυπολογίζονται για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, αλλά και για την παραμονή τους στο σχολείο. Έτσι, οι "κακοί" μαθητές θα στιγματίζονται από τους καθηγητές ως θύτες για τις επαγγελματικές τους κακουχίες, σε ένα φαύλο κύκλο αλληλοφαγώματος μεταξύ των αδυνάτων, που θα οδηγήσει σε ακόμα μεγαλύτερη μαθητική διαρροή. (Μεταξύ 2002-07 διέκοψαν τη φοίτησή τους πάνω από 100.000 μαθητές σε πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια, 101.744 μαθητές της τεχνικής εκπαίδευσης, ενώ μεταξύ 2008-13 οι αριθμοί έχουν εκτοξευτεί στα ύψη.) Ταξικός διαχωρισμός #5.

Στο εξής το σχολείο θα γίνει ένας χώρος καπιταλιστικής εκμετάλλευσης στα πρότυπα των εταιρειών. Στατιστικές, μετρήσεις, επιδόσεις, κέρδος, υποταγή, γλείψιμο, θα αποτελέσουν το νέο λεξιλόγιο της εκπαίδευσης. Λέξεις και έννοιες όπως συνεργασία, παιχνίδι, μάθηση, συναδελφική αλληλεγγύη, δημιουργία, θα περάσουν στην Ιστορία. Θα μείνουν μόνο 'αιθνητικά εορταί', να θυμίζουν περασμένα μεγαλεία, διαποτισμένες πάντα με το εθνικιστικό και θρησκολάγνο δηλητήριο μιας σειράς καπιταλιστικών-φασιστικών κυβερνήσεων και ενός λαού υποταγμένου μέσα στη μακαριότητα και την ελαφρότητά του.

Η απάντηση μπορεί να είναι μόνο μία: απεργίες, καταλήψεις, συνεχής αγώνας. Οτιδήποτε άλλο είναι ημίμετρο και είναι σίγουρο ότι θα φέρει την ιδιωτικοποίηση, την ταξικότητα, την ήττα.

Οι χούντες στην ψυχή σου κατοικούν

“Το λεν’ οι πετροπέρδικες, το λέει και τ’ αηδόνη. Ωρέ Γιώργο Παπαδόπουλε.

Για σένα μιλάει ο ντουινιάς, για σένα καμαρώνει Βάστα τα κλειδιά, βάσταξε γερά.

Παντού, σε κάμπους και βουνά, όλοι μιλούν για σένα.

Ωρέ Γιώργο Παπαδόπουλε. Εσύ ξαναζωντάνεψες και το 21”

(“Το λεν’ οι πετροπέρδικες”. “Συνθέτες στιχουργοί: Γ. Κόρος, Χ. Βασιλειάδης, Ν. Κανάκης. Δημοτικό τραγούδι σε ρυθμό Καλα-

ματιανού που γράφτηκε το 1967 υπέρ του Δικτάτορα)

Πέρασαν πια σαράντα επτά ολόκληρα χρόνια από την 21η Απριλίου του 1967. Ημερομηνία όπου μία δράκα αμόρφωτων Ελληναράδων μεσαιών αξιωματικών του Ελληνικού Στρατού, μέσα σε μερικές ώρες και δια περιπάτου (με σύμμαχο ως μη ξεχνάμε και τον επί μακρών ύπνο της Ελληνικής Αριστεράς, η οποία δεν έβλεπε ούτε καν τη μύτη της) κατέλαβε την

εξουσία εγκαθιστώντας ένα από τα πιο σκληρά δικτατορικά-φασιστικά καθεστώτα στην Ευρώπη.

Δεν θα εξετάσω το αν έγινε ή όχι αποχουντοποίηση στον κρατικό μηχανισμό της χώρας, μετά την εθελοντική πτώση της χούντας το 1974 (που δεν έγινε). Αυτό που σίγουρα δεν έγινε ποτέ, ήταν η αποχουντοποίηση στα μυαλά της πλειοψηφίας σχεδόν των κατοίκων της χώρας που μας φιλοξενεί και κάποιοι βέβαια Ελλάδα.

“Μία χούντα μας χρειάζεται!” Αυτό είναι το διαχρονικά επιθυμητό ανάθεμα του Ελληναρά μικροαστού-νοικοκυραίου, που όχι μόνο δεν είναι ικανός να αναλάβει την ευθύνη της ίδιας του της ζωής, αλλά σαν δούλος που εκπαιδεύτηκε να είναι, αναζητά όλο και σκληρότερους αφέντες-σκληρότερους φυσικά όχι απέναντι στον ίδιο αλλά σε όλους τους άλλους εκτός από τον εαυτούλη του. Για δεκαετίες το αναπτυξιακό πρότυπο της λούμπεν μεγαλοαστικής τάξης, των εθελόδουλων υπηκόων της και των ξιπασμένων ευρωλιγούριδων της χώρας ήταν: “Λίγο κρασί, λίγο θάλασσα και τ’ αγόρι μου”. Αντιπαροχή και τσι-

μέντωμα. Ελληνοπρεπής νταλκάς και Δυτικός τρόπος ζωής. Κι αυτό το πρότυπο η επταετία των Συνταγματαρχών το έκανε εθνικό ιδεώδες. Ο Παττακός έκοβε βόλτες μ’ ένα μυστήρι ο λαός χόρευε τσάμικα το πρωί και σέικ το βράδυ. Όσοι βεβαίως δεν αναπαύονται στις επετειακές πομφόλυγες γνωρίζουν ότι η πτώση της Χούντας δεν υπήρξε έργο καμιάς καθολικής λαϊκής αντίστασης, το Πολυτεχνείο ήταν μία πρόσκαιρη εξαίρεση-εξέγερση που ξεκίνησε από λίγους και συμμετείχαν επίσης λίγοι (σε σχέση με τον πληθυσμό της Αθήνας). Στη μεταπολίτευση βέβαια βούτηξαν στην αντιστασιακή κολυμβήθρα του δεκάδες χιλιάδες, αλλά και αυτό είναι επίσης μία άλλη συζήτηση. Η πτώση της Χούντας ήταν αποτέλεσμα άλλων συγκυριών οι οποίες δεν είχαν να κάνουν με καμία λαϊκή αντίσταση και εξέγερση.

Κανόνες στη Χούντα ήταν οι “νοικοκυραίοι” που κοίταζαν να κάνουν τη δουλειά τους. Να βάλουν φως, να βάλουν νερό, να βάλουν τηλέφωνο, να βάλουν και το παιδί τους στο άσυλο του Δημοσίου. Κανόνες που ισχύει μέχρι και σήμερα.

Μην απορείτε οι “νοικοκυραίοι” του χθες είναι οι γονείς των “νοικοκυραίων” του σήμερα. Εξάλλου όπως λέει και το λαϊκό γνωμικό: “Το μήλο κάτω από τη μηλιά θα πέσει”.

Το πρόβλημα της χώρας που βόφτισαν Ελλάδα πριν από οικονομικό είναι κυρίως πολιτικό και πολιτιστικό. Και δεν έχουμε μόνο έλλειμμα πολιτικής αλλά και έλλειμμα πολιτών (οι υπήκοοι φυσικά μας περισσεύουν). Κι αν αυτή η κοινωνία –η συστηματικά εκπαιδευμένη στην ιδιώτευση- δεν αποφασίσει να διεκδικήσει την αξιοπρέπεία της τίποτε δεν θα αλλάξει. Δεν μπορούμε να ξέρουμε τι θα ξημερώσει η αυριανή μέρα. Μπορούμε όμως να συζητήσουμε δυνατότητες και ενδεχόμενα και θα το κάνουμε για να τρομάξουμε το λαό δείχνοντάς του τον εαυτό του.

Δεν έχει νόημα πια να κολακεύουμε το λαό. Δεν μπορούμε να κοροϊδεύουμε κανένα και προπάντων τον εαυτό μας.

✎ Ευάγγελος Αληθινός

“Η πόλη είναι προβολή της κοινωνίας πάνω στο έδαφος” Henri Lefebvre

Η πόλη λειτουργεί ως σημαντικό μέρος πολιτικής δράσης και εξέγερσης. Αυτό συμβαίνει επειδή οι δυνάμεις του κεφαλαίου είναι αναγκασμένες να αγωνίζονται σθεναρά για να επιβάλλουν τη βούλησή τους στη διαδικασία της πόλης και σε ολόκληρους πληθυσμούς που δεν είναι δυνατόν, ακόμα και κάτω από τις πιο ευνοϊκές συνθήκες, να τεθούν υπό τον πλήρη έλεγχο τους. Ως εκ τούτου, η πολιτική εξουσία συχνά επιδιώκει να αναδιοργανώσει τις αστικές υποδομές και την αστική ζωή προσβλέποντας στον έλεγχο των ανήσυχων πληθυσμών. Εναντιθέση, ο φυσικός και κοινωνικός ανασχεδιασμός και η εδαφική οργάνωση αυτών των χώρων αποτελεί ένα όπλο πολιτικών αγώνων. Η πόλη είναι την ίδια στιγμή ο τόπος που κατοικεί ένας συγκεντρωμένος πληθυσμός φτωχών ανθρώπων, και στις περισσότερες περιπτώσεις, ο χώρος μιας πολιτικής εξουσίας που επηρεάζει τις ζωές τους.

Ιστορικά, ένα από τα πράγματα που οι πληθυσμοί των πόλεων έκαναν γι’ αυτό, ήταν να διαδηλώνουν, να κάνουν ταραχές ή εξεγέρσεις, ή να εξασκούν εν πάσει περιπτώσει μια άμεση πίεση στις αρχές που συμβαίνει να δρουν στην εμβέλειά τους.

Έτσι, ο τρόπος της ανοικοδόμησης των πόλεων εμπεριέχει αντιεξεγερσιακά στοιχεία, όπως είναι υπέρογκη μεγέθυνσή της και περιβλημένη από ένα σύμπλεγμα χωριστών κοινοτήτων ή περιοχών. Με λίγα λόγια, η πόλη έγινε υπερβολικά μεγάλη ώστε να εξεγερθεί ως ένα σώμα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι το Παρίσι και η Βιέννη μετά τις επαναστάσεις του 1848. Στο Παρίσι, ο κύριος στρατιωτικός στόχος της ανοικοδόμησης αυτής φαίνεται να ήταν η διάνοιξη φαρδιών και ίσιων λεωφόρων, όπου θα μπορούσε να βάλει το πυροβολικό και να προωθούνται τα στρατεύματα, ενώ την ίδια στιγμή – προφανώς – η διάσπαση των κύριων συγκεντρώσεων δυναμικών εξεγερμένων στις λαϊκές γειτονιές. Στη Βιέννη, η ανοικοδόμηση πήρε την μορφή κυρίως δυο φαρδιών ομόκεντρων περιφερειακών, που φαρδαίνει με μια ζώνη ανοιχτών χώρων, παρκών και αραιών δημοσίων κτιρίων. Απομονώνοντάς την παλιά πόλη και το παλάτι και έτσι αποκόπτει ολοένα και πιο πολύ τα εργατικά προάστια.

Στο σήμερα, αυτό που σαφώς παρατηρούμε, στα πλαίσια της ανοικοδόμησης των μεγάλων πόλεων είναι η εκκαθάριση του κέντρου από συγκεκριμένες ομάδες: με-

τανάστες που αναζητούν καταφύγιο και εργασία στο κέντρο, ανθρώπους εξαρτημένους από ουσίες και αστέγους των οποίων προτείνεται η μαζική μεταφορά σε χώρους εκτός κέντρου. Ωστόσο, ούτε η αιτιολόγηση της μετεγκατάστασης, ούτε ο χώρος μετεγκατάστασης, ούτε οι απαιτούμενες κοινωνικές υποδομές που θα αντιμετωπίσουν

τα προβλήματά τους προσδιορίζονται. Αντίθετα, ο κυρίαρχος λόγος υπονοεί την ύπαρξη επιθυμητών κοινωνικών ομάδων που συνήθως ανήκουν στη μέσο-αστική, «δημιουργική» τάξη των νέων επιχειρηματιών, των καλλιτεχνών και των διαχει-

ριστών του πολιτισμού, οι οποίες με την έλευσή τους θα προσφέρουν το οικονομικό και το ανθρώπινο κεφάλαιο για την “αναζωογόνηση του κέντρου”.

Μία νέα στρατηγική για την αναπτυξιακή πορεία της πόλης αναπτύσσεται στα πλαίσια αρχιτεκτονικών προσεγγίσεων. Τα ευρύτερα μέτρα και οι παρεμβάσεις που αυτά προοιωνίζονται και φαίνεται να προωθούν διαδικασίες παραγωγής χώρου τέτοιες που δεν μπορεί παρά να συμβάλουν στη χωρική ανακατανομή των «προβλημάτων», προς όφελος των όποιων οικονομικών συμφερόντων. Εν τέλει, και παρά τις επιχειρούμενες διαδοχικές «μεταρρυθμίσεις», ο σχεδιασμός του χώρου στην Ελλάδα συνεχίζει να αποτελεί παράγωγο αποσπασματικών, μεμονωμένων παρεμβάσεων, οι οποίες στο πλαίσιο κυριαρχίας νεοφιλελεύθερων πολιτικών επιλογών, συχνά στερούνται κοινωνικού περιεχομένου και ενίοτε αποτελούν καταλύτη για την εντατικοποίηση ανισοτήτων και πολώσεων.

✎ Λεΐα Σαγγρέ

Σημ.: κομμάτια του κειμένου είναι αποσπάσματα από το κείμενο του Χομπσμπάουμ «Πόλεις & Εξεγέρσεις»

Είναι ωραία να είσαι Ευρωπαία;

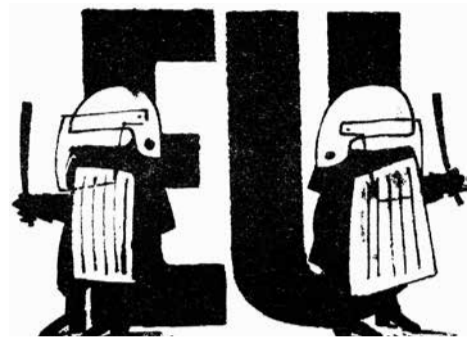
Μέσα στο πολιτικό χάος που έχει δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια, δύο βασικές τάσεις ξεχωρίζουν: από τη μία, η σχετική πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών να τάσσεται χωρίς διασταγμό υπέρ της παραμονής της Ελλάδας σε Ε.Ε. και ευρωζώνη, στηρίζοντας κόμματα και παρατάξεις που εφαρμόζουν με κάθε θυσία και κόστος τις νεοφιλελεύθερες συνταγές. Από την άλλη βλέπουμε να αναδύεται ένα έντονα ευρωσκεπτικιστικό (και δίχως ξεκάθαρη πολιτική κατεύθυνση) ρεύμα, το οποίο αντιμετωπίζει τις ευρωεκλογές ως αφορμή για να εκφράσει την αγανάκτησή του μέσω της κάλπης. Είναι σίγουρο ότι η διαδικασία αυτή στην πραγματικότητα αποτελεί μια ανακύκλωση των «διαφορών» των ελληνικών κομμάτων στα μάτια του χουλιγκανοποιημένου και βαθιά αποπολιτικοποιημένου ελληνικού εκλογικού κοινού που εν τοις πράγμασι αδιαφορεί για τις διαδικασίες που υποτίθεται ότι διαμορφώνουν τα πλαίσια λειτουργίας του μεγάλου ευρωπαϊκού κράτους – αυτού του (νεο)-«φιλελεύθερου» οικονομικοπολιτικού πατερούλη της Ευρώπης. Βέβαια η ελληνική περίπτωση είναι διττή, καθώς διαπιστώνεται παράλληλη ευρωλαγνεία αλλά και αδιαφορία για τους θεσμούς της Ε.Ε. Αδιαφορία η οποία όμως δεν οφείλεται σε κάποια παγιωμένη αντίληψη περί του ανούσιου των ευρωεκλογών ή του αντιπροσωπευτικού συστήματος εν γένει. Η φαινομενική αυτή αντίφαση μπορεί να εξηγηθεί μόνο αν ιδωθεί η σχέση Ελλάδας – Ευρώπης, ιστορικά.

«Ανήκομεν εις την Δύσιν»

Η ιστορία αυτή ξεκινά από τη σύσταση του ελληνικού κράτους, με τη βοήθεια της Αγγλίας, Γαλλίας και Ρωσίας που επιθυμούσαν τη διάλυση τη Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, με την ίδρυση αντίστοιχων συμφερόντων πολιτικών κομμάτων και την εγκαθίδρυση του Βαυαρού βασιλιά Όθωνα, περνάει από το τέλος της «Μεγάλης Ιδέας» ως βασικής πηγής τροφοδότησης της νεοελληνικής αυτοσυνειδησίας, γυρίζει γύρω από την ένταξη μας στο στρατόπεδο των δυτικών συμμάχων κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και τη μοιρασιά του πλανήτη που ακολούθησε (που είχε ως συνέπεια και τον ελληνικό εμφύλιο πόλεμο), γίνεται εντονότερη με την εξόφθαλμη εμπλοκή των ΗΠΑ στα εσωτερικά της χώρας με τη δικτατορία των συνταγματάρχων και συνεχίζεται με την ένταξη της Ελλάδος στην Ε.Ο.Κ και έπειτα στην ευρωζώνη.

Το ελληνικό κράτος, καθώς ποτέ δεν αποτέλεσε ανεξάρτητη ή αυτάρκη οικονομική και στρατιωτική δύναμη, αναζητούσε πάντα συμμαχίες με τις υπερδυνάμεις της Δύσης τόσο ώστε να επιβιώσει, δεδομένου ότι η εσωτερική παραγωγή δεν αρκούσε για την κάλυψη της πλειονότητας των αναγκών του πληθυσμού, όσο και ώστε να διασφαλίσει ή να επεκτείνει (όπως στην περίπτωση της μικρασιατικής εκστρατείας) τα σύνορα του, όντας σε μια γεωγραφική ζώνη αστάθειας και διαρκών εθνικών συγκρούσεων. Η τεχνητή πολεμική με την Τουρκία, που εξασφάλισε αρκετές δεκάδες δις δολάρια στις βιομηχανίες όπλων, καθώς και οι καλλιεργούμενοι εθνικισμοί και αλυτρωτισμοί των δύο λαών που βρέχονται απ' το Αιγαίο, συνεπικουρούμενοι απ' τα τετρακόσια χρόνια οθωμανικής κυριαρχίας στον ελλαδικό χώρο, συνετέλεσαν στην ηγεμονία της ιδέας ότι μόνο μέσω της ευρωπαϊκής προοπτικής και της ένταξης της χώρας

σε οικονομικοπολιτικές συμμαχίες, όπως η Ε.Ε. ή στρατιωτικές συνεργασίες, όπως το ΝΑΤΟ, θα εξασφαλιστεί η ακεραιότητα της χώρας. Ενδεικτικές του γεγονότος είναι οι συνεχείς δηλώσεις κυβέρνησης/αντιπολίτευσης πως «τα ελληνικά σύνορα είναι τα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Πέραν όλων αυτών, βέβαια, τα μεγάλα κύματα μετανάστευσης του ελληνικού πληθυσμού προς το δυτικό, κυρίως, κόσμο συνέβαλαν στη δημιουργία ενός μύθου για τις δυτικές μητροπόλεις. Οι διεθνείς συνθήκες, ραγδαίες καπιταλιστικής ανάπτυξης, έδωσαν την ευκαιρία σε αρκετούς μετανάστες να εργαστούν στο εξωτερικό και να επιστρέψουν στις χώρες τους μ' ένα συγκεντρωμένο μικρό ή μεσαίο κεφάλαιο (το οποίο έγινε μεγαλύτερο σε χώρες με χαμηλής αξίας νόμισμα όπως η Ελλάδα), γεγονός που συνέδεσε στο νεοελληνικό φαντασιακό την Ευρώπη με τον πλούτο και την άνεση (σε αντίθεση με την φτώχεια και την οικονομική μιζέρια της Ελληνικής πραγματικότητας). Έτσι, οι Έλληνες πορεύονται στη δεύτερη δεκαετία του 21ου αιώνα, με την ιδεολογική κληρονομιά του 20ού. Μια μίξη αδικαιολόγητης περηφάνιας για τα επιτεύγματα των κατοίκων του ελλαδικού χώρου πριν δύομιση χιλιάδες χρόνια, χριστιανικής υποκρισίας, εθνικισμού, αποπολιτικοποίησης και λαϊκισμού, μπολιασμένη με μια γερή δόση ευρωλιγούρας και ανάγκης επιβίωσης σε άρματα με αμερικάνικες, γερμανικές, ρώσικες ή κινέζικες σημαιούλες.

Ο ευρωπαίτης κι η ευρωπολιτεία

Τι είναι, λοιπόν, αυτή η σύγχρονη ευρωπολιτεία, για τη συντροφιά της οποίας οι πολίτες της Ευρώπης χάνουν, σιωπηροί, ένα προς ένα τα κεκτημένα δικαιώματά τους και ποιά είναι τα χαρακτηριστικά της; Ποιά είναι η Ελλάδα και τι σημαίνει τελικά το «να γίνουμε επιτέλους Ευρώπη»; Ποιά ακριβώς είναι η πολιτική φυσιογνωμία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι τόσο ζηλευτή από την αόριστη, ασαφή και περιφρρούσα νεοελληνική μυθολογία; Η Ευρώπη της ανεργίας, της φτώχειας, της λιτότητας, της καταστολής, ακόμα και της «αποανάπτυξης» αν θέλουμε να μιλήσουμε την γλώσσα των οικονομιστών και του καπιταλισμού. Η νεοφιλελεύθερη Ευρώπη.

Η ηγεμονία του νεοφιλελευθερισμού στην Ευρώπη οφείλεται κυρίως στην σταδιακή υποχώρηση του παγκόσμιου εργατικού κινήματος μετά το Μάη του 1968 και στο κλίμα απάθειας, ιδιώτευσης και κομφορμισμού που καλλιεργήθηκε συστηματικά στις περισσότερες Δυτικές χώρες τις τελευταίες 4 δεκαετίες, στην αδυναμία του καπιταλιστικού μοντέλου του κρατικού παρεμβατισμού και της σοσιαλδημοκρατίας ν' αμβλύνουν τις κοινωνικές ανισότητες, στην συντηρητικοποίηση και αλλοτρίωση των δυτικών κοινωνιών μέσω της αναγω-

γής του παραγωγισμού και της ηθικής της εργασίας σε υπέρτατες αξίες και κυρίως στον πανικό που δείχνει το διεθνές κεφάλαιο μπροστά στη σταθερή πτώση του ποσοστού κέρδους του (λόγω της ανάγκης ν' αγοράζει ολοένα και πιο προηγμένη τεχνολογία, της υπερπροσφοράς προϊόντων και του ανταγωνισμού). Από οικονομική άποψη, χαρακτηρίζεται από την επιστροφή σ' έναν σκληρό μονεταρισμό και στην πλήρη χρηματιστικοποίηση της οικονομίας που είναι το αποτέλεσμα της ανατροπής της ενδοκαπιταλιστικής ισορροπίας προς όφελος του τραπεζικού κεφαλαίου έναντι των άλλων μορφών (βιομηχανικό, εφοπλιστικό, εμπορικό), το οποίο απέκτησε την πρωτοκαθεδρία λόγω της πτώσης του ποσοστού κέρδους στην παραγωγή και της συνεπακόλουθης μεταστροφής των επενδύσεων σε κάθε είδους χρηματιστικά «προϊόντα». Τέλος, σε πολιτικό επίπεδο, κύριο γνώριμά του είναι η «μείωση του ρόλου του Κράτους». Στην πραγματικότητα αυτό που γίνεται στόχος από τους νεοφιλελεύθερους είναι μόνο ο αναδιανεμητικός ρόλος του κράτους στον βαθμό που αυτός συνέβαινε, υπήρχε και εκφραζόταν μέσα από τους θεσμούς του λεγόμενου «κοινωνικού κράτους», θεσμοί που δεν ήταν τίποτα άλλο παρά η νομική αποκρυστάλλωση των εργατικών αγώνων και των κοινωνικών διεκδικήσεων, στο δίκαιο των αστικών πολιτευμάτων. Η «μείωση» του Κράτους βέβαια, δεν συμπεριλαμβάνει την καταστολή και την εισπρακτική πολιτική που, για χάρη της ελευθερίας των αγορών, εντατικοποιούνται αφήνοντας, ως προς το κομμάτι αυτό, τα παραμύθια περί ελευθερίας των αγορών και ιδιωτικής πρωτοβουλίας μόνο προς κατανάλωση των πιο ανόητων.

Μέσα σ' αυτό το οικονομικοπολιτικό περιβάλλον, ο ελληνικός καπιταλισμός είναι καταδικασμένος (όπως ήταν πάντα) να παραμείνει ο φτωχός συγγενής. Πάντα αντιπαραγωγικός, παρασιτικός και κρατικοδίαιτος, πάντα έκνομος ακόμα και με καπιταλιστικά κριτήρια νομιμότητας και με μόνιμη έλλειψη επενδυτικής νοοτροπίας, ακόμα και προ κρίσης, είναι σήμερα πιο καχεκτικός από ποτέ. Όσο περισσότερο συνειδητό είναι το γεγονός αυτό στην ελληνική αστική τάξη και το πολιτικό προσωπικό της χώρας, τόσο περισσότερο θ' ακούμε τις πραγματικά απίστευτες ανοησίες περί ανάπτυξης γενικά και αόριστα, μείωσης του ελλείμματος και του δημοσίου χρέους, της ανεργίας, τόσο περισσότερο θα εθίζομαστε στα διάφορα success story. Το μόνο που μπορεί να περιμένουμε είναι μεγαλύτερη φτώχεια, αύξηση ανεργίας, ολοσχερή εξαφάνιση κάθε κατάκτησης που σχετίζεται με την αγορά εργασίας, καταστολή, καταστολή, καταστολή. Πάνω σε αυτά τα δεδομένα, λοιπόν, βασίζεται ολόκληρο το σκεπτικό της «αναγκαιότητας για περισσότερη Ευρώπη», για «παραδειγματισμό από τα αυστηρά εξορθολογισμένα Δυτικά πρότυπα».

Ευρωπαϊκή Ένωση ή διεθνής απομόνωση: ένα ψευδές δίλημμα

Η προσκόλληση, βέβαια, στην ιδέα ότι η Ελλάδα είναι μια πλήρως καθυστερημένη χώρα (λαμβάνοντας ως μοναδική αφετηρία τα ενδοκαπιταλιστικά προβλήματα) σε σχέση με την αναπτυσσόμενη Ευρώπη και ότι η μόνη λύση είναι η μετατροπή της σε μια εκδυτικισμένη φιλελεύθερη ολιγαρχία - πράγμα που συνεπάγεται ότι «τα μνημόνια είναι ευλογία για τον τόπο» - επισκιά-

ζει την άλλη πτυχή της πραγματικότητας, ότι δηλαδή και οι Δυτικές κοινωνίες βρίσκονται σε εξίσου βαθιά αποσύνθεση. Ο ευρωπαϊκός πολιτισμός δεν είναι αυτός που ήταν μερικές δεκαετίες πριν, όταν τα κοινωνικά κινήματα και οι δημοκρατικές πρωτοβουλίες κατάφεραν να προκαλέσουν ρωγμές στο συντηρητικό πολιτικό κατεστημένο. Απεναντίας, έχουν αρχίσει να παρυσιάζουν τις ίδιες «ανατολικού τύπου» παθολογίες (στην πραγματικότητα βέβαια πρόκειται για παθολογίες που σχετίζονται με το σύγχρονο στάδιο «ανάπτυξης» - ή, καλύτερα, σήψης - του καπιταλισμού) όπως αυτές της ελληνικής κοινωνίας (εξάπλωση της διαφθοράς - η οποία μπορεί να μην είναι ολοφάνερη όπως στην ελληνική περίπτωση, ωστόσο κυριαρχεί κάτω από έναν μανδύα νομιμότητας - διάλυση κάθε δημόσιας παροχής και ολική απαξίωση του δημόσιου αγαθού, μίσος προς τους αναξιοπαθόντες ανέργους, αντι-διανοουμενισμός, κραυγαλέος εθνικισμός και συντηρητισμός). Συνεπώς, ούτε η δήθεν «ευρωπαϊκή λύση» - και κατ' επέκταση η θεοποίηση της Δύσης - βάσει μια παλιότερης εικόνας, μπορεί να υιοθετείται αστόχαστα και αβασάνιστα σαν μια βιώσιμη πρόταση, ούτε φυσικά και ο στείρος ευρωσκεπτικισμός (που φλερτάει με τον ακραίο εθνικισμό, το λαϊκισμό και τη συνωμοσιολογία) συνιστά μια άξια αντιπρόταση. Πάνω σε αυτό το διττό πρόβλημα εμείς καλούμαστε να δώσουμε απαντήσεις: θα επιλέξουμε τη σύγχρονη ευρωπαϊκή ταυτότητα ως αποκούμπι που μας παρέχει μια δήθεν σιγουριά ή θα πέσουμε στην παγίδα του επικίνδυνου απομονωτισμού που συστηματικά καλλιεργείται (όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε όλες τις χώρες της Ευρώπης);

Αντί επιλόγου: «Ανήκομεν εις τον εαυτό μας»

Την ώρα που η συνθηματολογία στην κεντρική πολιτική σκηνή, λοιπόν, κινείται μεταξύ του «Ευρώπη ή χάος» και «Χάος ή Ευρώπη», αντίρροπες δυνάμεις αναπτύσσονται στο εσωτερικό των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Στις συνθήκες της διεθνούς καπιταλιστικής κρίσης αναδύονται μεν κινήματα με περισσότερη ή λιγότερη ριζοσπαστικά χαρακτηριστικά, ενισχύονται όμως σημαντικά και οι νεοσυντηρητικές δυνάμεις, όπως και η ακροδεξιά, με αποκορύφωμα φυσικά την εκτόξευση του νεοναζισμού στην Ελλάδα, μέσω της Χρυσής Αυγής. Ο ευρωσκεπτικισμός παίρνει περισσότερο λαϊκίστικες διαστάσεις είτε στρέφοντας τα βέλη του στην «απληστία των golden boys», είτε ψάχνοντας αποδιοπομπαίους τράγους στους «τεμπέληδες της νότιας Ευρώπης» και τους μετανάστες, είτε «αποκαλύπτοντας» μυστικές συνωμοσίες κατά συγκεκριμένων εθνών-θρησκειών. Από την άλλη, οι πολίτες καλούνται να απαντήσουν διαρκώς σε προκατασκευασμένα κλειστά δίπολα και να επιλέξουν αν «ανήκομεν εις την δύσιν» ή αν «η Ελλάδα ανήκει στους Έλληνες» (ή «η Γαλλία ανήκει στους Γάλλους»).

Σε πείσμα όλων αυτών, εμείς επιμένουμε πως «ανήκομεν εις τον εαυτό μας» (ως άτομα, ο καθένας ξεχωριστά, και ως κοινωνία κατ' επέκταση) και έχουμε όλους τους λόγους του κόσμου ν' αγωνιστούμε για την αυτοδιεύθυνση, την αυτοδιαχείριση και τη συλλογική και ατομική αυτονομία.

■ Για Ε.Ε.

Με το προστάγματα της λιτότητας η Ευρωπαϊκή Ένωση ολοένα και πιο έντονα παρεμβαίνει στην καθημερινότητά μας, επιτιθέμενη στους πιο σημαντικούς παράγοντες της επιβίωσης μας. Ο έλεγχος της ενέργειας, της διατροφής, του νερού και οι πολιτικές μεταναστευσης εντός συνόρων της ΕΕ αναδεικνύουν ξεκάθαρα το ρόλο της από τη δημιουργία της ως σήμερα: ένα διακρατικό συνασπισμό αστικών τάξεων για να επενδύουν με τους καπιταλιστικούς ομίλους τους τόσο μέσα όσο και έξω από την επικράτεια του.

Τι σημαίνει «χρηματοδότηση»

Από την ένταξη της Ελλάδας στην Ε.Ε. κατέχουμε τη δεύτερη θέση στο συνολικό ποσό των ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων (3,4 δις ευρώ) που έχουν δοθεί. Μεγάλο μέρος των χρηματοδοτήσεων αυτών χρησιμοποιήθηκαν για πανάκριβα έργα υποδομών, καταστροφικών για το φυσικό περιβάλλον, όπως η Εγνατία Οδός και η σχεδιαζόμενη εκτροπή του ποταμού Αχελώου.

Ένας από τους τρόπους χρηματοδότησης από την Ε.Ε. ήταν οι επιδοτήσεις στους αγρότες μέσω της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ). Όμως, παρά τις πολλές επιδοτήσεις, το βιοτικό επίπεδο των μικρών αγροτών επιδεινώνεται συνεχώς, ο έλεγχος του σπόρου είναι εντονότατος και η παραγωγή της Ελλάδας σε τρόφιμα δεν μπορεί πλέον να καλύψει τις ανάγκες της χώρας. Αυτό οφείλεται κυρίως στις προσταγές της Ε.Ε. για μείωση της παραγωγής ορισμένων προϊόντων, όπως το σκληρό σιτάρι, το λάδι, οι σταφίδες κτλ, αλλά και στο γεγονός ότι τα εισαγόμενα προϊόντα πωλούνται σε τιμές χαμηλότερες από το κόστος παραγωγής των εγχώριων προϊόντων. Η ΚΑΠ έθετε συνεχή όρια για τη φυτική και ζωική παραγωγή, για την μείωση εκτάσεων και αγροκαλλιεργειών, όχι μόνο για πλεονασματικά, αλλά ακόμη και για ελλειμματικά προϊόντα όπως ο καπνός και το βαμ-

βάκι. Έτσι οι επιδοτήσεις, με την «βοήθεια» του άνισου σε βάρος των αγροτών μας ανταγωνισμού από τις ανταγωνιστικότερες μονάδες του Βορρά, «έπεισαν» τους αγρότες μας να ξεριζώσουν δεκάδες χιλιάδες σταφιδάμπελα στη Κρήτη και τη Πελοπόννησο, να συρρικνώσουν τη παραγωγή και ποσότητα εξαγωγών καπνού, να

αποκέντρωση του ελέγχου σπόρων ώστε αυτή η δύναμη να μην συγκεντρώνεται στα χέρια των ολίγων αλλά στα χέρια του μικρομεσαίου αγρότη και του κάθε καλλιεργητή ώστε να παράγει να διαδίδει και να βελτιώνει τους δικούς του σπόρους δημιουργώντας νέες ποικιλίες και επιτρέποντας την προσαρμογή στα νέα κλιματικά

χωρούν σε «εισαγωγές» εργαζομένων από χώρες που βρίσκονται σε κρίση είτε από τη Νότια Ευρώπη είτε από τα Βαλκάνια.

Η πρόταση βρήκε σύμφωνη και τη Γερμανία. Άλλωστε το κόμμα της Μέρκελ προτίθεται να περάσει νόμο προκειμένου να απελευθερώσει Ευρωπαίους έφτασαν στη Γερμανία για να βρουν δουλειά και δεν τα κατάφεραν στους τρεις πρώτους μήνες. Οι οικονομικά πιο ισχυρές χώρες της Ευρώπης ζητούν να υπάρξουν σκληρότεροι νόμοι για την αντιμετώπιση και την ανάσχεση του ρεύματος της οικονομικής μεταναστευσης στην Ευρώπη από χώρες του Νότου, όπως η Ελλάδα. Να μπει δηλαδή πλαφόν στον αριθμό των εργαζομένων που θα μετακινούνται προς τις χώρες αυτές, από την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πορτογαλία, την Ισπανία, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία που αντιμετωπίζουν εντονότατο πρόβλημα ανεργίας.

Ο Πόλεμος των ΑΠΕ

Αρχές του έτους είχε ξεσπάσει πολιτική διαμάχη ανάμεσα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Κομισιόν σχετικά με τους προτεινόμενους στόχους που αναμένεται η Ε.Ε. να υιοθετήσει για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή. Στην υιοθέτηση του στόχου για την μείωση των εκπομπών η Κομισιόν φαίνεται ότι θεωρεί υπερβολικό τον στόχο για το μερίδιο των ΑΠΕ (Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας). Στο πολιτικό παρασκήνιο ενδιαφέρον παρουσίασε η αντιπαράθεση των θέσεων των κρατών μελών στο ζήτημα. Η Γερμανία αποτελεί την ισχυρότερη υποστηρίκτρια ενός αυξημένου δεσμευτικού στόχου για τις ΑΠΕ, ενώ κλείνει μία-μία τις πυρηνικές εγκαταστάσεις της. Στον αντίποδα η Βρετανία, η οποία αυξάνει την χρήση πυρηνικής ενέργειας, είναι η ισχυρότερη υποστηρίκτρια της για να μην θεωρείται δεσμευτικός ο στόχος. Στο πλευρό της Γερμανίας έχουν στοιχηθεί έως τώρα Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία ενώ κράτη μέλη από την ανατολική Ευρώπη εμφανίζονται να στοιχίζονται γύρω από την βρετανική άποψη. Το Ευρωκοινοβούλιο ενέκρινε την έκθεση Reul σχετικά με την «Ανανεώσιμη Ενέργεια στην Ευρωπαϊκή εσωτερική ενεργειακή

αγορά», αν και δεν περιελάμβανε συγκεκριμένο ποσοτικό στόχο για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέχρι το 2030, όπως είχαν προτείνει με κοινή τροπολογία 76 ευρωβουλευτές από διάφορες πολιτικές ομάδες.

Δικαίωμα στο νερό

Το νερό είναι δημόσιο αγαθό και όχι εμπόρευμα! Είναι δημόσιο και συλλογικό αγαθό. Ωστόσο, η απειλή της ιδιωτικοποίησης των υπηρεσιών ύδρευσης είναι υπαρκτή. Η Κομισιόν προωθεί ένα colpro grosso της ιδιωτικοποίησης του νερού. Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει την ιδιωτικοποίηση των εταιριών ύδρευσης στις πληττόμενες από την οικονομική ύφεση χώρες του ευρωπαϊκού νότου, παράλληλα όμως σχεδιάζει την ιδιωτικοποίηση του δημοσίου αυτού αγαθού, σε ολόκληρη τη γηραιά ήπειρο. Ήδη η Κομισιόν έχει προχωρήσει σε σχετικές μεθοδεύσεις, προκειμένου να καταστήσει το νερό προϊόν επιχειρηματικής εκμετάλλευσης, επιφέροντας μεγάλες συνέπειες, κυρίως οικονομικές, στην τσέπη του Ευρωπαίου πολίτη. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, στην Ευρώπη 19 εκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε πόσιμο νερό που προστατεύεται κατάλληλα, 100 εκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν σωληνώσεις ύδρευσης στο σπίτι τους, ενώ περισσότεροι από 66 εκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε υποδομές αποχέτευσης. Επιπλέον, οι ασθένειες που σχετίζονται με κακές συνθήκες ύδρευσης και αποχέτευσης έχουν ως αποτέλεσμα το 5% της παιδικής θνησιμότητας στις ηλικίες 0-14. Σε παγκόσμιο επίπεδο η κατάσταση είναι σαφώς χειρότερη. Βάσει στοιχείων του 2011, 768 εκατομμύρια άνθρωποι παραμένουν χωρίς πρόσβαση σε πόσιμο νερό, ενώ 2,5 δισεκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε αποχέτευση. Τέλος, παρά τις διαβεβαιώσεις της Κομισιόν ότι η ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών ύδρευσης δεν αποτελεί δική της απαίτηση, η ελληνική κυβέρνηση επιμένει ότι οι ιδιωτικοποιήσεις της επιβάλλονται και με αφορμή την κρίση προχωράει στην πώληση των εταιριών ύδρευσης κι αποχέτευσης.

μειώσουν τη παραγωγή σκληρού σταριού για χάρη της... Γαλλίας, να παράγουν οπωροκηπευτικά για τις «χωματερές». Σήμερα το τι και πόσο παράγουμε έχει πολύ μεγαλύτερη σχέση με τις ανάγκες των εταιριών μας παρά με τις δικές μας ανάγκες σε αγροτικά προϊόντα.

Ποιες οι προσταγές της ΕΕ για τη διατροφή μας

Και πάμε τώρα στο τι σημαίνει έλεγχος του σπόρου. Ουσιαστικά έλεγχος του σπόρου σημαίνει έλεγχος της τροφής. Η σημερινή ευρωπαϊκή νομοθεσία ευνοεί τα ολιγοπώλια, και ήδη το 73% της παγκόσμιας αγοράς σπόρων ελέγχεται από 10 μόνον εταιρίες. Η ευρωπαϊκή νομοθεσία περιορίζει την αγροτική βιοποικιλότητα που μας εξασφαλίζουν οι παραδοσιακοί σπόροι. Για να υπερασπιστούμε τη βιοποικιλότητα, θα έπρεπε να διεκδικήσουμε την

δεδομένα. Αυτή είναι και η μόνη εγγύηση για τη διατροφική μας ασφάλεια και τη βιωσιμότητα των αγροτικών καλλιεργειών.

Ευρώπη «Ενωμένη»

Η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και των εργαζομένων εντός των συνόρων της υποτίθεται ότι αποτελεί θεμελιώδη πολιτική της Ε.Ε. Όμως η Ευρώπη του πλούσιου Βορρά και του φτωχού Νότου φαίνεται να παίρνει σάρκα και οστά μέσα από την πολιτική που ετοιμάζονται να εφαρμόσουν για τη μεταναστευση εντός των συνόρων της Ε.Ε. Στις αρχές Σεπτεμβρίου, σε κλειστή σύσκεψη της Ε.Ε. στις Βρυξέλλες, Ολλανδοί, Βρετανοί και Σουηδοί ευρωβουλευτές κατέθεσαν πρόταση που στοχεύει στον έλεγχο και περιορισμό του αριθμού των οικονομικών μεταναστών από χώρες της Ε.Ε., αλλά και στην επιβολή ποινών σε όσες επιχειρήσεις προ-

■ Με αφορμή τα 100 χρόνια από τη δολοφονία του Λούν Τίκα στο Κολοράντο

Στο άκουσμα της λέξης 'Αμερική' στην σκέψη συνήθως έρχονται εικόνες από τους ουρανοξύστες, από το Hollywood και τους καταναλωτικούς 'παράδεισους' της Γης της Επαγγελίας. Η ιδεολογική ηγεμονία της ιμπεριαλιστικής αστικής τάξης έχει φροντίσει να αποσιωπήσει τους εκατοντάδες σκληρούς αγώνες του πολυεθνικού προλεταριάτου ('ντόπιων' και μεταναστών εργαζομένων), αυτών δηλαδή που παρήγαγαν και συνεχίζουν να παράγουν όλων αυτών τον συσσωρευμένο πλούτο. Είδη από τα μέσα του 19ου αιώνα είχε ξεκινήσει η δράση των Καθολικών Ιρλανδών εργατών (σε άνθρακα και μεταλλουργία) Molly Maguires στην Πενσυλβάνια, για να ακολουθήσει η ταραχώδης απεργία στους σιδηροδρόμους το 1877 στις Νότιες Πολιτείες. Κάπως γνωστότερα είναι τα γεγονότα του Μάη του 1886 στο Σικάγο (γνωστά και ως εργατική πρωτομαγιά), όπου αναρχικοί εργάτες (κυρίως μετανάστες από την Βοημία και την Γερμανία) συγκρούστηκαν με την εργοδοτική και κρατική τρομοκρατία. Το 1901 ο Πολωνός μετανάστης-εργάτης, πρώην ρεπουμπλικάνος και ρωμαιοκαθολικός, Leon Czolgosz, εκτελεί τον πρόεδρο των ΗΠΑ McKinley στο όνομα "των καλών ανθρώπων - των καλών εργαζομένων ανθρώπων".

Στην αυγή τους 20ου αιώνα θα εμφανιστούν οι Βιομηχανικοί Εργάτες του Κόσμου (IWW), ως συμμαχία αναρχικών, σοσιαλιστών και συνδικαλιστών για να συνενώσουν το πολυεθνικό προλεταριάτο σε έναν κοινό και ξεκάθαρα ταξικό αγώνα, προσβλέποντας μακροπρόθεσμα στην ανατροπή της εργοδοτικής τάξης και στον εργατικό έλεγχο της παραγωγής. Έως το 1921 η Αμερική συγκλονίστηκε από δεκάδες δυναμικές απεργίες, κινήσεις ενάντια στην έξοδο των

ΗΠΑ στο 1ο ΠΠ, αλλά και επιθέσεις σε σύμβολα της κυριαρχίας. Ενώ, λοιπόν, στην Ευρώπη η πειθάρχηση των εργατών και η καταστολή των κινημάτων έγινε κυρίως μέσω του φασισμού (τάγματα εφόδου, εθνικιστική προπαγάνδα και πραξικοπήματα με τις ευλογίες της αστικής τάξης), στην 'φιλελεύθερη' Αμερική τον ρόλο αυτόν έπαιξε απευθείας το κράτος, μέσα από την εκστρατεία για την αντιμετώπιση της 'Κόκκινης Απειλής', η οποία είχε ως αιχμή του δόρατος την στοχοποίηση των αγωνιζόμενων μεταναστών. Η εκστρατεία περιελάμβανε συλλήψεις, βίαιη καταστολή, δολοφονίες και εκτελέσεις (π.χ. Σάκο, Βαντσέτι, J.Hill), απαγόρευση μετανάστευσης αναρχικών και μαζικές απελάσεις.

Μέσα σε αυτό το ιστορικό πλαίσιο μπορούν να γίνουν κατανοητά και τα γεγονότα γύρω από την δράση και δολοφονία του Λούν Τίκα. Ο Τίκας (Ηλίας Σπαντουδάκης) το 1906 σε ηλικία 20 χρονών μετανάστευσε από το Ρέθυμνο στις ΗΠΑ αναζητώντας

καλύτερες συνθήκες διαβίωσης, όπως και δεκάδες χιλιάδες άλλοι Έλληνες. Αφού απέκτησε την αμερικανική υπηκοότητα, αρχικά προσπάθησε να μπει στο αστυνομικό σώμα, αλλά απερρίφθη εξαιτίας της εμπλοκής του με τους IWW. Το 1912 πήγε να εργαστεί στο Κολοράντο, όπου την διαχείριση των Ελλήνων εργατών είχε ο μαφιόζος - διακινητής εργατών Λεωνίδα Σκληρή, καθιστώντας τους σκλάβους μέσα από υποθηκείσεις, συμβόλαια εργασίας, αποδοχή των χαμηλότερων μισθών και επιτήρηση των οικισμών τους από μπράβους. Ο Τίκας άμεσα μπαίνει επικεφαλής 63 μεταναστών από την Ελλάδα που κατεβαίνουν σε απεργία, ενώ την περίοδο 1912-13 περιοδεύει σε 14 οικισμούς γύρω από τα ανθρακωρυχεία και

συγκεντρώνει στατιστικά στοιχεία τόσο για τα εργατικά ατυχήματα, τις συνθήκες εργασίας και την εκμετάλλευση των εργατών όσο και για την πολιτική των εταιρειών και τη συμπεριφορά των εποπτών. Οι μεσαιωνικές συνθήκες εργασίας, τα πολύνεκρα ατυχήματα (μόνο από το 1910 μέχρι το 1913 είχαν χάσει επίσημα τη ζωή τους 618 ανθρακωρύχοι), οι πενιχροί μισθοί - δυσανάλογοι προς την βαριά εργασία, η διαβίωση σε άθλια στρατόπεδα εργασίας, η επιτήρηση από μπράβους και ο ρατσισμός δεν άφηναν άλλη επιλογή αξιοπρέπειας πέρα από μία μεγάλη απεργία.

Ο Louis the Greek, που είχε κερδίσει την εμπιστοσύνη των εργατών, μπήκε επικεφαλής της απεργίας που ξέσπασε στις 13 Σεπτεμβρίου 1913 στο Ludlow από 11.000 ανθρακωρύχους, καταφέροντας να ενώσει εργάτες από 26 εθνικότητες που δεν γνώριζαν ούτε την αγγλική γλώσσα. Η εργοδοσία του Ροκφέλερ προσπάθησε να καταστείλει την απεργία αρχικά με εκδίωξη των απεργών,

πρόσληψη απεργοσπαστών και επιθέσεις με πιστολέρο και θωρακισμένο όχημα με ενσωματωμένο πυροβόλο. Απέναντι στην σθεναρή αντίσταση των απεργών και τις εκκλήσεις της εργοδοσίας, ο κυβερνήτης του Κολοράντο κατέβασε την εθνοφυλακή για να διευκολύνει την τελευταία. Στην παγίδα που έστησαν οι μπράβοι και η εθνοφυλακή ξεσπά ένοπλη σύρραξη με αποτέλεσμα τον θάνατο τριών μπράβων και ενός εθνοφύλακα, αλλά και την δολοφονία τεσσάρων γυναικών, ένδεκα παιδιών και εργατών (ανάμεσα τους και ο Τίκας). Ως απάντηση περίπου χίλιοι εξαγριωμένοι εργάτες πήραν τα όπλα και επιτέθηκαν στους μπράβους και στους εθνοφύλακες. Οι μάχες κράτησαν για δέκα μέρες και σταμάτησαν με την επέμβαση του

ομοσπονδιακού στρατού, με 75 νεκρούς εκατέρωθεν. Παρότι η εργοδοσία δεν αποδέχθηκε άμεσα τα αιτήματα των απεργών, αργότερα και υπό τον φόβο νέων ταραχών, βελτιώθηκαν αισθητά σε πανεθνικό επίπεδο οι συνθήκες εργασίας των ανθρακωρύχων και αναγνωρίστηκε το δικαίωμα στον συνδικαλισμό. Τραγουδία γράφτηκαν για την Σφαγή του Ludlow και μνημεία για τον Τίκα και τους απεργούς ανεγέρθηκαν στο Κολοράντο και στο Ρέθυμνο.

Τα γεγονότα στο Ludlow, αλλά και οι σθεναροί αγώνες του πολυεθνικού προλεταριάτου στις ΗΠΑ αφήνουν μία ανεκτίμητη παρακαταθήκη και βοηθούν στο να βγουν συμπεράσματα. Οι Καθολικοί Ιρλανδοί εργάτες Molly Maguires, ο Czolgosz και ο Τίκας δεν ήταν λιγότερο συντηρητικοί από τους Ασιάτες και Αφρικανικούς μετανάστες του σήμερα σε Ελλάδα και Ευρώπη. Παρατηρεί κανείς ότι οι εθνικές και θρησκευτικές ταυτότητες που κουβαλούσαν οι μετανάστες εργάτες, βαθμιαία, είτε μπήκαν σε δεύτερη μοίρα είτε ξεπεράστηκαν. Ιδιαίτερα σε συνθήκες ταξικής πάλης και υπό την συμβολή και επίδραση ενός ριζοσπαστικού, κοσμικού και ταξικού κινήματος, που έθετε ζήτημα της αξιοπρεπούς εργασίας και διαβίωσης για όλους. Άλλωστε η εκμετάλλευση του ανθρώπου, ο ταξικός διαχωρισμός, αλλά και η ταξική πάλη έχουν μία αρχαιότατη παρουσία (από την πρώτη εποχή του χαλκού) και είναι κοινές στην πλειοψηφία των ανθρώπινων κοινωνιών. Έχουν λοιπόν ένα βαθύτατο ανθρωπολογικό περιεχόμενο. Είναι στο χέρι μας, λοιπόν, να αναδεικνύουμε στιγμιότυπα από την δικιά μας ιστορία, αυτή των εργαζομένων και των ριζοσπαστικών κινήσεων, ιδιαίτερα όταν έχει τόσο έντονα διεθνή και ταξικά χαρακτηριστικά. Ακριβώς, για να πάμε πέρα από τις ψευδείς ταυτότητες και προγραμματικές συμπεριφορές που η κυρίαρχη τάξη προσπαθεί να μας επιβάλει, και για να αναδεικνύουμε την επαναστατική προοπτική, για την παραγωγή νέων δυνατοτήτων, νέων νοημάτων, γεγονότων και συμπεριφορών.

■ Δίονυσος ο Ελευθέριος
ο Ιππεύς των Πανθήρων

■ Κρατική Θανατοπολιτική: Ζώντας μέσα από το Θάνατο του Άλλου

Ο Θάνατος δεν είναι μόνο το τέλος της ζωής του ανθρώπου, και δεν είναι μόνο ιδιωτική υπόθεση, εφόσον ο άνθρωπος είναι μέλος μιας οργανωμένης και πολιτικοποιημένης κοινωνίας. Όπως η ζωή, έτσι και ο θάνατος του ανθρώπου έχει χρησιμοποιηθεί ανά τους αιώνες από τους κυβερνώντες θετικά ή αρνητικά. Και στις δύο περιπτώσεις ο βασικός στόχος ήταν ένας: η διατήρηση της εξουσίας. Ιδιαίτερα από το διαφωτισμό και έπειτα, υποσχόμενοι τη διαφύλαξη της ζωής και άρα την αποφυγή του θανάτου, οι κυβερνώντες χτίζουν αφηγήσεις - πολιτικούς μύθους - προστασίας του πολίτη. Με την αρνητική του έννοια ο θάνατος έχει χρησιμοποιηθεί ως απειλή, αλλά και πρακτική ενάντια στον παραβάτη, προϋποθέτοντας αυτόματα το δικαίωμα του κράτους στην αφαίρεση ζωής.

Για παράδειγμα, στην Ελλάδα η θανατική ποινή καταργήθηκε το 1993, όμως σήμερα η κατάσταση στα νοσοκομεία των φυλακών είναι τόσο οικτρή, που άρρωστοι άνθρωποι αφήνονται σχεδόν

στην τύχη τους και αποβιώνουν λόγω έλλειψης θεραπείας ή λόγω συνθηκών που ευνοούν την εξάπλωση μολυσματικών ασθενειών. Όπως είναι γνωστό, οι φυλακές αντιπροσωπεύουν το κράτος στο οποίο βρίσκονται. Ποιος από εμάς δεν έχει συγγενή ή φίλο που δεν λαμβάνει την κατάλληλη θεραπεία λόγω προσωπικής αλλά και υποτιθέμενης εθνικής οικονομικής δυσχέρειας; Και λέω «υποτιθέμενης» εθνικής, διότι το κράτος έχει χρήματα να πληρώσει τράπεζες, συμβούλους και ιδιωτικές εταιρίες, αλλά σε σταθερή βάση στερεί το δικαίωμα στη ζωή των πολιτών που είναι ταυτόχρονα σωματικά και οικονομικά ασθενείς.

Στην Ελλάδα του μνημονίου οι παλαιοί πολιτικοί μύθοι έχουν πεθάνει. Η προστασία του πολίτη έχει υποβιβαστεί σε προστασία του εύπορου πολίτη, ενώ η απειλή ενάντια στον παραβάτη έχει καναντήσει απειλή ενάντια στον φτωχό παραβάτη. Έτσι, λοιπόν, επιστρέφουμε στο δικαίο του ισχυρότερου, έναν βασικό νόμο του καπιταλισμού. Από την άλλη,

θα μου πείτε, το είχαμε αφήσει ποτέ; Ας πούμε ότι έγινε μια προσπάθεια, κυρίως στη θεωρία και λιγότερο στην πράξη. Τώρα, όμως, με την δικαιολογία του καθεστώτος εξαίρεσης λόγω κρίσης - την ίδια δικαιολογία που χρησιμοποιήσε η ναζιστική Γερμανία για να αναστείλει το Σύνταγμα της - πέσανε οι μάσκες της αστικής ειρήνης. Το άρθρο 48 του συντάγματος της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης είχε προβλέψει μια νομιμοποιημένη αυταρχική εκτροπή σε περίπτωση υποτιθέμενης έκτακτης ανάγκης. Όλοι γνωρίζουμε τα αποτελέσματά της... Άλλωστε και η δικιά μας Χούντα με το ίδιο καθεστώς και άρθρο (κατάσταση πολιορκίας) εγκαθιδρύθηκε...

Με τη δικαιολογία του καθεστώτος έκτακτης ανάγκης που άτυπα (κυρίως μέσω προπαγάνδας) έχει κηρυχτεί, ψηφίζουν και οι βουλευτές των Ελληνικών μνημονιακών κομμάτων νομοσχέδια που λειτουργούν εις βάρος των πολιτών, και την επόμενη μέρα δικαιολογούνται λέγοντας πως δεν είχαν επιλογή, πως τους επιβλήθηκαν. Λειτουργούν, έτσι, ως

υπάλληλοι των δανειστών, που σε ένα μελλοντικό δικαστήριο θα απολογηθούν λέγοντας πως είχαν κινηθεί εντός νόμου και δεν ήταν οι ίδιοι άμεσα υπεύθυνοι για τον θάνατο κανενός ανθρώπου. Άμεσα. Πατι έμμεσα και το παραμικρό σεντ μετράει στην κοινωνία του χρήματος. Δυστυχώς, όπως έλεγε και ο Βάλτερ Μπένγιαμιν, πραγματική κατάσταση εκτάκτου ανάγκης δεν είναι μια εξαίρεση που διαρκεί λίγο καιρό, αλλά καθημερινή πραγματικότητα για τους ασθενέστερους. Και το παραμικρό σεντ μπορεί να γίνει η ζωή ή ο θάνατός σου...

Όταν η πολιτική της χώρας γίνεται μια κεκαλυμμένη θανατοπολιτική, μια πολιτική εξόντωσης των ασθενέστερων πολιτών (οποιασδήποτε φυλής, οποιοσδήποτε ποινικού μητρώου), τότε κάτι σάπιο υπάρχει στο Κράτος της Ελλάδας. Και αυτό δεν είναι παρά το κωμωδώς σώμα της αστικής δημοκρατίας, το σώμα που υπήρχε πιο πολύ σαν ιδέα παρά σαν πράξη, που λειτουργούσε κατά καιρούς με ηλεκτροσόκ, και που τώρα έχει αφαιρεθεί κι αυτό στην τύχη του, σαν

σε νοσοκομείο φυλακής, άρρωστο και ξεχασμένο. Από την άλλη, βέβαια, όπως έχουν ξεπηδήσει θύλακες φασισμού, υπάρχουν και θύλακες ελευθερίας από το άρρωστο καθεστώς. Όποιος/α θέλει να τους αναζητήσει, μπορεί. Όπως και μπορεί να γίνει μέρος της διαδικασίας ελευθερίας. Κι έτσι, το παλιό «Ελευθερία ή Θάνατος» παίρνει μια διαφορετική μορφή, ίσως λιγότερο αιματηρή, αλλά όχι λιγότερο αναγκαία.

Γεννήθηκα 17 Νοέμβρη

Δημήτρης Κουφοντίνας
Εκδόσεις Λιβάνη

«Αυτονόητα, δεν μπορεί να ειπωθεί σήμερα όλη η αλήθεια - θα έρθει η ώρα να ειπωθεί ολόκληρη, να δοθεί όνομα στα πάντα. Όσα ειπωθούν σήμερα, όμως, πρέπει να είναι αλήθεια»

Το βιβλίο αυτό είναι ένα πολιτικό ντοκουμέντο. Εκ των πραγμάτων η όποια αναφορά σ' αυτό θα είναι πολιτική και δεν μπορεί να παίξει με τις λέξεις βιβλιοπαρουσίαση-βιβλιοκριτική.

Όπως λέει και ο τίτλος του βιβλίου ο Δημήτρης Κουφοντίνας γεννήθηκε πολιτικά τη μέρα που η χούντα αιματοκύλησε την εξέγερση του Πολυτεχνείου το 1973, την 17 ΝΟΕΜΒΡΗ. Παιδί της μεταπολίτευσης, με ενεργό συμμετοχή στο πολύμορφο ριζοσπαστικό κίνημά της, μάς δίνει μια από τα μέσα περιγραφή της εποχής, των γεγονότων και των καταστάσεων, των ελπίδων και των ματαιώσεων, της στάσης της Αριστεράς. Φυσικά, απ' την κριτική του δεν μένει απ' έξω το ένοπλο κομμάτι του κινήματος αυτού, ούτε η ίδια η 17 Νοέμβρη. Επίσης, η αυτοκριτική του συγγραφέα κατέχει δεσπόζουσα θέση, καθώς επανέρχεται συχνά στις απόψεις και θέσεις που στήριζε την εποχή εκείνη κι αυτό σε σύγκριση με την μετέπειτα και τωρινή στάση του απέναντι στις τότε επιλογές του. Απ' αυτό το ντοκουμέντο, λοιπόν, θα θέλαμε να εστιάσουμε σε μερικά σημεία που θεωρούμε πιο καίρια.

Η Μεταπολίτευση: Η περίοδος 74-80 που πασχίζουν να μας κάνουν να την ξεχάσουμε. Ως δρών πολιτικό υποκείμενο και διαμορφωνόμενος ιδεολογικά μέσα σ' εκείνη την εποχή, ο Κουφοντίνας μάς δίνει μια μοναδικά ζωντανή περιγραφή του ακηδεμόνευτου κοινωνικού και εργατικού κινήματος: Οι άγριες αυτοοργανωμένες

απεργίες με την πλατιά αλληλεγγύη που ξεσήκωναν, οι βίαιες συγκρούσεις με την αστυνομία του "εθνάρχη" Καραμανλή, η πολυμορφία και ο ριζοσπαστισμός στις δράσεις και στις απόψεις. Αλλά και οι δομικές αδυναμίες και αντιφάσεις αυτού του κινήματος που επέτρεψαν στο κράτος και αφεντικά να του επιθεθούν με τον νόμο 330 του 1976 και να το οδηγήσουν σταδιακά σε υποχώρηση και ενσωμάτωση. Πάνω από δέκα χιλιάδες εργάτες, πρωτοπόροι του κινήματος, απολύθηκαν βάσει αυτού του νόμου. Πριν συμβεί αυτό, το εργατικό κίνημα αντέδρασε και ο έφηβος Κουφοντίνας είχε μια ακόμα μοναδική εμπειρία, αφορμή για περαιτέρω σκέψη. Την 25 Μάη '76 η αστυνομία χτύπησε την συγκέντρωση διαμαρτυρίας με τέτοια βιαιότητα ώστε υπήρξε και μια νεκρή εργάτρια. Όμως ο κόσμος αντιδρά. Στήνουν οδοφράγματα, αμύνονται και στη συνέχεια αντεπιτίθενται, οι γείτονες δείχνουν την αλληλεγγύη τους. «...ήταν από τις στιγμές που σε λίγη ώρα μαθαίνεις πολλά...έβλεπα πόσο αδίστακτη ήταν η βία της εξουσίας για να προασπίσει τα συμφέροντα των ισχυρών...εμείς γιατί να διστάσουμε να χρησιμοποιήσουμε κάθε μέσο για να προασπίσουμε τα συμφέροντα των κοινωνικά αδύναμων;»

Η Αριστερά: Μέσα σ' αυτή την κατάσταση τί κάνει η λεγόμενη επίσημη Αριστερά; Για τον συγγραφέα, όχι μόνον ήταν απύσχα αλλά παρέμενε υποταγμένη, φοβική και σαμποτάριζε το κίνημα της βάσης για να το εντάξει στους κομματικούς της σκοπούς. Και εξ αρχής χαρακτήριζε προβοκάτορες όσους απαντούσαν με την νόμιμη λαϊκή αντίβια στις επιθέσεις του κράτους και των αφεντικών. Επιχειρώντας να εξηγήσει το φαινόμενο αυτό κάνει μια ιστορική αναδρομή στο ντόπιο και παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα. Οριακό θεωρεί το γεγονός της «ειρηνικής συνύπαρξης» που αποφάσισε η γραφειοκρατία της Ε.Σ.Σ.Δ. το 1956. Απόφαση που ακολούθησαν πιστά τα υπόλοιπα Κ.Κ. Το κενό αυτού του "ταξικού συμβιβασμού" προσπάθησαν να καλύψουν τα "αιρετικά" κινήματα, όπως οι Τουπαμαρός, οι κουβανοί, τα αντάρτικα πόλης στη Δύση με τις νέες τους προσεγγίσεις για την ταξική πάλη. Όμως, κατά τη γνώμη μας, αυτά δεν απαντούν στην ουσία της υπόθεσης: Πού ακριβώς οφειλόταν αυτός ο συμβιβασμός; Πώς δημιουργήθηκαν αυτές οι γραφειοκρατίες; Ποιες θεωρητικές θέσεις το επέτρεψαν και ποιες κοινωνικές αλλαγές; Ποια συμφέροντα υπήρχαν πίσω απ' αυτή τους τη στάση; Όπως αναφέρει και ίδιος, η ηγεσία του Κ.Κ.Ε. απόπλισε το κίνημα του Ε.Α.Μ. τη στιγμή που ήταν έτοιμο να καταλάβει την εξουσία. Αυτό όμως έγινε το 1944, τότε που το Κ.Κ.Ε. ήταν, κατά τον ίδιο, επαναστατικό. Προφανώς, οι παραπάνω αποφάσεις, θέσεις και πράξεις δεν μπορούν απλώς να αποδοθούν σε θεωρητική ανεπάρκεια και

πολύ περισσότερο σε προδοσία. Και δε μπορεί να μην αναρωτηθεί κάποιος, πόσο διαφορετικές απαντήσεις έδωσαν τελικά όλα αυτά τα αντιιμπεριαλιστικά κινήματα που θέλησαν να ακολουθήσουν τον άλλο δρόμο, με πρώτη και καλύτερη την Κούβα.

Το Ένοπλο: Στο βιβλίο παρουσιάζεται όλο το πανόραμα της κιοφορίας, της γέννησης, της εξέλιξης και ανάπτυξης του ελληνικού αντάρτικου πόλης. Ο σεβασμός του ένοπλου κομματιού σ' όλες τις μορφές πάλης, η συμμετοχή του στους νόμιμους αγώνες και η προσπάθεια σύνδεσης μ' αυτούς για το χτίσιμο μιας ενιαίας πολιτικο-στρατιωτικής οργάνωσης. Η πτώση του κινήματος της μεταπολίτευσης έφερε και την αποστρατεία των ένοπλων οργανώσεων, τις διαφωνίες για το μέλλον, την προσπάθεια για ενότητα που απέτυχε.

Η συνέχεια στη 17 Ν: Μιλά για το πρωταρχικό διπλό λάθος: Την μονόπλευρη ένοπλη δράση και την μονόπλευρη εσωτερική ανάπτυξη με την αποχώρηση των διαφορετικών τάσεων. Αυτό συμβαίνει παρά την αντίθετη θεωρητική θέση της οργάνωσης για τη σχέση της με το κίνημα και για «πλατιά συζήτηση» και «σωστή δημοκρατική λειτουργία» στο εσωτερικό της. Έτσι, ενώ το κίνημα υποχωρεί και ενσωματώνεται, η 17Ν. αρχίζει την πυκνή ένοπλη δράση της. Για την παραπάνω επιλογή ο αντάρτης Κουφοντίνας κάνει μια εκτεταμένη (αυτό)κριτική χρήσιμη για το σήμερα και το αύριο. Το επαναστατικό ήθος του μάς λέει ότι κάθε μορφή πάλης έχει τη δική της αξία και καμιά δεν είναι ανώτερη απ' την άλλη, ότι παρά τις διαφορετικές απόψεις και επιλογές όλοι ήταν σύντροφοι που πάλευαν για τον ίδιο σκοπό. Στέκεται ιδιαίτερα στην αλληλοτροφοδότηση που πρέπει να έχουν τα ένοπλα κινήματα με τον περίγυρό τους και στην πολιτική θεωρητική μόρφωση των μελών τους που αμέλησε η οργάνωση. Η οδυνηρός θάνατος του Αλξαργιάν και η κατάρρευση του 2002 αποκάλυψε σε όλο τους το εύρος αυτές τις ελλείψεις.

Ο Λαός: Ο Κουφοντίνας αναφέρεται συνεχώς στο λαό ως όλον, χωρίς διαχωρισμούς. Ξανά και ξανά αναφέρεται στις «λαϊκές αξίες», στον «λαϊκό πολιτισμό» στην «λαϊκή ψυχή», στο «λαϊκό ένστικτο» στη «λαϊκή μνήμη αντίστασης». Δεν υπάρχει ίχνος κριτικής σ' αυτόν τον λαό, καμιά απόδοση ευθύνης σε αναντιστοιχία με την πραγματικότητα - που ο ίδιος περιγράφει - της πλήρους επικράτησης του μικροαστισμού, του λάιφ στάιλ, της ιδιοτέλειας και του καταναλωτισμού. Η δικαιολόγηση αυτής της στάσης με αναφορά στην επίθεση του συστήματος παγκόσμια, στην επικράτηση του νεοφιλελευθερισμού και στην μεγέθυνση της μεσαιας τάξης, αποκρύβει το ότι δεν υπήρξε καμιά

αντίσταση απ' αυτόν το λαό και ότι η λαϊκή πανοπλία δεν βοήθησε τελικά. Απόρροια της πίστης αυτής είναι και να ρομαντικοποιείται η σχέση 17Ν.-λαού. Όχι πως οι ενέργειες της 17Ν. δεν τύχχαναν μεγάλης αποδοχής. Όμως τί σήμαινε αυτή σε πολιτικό επίπεδο; Ήταν «έκφραση επαναστατικής συνείδησης» & «επανασύνδεση με τις επαναστατικές παραδόσεις» ή μια «πολιτική ανάθεση» και θεαματική απόλαυση απ' τον καναπέ; Μια τέτοια αντιμετώπιση του λαού τον θέλει πάντα προδομένο, να θέλει αλλά να μην τον αφήνουν.

Έθνος - Ιμπεριαλισμός: Στο ζήτημα αυτό έχει ενδιαφέρον πώς αντιμετωπίζεται η περίπτωση της Κύπρου. Πρόκειται για προδοσία που οδήγησε σε εισβολή, σφαγές και προσφυγιά. Δεν αναφέρονται τα γεγονότα που προηγήθηκαν, ούτε το δράμα των απλών ανθρώπων της άλλης πλευράς. Δεν λαμβάνεται υπ' όψιν ότι στο κίνημα της ένωσης ηγήθηκαν απ' την αρχή μέχρι το τέλος ένας κομμουνιστοφάγος φασίστας κι ένας αντικομμουνιστής ιεράρχης. Δεν γίνεται λόγος για τις δολοφονίες αριστερών απ' τους φασίστες και των δυο πλευρών, που διέλυσαν το κοινό ταξικό κίνημα στο νησί. Κατά τη γνώμη μας, οι έλληνες φασίστες δεν πρόδωσαν στην Κύπρο, απλά προσπάθησαν να ασκήσουν την επεκτατική πολιτική του ελληνικού κράτους και απέτυχαν. Αν υπήρξε μια «προδοτική» στάση αυτή είναι της Αριστεράς, που απαιτούσε την ένωση σε μια εποχή που στην Ελλάδα οι αγωνιστές διώκονταν ανηλεώς, ουσιαστικά απαιτώντας δηλ., στο όνομα του έθνους, να παραδοθεί το μεγαλύτερο αριστερό κίνημα της Αν. Μεσογείου στο μένος των φασιστών. Όταν η πολιτική ασκείται με βάση την ύπαρξη των δύο κοινοτήτων τότε ο ταξικός αγώνας πάει περίπατο.

Δεν μπορούμε να μην σημειώσουμε ότι στο βιβλίο παραλείπεται κάθε νύξη για το ζήτημα των μεταναστών και τη στάση της ελληνικής κοινωνίας απέναντί τους, καθώς και στο ζήτημα της αποδοχής από ικανό μέρος της μιας νεοναζιστικής οργάνωσης μαφιόζων, της χρυσής Αυγής.

Εν κατακλείδι: «Αν κάνω την αυτοκριτική που μου (μας) αναλογεί, δεν είναι για να απαρνηθώ την ιστορία μου...Δεν αρνούμαι τίποτα, δεν την τμαχίζω, να διαλέξω τις όμορφες πλευρές της και να φορτώσω τις κακές αλλού. Την επωμίζομαι και εγώ, με όλο το βάρος της, ολόκληρη. Γιατί ήταν η δική μας απάντηση στο παλιό ερώτημα, στο παντοτινό ζητούμενο: Να αλλάξουμε τον κόσμο».

✍ Κολίγος

αντίο μπάτμαν
αναστάσιος θεοφίλου
υπόσηψη
απειδή
Χαρακτηριστικό καταρρέουσας δύναμης. Η Γκόθαμ Σίτι ωστόσο δεν είναι υπαρκτή.

Γκόθαμ Σίτι σήμερα.
Δηλαδή Los Άντζελες, Λονδίνο, Παρίσι, Αθήνα.
Ο πολιτισμός του κεφαλαίου στο σημείο μετά την ακμή του.
Στο σημείο πριν την κατάρρευση ή μετάλλασή του.
Στο σημείο όπου η αλαζονεία και η υπεροψία της εξουσίας
είναι αναντίστοιχη της κοινωνικής της νομιμοποίησης.
Η Γκόθαμ Σίτι ωστόσο δεν είναι υπαρκτή.

**«Λυπάμαι φίλε μου, πραγματικά λυπάμαι, αν θεωρείς ανώφελο το ότι τραγουδάμε...»
jolly roger**

Η τέχνη μπορεί να ονομαστεί επαναστατική με πολλές έννοιες. Η μαρξιστική αισθητική, όπως εκφράστηκε τον περασμένο αιώνα με τη μορφή του σοσιαλιστικού ρεαλισμού, έχει καθιερώσει την ταύτιση της επαναστατικής με τη στρατευμένη τέχνη, την τέχνη δηλαδή που στην ταξική πάλη συντάσσεται με την πλευρά της εργατικής τάξης και υπερασπίζεται τα συμφέροντα και τις διεκδικήσεις του προλεταριάτου. Υπο αυτό το πρίσμα η τέχνη έχει νόημα και χρησιμότητα μονάχα όταν υπηρετεί την πολιτική ιδεολογία και όταν έχει ως στόχο την προπαγάνδη της πολιτικής θεωρίας και τη διαμόρφωση πολιτικής συνείδησης. Κάθε ανάλυση όμως της τέχνης με όρους πολιτικής ιδεολογίας είναι καταδικασμένη να πέφτει πάντα στην ίδια παγίδα : σε μία μονολιθική θεώρηση του ατόμου ως ένα αντικείμενο εγκλωβισμένο σε ένα πλέγμα παραγωγικών διαδικασιών και υλικών αναγκών που παραβλέπει πως ο άνθρωπος δεν είναι μόνο ένα στομάχι ούτε μπορεί να οριστεί και να καθοριστεί μόνο από την θέση του στην αγορά εργασίας.

**«Οι στίχοι μου δεν είναι αφέψημα για πέψη, δεν ειν' τροφή για σκέψη είναι η ίδια η σκέψη...»
jolly roger**

Η κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης και το τέλος του κομμουνισμού έδειξαν για μια ακόμη φορά ότι όσο αίμα και να χυθεί, όσα ανάκτορα και να καταληφθούν και όσοι αυτοκράτορες και να εκτελεστούν, εαν δεν ανατινάξουμε τις ιδίες μας τις

συνειδήσεις, εαν δεν σπάσουμε τις αλυσίδες της κυρίαρχης λογικής και της ηθικής μας και εαν δεν δολοφονήσουμε τους δεσμοφύλακες της ίδιας μας της σκέψης και φαντασίας, θα είμαστε για πάντα καταδικασμένοι να επιστρέφουμε και να αναπαράγουμε την παλιά αλλά γνώριμη πραγματικότητά μας. Με λίγα λόγια, όσες επαναστάσεις και να γίνουν, εαν η αλλαγή των οικονομικοκοινωνικών δομών δεν συνοδεύεται από ριζική ανατροπή της αντίληψής μας για τον εαυτό μας και για τον κόσμο γύρω μας, θα καταλήξουμε να παίζουμε πάντα το ίδιο παιχνίδι - απλώς αλλάζοντας τους κανόνες. Γιατί τα πιο βαθιά κάτεργα και τα πιο ανήλιαγα μπουντρούμια κρύβονται πάντα μέσα μας...

**«Η ποίηση μου είναι λουστός, κι εγώ πολύ αδύναμος για να παραβιάσω την πόρτα,
γι' αυτό την κοπανάω στο κεφάλι σου...»
jolly Roger**

Κι εδώ έρχεται η τέχνη. Όχι για να μεταφέρει γραμμές και να υπηρετήσει ιδεολογίες και πολιτικές σκοπιμότητες,

αλλά για να τις υπερβεί. Η πραγματικά επαναστατική τέχνη λοιπόν δεν είναι ούτε δεκανίκι ούτε εργαλείο της πολιτικής θεωρίας, αλλά στέκεται ελεύθερη και αυτόνομη. Αποτελεί ένα ξεχωριστό ανεξάρτητο σύμπαν, που συγκρούεται και δρα ανταγωνιστικά στην υπάρχουσα αλλοτριωμένη πραγματικότητα και προβάλλει μια νέα, που είναι ταυτόχρονα ένα όραμα ελευθερίας και μια πρόβα για την ουτοπία. Η επανάσταση της τέχνης δεν έγκειται στον διδακτικό της χαρακτήρα ή στα καταγγελτικά της μηνύματα. Τον σκοπό αυτό τον εξυπηρετεί πολύ καλύτερα ένα κείμενο, μια μπροσούρα ή μια προκήρυξη. Η τέχνη περιέχει την επανάσταση μέσα της. Μέσα απο τη μορφή, το περιεχόμενο, τις διαδικασίες της, το πλαίσιο στο οποίο επιλέγει να λειτουργήσει συνιστά μια κίνηση που στοχεύει στον νου και στην ψυχή. Στο στόχαστρό της είναι η ίδια η φύση της συνείδησης του ατόμου, ο τρόπος που βλέπει, ακούει, αντιλαμβάνεται και προσδιορίζει τον εαυτό του και τον κόσμο γύρω του. Σκοπός της, μέσω της φαντασίας, ή αλλιώς της μη πραγματικότητας, να ανακαλύψει μια πραγματικότητα πιο ισχυρή απο την υπάρχουσα, μια πραγματικότητα που υπερβαίνει την εξωτερική, βυθίζεται στα έγκατα των φαινομένων αυτού του κόσμου και ξεγυμνώνει την ουσία τους. Επιδιώκει να φέρει το άτομο αντιμέτωπο με μια αλήθεια που καθημερινά φμιώνεται και καταπιέζεται προς χάριν της νόρμας, του κοινωνικού πρέπει και της κανονικότητας, την αλήθεια που είναι θαμμένη στα πιο σκοτεινά βάθη του ασυνειδήτου του και κρυμμένη στις πιο μυστικές γωνιές της ύπαρξής του...

**«Κάθε μου σπή αποτελεί και μια ανοιχτή πληγή,
κι εγώ την γλύφω πριν την μυριστούν οι εχθροί...»
jolly Roger**

Δοσμένοι στο κυνήγι της δικής τους αλήθειας, τρία παιδιά με άστρα στα μάτια και ουρανού στην ψυχή ζώνονται με πυρομαχικά απο την αιματοβαμμένη παράδοση της χιπ χοπ μουσικής, καβαλάνε τους υπερρεαλιστικούς τους στίχους που μυρίζουν Ρίτσο και Λειβαδίτη και ορμούν στα οδοφράγματα της σύγχρονης αστικής ζούγκλας. Χορεύουν πάνω στη στάχτη των κοινωνικών προτύπων και της μικροαστικής ηθικής και τραγουδούν για την ανάγκη τους να ονειρεύονται σε έναν κόσμο που φαντάζει όλο και περισσότερο αφιλόξενος και ξένος...

**«Αλλάζω μορφή, κι είναι πολλά τα πρόσωπά μου,
Είναι οι φωτιές που κάνουν εύκαμπτα τα κέρνα φτερά μου...»
jolly roger**

Τους ζήτησα να δουλέψουν με τη μέθοδο της αυτόματης γραφής και μεσω ελεύθερων συνειρμών να καταγράψουν, χωρίς τη διαμεσολάβηση της λογικής, της ηθικής και κανενός άλλου είδους ελέγχου ή φραγμού, τους εσωτερικούς τους μονολόγους πάνω στην τέχνη της επανάστασης ή αλλιώς στην επανάσταση της τέχνης...

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ - ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ: Οι συγκατόικοι να μπουν στα άδεια σπίτια. Τα λεφτά να γίνουν λεφτά για όπλα. Τα όπλα να γίνουν τραγούδια που δεν θα μιλάν για τη χαρά της βίαιης επανάστασης, αλλά για τη χαρά της πρώτης μέρας μετά το πέρας της. Ξεκινάνε με μικρές προσδοκίες για να καταλήξουν με μεγάλες απώλειες - αλλά τα σκουπιδάκια που έπεσαν απο τις άφραγκες τσέπες μας φύτρωσαν και έφτιαξαν λουλούδια. Όσοι αντέχουν συνεχίζουν. Όσοι είναι παράξενοι τρώνε τα λουλούδια - απλά για να κάνουν μια ρωγμή στην κανονικότητα, γιατί την χέζουν πατόκορφα. Ρωγμές χωρίς τοίχους. Άλλοι τρώνε και θα δούν παραισθήσεις. Όσοι κατάφερον και αντέξουν, περνάνε στο επόμενο στάδιο - και γίνονται κάτι σε φάση ένοπλος Χριστός με χάπια καφεΐνης.

ΤΕΧΝΗ - ANIMA: Τέχνη είναι αυτό που δεν είναι προκήρυξη δεν έχει νόμο σταθερό έχει νόμους που δείχνουν το δρόμο αλλά όλοι οι δρόμοι δεν οδηγούν στη Ρώμη, στη Ρώμη που καίγεται κάποιος καριόλης που δεν έχει όνομα γιατί δεν έχει αξίες δεν έχει ιδανικά και αν φαντάζει ιδανικός είναι γιατί κριτής είναι ο ίδιος του ο εαυτός κι αυτός το μόνο που μπορεί να κάνει ως μέγιστο βαθμό ελευθερία είναι να πεθάνει κι αφού το κάνει που το κάνει ας το κάνει έντεχνα με το έντεχνο του δρόμου στυλ σαν μέταλλο. Μεγάλη η χάρη της τέχνης, υποκινείται κι αυτή από αυθορμητισμό, είναι ειρωνική, είναι αγάπη και μίσος μαζί, είναι παρεξηγημένη και για σημαία έχει το να 'μαστε ξηγημένοι και καυλωμένοι, δεν θέλει στέγη, θέλει άστρα για να ξεπηδήσουν κι άλλα, για να καούν με την πρώτη ευκαιρία, κοροϊδία η ίδια και θέλει την καταστροφή της, δε μιλάει, παραμιλάει και τελειώνει όταν ξεκινάει η επανάσταση διαρκείας.

ΤΕΧΝΗ & ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ - ΠΙΝΟΚΙΟ: Τα ίδια με χτες θα λέμε πάλι. Δεν υπάρχει επαναστατική τέχνη, μόνο ταξική πάλη και αντιφάσεις που αποτυπώνονται στο χαρτί, τα ηχεία ή την οθόνη όταν είμαστε μόνοι. Ζωή θέλω να βρώ, αλλά στα σκουπίδια βρήκα μόνο χαρτόνι. Θα το πάρω να φτιάξω κάτι χειροτεχνικό και να το βάλω στο σπίτι μου, για να προσθέσω κάτι στην συλλογή μου απο σκουπίδια. Θα το βάλω δίπλα στο πτυχίο μου και θα γλεντήσω τις αφραγκιές μου πίνοντας μύρες απ' το περίπτερο. Ζουλού είναι το κομμάτι της Πρασίνου, όπου δεν επιτρέπεται να χέζουν τα σκυλιά μου. Έτσι κι αλλιώς, η Μπριζίτ ποτέ δεν χέζει έξω. Τα φυλάει όλα για το σπίτι η καλή μου. Μου 'χει λείψει. Νιώθω σα να χώνω επειδή πού και πού η καφεΐνη στον οργανισμό μου κάνει περιεργα πράγματα. Το γ δεν το βάζω ποτέ, γιατί δυσκολεύομαι να το αρθρώσω στα ραπς.

Μικρά, γυμνά μαχαίρια

«Υπαρξη; Ανυπαρξια; Ιδού το ερώτημα.
Τι είναι για την ψυχή το ευγενέστερο;
Να ανεχτεί βέλη και λιθοβολισμό πρόστυχης μοίρας,
ή να σηκώσει όπλο ενάντια σε ωκεανό από βασανιστήρια
να τους εναντιωθεί και να τα μηδενίσει; Θάνατος. Ύπνος.
Και μετά, μηδέν. Κι αν μ' έναν ύπνο βάζω τέλος στα μαρτύρια της καρδιάς
και τα χιλιάδες άλλα πράγματα που κληρονόμησε η σάρκα;
Αυτό είναι ολοκλήρωση ευλαβικότατα επιθυμητή. Θάνατος. Ύπνος.
Ύπνος! Α! Και ίσως όνειρα. Μάλιστα. Εδώ η εμπλοκή.
Γιατί σε τέτοιο ύπνο θανάτου, τι είδους όνειρα; Ενδέχεται να έρθουν,
όταν θα 'χουμε ξεφορτωθεί αυτό το σάρκινο βασανιστήριο;
Αυτό μας κόβει τη φόρα· ο συλλογισμός που κάνει αβάσταχτη
μία ζωή που τόσο αβάσταχτα πολύ κρατεί.
Γιατί, ποιος θα υπόμνε μαστίγιο, προσβολές εγκόσμιες,
την αδικία του δυνάστη, τη βρισιά του αλαζόνα
ή τις μαχαίριές του περιφρονημένου έρωτα,
τον νόμο που θα λειτουργήσει καθυστερημένα,
την προπέτεια της Εξουσίας, τα λακτίσματα
που ο νομοταγής πολίτης δέχεται απ' τον αχρείο,
όταν στο χέρι του είναι απ' όλα αυτά να απαλλαγεί
μ' ένα μικρό, γυμνό μαχαίρι; Γιατί ποιος θ' ανεχόταν βόγγο,
βάρος και ιδρώτα μίας άχαρης ζωής,
εάν ο τρόμος πως κάτι που υπάρχει μετά θάνατον -
η χώρα η άγνωστη που από το σύνορό της
ταξιδιώτης κανείς δεν επιστρέφει - μουνιάζει τη βούληση
και μας καταναγκάζει να υπομείνουμε τα τωρινά μαρτύριά μας,
παρά ν' ανοίξουμε πανιά προς άλλα, άγνωστά μας;
Όπου, η σκέψη μάς κάνει όλους μας δειλούς,
το φυσικό χρώμα της απόφασης το απονεκρώνει
η κιτρινωμένη πια χροιά της σκέψης.
Και έργα υψηλής πνοής με ισχυρά φτερά,
μ' αυτήν εδώ τη σκέψη βγαίνουν από τη ροή τους,
έργα πια δεν θα ονομαστούν ποτέ.»

Η τραγική ιστορία του Άμλετ, πρίγκιπα της Δανιμαρκίας
Μετάφραση: Π.Μάτεσις, Τόπος 2009

Για την αντιγραφή: nam sibyllam

